

AbAk **Microsoft** **AbAk**
CERTIFIED PROFESSIONAL
MIKLOŠA KUZMIČA 4, M. SOBOTA, TEL.: 22 162

CREDITANSTALT

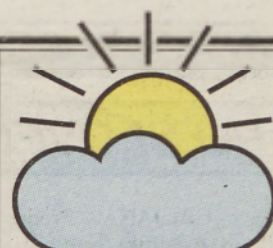
Banka uspešnih

M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

minicom d.o.o., vegova 13, m. sobota, tel.: 22 32 738, fax: 31 984
MINICOM **Microsoft**
RAČUNALNIKI, KI LETIJO!
QUALIFIED DEALER

TEČAJI: OSNOVE RAČUNALNIŠTVA, WIN '95, WORD, EXEL ...
Do 15. maja za tečaj promocijska cena 14.000 SIT!

Podjetje z najvišjim MICROSOFT-ovim statusom v Pomurju!

VREME

Ob koncu tedna bo pretežno oblačno s krajevnimi plohami.

Vestnikov koledar

11. april, četrtek, Filip
12. april, petek, Julij
13. april, sobota, Martin
14. april, nedelja, Justin
15. april, ponedeljek, Helena
16. april, torek, Boža
17. april, sredo, Rado

Pregovor

Za april velja, da je še vedno veter bril.

VESTNIK

Murska Sobota, 11. aprila 1996, leto XLVIII, št. 15, cena 150 SIT

Kako so na ministrstvu za delo trošili denar

Kot svinja z mehom

Bolezen norih krav

Ali smo pred katastrofalno epidemijo naslednjega tisočletja

Pečat dogajanjem v kmetijstvu dajeta dva dogodka na svetovni ravni - medijsko izredno odziva bolezen norih krav in pomanjkanje koruze na svetovnem trgu, ki pa je bolj problem borznih mešetarjev in velikih porabnikov te poljščine. Toda oba sta še kako pomembna za naše kmetijstvo in gospodarstvo nasploh. Nesporočno bodo nore krave same po sebi zahtevale redefinicijo evropske agrarne politike, ki se je s svojo visoko produktivnostjo močno opekla. Drži, da bo Evropska zveza Britancem primaknila precejšen delež za uničenje njene črede. Toda v tem primeru to ne bo svež denar, ki bi se mu države članice morale odpovedati iz

trenutek, da bi si kmetje prek zadrug našli svoj prostor na trgu. Omenjeni krizi jim namreč dajeta izredni izhodišči ne samo za tržni, ampak tudi za razvojni nastavek kmetovanja. Toda ne, namesto trgovanja se zmeraj politizirajo tudi v kmečkih gospodarskih subjektih, kot so zadruga, in kupčkajo o tem, kar so zavozili, namesto da bi to ugotovila revizija. Pa ne mislim vseh, da ne bo pomote. Ko sprašujem naslednje, pa mislim na vse. Ali se je katera koli od zadrug dogovorila s katero od mešalnic, da bo pridelala toliko in toliko ton koruze in toliko in toliko ton soje kot beljakovinskega dodatka h krmi namesto kostno-mesne moke?

Statiranje dobro dene!

svojih proračunov, ampak denar, ki je bil že zbran in ga niso porabile za subvencioniranje oziroma pokrivanje razlik v cenah, in če ne bi bilo britanske katastrofe, bi se vrnil k državam članicam. In kaj ostane nam? Strateško gledano veliko, končno lahko z argumenti povemo pristojnim, da se intenzivnosti na evropski ravni ne splača iti, če zaradi drugega ne, zaradi zdravja. Hkrati pa se odpira vprašanje samoorganiziranosti in izkoriščanja praznega prostora, ki je nastal z norimi kravami in pomanjkanjem koruze. Namesto nenehnega moledovanja za državni denar, ki kmeta nedvomno mora podpirati, je sedaj ugoden

Ne, tega ni storila še nobena. Namesto da bi si sedaj zagotovili solidno ceno in prodajo s pomočjo zadrug, počivajo in še spijo spanje pravičnega. Jeseni pa, ko se bodo pojavili naključni presežki, pa bodo dobivali za koruzo manj, kot so znašali stroški v sušilnici. Naj končam, v tržnem gospodarstvu pomeni biti dober, biti na pravem mestu v pravem trenutku, torej na trgu, to pa je odvisno zgolj in samo od posameznika in njegove pobude, v tem primeru tudi zadruga. Kajti če tega ne bo, bo tudi država premalo, pa četudi dvigne ceno mleka vsak mesec za sto namesto devet tolarjev.

J. VOTEK

Fotografija: Jurij ZAUNEKER

Vse poti vodijo v

Obtočnik

V času mednarodnega sejma gradbeništva in gradbenih materialov **MEGRA** od 16. do 20. aprila

VELIKA PONUDBA

v vseh naših prodajalnah z gradbenim materialom

20 do 30 % nižje cene

za cement, apno, opeko, tegolo, siporex, maltit, sigma-plast, isoputz, gips plošče, prane plošče in tlakovce.

Ugodne cene tudi za kopalniški program **Kolpa**, keramične ploščice **Gorenje**, za izdelke **Belinke**, Ljubecne in bojlerje **Lentherm** ter toplovodne kotle **Ekotherm**.

Vračanje odvzete kmetijske zemlje na območju Upravne enote Gornja Radgona

Prizadevnost se jim maščuje

Sklad kmetijskih zemljišč Republike Slovenije se pri vračanju odvzete zemlje obnaša preveč »lastniško« - Kar so se s kombinatom pred leti dogovorili v obojestransko korist, sedaj Sklad zanika

Prodaja razstavišča v Gornji Radgoni

Videno - kupljeno z vizijo

Čeprav se je rok za oddajo ponudb za nakup radgonskega sejmišča iztekel že 15. marca, kupec še vedno ni znan

RAČUNALNIKI, TISKALNIKI, PROGRAMSKA OPREMA, SERVIS

Murska Sobota, Slovenska 37 Tel: 31 610
Beltinci, Kocljivo nas. 9 Tel: 42 707

SIRS

Vračanje odvzete kmetijske zemlje na območju Upravne enote Gornja Radgona Prizadevnost se jim maščuje

Sklad kmetijskih zemljišč Republike Slovenije se pri vračanju odvzete zemlje obnaša preveč »lastniško«
- Kar so se s kombinatom pred leti dogovorili v obojestransko korist, sedaj Sklad zanika

Prejšnja Občina Gornja Radgona in sedaj Upravna enota Gornja Radgona, ki je prevzela reševanje denacionalizacijskih zahtevkov, je bila po številu vloženih zahtevkov na tretjem mestu v Sloveniji, glede rešenih zadev pa tudi na tretjem mestu. Kmetije, ki so predolgo čakali na to, da bi po petdesetih ali štiridesetih letih lahko spet obdelovali svojo zemljo, so gornjeradgonske občinske delavce pogosto postavljali za vzor: pogledite jih, kako se trudijo za svoje kmete, ne pa tako kot vi, ki nam v štirih letih niste uspeli rešiti zadeve, ko pa se ve, da je bila tukaj naša njiva! Toda vse kaže, da bodo prav ti prizadevni delavci, ki so medtem postali delavci upravne enote, za svojo pridnost kaznovani. Z sedaj je kot na dlani, da jih bodo za nastale zaplete okrivili tako kmetije kot Sklad kmetijskih zemljišč, ki je s 1. januarjem 1995 postal lastnik celotnega družbenega premoženja v obliki kmetijskih zemljišč.

Za 746 vloženih zahtevkov izdali 502 odločb

Odgovorna za vračanje odvzete premoženja na Upravni enoti Gornja Radgona Andreja Frangež je trdno prepričana, da so ravnali prav, saj so vse počeli v dogovoru in s soglasjem talnega lastnika (upravljalca ali odgovornega za te zadeve) zemljišča. Tudi zato, ker sta kmetijski kombinat Gornja Radgona in Kmetijstvo Črnci tako pozitivno sodelovala s strokovnimi delavci in upoštevala želje kmetov, so lahko v minulih letih rešili mnogo zadev. Od 746 zahtevkov za vrnitev kmetijskih zemljišč so tako ali drugače rešili 502. Natančneje - izdali so 121 odločb, s katerimi so zahteve zavrnjene (v primerih, da zemljišče sploh ni bilo odvzeto ali pa ni pravnih naslednikov), 106 zahtevkov je bil zavrnjenih (nepopolna dokumentacija), v treh primerih so bili postopki ustavljeni, 272 zahtevkov pa je ugodno rešenih. Skupno je bilo na območju Gornje Radgone že vračenih 759 hektarjev kmetijskih zemljišč, od tega 158 hektarjev gozdov.

Vse bi potekalo lepo in prav, če se ne bi prav v zadnjih nekaj letih na tem območju opravljale komasacije ali zlozbe zemljišč. Tega so se strokovni delavci, ki so se ukvarjali z denacionalizacijo, zavedali. Frangeževa trdi, da je na ta problem opozarjala odgovorne na ministrstvu na vsakem sestanku in seminarju, navodila. Da ni vse tako gladko, so se zavedali takrat, ko so nekateri šele po nekaj letih prejeli odločbe, na katerih je bil zapi-

(kmetijski kombinati in druga podobna podjetja) v času dolgotrajnega in zamudnega izdajanja odločb. 1. januarja 1995 je postal lastnik vseh takšnih zemljišč Sklad kmetijskih zemljišč Republike Slovenije (ki je v nasprotju z drugimi neposredno pod državnim nadzorom vlade). Tako je bilo od 10 do 15 zahtevkov rešenih pred končano zlozbo zemljišč v dogovoru s kombinatom in na osnovi pisnega dokumenta, dobili so torej vrnjeno zemljo, vendar neke druge - nadomestno zemljišče. Seveda odločbe še niso imeli, ker niso želeli čakati še nekaj let.

Ko »odvzetega zemljišča« ni več

Sklad kmetijskih zemljišč kot novi lastnik je pri izdajanju odločb upošteval le stanje »po identifikaciji in komasaciji«, torej sedanje stanje na terenu: na upravni enoti pa so pri vračanju zemljišč upoštevali želje ljudi na terenu in dogovore s kombinatom, torej zakaj bi nekomu vračali zemljo v desetih parcelah, če pa mu lahko zaradi komasacije in strinjanja drugih vrnejo v eni večji parceli. Pa so se usteli, kajti Sklad kot novi lastnik ne pristaja na vračanje nadomestnih zemljišč, ampak želi, da se vrne »točno ta in ta« parcela. Pa ni problem le v tem, da je to po opravljenih komasacijah nesmiselno in le ponovno dobljenje zemlje. Še večji problem je, če tega zemljišča ni več, ker je bilo nekomu »vrnjeno« nadomestno zemljišče (po dogovoru v domači občini), odločba iz Ljubljane pa je zahtevala, da mu vrnejo njegovo pravo (identifikacijsko) odvzeto zemljo, vendar

šno možnost dopušča tudi zakon. Komasacija - zlozba je menda zgolj dogovor, ki ni pravno veljaven.

Zapleti nastajajo zaradi neurejenega katastra in zemljiške knjige. Če so v Murski Soboti začeli po 2. svetovni vojni zaradi zgodovinskih dogodkov v Prekmurju povsem na novo pisati (risati) zemljiško knjigo, pa je v drugih slovenskih pokrajinah prava zmeda. Številne napake iz preteklosti, nepravilne ali pozabljene spremembe otežujejo delo pri vračanju odvzete premoženja. Najbolj pereč in skorajda nerazrešljiv je primer gospe Kristine Ž., sedaj živeče v Kranju, ki ne more pravo dokazati, da ji je bilo odv-

prebivalci, ki so se po vojni v glavnem prostovoljno izselili v Avstrijo. Da, ni veliko le po številu zahtevkov, površinsko pa ti zahtevki predstavljajo več kot polovico vseh površin, ki so bile nacionalizirane. Med tistimi, ki jim je bilo odvzetega največ, spadata tudi znana trgovska družina Juliusa Mainla in potomci začetnika šampanizacije v Gornji Rradgoni Clotara Bouviera.

Tudi pri določilih za reševanje teh zahtevkov je veliko nedorečenosti. Navodila so se spreminjala od primera do primera. Če so pri prvem zavrnjenem zahtevku Avstrija za vrnitev zemlje na Ministrstvu pritrtili odločitvi občine (upravne enote), so pri naslednjem podobnem primeru zahtevali ponovno preverjanje državljanstva. Tudi pri zahtevkih, ki naj bi bili neupravičeni, ker da so nekdanji lastniki za zemljo dobili plačano odškodnino v Avstriji in torej ne morejo dobiti vrnje-

zete hektar obdelovalne zemlje. Ko so v povojnem času dobili odločbo o nacionalizaciji 1,5 hektarja zemlje, so se pritožili; vrnilo so jim 50-arov, hektar pa so jim vseeno odvzeli. Toda dokumenti dokazujejo le, da je bila pritožba in da zemlja ni bila odvzeta, nikjer pa ni tistega hektarja zemlje zapisanega. Je kdo namerno »pozabil« zapisati v zemljiško knjigo, da so družini Ž. to zemljo nacionalizirali. Edini dokaz, da niso imeli 1,5 hektarja, ampak le 50 arov, so zapuščinske razprave na sodišču, kjer so si dediči lahko delili le pol hektarja zemlje.

Čakajoč na »avstrijanizacijo«

Skoraj zagotovo se Avstriji, ki jim je bilo po vojni odvzeto premoženje na območju Slovenije, ne bodo pomirili s sedanji mi (ne)rešitvami. Mnogi predvidevajo, da zgolj čakajo na rešitev zapletov med Slovenijo in Italijo; takoj, ko bo Italija izbrila svoje »pravice«, se bodo oglašili tudi Avstriji. Od 746 vloženih zahtevkov za vrnitev kmetijskih zemljišč so jih 120 vložili avstrijski državljani. Niti ne tako veliko, bi rekli na prvi pogled, glede na to, da je bilo skoraj celotno Apaško polje naseljeno z nemško govorečimi

Metod Dragonja v Lendavi Napovedal novo razbremenitev gospodarstva

Minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja je bil v torek popoldne gost gospodarstvenikov lendavske občine. Najprej je obiskal Nafto, nato pa je bilo skupno srečanje z direktorji in podjetniki ter drugimi v občinski dvorani. Ob ministru so bili še sekretarka za malo gospodarstvo Staša Baloh - Plahutnik, Cvetka Tinauer, vodja Sklada za razvoj malega gospodarstva, in Božidar Marot, direktor Državnega pospeševalnega centra za malo gospodarstvo.

Kaj reči o ministrovem obisku? Morda to, da je njegov nastop razočaral ali da so bila pričakovanja gospodarstvenikov in nas drugih v dvorani mnogo večja, še posebno, ker sam prihaja iz gospodarstva. To veliko pričakovanje je bilo mogoče zaznati tudi iz besed predsednika kluba menedžerjev in direktorja Varisa Štefana Sobočana, ko je dejal nekako tako: »Ko sem se pogovarjal s kolegi, o katerih problemih naj bi spregovoril, so mi dejali, da mi ni potrebno na široko filozofirati, saj minister, ki prihaja iz gospodarstva, probleme prav dobro pozna.« Toda minister je ostajal na zelo načelni ravni. Namerno, morda iz previdnosti? Vprašanja so bila konkretna, toda njegovi odgovori splošni, zaviti v načela gospodarske politike in namere vlade. Štefan Sobočan je govoril o dvojnih kriterijih pri pridobivanju državnih subvencij za obrestne mere ali o tem, da so se nekatera podjetja znašla na prednostni listi, minister pa je to razumel kot nekako zamero ter pojasnjeval, da je proračunski denarja premalo za vse. In kaj so gospodarstveniki še poudarili?

Tečaj, predvsem marke. Povprečni podjetniški tečaj za nemško marko se je samo v marcu znižal za več kot 0,3 odstotka, menjalniški tečaji pa so zdrsnili za skoraj dva odstotka. Na drugi strani pa imamo, kot je povedal Štefan Sobočan, famozni TOM, ki je v treh mesecih poskočil na 12,9 odstotka. Obresti, r in TOM letno, pomenijo prek 20-odstotno obrestno mero, česar pa proizvodnja ne more financirati.

Februarja je začel veljati zakon o 2,7-odstotnem zmanjšanju prispevkov za socialno zavarovanje, gospodarstvenike lendavske občine pa je zanimalo, ali ima vlada pripravljene še kakšne karte za nadaljnje razbremenjevanje gospodarstva. Za podjetja na lendavskem koncu, ki so bila že pred vojno močno navezana na jugoslovansko tržišče, postaja aktualno navezovanje novih poslovnih stikov predvsem v Bosni in Hercegovini. Toda ta država ne potrebuje le prodajalcev, ampak pričakuje partnersko sodelovanje, to pa terja finančno podprte projekte. Zato jih je, predvsem direktorja Elektromateriala Štefana Šoša, zanimalo, ali naša država razmišlja, da bi v okviru svoje gospodarske politike v Bosni in Hercegovini spodbujala skupne razvojne programe kot investicijske programe.

Minister za gospodarstvo Metod Dragonja je priznal, da so cenovna gibanja v prvih treh mesecih neugodna, da gre inflacija kljub optimističnim napovedim vlade svojo pot, država pa zadržuje tiste cene, ki so v njeni pristojnosti, to pa je predvsem na področju energetike. Napovedal je dodatno razbremenitev gospodarstva za odstotek ali dva, to pa naj bi se zgodilo še v tem mesecu. Na obresti vlada ne more vplivati, je dejal minister, morda pa bo sanacija bank prispevala k stabilizaciji tega področja. Vlada bo dala v parlamentarno obravnavo tudi zakon, po katerem bo mogoče pomagati podjetjem, ki so se prezadlužili, toda njihova proizvodnja je vitalna in bi podjetje lahko obstalo. Zakon o

Minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja je obiskal tudi lendavsko Nafto in na vprašanje, kako bo s podjetjem, ki se je znašlo v težavah zaradi neustrezne rafinerijske cene naftnih derivatov, odgovoril:

»Ne gre za usodo lendavske Naftje, ker je lani ustvarila kar solidne poslovne rezultate, ustvarila določeno podlago za rekonstrukcijo svojih kapacitet in poslovala pozitivno. Res pa je, da so se zunanji pogoji poslovanja v letu '96 zaostriili, kar se kaže predvsem v rasti tečaja dolarja in cen surove nafte. To zahteva določene posege države tudi pri oblikovanju rafinerijskih cen. Ta predlog za povišanje rafinerijskih cen je v proučevanju in ga bomo kmalu tudi obravnavali. Predstavniki Naftje so danes nekatere vidike še dodatno pojasnili, cenovno politiko, stroškovni del in politiko zaščite domačih proizvajalcev pri uvozu nafte oziroma naftnih derivatov, zato mislim, da nam bodo te informacije zelo koristne pri obravnavi te problematike.«

javnih naročil, ki je prav tako v pripravi, naj bi zaščitil domačo proizvodnjo, za izvoznike pa naj bi več naredila Slovenska izvozna družba, ki so jo finančno podprli z dokapitalizacijo. O državnem sodelovanju pri vključevanju naših podjetij pri poslih v Bosni in Hercegovini vlada nima še ničesar pripravljenega, na ta problem pa bo, kot je povedal minister, tudi opozoril. Tega, da Hrvaška uvaja višje carine za slovensko blago, na kar so opozorili lendavski gospodarstveniki, pa minister ne razume kot diskriminatorsko dejanje sosednje države do našega blaga, ampak kot enako politiko, ki jo uvaja Slovenija, to pa je zaščita domače proizvodnje.

MAJDA HORVAT

Pred kratkim so dobili na Upravno enoto Gornja Radgona iz Ljubljane prvi rešen odškodninski zahtevek: po treh letih je stranka, ki naj bi namesto odvzete premoženja v naravi dobila denar, prejela obvestilo, da bo dobila nekaj čez 27 tisoč mark za hišo in gospodarsko poslopje. Seveda denarja v roke še ne bo dobila, ampak bo spet minilo od 3 do šest mesecev.

Z delovanjem »odškodninskega sklada« niso zadovoljni ne stranke, ki so se razumevajoče odločile za povračilo v denarju in ne vrnitev v naravi, niti strokovni delavci na upravnih enotah. Postopki, ki so v domačem kraju hitro rešeni, se potem nekaj let rešujejo v Ljubljani. Stranke so dodatno oškodovane. Poleg tega pa sklad negira (izničuje) delo strokovnih delavcev v upravnih enotah, saj ne zaupa ocenjenim vrednostim tukajšnjih priznanih cenilcev z državnimi licencami.

an mnogo manjši znesek ali površina, kakor jim je bil prvotno dodeljen. Razlog za to je sprememba lastništva kmetijskih zemljišč v družbeni lasti

je bila ta v vmesnem času »vrnjena« nekomu drugemu. Nerazumljivo je vztrajanje Sklada, ki noče pristati na vračanje nadomestnih zemljišč, čeprav tak-

BERNARDA B. PEČEK
Fotografija: Natalija JUHOV

Čeprav se je rok za oddajo ponudb za nakup radgonskega sejmišča iztekel že 15. marca, kupec še vedno ni znan

Gospodarsko razstavišče, d. o. o., ki je že več kot leto dni v lasti Sklada Republike Slovenije za razvoj, je za 24. februar 1996 naročil v dnevniku Delo oglas oziroma JAVNI RAZPIS. Kdor ni nadvse pozorno prebral celotne vsebine razpisa, ni vedel, da gre za pogoje zbiranja ponudb za prodajo nepremičnin v Gornji Radgoni. Razpis je bil sestavljen nadvse prefinjeno, zato ni čudno, da so se mnogi začudili, ko so od drugih sejmarjev izvedeli, da je sejmišče v Gornji Radgoni »predmet prodaje«.

Pravzaprav bi ne smelo biti nobenih presenečenj in negotovanj, kajti ločeno lastninjenje oziroma prodajo sejemskega prostora v Gornji Radgoni sta napovedala že glavni direktor Gospodarskega razstavišča Igor Bončina (... nesporno je, da je Gospodarsko razstavišče lastni premoženje, Ljubljanski sejem in Pomurski sejem pa opravljata storitve ...) in Nataša Bernik s Sklada za razvoj, odgovorna za reševanje sejemske problematike (... dokler je Gospodarsko razstavišče lastnik teh nepremičnin, je javna prodaja pravno edina možnost ločenega lastninstvenja.) v intervjujih v Vestniku v letu 1995. Vsi so pričakovali, da bo dobilo razstavišče v Gornji Radgoni, znano pod imenom »pomurski sejem« (tako se danes imenuje tudi družba, ki skrbi za organiziranje sejemskih prireditev), znanega lastnika že do konca prejšnjega ali v začetku tega leta. Vendar je bil javni razpis za prodajo nepremičnih, vpisanih pri vložni številki 241 in 562 katastrske občine Gornja Radgona, kar v naravi predstavlja razstavišče – sejem v Gornji Radgoni, objavljen šele 24. februarja letos. Zbiranje ponudb je trajalo do 15. marca, vendar nam nihče od odgovornih na sejmu, potencialnih kupcev ali organizatorja prodaje družbe HERMES ni želel povedati ničesar o poteku prodaje. Kdo bo kupec in lastnik razstavišča v Gornji Radgoni, kjer organizira sejme Pomurski sejem, bomo izvedeli v 14 dneh.

Na razpis so se lahko prijavile domače fizične in pravne osebe, zainteresirani pa so morali v svojih ponudbah **poleg ponujene cene in plačilnih pogojev** opredeliti tudi: namen, za katerega se bo nepremičnina, ki je predmet ponudbe, uporabljala, in načrt adaptacije, če ponudnik s ponudbo uspe; zagotovila ponudnika za adaptacijo nepremičnin, ki so predmet ponudbe; dokazila o plačilni sposobnosti ponudnika; program razvoja sejma. Prispele ponudbe bo ocenila posebna komisija, pri izbiri pa bodo **imeli prednost ponudniki, ki bodo poleg naugodnejše cene ponudili tudi načrt adaptacije** in namen nepremičnine, ki se bo ujemal s prihodnjo vizijo poslovanja prodajalca.

Odločitev komisije nikakor ne bo lahka. Zaenkrat smo uspeli izvedeti le toliko, da je ponudbo za nakup razstavišča v Gornji Radgoni oddalo več interesentov. Sklad za razvoj se bo z vsakim interesentom posebej temeljitje pogovoril. Za Pomurje pa je zanimiva tudi informacija, da sta med najresnejšimi ponudniki Pomurski sejem (80-odstotni lastnik te izvajalske družbe je Ljubljanski sejem) in Skupina pomurskih podjetij, v kateri so RADENSKA, POMURKA INTERNATIONAL, POMURSKA BANKA, ZAVAROVALNICA TRIGLAV, BTC IN OBČINA GORNJA RADGONA. BERNARDA B. PEČEK

Razvojna agencija za Pomurje

Dejanje decentralizacije v septembru

Kadar je na ravni države spoznano, da ima malo gospodarstvo v tržnem gospodarstvu pomembne ekonomske in socialne naloge ter da v spreminjanje gospodarske strukture vnasa potrebno dinamiko, potem temu sledi pripravljenost države, da ga podpre. Na prvem mestu gotovo z ugodnimi državnimi ukrepi, morda na drugo pa že sodi vzpostavitev podpornega okolja, katerega naloga je, da učinkovito in poceni zagotavlja informacije, svetovanje, usposabljanje ter finančno podporo, ki znižuje tveganje bank in investitorjev. O vzpostavitvi enotne mreže za pospeševanje drobnega gospodarstva je govoril in se zanj odločno zavzemal že prejšnji minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar, močan vpliv na njegovo razmišljanje pa so gotovo imeli tudi ljudje iz naše pokrajine. Iniciativna skupina treh županov, murskosoboške, lendavske in gornjeradganske občine, ter še nekateri drugi so že sredi lanskega leta Ministrstvu za gospodarske dejavnosti predlagali, da se za poskusni projekt za postavljanje regionalnih pospeševalnih centrov izbere Pomurje. Vlada je na decembrski seji sprejela in dala pozitivno mnenje k izvedbi lokalno organizirane pospeševalne mreže na področju malega gospodarstva, vodenje projekta je zaupano državnemu pospeševalnemu centru, za Pomurje pa Centru za razvoj podjetništva iz Lendave in direktorju Antonu Balazku.

Regionalni pospeševalni center za malo gospodarstvo v Murski Soboti je eden od predvidenih štirih projektov v Sloveniji (še v Trbovljah, Celju, Kranju). Deloval bo v obliki družbe z omejeno odgovornostjo, katere ustanovitelji bodo polovico država in polovico lokalne institucije zbornica, občine in podjetniški centri.

In kaj naj bi regionalni pospeševalni center prinesel ali s kakšnim namenom ga bodo ustanovili tudi v Pomurju? Mar ne bo to spet samo ena od že toliko institucij?

Ti, ki mu dajejo življenje, zagotavljajo, da bo to korak k decentralizaciji razvoja, ob njem pa naj bi se združile tudi lokalne iniciative predvsem pri pripravi večjih projektov. Prek centra bodo podjetniki državi sporočali, kaj je njihov interes, in vplivali na določene odločitve, razvojni centri, ustanovljeni v razvojno slabših regijah, pa naj bi prispevali tudi k pospeševanju podjetništva in k temu, da bi se okrog razvojnih projektov zbrala moč domačih kadrov. Veliko je tudi pričakovanje, da bo prek centra pot do državnega denarja krajša, državni denar, obogaten z lokalnimi viri, pa bo dal večji učinek.

ln kdaj naj bi razvojni center začel z delom? Vodja projekta Anton Balažek načrtuje, da bi do konca maja pripravili vse potrebno za njegovo ustanovitev, septembra pa bi potem že začel z delom.

Zakaj ni nobenih del na cesti M 10-1?

Pozabljene pomurske ceste

Kljub dogovoru, da bodo v 14 dneh pripravili skupni program nadaljnjih ukrepov, je stanje na cesti G.Radgona-Radenci-Petanjci-M. Sobota tako, kot je bilo: nespremenjeno

V zadnjih dneh so delavci Cestnega podjetja le zakrpali večje udarne jame na pomurski magistralni cesti, ki je v resnici najbolj obremenjena tranzitna cesta, o celostni rešitvi problema njene (ne)prevoznosti pa ni ne duha ne sluha. Očitno domačinom ničče ne verjame, da so prometne razmere na tej cesti res nevzdržne, da si ne upajo stopiti na cesto, se peljati s kolesom in da trepetajo zaradi otrok, ki morajo po tej cesti hoditi v šolo; kako jim bodo verjeli, ko pa se po njej vozijo le šoferji tovornjakov in domačini.

Ne pomaga niti, da je v poročilu z naslovom Spisek močno poškodovanih odsekov Sektorja za vzdrževanje DDC v vrstici ob cesti Petanji-M. Sobota zapisano: popolna porušitev. Prav tako ne pomaga utemeljevati tranzitnega značaja magistralne ceste z dejstvom, da se tovorni promet po njej iz meseca v mesec povečuje za 15 do 20 odstotkov (in se ne zmanjšuje, kakor so nekateri napovedovali) in da je mejni prehod Dolga vas prejšnji mesec prestopilo kar 21 tisoč tovornjakov. Vsa ta vozila so se peljala tudi po tej »porušeni« cesti. K temu številu bi morali pristeti vsaj dvakrat toliko osebnih vozil in lokalni tovorni promet. Najbolj presenetljiv, skorajda šokanten je podatek, da Nafta Lendava letno predela 580 tisoč ton nafte in da potem 80 odstotkov teh količin odpeljejo v osrednjo Slovenijo po cesti. Seveda po cesti M 10-1.

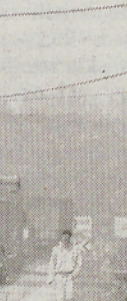
Cesta ne zanima niti pomur-
skih poslancev, saj se v zadnjih
dneh ni nobeden pozanimal niti

Podoba mednarodne tranzitne ceste na Petanjcih ni nič kaj »mednarodna«.

poskušal pomagati – menda je klicala la Marija Požonec. Ali je cesta predmet izsiljevanja za porabo sredstev bencinskega tolarja tudi za magistralne in regionalne ceste ali pa so že popolnoma pozabili, da je tudi naprej od Maribora pokrajina, kjer si ljudje želijo normalnih življenjskih razmer?

Če bi si natančneje ogledali **Predlog poročila o stanju okolja** (Poročevalec Državnega zbora RS Slovenije, št.6/1, str.88, 29. februarja 1996) in podatke, ki jih je posredovalo Ministrstvo za promet in zveze, o povečanju števila vozil po posameznih cestnih

Petanjcih ni nič kaj »mednarodna«.

odsekih in spremembi prometnih tokov, bi že lahko pritrdili bojazni pred črnim scenarijem namerne »pozabljanja«. Podatki so iz leta 1990 in 1992, kot najbolj obremenjene smeri in ceste pa so navedene: Karavanke-Ljubljana, Ljubljana-Obrežje, Šentilj-Ljubljana, Ljubljana-Koper, Senožeče-Sežana, Postojna-Jelšane.

Maribor-Ptuj in Ptuj-Gruškovje. Ceste Maribor-Lendava in na tem seznamu, saj v tisti letih mogoče resda še ni bilo tako velikega tovornega prometa, tako uničenih cest. Tudi pri poglavju o spremembah prometnih tokov pišejo le o zmanjšanju prometa na slovenskih cestah proti Hrvaški, nič pa o nenormalnem povečanju prometa proti Madžarski. Največji paradoks pa je zapisan na 90. in 91. strani o ročevalca. Medtem ko so deliti biti po eni strani aktualni in so na 90. strani pod opombo zapisani, da je bil Nacionalni program gradnje avtocest v Republiki Sloveniji sprejet novembra 1985 v Državnem zboru, je na naslednji strani pod »čestni projekt Republiške uprave za ceste« nastel tudi: obvoznica Radlje, obvoznica Lenart, obvoznica Gornja Radgona, obhvalska cesta.

Kdor spremlja cestno
matiko, ve, da so bile vse zahtev
po obvoznikah zavrnjene zaradi
načrtovalne gradnje avtoceste.
pobuda o avtocesti pa se je po
vila šele po 1993. letu. Zaradi
avtoceste sedaj zavracajo tudi
obnovo magistralne ceste, ki je
uničena zaradi mednarodne
tovornega ... ki pa ga ni v nobe
nih uradnih poročilih o okolje
varstveni problematiki, kar pos
tke posredujejo strokovnjaki Mi
nistristva za promet in zveze.
Kdo bo torej pomagal domač
nom?

BERNARDA B. V.
FOTOGRAFIJA
JURE ZAUNEKER

Izgube tudi v elektrogospodarstvu

Rešitev v dosledni cenovni politiki

Da elektrogospodarstvo ni v zavidljivem položaju, pričajo najnovje izgube, ki so se povzpele že na 28,5 milijarde tolarjev. To se je zgodilo zato, ker so bilance elektrogospodarskih podjetij pri nas prvič obračunane po vnaprej dogovorjenih merilih. Na ta način so omenjena podjetja pripravila svoje bilance v skladu z računovodskimi standardi, kar med drugim pomeni, da bodo poslej obračunavala 100-odstotno amortizacijo. V preteklosti se je namreč dogajalo, da so morala elektroenergijska podjetja po sklepu njihovega večinskega lastnika, to je vlade, pri sestavi bilanc upoštevati znižano stopnjo amortizacije. Za zgled navajamo lanskoletno obračunavanje le 60-odstotne amortizacije. Vse to pa je seveda vplivalo na dokaj ugoden poslovni rezultat elektrogospodarstva, pri čemer so se nekatera elektrodistribucijska podjetja uvrščala prav v vrh najbolj dobičkonosnih podjetij v Sloveniji.

Po drugi strani pa vlada ni dopustila večjega zvišanja cen električne energije, s čimer naj bi bilo vprašljivo uresničevanje sprejete energetske strategije. V omenjenem dokumentu je namreč navedeno, da se bodo cene električne energije vsako leto redno povečale za sedem odstotkov. Po najnovejših izračunih pa se je ta rast v zadnjih treh letih povečala skupno le za 7,5 odstotka namesto predvidenih 21 odstotkov. Na ta način niso mogli zagotavljati dovolj denarja za normalno vzdrževanje in

alno povečale za sedem odstotkov. Po najnovejših izračunih pa se je ta rast v zadnjih treh letih povečala skupno le za 7,5 odstotka namesto predvidenih 21 odstotkov. Na ta način niso mogli zagotavljati dovolj denarja za normalno vzdrževanje in

posodabljanje elektrogospodarskega sistema, v tem času pa niso mogli izpeljati niti ene večje naložbe, s katero bi lahko povečali moč slovenskega elektrogospodarstva. Še kako bodo v oči zastareli daljnovidni, ki so bili zgrajeni že pred drugo svetovno vojno. Pri tem ne gre prezreti, da se poraba elektrike pri nas povečuje, s čimer je naša država vse bolj odvisna od uvoza. Da ne omenjamo posebej tega, da si morajo posamezna podjetja za sprotno poslovanje izposojati denar pri bankah, da najeta posojila pa morajo plačevati visoke obresti. To pa celoten sistem obremenjuje z dodatnimi stroški. Hkrati pa vemo, da se s prvim marcem vlada ukinitila več sezon pri obračunavanju porabe električne energije. Za porabnike elektrike to pomeni, da bodo cene električne energije vse leto enake. S tem bodo v elektrogospodarstvu prihranili precej denarja, saj jim v prihodnje ne bo treba več

krat na leto odčitavati. Zaradi
sameznih gospodinjstvih. Zato
naj bi, o čemer na glas razmišlja
veljale različne cene. Tisti, ki
jo zelo malo elektrike, naj bi pla-
vali nekoliko nižjo ceno, tisti, ki
elektriko ne znajo varčevati, pa
bi plačevali precej več. Tako želijo
tudi pri nas porabnike spodbu-
diti pri racionalnejši porabi električne
energije. Očitno je treba rešiti krize
položaja elektrogospodarstva
v dogovorjeni cenovni politiki in
drugači organiziranosti tega siste-
ma. Odločilnega pomena je
ne uveljavljanje energetske strategije
pri čemer so v ospredju svetovalne
električne energije. Sreda pa ter-
vencanju njenih cen za 20 do 25
stotkov, ker bi bilo to nerealno. Pri-
tako bi se moralo drugače organi-
zirati tudi celotno elektrogospo-
darstvo. Verjetno ni pa priporočljivo
zdajšnje organiziranje elektro-
darskega sistema, v katerem so
členih 16 povsem samostojnih po-
djetij. Verjetno so razmišljali o
ustanovitvi koncerna kapitalne
tipa povsem upravičen. Na ta način
bi lahko marsikaj prihranili pri
tranzijh stroških.

MILAN JERŠE

Nove turistične publikacije

Kam vodijo vse poti?

Skoraj hkrati z ukinjanjem upravne organiziranosti Pomurja se je začelo »turistično Pomurje« s pomočjo Pomurske turistične zveze enotno predstavljati. Regijska turistična zveza je ostala skorajda edini povezovalac tega (ne)namerno razbitega in oslabelega območja. Zahvala za to gre tudi Radenski, ki premora največji delež pomurske turistične ponudbe in je kljub močni lastni promociji še vedno zainteresirana za sodelovanje s Pomursko turistično zvezo.

Pred kratkim se je pomurski turizem zelo dobro predstavil na sejmu Alpe - Jadran v Ljubljani, pred tem pa so v nakladi 40 tisoč izvodov (v slovenskem jeziku) in tudi v tujih jezikih ponovno izdali prospekt **Pomurje - dežela zdravja in prijaznih ljudi**, za katerega je besedilo napisal pesnik in pisatelj Milan Vincetič.

macijami, vendar bi ga pred ponatisom morali bolj natančno dopolniti in popraviti. Prav tako je izšel **Katalog turistične ponudbe in kalendar prireditve v Pomurju za leto 1996**, ki bo v korist marsikateremu obiskovalcu Pomurja. Prav bi bilo, ko bi v prihodnje objavljali čim več takšnih informacij in obvestil, morebiti dvakrat ali trikrat letno, kajti težko je natančno napovedati turistične in kulture pri-

reditve za 12 mesecev vnaprej. Seveda pa mora biti knjižica dostopna tistim, ki jim je namenjena, zato bi bilo odprte informativne pisarne v središču vsakega večjega mesta ali kraja nujno, na primer Gornja Radgona, Radenci, Tišina, Moravske Toplice, predvsem pa manjka takšna pisarna v središču Murske Sobote. Če ne bo nepredvidenih zapletov bo takšna pisarna v skromnejši izvedbi začela delovati v zgradbi hotela Zvezda - kjer je bil včasih šank in nato prodajalna peciva pred vratom pod kostanji.

Območna obrtna zbornica M. Sobota pa je izdala zloženko z zemljevidom in fotografijami go-

Prekmurje. Predstavili so jo
cu v obnovljenem gospi
gik na Tišini.

Predstavljenih je le
 pogoj za vključitev v loženke
 je bil, da so to gostilne s topli
 hrano. Verjetno pa to ni bil
 kriterij, kajti potem bi morali po-
 dstaviti tudi npr. gostilne Gaber-
 šček v Kuzmi, Klement pri An-
 Puhan v Motvarjevici ali An-
 v Murski Soboti. Ni vsenoj
 pripravi kdo kosila iz ob-
 tedna ali za sklenjen družni
 pa ima ob vsakem času pa
 tudi toplo hrano. Je že prav,
 gostilničarji najprej sami nebu-
 selekcijo znotraj svojega obmo-
 vskega združenja, kajti o pravi
 kakovosti bodo itak odločili po-
 stje! Ni pa prav, da se sami na-
 ščajo samo zato, ker se boja-
 strokovne preveritve in razp-
 ocene.

BERNARDA B. PETEK

BERNARDA B.

Še enkrat, kako so na ministrstvu za delo trošili denar

Kot svinja z mehonom

Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve je bil lani novembra opravljen nadzor Računskega sodišča. Mediji so o ugotovitvah že poročali, saj so jim jih na tiskovni konferenci predstavili revizorji, prejšnja ministrica Rina Klinar pa je pred novinarji ugotovitve že tudi zanižala. Lahko da je sedaj že vsa stvar zrela za pozabo, toda še vedno več kot le požgečka branje poročila o opravljenem nadzoru. Če drugega ne, si po vsem, kar so ugotovili revizorji, spet lahko poročamo: Glej, kako razmeljavajo naš denar.

Imenovano ministrstvo je imelo v lanskem letu za subvencioniranje ali za zagotavljanje celoletne zaposlitve delavcev 53,7 milijona tolarjev denarja in ta denar so razdelili štirim podjetjem.

Država je dala za celoletne plače trem gradbenim podjetjem

SGP Gradbenik Lendava je pogodbo o pridobitvi denarja z ministrstvom podpisal v drugi polovici maja za 105 delavcev ter v višini 14,30 milijona tolarjev. Podjetje, ki ga pred odobritvijo in po njej ni pregledal nihče z ministrstva, po ugotovitvah revizorjev ni oddalo popolne dokumentacije. Na ministrstvo niso poslali dokumenta o prijavi in odjavi delavcev za pokojninsko zavarovanje oziroma obrazca M1 in M2, po katerem je mogoče ugotoviti, ali so vse zaposlitve delavcev, za katere je podjetje dobilo denar, sklenjene za nedoločen čas.

Industrijsko gradbeno podjetje Mercator Ugrad Ormož je pogodbo z dajalcem subvencije podpisal v drugi polovici marca, in sicer za 110 delavcev ter v višini 12,03 milijona tolarjev. Podjetje dajalcu denarja ni poslalo osnovnih podatkov oziroma sklepa sodnega registra o družbi, bilanco stanja uspeha za zadnje poslovno leto in ne BONA 1, BONA 2 oziroma BONA 3. Z ministrstva si podjetje nihče ni pogledal ne pred sklenitvijo pogodbe in ne po njej.

GP Radlje je podpisalo pogodbo prav tako marca lani, in sicer za zagotavljanje celoletne zaposlitve za 179 delavcev v višini 18,38 milijona tolarjev. Podjetje na naslov ministrstva ni poslalo osnovnih podatkov o registraciji, podatkov o pravnem organiziranju podjetja v zadnjih dveh letih, bilanco stanja uspeha za zadnje poslovno leto, ne obrazcev BONA 1, BONA 2, oziroma BONA 3, izjave glede previsoke izplačane plače ter obrazca o prijavi in odjavi delavcev za pokojninsko zavarovanje. Podjetje so odgovorni z ministrstva pregledali pred sklenitvijo pogodbe, toda potem vanj ni prišel nihče več. O četrtim prejemniku denarja poročilo ne govori.

Ministrstvo za delo je tako tem gradbenim podjetjem plačalo celoletno zaposlitev 394 delavcev v višini 70 odstotkov delavčeve bruto plače.

Ohranjali naj bi delovna mesta, a za denar so špekulirali prav z njimi

Ministrstvo za delo daje delojemalcem denar tudi za nadomeštilje dela strokovnjakov za ohranitev delovnih mest. Lani je iz tega razpisa denar dobilo 200 podjetij, revizorji pa so naključno izbrali 13 prejemnikov denarja in tudi pri tem razdeljevanju ugotovili številne nepravilnosti. Logo Lendava je prejel 9,7 milijona tolarjev, pogodbo pa je podpisal v začetku oktobra. S tem denarjem naj bi ohranili 97 produktivnih delovnih mest. Podjetje na ministrstvo ni poslalo podatka o bilanci stanja uspeha podjetja v zadnjem poslovnem

letu ter podatkov o tem, kolikšna je bila bruto plača direktorja. Podjetje je imelo oglednike pred podpisom pogodbe, po sklenitvi pogodbe pa ne več.

Iskra Stik elementi Dobropolje Videm je prejela 15,9 milijona za 200 delavcev. Podjetje, ki ni imelo ogleda ne pred sklenitvijo pogodbe in ne po njej, dajalcu denarja ni oddalo potrjena, ali so izplačevali previsoke plače, ne podatka o bruto plači direktorja ter ne o prijavi delavcev za pokojninsko zavarovanje.

Sing Zagorje je dobil za 29 delavcev, na ministrstvo pa niso poslali podatka o plači direktorja. Ogled so pristojni opravili le pred sklenitvijo pogodbe.

TRO Prevalje je dobil za 341 delavcev 9,1 milijona tolarjev. Podjetje, ki ni imelo ogleda, na pristojno ministrstvo ni poslalo podatka o izplačanih previsokih plačah, o plači direktorja, ne spisek zaposlenih delavcev za nedoločen čas, ne obrazca o prijavi za pokojninsko zavarovanje.

Tekstil Tkalcina Vižmarje je dobil 13,6 milijona za 146 delavcev. Podjetje z blokiranim žiroračunom nad 443 dni tudi ni

dalo dokazil o boniteti in ne o previsokih plačah ter plači direktorja.

Elegant Šentjur je podjetje, ki je dobilo 17,7 milijona tolarjev. Dani denar ni bil zavarovan, prav tako pa niso dali podatkov o previsokih plačah, zaposlenih delavcev za nedoločen čas in prijavi za pokojninsko zavarovanje.

P&EMS Šentjernej je dobil 15,4 milijona za 117 delavcev. Iz obrazca o prijavi za pokojninsko zavarovanje je razvidno, da je kar 88 delavcev dobilo zaposlitev za določen čas.

UNIOR Zreče - 22,3 milijona za 2 tisoč delavcev. Ministrstvo ni dobilo podatkov o registraciji podjetja, iz katerega se vidi lastništvo, ne podatka o plači direktorja, ne o poslovnem uspehu v lanskem letu in ne spiska o delavcih, zaposlenih za določen čas.

Iskra Semicom Trbovlje - 24,5 milijona. Dobilo jih je za 291 delavcev, čeprav je bila več kot tretjina lastništva v podjetju javnega ali od Sklada za razvoj. Denar je bil dejansko nakazan posredniku SRC computers, d. o. o., saj je imel prejemnik denarja blokirani žiroračun več kot 516 dni, znesek blokade pa je bil prek 467,6 milijona tolarjev.

GIP Pionir Novo mesto je podjetje, ki je dobilo 15 milijonov za 593 delavcev in še enkrat isto podjetje 21,1 milijona za isto število delavcev, čeprav podjetje ni dalo podatkov o registraciji, šte-

vilki žiro računa, uspehu poslovanja, delavcih, zaposlenih za nedoločen čas, o prijavi za pokojninsko zavarovanje.

IMP Klima Celje je dobil 20,2 milijona tolarjev za 141 delavcev. Podjetje ni dalo podatkov o registraciji podjetja, dani denar pa tudi ni bil ustrezno zavarovan.

LIV Postojna je dobil 7,6 milijona za 782 delavcev, pa čeprav ni oddal obrazcev o boniteti, o prijavi delavcev za pokojninsko zavarovanje ter ni zavaroval namenske porabe denarja.

Pozabljenost za pobiranje iz državne blagajne

Kaj reči?

- Da skoraj vsa podjetja pač po naključju na ministrstvo NE bi poslala podatka, kako je z njihovo registracijo na sodišču, iz katere je razvidno lastništvo?

- Da bi skoraj vsa podjetja, ki so dobila državni denar, res pozabila poslati podatek o previsokih plačah, ki so bile obdavčene s posebnim davkom na visoke plače?

- Da bi jih večina »pozabila« napísati, kolikšna je bila direktorjeva plača?

- Da bi res večina pozabila odposlati obrazec M1 in M2, iz katerega bi bilo mogoče razbrati, koliko delavcev, katerih delo subvencionira država, je dejansko zaposlenih le za določen čas?

- Da bi skorajda vsa podjetja pozabila na sklenitev pogodbe o zavarovanju denarja v primeru nenamenskega trošenja denarja?

MAJDA HORVAT

Vpliv cenovnih nesorazmerij na pomursko telefonijo

Med Scilo in Karibdo

V Pomurju, kjer pride na sto prebivalcev 20,87 telefonskega priključka, kar je precej pod republiškim povprečjem (okrog 30 telefonov na sto prebivalcev), so zelo dovzetni za sleherne spremembe na tem področju. Nova Siemensova digitalna telefonska centrala EWSD, ki uporabnikom omogoča tudi najsodobnejše telekomunikacijske storitve, je prav gotovo velik dosežek, čeprav so jo dobili zadnji med slovenskimi regijami. Ta centrala namreč prinaša kar 3.448 novih telefonskih števil. V ta namen so lani na Goričkem postavili sedem novih telefonskih central z optičnimi kablji in 4.232 priključki. Tako je zdaj v Pomurju 27.000 telefonskih naročnikov, povezanih v 39 avtomatskih telefonskih centralah. K vsemu temu je treba prilepi tudi novi centrali v Lendavi in Turnišču, prav zdaj pa jo montirajo še v Ljutomeru. Do konca leta pa načrtujejo širitev in posodobitev telefonskih central v Moravskih Toplicah, na Tišini, v Bakovcih, Prosenjakovcih in Radenci, kjer bodo lahko uvedli skupno okrog štiri tisoč novih priključkov. Pri tem bo Telekom Slovenije letos vložil v razvoj pomurske telefonije 1,4 milijarde tolarjev, kolikor naj bi znašal tudi prihodek poslovne enote Telekomu v Murski Soboti.

Seveda pa bo uresničanje teh načrtov še kako odvisno od cenovne politike. Če se namreč ne bodo izpolnili pričakovanja, po katerih naj bi se do leta 1998 približali 45-odstotni povprečni evropski ravni, cena telefonske naročnine pa 80-odstotni ravni, bodo padla v vodo marsikatera razmišljanja o hitrejšem razvoju telefonije. Če vemo, da so cene telefonskih pogovorov v notranjem prometu pri nas trenutno na približno 13-odstotni evropski ravni, telefonska naročnina pa na 50-odstotni ravni, je lahko zaskrbljenost toliko večja. Posebej zato, ker naj bi se do konca leta 1997 cene telefonskega impulza povečale na 12 tolarjev, telefonske naročnine za enojni priključek pa na 1.600 tolarjev. To bi omogočalo postopno zniževanje cen v mednarodnem telefonskem prometu, hkrati pa bi se na ta način lahko pocenil nov telefonski priključek.

Vse to kaže, da bo morala slovenska vlada v prihodnje pokazati večjo prožnost pri odpravljanju omenjenih nesorazmerij v cenah telefonskega omrežja, saj je nelogično, da Telekom zdaj ustvari večino prihodkov in odhodkov z mednarodnim prometom in ne z notranjim. Zato ni nič čudnega, če vlagajo razvite države v razvoj telekomunikacij po več odstotkov družbenega bruto proizvoda, pri nas pa manj kot pol odstotka. Če cenovna politika ne bo sledila težnjam po dohajanju telekomunikacijskih teženj, ki bi pomenile v prvi vrsti hitrejšo vključevanje v mednarodne gospodarske in telekomunikacijske tokove, bodo posledice zaostajanja še kako vidne. Ker se bo Telekom moral v takem primeru odločiti le za gospodarsko upravičene naložbe, bodo prej ali slej znova najbolj prizadeta najmanj razvita območja pri nas. In to bo seveda zlasti Pomurje, kjer je investicijska gradnja najdražja in najmanj rentabilna.

MILAN JERSE

Odbor za gospodarsko infrastrukturo Območne gospodarske zbornice za Pomurje

Dve leti brez dialoga z DDC

Pomurje želi ponovno vzpostaviti dialog z odgovornimi v Družbi za državne ceste, saj bodo le tako lahko dokazali upravičenost zahtev po izboljšanju cestne infrastrukture

V petek, 5. aprila, se je na drugi seji sestel Odbor za gospodarsko infrastrukturo pri Območni gospodarski zbornici za Pomurje. Jurij Komolš (Nafta), Vitomir Györek (Cestno podjetje), Anton Slavic (BTC), Jožef Kavaš (TELEKOM), Koloman Cigut (OGZ) in Janez Ōri (ZEU, prostorsko planiranje) so govorili o najbolj aktualnih in perečih gospodarskih infrastrukturnih problemih.

Poročilo V. Györeka o velikem preseganju stroškov za zimsko službo, in nezadostnih sredstvih za obnovo in vzdrževanje magistralnih in regionalnih cest ni bilo nič kaj spodbudno. Zimska služba se je uradno začela 15. novembra, prvi sneg je zapadel 18. novembra, vendar se ni končala februarja (kot prejšnja leta), ampak še vedno traja tudi v aprilu. V Pomurju je bilo v mesecih do februarja na voljo 142 milijonov tolarjev, 3100 ton soli in 4 tisoč kubičnih metrov posipnega materiala. Zaradi hude zime ter neprimernega vzdrževanja cest v preteklosti sta dve letošnji odjugi - prva februarja, druga sedaj v aprilu - na cestah povzročili pravo katastrofo.

Za vzdrževanje in sanacijo kritičnih odsekov cest ima DDC na voljo le 30 odstotkov potrebnih sredstev; po februarjem popisu je takih cest v Sloveniji 144 kilometrov, od tega v Pomurju 26,6 kilometra. Za najnujnejša dela na kritičnih odsekih v Sloveniji bi potrebovali 2,56 milijarde tolarjev, na voljo pa imajo le 800 milijonov. Za 26 kilometrov uničenih cest bi v Pomurju potrebovali vsaj 322 milijonov. To, da so uničeni odseki popisani, še nikakor ne pomeni, da jih bodo v prihodnjih mesecih tudi obnovili; kje in kaj se bo s sedanjimi 800 milijoni tolarjev popravljalo, ni znano. Pomurci podpirajo usme-

ritev dela zbranih sredstev z bencinskimi tolarji v obnovu regionalnih in magistralnih cest, vendar pod pogojem, da bodo imele tukajšnje uničene ceste pri obnovah prednost.

Ponovno želijo vzpostaviti dialog z Družbo za državne ceste, tako kot so se v preteklosti pogovarjali s takratno Republiško upravo za ceste. Zato bodo v prihodnjih dneh zbrali vse župane, popisali vse državne ceste, ki so potrebne temeljite sanacije (npr. cesta Cankova - Kuzma) in se poskušali dogovoriti z DDC za sestanek. Kakor je povedal K. Cigut, bo to težka naloga, kajti že nekaj let odklanjajo kakršenkoli dialog. Letos v Pomurju ni načrtovana nobena rekonstrukcija regionalnih ali magistralnih cest, saj zanjo ni potrebne projektno-tehnične dokumentacije ali pa ni v proračunskem programu - obstaja možnost, da bi nekatere dodatne odseke vključili s pomočjo poslancev v program z rebalansom. Vprašljiva je tudi obnova ceste proti Pincam, saj je le-ta »delno lokalna in delno magistralna cesta«.

Janez Ōri je govoril o pripravi na gradnjo avtoceste in železnice; pripravljen je aneks priključka odseka avtoceste, ki bo po Prekmurju potekala v smeri proti Genterovcem, in sicer naj bi se odsek od Radmožec navezal na načrtovano lendavsko obvoznico,

po kateri bi bilo mogoče priti tudi do mejnega prehoda Pince. Madžari namreč še vedno vztrajajo pri navezavi na Pince, medtem ko so se Pomurje, obmejne madžarske županije in Slovenija odločili za mejni prehod Genterovci.

Tudi TELEKOM je omejen z investicijskimi sredstvi, saj je želja mnogo več kot jih dopušča 811 milijonov tolarjev. Lani so ugodili 2017 novim naročnikom, letos pa naj bi omogočili telefoniranje od 3800 do 4500 novim

naročnikom. Trenutno imajo 5 do 6 tisoč prošelj za telefonske priključke. Kljub velikemu povpraševanju je Pomurje po številu priključkov na prebivalce še vedno na slovenskem repu (npr. Koper ima 40 telefonskih priključkov na 100 prebivalcev, Pomurje pa le 21). Slabe telefonske povezave in zastarele telefonske centrale lahko močno ovirajo tudi razvoj gospodarstva.

Skrb zbujajoči so tudi podatki o prevozi nevarnih snovi po po-

murskih cestah. Pokrajina, ki živi od kmetijske zemlje, termalne in mineralne vode, še nima sprejetih strogih predpisov ali omejitev glede prevoza nevarnih snovi. Najprej bo potrebno sploh izvedeti točne podatke, kaj vse prihaja v državo prek mejnega prehoda Dolga vas. Na cesti pa je vsak dan veliko cistern Nafta Lendava. V Nafti imajo skladiščnih prostorov za 168 milijonov litrov za naftne derivate, lani so predelali 580 tisoč ton rafinerijskih zalog, 80 odstotkov so dobili v rafinerijo po naftovodu iz Omišlja, 20 odstotkov pa po železnici in cesti. Najbolj pereči ekološki problem pa je, ker 80 odstotkov predelanih naftnih derivatov nato po magistralni cesti vozijo proti Ljubljani in v druge kraje po Sloveniji.

BERNARDA B. PEČEK

Radenski odobreno posojilo Sklada za razvoj

Morda manj znana dejavnost državnega Sklada za razvoj, pa čeprav teče že četrto leto, je financiranje dolgoročnih naložb v obliki posojil za sofinanciranje investicijskih projektov. Na podlagi razpisov iz leta '92 in '94 je Sklad sofinanciral šestnajst investicijskih projektov, skupna vrednost njegovih naložb pa znaša 13,3 milijona nemških mark. Ti investicijski projekti so prinesli tudi 382 novih delovnih mest.

Leta '94 je imel Sklad dva razpisa in na prvega je prejel 91 prijav. Za takratne vloge so ugotavljali, da so manj primerne za financiranje, saj so se na razpis prijavljale predvsem manjše zasebne družbe in družbe, ki so nastale iz prodanih podjetij po stečaju. Že na prvi razpis so največ vlog poslale mariborska, ljubljanska in murskoboška regija.

Drugi razpis je bil objavljen konec leta '94, denar pa je dobilo osem investicijskih projektov, dva projekta iz celjske, mariborske in murskoboške regije ter po en projekt s kranjskega in v-

lenjskega konca. Skladovo posojilo za sofinanciranje projekta sta prejela Megras iz Murske Sobotne in Trojka iz Gornje Radgone.

Zadnji razpis za sofinanciranje investicijskih projektov je Sklad objavil v Gospodarskem vestniku sredi lanskega novembra. Po njem bo sofinanciral investicije gospodarskih družb in podjetnikov v obliki dolgoročnih posojil ali naložb v vrednostne papirje v primarnih javnih prodajah. Sklad razpisuje 2 milijardi tolarjev, posojila bodo dana največ za osem let in po 6,5-odstotni izhodiščni obrestni meri, ki pa

se lahko poveča za premijo tveganja. Najvišji znesek sofinanciranja je lahko 2 milijona, najnižji pa 300 tisoč mark, seveda v to-larski protivrednosti. Delež Sklada v financiranju projekta je lahko največ 30 odstotkov predračunske vrednosti projekta. Za ta denar se je zanimalo 60 investitorjev, osem vlog Sklad še pre-soja, za štiri investicijske projekte pa je denar že odobril v vrednosti 5,5 milijona mark. Posojilo bodo dobili Tajfun Planina, Radenska Jeruzalem Ljutomer, Radenska zdravilišče Radenci in Dro-ga Portorož.

Z zadnjim razpisom naj bi Sklad zadostil pričakovanjem, da bodo projekti dali nove zaposlitve ali ohranjali obstoječa delovna mesta, povečali prodajo, prinesli razvoj novih proizvodov in storitev, izboljšali kakovost proizvodnih programov ter spodbujali razvoj neto izvoznikov. MH

Pogovor z Bojanom Ušeničnikom, direktorjem Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje

Na večjem območju Slovenije so mogoči rušilni potresi

Slovenija svojo ugodno zemljepisno lego ob stičišču Alp, Panonske nižine, dinarsko-kraškega sveta in Sredozemlja drago plačuje s pogostimi naravnimi nesrečami. Na njenem ozemlju se pojavljajo vse nesreče, ki so značilne za omenjene pokrajinske tipe. In kako smo pripravljeni na te in druge nesreče? O tem v pogovoru z Bojanom Ušeničnikom, direktorjem Uprave RS za zaščito in reševanje.

Potresi, poplave, viharji ...

Slovenijo torej ogrožajo naravne nesreče. Se določene nesreče lahko zgodijo na celotnem območju ali le na posameznih?

Na večjem delu ozemlja Slovenije so mogoči rušilni potresi. Območje, kjer so možni potresi VIII. in IX. stopnje po MSK, obsega 6333 km². Na tem območju živi 827.680 ali 43,86 odstotka vseh prebivalcev. Poplave ogrožajo prek 300.000 hektarjev površin. Na območju običajnih poplav živi okoli 132.000, na območju velikih poplav pa 480.000 prebivalcev. Viharji so redni spremljevalci hudih poletnih nalivov in neurij, pozimi pa se največkrat pojavljajo ob vdorih hladnega zraka (karavanski fen in kraška burja) in povzročajo veliko škodo v gozdovih pa tudi na objektih. Zemeljski plazovi, podori in usadi pestijo precejšen del Slovenije. Ugotovljenih je okoli 6.000 zemeljskih plazov, od katerih je 600 aktivnih. Ti predstavljajo stalno grožnjo za varnost ljudi, objektov in še posebej infrastrukture. V Sloveniji se dogajajo tudi druge nesreče, zlasti toča, žled, pozeba, snežni plazovi, požari, nesreče v prometu, rudniške nesreče, nesreče v industriji. Nekatere nevarnosti pa lahko naše kraje dosežejo tudi čez državno mejo. Spomnimo se posledice jedrske nesreče v Černobilu.

So vse te nevarnosti dovolj raziskane?

V zadnjih letih smo na tem področju veliko storili. Izdelane so številne študije ranljivosti in ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč. Tako so izdelane ocene potresne ogroženosti, ogroženosti zaradi zemeljskih plazov in snežnih plazov in ocena poplavne ogroženosti. V izdelavi sta ocena ogroženosti zaradi nevarnih snovi in ocena požarne ogroženosti. Brez teh ocen ne bi mogli izvajati učinkovitih in smotrnih preventivnih ukrepov kot tudi ne priprav na nesreče. To pomeni, da so dejavnosti na tem področju strokovno utemeljene.

Katero so temeljne naloge sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami?

Te so predvsem preprečevanje nevarnosti in nesreč, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti na nesreče, zaščita, reševanje in pomoč ob nesrečah ter odpravljanje posledic in obnova pripravljenosti. Pri tem pripravljenost na nesreče obsega izdelavo načrtov zaščite in reševanja, načrtovanje in izvajanje zaščitnih ukrepov, organiziranje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, izobraževanje in usposabljanje za zaščito in reševanje ter zagotavljanje zaščitne in reševalne opreme ter sredstev.

Za varstvo smo odgovorni vsi

Kdo zagotavlja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami?

Za pripravljenost in izvajanje varstva smo odgovorni vsi - prebivalci kot posamezniki, podjetja, zavodi in druge organizacije, občine ter država. Konkretno naloge na tem področju pa izvajajo predvsem gasilci, gorska reševalna

marske reševalne službe, potapljaški društvi, kinološki društvi, organizaciji v radioamaterskih klubih in v drugih prostovoljnih in nevladnih organizacijah.

Občinski svet mora zagotoviti sredstva

Kakšne so pristojnosti občin pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami?

Občina samostojno organizira varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami na svojem območju ter skrbi za sodelovanje s sosednjimi občinami. Organizacijo in delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v obci-

so predvsem enote za prvo pomoč, tehnično-reševalne enote, enote za radioaško-kemijsko-biološko zaščito, službe za vzdrževanje zaklonišč in za podporo. Struktura vseh teh sil je odvisna od velikosti občine, njene ogroženosti in drugih okoliščin. Določene enote in službe se organizirajo tudi na ravni regije in države. Te enote naj bi občinam pomagale pri zaščiti in reševanju ter odpravljanju posledic ob večjih nesrečah, zanje pa skrbi Ministrstvo za obrambo prek svojih organizacijskih enot, zlasti Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter regijskih uprav za obrambo in njihovih izpostav.

Kdo organizira sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja?

V Sloveniji razvijamo enoten sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja, ki temelji na delovanju regijskih in državnega cen-

ščini, ki imajo lahko posledice za prebivalce Slovenije.

Več je treba storiti na preventivnem področju

Kako pa je z izvajanjem preventivnih ukrepov?

S preventivnim delovanjem žal ne moremo biti zadovoljni. V strokovnih krogih ni več dilem o pomenu preventive. Tisti, ki o tem odločajo, pa o tem očitno še niso povsem prepričani, saj se nadaljuje praksa, da je dosti lažje dobiti denar za odpravljanje posledic kot za pravočasno preventivno ukrepanje. Omenil sem že, da imamo izdelane vse najpomembnejše ocene ogroženosti, kar pomeni, da natančno vemo, kaj bi bilo potrebno storiti, da bi preprečili ali vsaj omilili posledice posameznih nesreč. Žal pa denarja za ta namen ni dovolj. Tako kot nekoč, se tudi še danes sprejemajo interventni zakoni za zagotovitev najnujnejših sredstev za odpravljanje posledic nesreč, do sredstev za preventivo pa se pride z velikimi težavami. Tako prakso so v razvitih državah že zdavnaj preoblikovali. Sredstva za sanacijo bi se morala oblikovati predvsem v zavarovalnem sistemu, v skladu z odgovornostjo pravnih in fizičnih oseb za tveganje oziroma nastalo škodo, država in občine pa bi morale razpoložljiva finančna sredstva namenjati predvsem za preventivo.

Ali so se v Sloveniji v zadnjem času zgodile kakšne večje nesreče, ob katerih je bilo potrebno posredovati, in kakšne so izkušnje?

Ob koncu lanskega in v začetku letošnjega leta sta Slovenijo prizadela predvsem visok sneg in žled, ki sta povzročila ogromno škodo v gozdovih, sadovnjakih ter na infrastrukturi, zlasti na električnih in telefonskih napeljavah. Po ocenah Zavoda za gozdove je znašala škoda v gozdovih prek 174 milijonov tolarjev. Po podatkih, ki jih je zbrala naša uprava, so v prizadetih občinah samo stroški reševalnih intervencij presegli 115 milijonov tolarjev. Ob teh nesrečah so bile številne vasi odrezane od sveta. Prekinjena je bila oskrba z električno energijo, pretrgane so bile telefonske povezave itd. Vsekakor je treba pohvaliti prizadevanost pripadnikov štabov in enot civilne zaščite, gasilce, delavce v cestnih podjetjih, v podjetjih za distribucijo električne energije, Telekomu in drugod, saj je bilo ukrepanje pravočasno in usklajeno, žal pa povsod tehnična opremljenost ni omogočala učinkovitega ukrepanja.

Ne le Sobota in Lendava, ampak tudi Radgona in Ljutomer

Povejte prosim, ali so v Pomurju in drugih regijah usposobljeni za intervencije ob hujših nesrečah v cestnem prometu oziroma ob nesrečah z nevarnimi snovmi?

Naloge zaščite in reševanja ob nesrečah v cestnem prometu ter ekoloških nesrečah sodijo v program širšega pomena, katerega izvajanje sofinancira država. Za izvajanje teh nalog so odgovorne predvsem gasilske enote in posamezna vodnogospodarska podjetja. V Prekmurju sta do sedaj te naloge izvajali Poklicna industrijska gasilska enota Nafta Lendava in PGD Murska Sobota. Na podlagi uredb o merilih za organiziranje, opremljanje in usposabljanje civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki jo je pred kratkim sprejela vlada Republike Slovenije, pa bodo v Pomurju v prihodnje te naloge izvajale gasilske enote PGD Murska

Sobota, Gornja Radgona, Ljutomer in Poklicna industrijska gasilska enota Nafta Lendava.

Na nedavnem posvetu z župani ste govorili tudi o vnašanju interventor varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v prostorske načrte občin. Kaj je s tem mislil?

Pri tem gre predvsem za preventivo. Pri pripravi prostorskih načrtov je treba upoštevati ocene poplavne, potresne, požarne in druge ogroženosti. Se vedno se srečujemo s primeri, da se npr. gradnje pojavljajo na poplavljenem območju, da se ponekod, kjer so možni potresi, ne gradijo pomembni objekti, da se novi objekti, tako stanovanjski kot gospodarski in industrijski, gradijo na območjih, ki jih ogrožajo zemeljski plazovi itd. Te probleme lahko najučinkoviteje rešimo z doslednim, strokovno utemeljenim prostorskim načrtovanjem. V prostorskih načrtih pa je treba določiti druge možnosti za izvajanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Določiti je treba npr. lokacije za začasna odlagališča kontaminiranih odpadkov ob nesrečah z nevarnimi snovmi, za depone nje ruševin, določiti je treba vane in zanesljive intervencijske poti, evakuacijske poti in zbirališča, predvideti ukrepe za preprečitev širjenja požara v urbanem okolju in tako naprej.

Kako pa je s financiranjem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v občinah?

Je že tako, da denarja ni nikdar dovolj. Predvsem ga primanjkuje za preventivo, premalo ga je tudi za druge priprave. Vendar se stanje iz leta v leto izboljšuje. V okviru zagotovljene javne porabe oseb se po merilih, ki jih vsako leto pripravi Uprava RS za zaščito in reševanje, zagotavljajo sredstva za varstvo pred požarom ter sredstva za zaščito in reševanje. Ta sredstva seveda zagotavljajo le izvedbo minimalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v posameznih občinah. Na tem področju se veliko delo opravi prostovoljno brez plačila. Naloga širšega preventivnega značaja bomo skušali vključiti v nacionalni program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ga pripravljamo in katerega naj bi sprejel Državni zbor Republike Slovenije do konca letošnjega leta.

Kaj pa mednarodno sodelovanje? Kako je to urejeno?

Slovenija želi skleniti mednarodne sporazume o sodelovanju pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami z vsemi sosednjimi državami. Z Madžarsko je tak sporazum že sklenila in je tudi ratificiran, z Avstrijo je sporazum parafiran, v postopku pa sta podobna sporazuma s Hrvaško in Italijo. Kot je znano, je Slovenija sklenila in ratificirala tudi sporazum o sodelovanju in drugi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami z državami Srednjeevropske pobude. Vsi ti sporazumi omogočajo široko sodelovanje na področju preventivnega delovanja, izobraževanja in in usposabljanja, razvijanja zaščitne in reševalne opreme in kar je posebej pomembno, zagotavljanje pomoči medsebojno obveščanja o nevarnostih ter medsebojno pomoč pri naravnih in drugih nesrečah. Slovenija je dejavna tudi v okviru mednarodnih organizacij. Pri mednarodnih organizacijah in pripravi na trditve, da si je Slovenija pridobila na organiziranost in pripravljenost na nesreče ter mednarodno aktivnost v razvitem svetu uspešno la velik ugled.

Na koncu me še zanima, katere probleme so na pomurjskem omenili župani?

Župane so zanimalo predvsem konkretne organizacijske in druge rešitve pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Žal zaradi je, da zelo dobro poznajo to problematiko in da so pripravljeni na vse, kar je v njihovi moči, za izboljšanje varnosti. Vsi po svoji opozarjali na pomanjkanje finančnih sredstev.

Komunikacija

Beseda živi

Problemi so specifične igre brez konca, slepe ulice, ki nastajajo in se ohranjajo zaradi napačnih poskusov reševanja. V poljih, kjer se dela z ljudmi in se jim skuša pomagati, bi se morali odpovedati vsevednosti, da bi lahko preživeli v svojem poklicu. Zavedati se moramo, da se ne srečujemo le z rešljivimi problemi, ampak tudi z nerešljivimi težavami. Probleme in konflikte je mogoče reševati s komunikacijo. Komunikacija je edini instrument reševanja problemov.

To je le misel iz predavanja, ki ga medicinskim sestram in drugim slušateljem podaja glavna medicinska sestra in psihoterapevka na Psihiatrični kliniki v Ljubljani, višja medicinska sestra in profesorica pedagogike Ana Ladi Škerbinek. Nekaj njenih misli smo zbrali tudi v pogovoru z njo.

Vprašanje komunikacije v zadnjem času kot da na novo odkrivamo. Vse pogostejše postaja tudi tema različnih izobraževanj in seminarjev. Zakaj je po vašem mnenju to postalo aktualno vprašanje v medsebojnih odnosih?

Morda najprej, zakaj se pojavlja med medicinskimi sestrami in med ljudmi, ki delajo z drugimi ljudmi. Zdi se mi, da smo bili ravno v zdravstvu usmerjeni predvsem v medicinsko tehnične posege, da smo dobro dali injekcije in zdravila, pripravili posteljo in morda še kaj zahtevnejšega. Da pa bi se pogovarjali z bolnikom, človekom, in da bi dali poudarek temu, kakšni bomo v odnosu do njega, kako bomo komunicirali, tega pa v glavnem ni bilo. Sedaj pa se je začelo o tem malo več govoriti in zato se vrstijo tudi različni seminarji o komunikaciji, skupin-skem delu, in tudi ljudje boljši v skupinah, kjer se skušajo več naučiti o tem, kako komunicirati. Zakaj se je to zgodilo? Nekaj je prav pri poklicu medicinske sestre prinesel proces zdravstvene nege, kjer sestra, ki dela po procesni metodi, ugotovi, kakšne potrebe ima bolnik, in nato, kaj bo pri njem delala. To potem tudi vrednoti. In če hoče vedeti, kaj ta bolnik potrebuje, se mora z njim pogovarjati. Nisi več ne more biti tiho in opravljati svojega dela, ampak se mora s posameznikom pogovoriti. Procesna metoda dela se torej v Sloveniji širi.

V politiki je morda do tega prišlo, ker se je treba pogovarjati, saj je odprtih toliko možno-

sti. Prav v vsem življenju se mi zdi, da dopuščamo različna mnenja, različne poglede in zato se moramo tudi več pogovarjati.

- Medicinske sestre, zaposlene predvsem v bolnišnicah, imajo polne roke dela. Ob negovalnem delu in sodelovanju pri zdravljenju jim za pogovor, kot pogosto same ugotavljajo, pogosto zmanjka časa.

To velikokrat slišimo, ko rečejo, da imajo medicinske sestre toliko dela, da za pogovor zma-

je to težko delati in zato si najdemo izgovor. Čas je, in lahko bi ga bilo več, če bi bile sestre razbremenjene.

- Komunikacija pa je tudi pot k hudemu. Z izrečeno besedo človeka lahko prizadenemo bolj kot s komerkoli, lahko ga tudi uničimo. Ob poudarjanju pomena komunikacije pa so v ospredju le pozitivne, čeprav so enako, če morda ne še bolj, pomembne tudi negativne vsebine komunikacije.

Da, komunikacija je lahko smrteno orožje. Jaz sem s psihatrije in se veliko ukvarjam s psihoterapijo. In v našem delu je kar dosti govorjenja, da v komunikaciji ne smeš misliti, da o drugem človeku vse veš, da veš vse o njegovih skrivnostih, da daješ ocene, da interpretiraš. Pri tem moraš biti zelo previden. Prav zaradi tega, ker v vse skrivnosti človeka pač res ne moreš priti in s tem lahko narediš veliko škode. Zato smo na to škodo v komunikaciji tudi opozorjeni. Res pa je, da se v tem času poudarjajo predvsem te pozitivne strani komunikacije in

Vsi tukaj, vsi v krogu, pa vendar vsak s svojimi mislimi, svojimi strahovi in upanji. Česa me je v življenju strah, je k razmišljanju povabila voditeljica skupine. Strah me je ...

... samote in bolezn, strah me je za otroke, bojim se zanje.

... teme.

... prihodnosti, ne toliko svoje, kot me je strah prihodnosti za moje otroke, strah me je bolezn, bojim se je, še posebej, ker delam z bolnimi otroki.

... zasvojenosti, predvsem se bojim, da bi na to pot zašli moji otroci, strah me je agresivnosti.

... neiskrenega odnosa, nepoštenosti, nasilja nad otroki.

... da bi izgubila službo ali da bi se to zgodilo mojemu partnerju.

... strah me je smrti.

Ali je nas, ki delamo v zdravstvu, bolj strah hude bolezn in smrti, so se vprašali. Spremlja me, da o njej še ponoči sanjam.

Komunikacija je življenje

Starka pri devetdesetih je bila sprejeta v bolnišnico. Uvidela je, da se iz bolnišnice na svoj dom več ne bo mogla vrniti, saj brez tuje pomoči ne bi mogla živeti. Pot v dom za stare je bila skoraj neizbežna.

Starka se je zaprla vase in odločila, da bo prenehala s komunikacijo, kajti tega, da bo morala v dom za stare, ni mogla sprejeti.

Čez nekaj dni je pri nji nastopila visoka vročina in starka je potem tudi umrla.

To se je zgodilo v ljubljanski bolnišnici, starke, ki se je odpo-vedala komunikaciji in s tem življenju, pa se je med svojim predavanjem pomurskim medicinskim sestram spomnila Radojka Kobentar iz psihiatrične klinike.

O takih primerih bi znale spregovoriti tudi naše medicinske sestre, ki delajo s starimi in hudo bolnimi.

MAJDA HORVAT

Strah pred prihodnostjo je integralna vsebina zavesti časa; zaskrbljenost podobno. Stah in skrb sta sploh brat in sestra, ki ju opazujemo na tehničar časa. Včasih sta prava dvojčka, da ju težko razločujemo.

Toda v ta strah se stalno vmešava tudi upanje. Čim močnejše je upanje, tem bolj pušča za sabo strah. (A. Trstenjak)

nika časa. Verjetno medicinske sestre delajo veliko stvari, ki ne sodijo v njihov delokrog in bi masikatero stvar pri bolniku lahko opravil kdo drug, strokovni ali nestrokovni delavec. Obremenjene so z administracijo, z medicinsko tehničnimi posegi. Marsikaj bi lahko odpadlo in potem bi se imele čas pogovarjati z bolnikom. Velikokrat pa je druga pritožba, da se ne znajo pogovarjati. Imam izkušnje iz več skupin, ko rečejo: kaj pa naj se pogovarjam? Ali morda izkušnje iz skupin medicinskih sester, ki delajo na oddelkih s težkimi in umirajočimi bolniki: od pogovora zbežijo. Če bolnik na primer zjutraj vpraša sestro: Ali bom umrl, kako je z mano? In sestre so velikokrat povedale: V tisto sobo potem nisem več šla, zato ker mi je bilo preveč hudo.

Po drugi strani pa le mislim, da čeprav nekateri trdijo, da ni več tega časa za pogovor, tega ne verjamem. Verjamem pa, da

se malo govori o tej škodi. Zato imam občutek, da se spleča več poslušati kot govoriti.

- Pri vašem delu v skupinah poslušate ljudi. Koliko vam osebno in za vaše delo dajejo udeleženci skupin, kaj se učite od ljudi?

V skupini bolnikov, v kateri dolgo časa sedi, dobiš toliko koristnega, kot drugi od tebe, za sebe veliko pridobiš.

Strah me je ...

Krog jih je strnil in pogledi, usmerjeni v središče, so ustvarili močno os skupinskega dela, nabito z mislimi. Mi med seboj.

NOT '96

Na letošnjem NOT-u (nočnem orientacijskem tekmovanju, ki ga organizira rod Močvirski tulipani iz Ljubljane) se je na Smledniku v noči s 30. na 31. marec zbralo več kot sto ekip iz 52 slovenskih rodov. Med njimi se je na blatno in temno progo podala tudi ekipa Grč iz roda Ljudska pravica iz Lendave. Gozd okoli Smlednika (hrb, približno 15 km SV od Ljubljane) je kar vrvel od 500 tabornikov, ki so iskali kontrolne točke, signalizirali s svetilkami, reševali teste iz prve pomoči in se potili na hitrostni etapi.

Na koncu so bili vsi zadovoljni (eni bolj, eni manj), najbolj pa tekmovalci roda Svobodni Kamnitnik iz Škofje Loke, ki so že drugo leto zapored skupni zmagovalci in so prehodni pokal dobili v trajno last. Pomurci so se odrezali boljše od pričakovanj - med 34 ekipami v svoji kategoriji so bili 13.

ASAM

Uspešno raziskovalno delo učencev OŠ Sveti Jurij Slatinski vrelci v Nuskovi

Pred kratkim je Društvo za varstvo okolja Pomurja, ki ga kot predsednik vodi dr. Štefan Gruškovnjak, ocenilo in podelilo priznanja in nagrade šestim najboljšim raziskovalnim nalogam o ekologiji. Med nagradenci je bila ponovno tudi skupina učencev 8. razreda in en učenec 7. razreda z OŠ Sveti Jurij.

Mladi raziskovalci, ki so se pred tremi leti ob pomoči mentorjev Marjana Pečka in Emice Gaber prvič lotili raziskovalne naloge, takrat so opisali staro arhitekturo in divja odlagališča v domačem okolju in prejeli prvo nagrado, so letos oz. lansko šolsko leto (naloge so bile pregledane in ocenjene šele sedaj) v svoji raziskovalni nalogi opisali zgodovino pridobivanja slatine iz vrelcev v Nuskovi. Kot zanimivost iz raziskovalne naloge naj povemo, da je v omenjenem kraju že pred 1. svetovno vojno obratovala polnilnica, ki pa so jo po menjavi lastnikov zaprli in opustili in je tudi po 2. svetovni vojni niso uspeli obuditi. Smiselnost polnjenja slatine iz Nusko-

ve potrjujejo primerjave z analizami slatine Petanjskega vrelca, ki kažejo mnogo nižje koncentracije natrija in ogljikove kisline, mnogo višje pa so koncentracije kalcija, magnezija, železa in hidrogenkarbonata. Kot ugotavljajo v raziskovalni nalogi, so krajani prepričani, da bi bilo mogoče slatino iz Nusko-ve z določenimi vlaganji na začetku uspešno tržiti, za kar si bodo domačini začeli prizadevati. Čas bo verjetno najbolje pokazal, koliko so mnenja domačinov upravičena, vsekakor pa bi o tem veljalo povprašati še koga, zlasti strokovnjake, ki so za to področje najbolj pristojni. Mladi raziskovalci so z izvrstno izdelano nalogo dokazali, da se za-

Pri nas manj minut pouka, a veliko več šolskega dela doma Koliko se res (na)učiti?

Kot je znano, je bilo ob sprejemanju nove šolske zakonodaje v Sloveniji namenjeno veliko besed novemu izbirnemu predmetu verstva in etika, dokaj bežno pa so se razpravljali in drugi lotili mnogo pomembnejšega vprašanja, kaj se morajo učenci v osnovni in srednji šoli res (na)učiti. Kolikšen naj bo torej obseg predpisane vsebine za ta ali oni predmet, da ne bodo šolarji preveč obremenjeni ali pa da bi dobili premalo znanja v primerjavi z mednarodnimi standardi? Na ta vprašanja so iskali odgovore le nekateri v ožjih strokovnih krogih. Kakšne so ugotovitve?

Če bi upoštevali zgolj podatek, koliko minut znaša letna učna obveznost pri nas in v petnajsterici Evropske zveze, bi morali biti naši šolarji (tudi njihovi starši) povsem zadovoljni. V Evropski zvezi znaša letno povprečje okrog 52.000, pri nas pa »le« 40.280 minut (Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju, str. 79). Potemtakem so učenci pri nas manj »obremenjeni« s poukom oziroma vzgojno-izobraževalnim delom v šoli za 23 odstotkov. Ampak to je le ena plat medalje. Medtem ko v omenjeni skupini držav učenci skoraj vse obveznosti opravijo v šoli, se morajo naši šolarji kar precej učiti doma. Nekateri morajo predsedati ob domačih nalogah ter ponavljanju in utrjevanju učne snovi tudi po tri in več ur dnevno. Muke in težave! Če bi torej dodali še ta čas k izračunanemu slovenskemu letnemu povprečju učne obveznosti, bi krepko presegli Evropsko zvezo.

Kaj pa glede pridobljenega znanja? Pedagoški inštitut je pred leti opravil primerjalno študijo, ki je med drugim pokazala, da so bili naši devet- in trinajstletniki med zadnjimi na testih matematike, na testih iz naravoslovja so bili devetletniki prav tako med zadnjimi, trinajstletniki pa so »zasedli« 6. mesto med 15 državami. Na preskusih bralne pismenosti so slovenski devetletniki dosegli 20. mesto med 27. državami, štirinajstletniki pa 11. mesto med 31. državami. Ponekod so torej dosegli daleč podpovprečne, drugje pa celo nadpovprečne rezultate. Primerjave pa niso povsem realne, ker je treba upoštevati, da v večini drugih evropskih držav vstopajo otroci v šolo s 6., pri nas pa s 7. letom. Poleg tega je različna tudi dolžina obvezne osnovne šole, ki traja v večini drugih evropskih držav 9 ali 10 let. Z novo šolsko zakonodajo bomo tudi pri nas od leta 2001 naprej prešli v vseh osnovnih šolah na 9-letno učno obveznost, otroci pa bodo postali šolarji s 6. letom. Upajmo, da bodo vsaj do takrat šolski strokovnjaki dobodba prevetirili tudi učne načrte in še posebej predmetnike ter črtali iz njih poglavja, ki niso bistvenega pomena za razvoj človeka in družbe, kakor tudi dokaj številne faktografske podatke, ki se jih nima smisla učiti na pamet, ampak jih je treba znati uporabljati s pomočjo leksikonov ali priročnikov.

J. G.

Gimnazijci prvi na olimpiadi v Budimpešti

Na prvi olimpiadi iz nemškega jezika je v skupinskem delu zmagala in dosegla največ točk skupina, ki so jo sestavljali: Alenka Kovač in Boris Hožan iz lendavske gimnazije in Matjaž Presnik iz Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer. Olimpiada je bila prejšnji teden v Budimpešti, na njej je sodelovalo 17 evropskih držav. Gimnazijce sta pripravljali profesorica Gergrjeva iz lendavske in profesorica Beznečeva iz ljubljanske gimnazije.

Prva olimpiada nemškega jezika je nastala na pobudo Mednarodnega društva učiteljev nemškega jezika (IDV, Internationale Deutschlehrer Verband), madžarska pa je sprejela nalogo gostiteljice navsezadnje tudi zaradi 1100. obletnice nastanka madžarske države. Olimpiado so finančno podprli kulturno ministrstvo, veleposlaništvo ZRJ in Zve-

za madžarskih učiteljev nemškega jezika. Slovenijo je zastopala ljubljansko-lendavska skupina, zanj so se odločili na aktivu nemškega jezika. Razpis je bil poslan v Pomurje zaradi rezultatov, ki jih dijaki Prlekije in Pomurja dosegajo na državnih tekmovanjih. Še en dokaz več, da imamo v naših krajih za jezike nadarjene dijake in odlične mentorje.

AP

Razstava ob Veliki noči

V soboškem dijaškem domu so letos prvič pripravili razstavo na temo Velika noč z namenom, da ne pozabimo starih navad in običajev in si z njimi polepšamo praznične dni. Povedali so, da so nekoč vsebino praznikov poznali veliko bolje, danes pa temelje praznikov večkrat prekrijejo porabnost in porabništvo.

Ker je ta največji in najstarejši praznik povezan s številnimi šegami in običaji, navadami in jedmi, so k sodelovanju k razstavi povabili vrtnice, osnovne in srednje šole ter tudi druge. Odzvali so se Srednja gostinska šola in dijaški dom Radenci, Osnovna šola IV Murska Sobota, Ljudska

šola Murska Sobota - študijski oddelk Tišina in Dijaški dom Murska Sobota. Na razstavi so prikazali različna barvanja pirhov, pogrinjke, manjkari. Nekoliko ob tem prazniku, ker ni bilo zanimanja za sodelovanje pri oblikovanju razstave, saj so se odzvali samo štirje, zato pa je bilo nekoliko več tistih, ki so si razstavo ogledali.

ANR

Učenec OŠ Sv. Jurij Vito Nemec prejema priznanje iz rok Štefana Gruškovnjaka.

Namakanje s starimi uredbami

Vsaka voda ni primerna za namakanje

Slovenska kmetijska politika sanja o velikem sistemu namakanja, ki bo nasledil melioracije, kmetje pa se sprašujejo, kako bodo v prihodnje plačevali razne davke, takse in prispevke

Ceprav je znano, da je o velikem projektu kmetijskega ministrstva razpravljala že tudi slovenska vlada in sprejela strategijo (namakali naj bi od 10 do 12 tisoč hektarjev kmetijskih površin, kar bo stalo okrog 60 milijonov dolarjev, samo izdelava projektov pa okrog 15 milijonov dolarjev), pa nekateri pomembni akterji, ki so povezani z zdravjem ljudi, rastlin in varstvom okolja še do danes niso izvedeli nič dokončnega. Prej ali slej bodo morali dajati soglasja, pa ne vedo, ali bo sprejeta uredba, ki bo določala pogoje in obveznosti interesentov za namakanje nje in sadovnjakov. Ta uredba bi tudi določala, kakšna voda je primerna za namakanje kmetijskih površin, v njej pa je tudi zapisano, da bi nadzor opravljali kmetijski in okoljevarstveni inšpektorji. Čudno je le, da v. d. glavnega kmetijskega inšpektorja o namakanju »ni vedel nič« oziroma o tem ni hotel govoriti.

Le koga zanimajo predpisi?

Nekako razumemo, zakaj kmetijsko ministrstvo ni zainteresirano za sprejetje Uredbe o vnosu snovi v rodovitna tla, saj bi to pomenilo veliko omejitev pristojnosti kmetijskih politikov pri izrabljanju našega prostora. Vse kaže, da želijo z uvedbo strožjega nadzora in delitvijo pristojnosti počakati tako dolgo, da bodo izpeljali celotni projekt (vsaj izdelavo načrtov in uresničitev namakanja na poskusnih površinah), tako kot so izvedli veliki projekt »razselitve prašičev Farne Podgrade« brez sodelovanja pristojnih za varstvo okolja, zdravstvenem varstvu, veterinarstvu in urbanizem in gradbeništvu. Če ni pravne osnove, pa ne inšpektorji in ne drugi ne morejo posegati v »veličanstvo«. Ostane nam le, da širšo javnost seznanimo z neupravičenimi in ekonomsko neupravičenimi projekti, ki se nanašajo na stare podatke, glede »primernosti vode« celo na pradedne iz 1978. leta. In kdo popravi projekte namakanja? Najbolj jih podpirajo projektantske

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v Proračunu RS za leto 1996 pod rubriko Drugi odhodki zapisalo, da bodo za namakanje kmetijskih zemljišč potrebovali 290 milijonov proračunskega denarja ter še 16 milijonov za pripravo in uvajanje nacionalnega programa. Za sanacijo večjih onesnaževalcev v kmetijstvu so namenili le 1,3 milijona SIT.

hiše in gradbena podjetja, ki so v sedemdesetih in osemdesetih letih opravljala melioracije. Zanimalo nas je najosnovnejše vprašanje: ali je voda v Pomurju, torej v nižini na levem bregu reke Mure, sploh primerna za namakanje? Ministrstva za okolje in prostor oziroma iz Uprave za varstvo narave nam je ga. magistra Inga Turk sporočila, da so pre-

presega mejne vrednosti 3. razreda po sedaj veljavnih merilih, ni primerna za namakanje. Problem je v tem, da so merila za vsebnosti nedovoljenih snovi v vodi veliko pod stroгим evropskim nivojem.

Bo namakanje koristilo ali škodilo?

Glede na precej zastarelo zakonodajo se država takšnih projektov (vrednosti 60 milijonov dolarjev) ne bi smela lotiti, dokler ni posodobila tudi predpisov, jih uskladila z evropskimi ter določila sankcioniranje kršitev. Ministrstvo za okolje in prostor sicer pripravlja (v sodelovanju s kmetijskim ministrstvom ali brez njega?) Uredbo o vnosu snovi v tla, za kar ima vso pravico na osnovi Zakona o varstvu okolja, sprejetega 1993.

PARAMETRI ONESNAŽENOSTI VODE ZA NAMAKANJE (predlog)

	MEJNA VREDNOST
temperatura	35 °C
vsebnost suspendiranih snovi	100 mg/l
vsebnost raztopljenih snovi	2000 mg/l
elektroprevodnost	2000 µS/cm
nitriti (v primeru večje vsebnosti od mejne je njihova vsebnost potrebno upoštevati v gnoj. bilanci)	
vsebnost natrija (Na)	10 mg/l
vsebnost klorida (Cl)	5 mg/l
mikrobiološka lastnost vode za namakanje	
a) namakanje rastlin, katerih deli se uživajo surovi ali prekuhani	1000 skup. kolif. bak. MPN/l
b) namakanje pridelkov za predelavo	200000 skup. kol. bak. MPN/l

leta. Predlog uredbe dovoljuje namakanje kmetijskih zemljišč le, če je iz analize izvida o lastnosti tal razvidno, da ta niso čezmerno onesnažena, vsebnosti težkih kovin v vodi za namakanje ne presegajo mejnih vrednosti za 3. razred, in če parametri onesnaženosti vode za namakanje tal kmetijskih površin ne presegajo mejnih vrednosti iz tabele.

Ne glede na vse pogoje pa bi bilo prepovedano namakanje na 1. in 2. vodovarstvenem območju, na kraških območjih, močvirjih in barjih ter na območjih, ki so razglašena za naravne parke in rezervate oziroma je namakanje dovoljeno izjemoma na osnovi dovoljenja ministra za okolje ali ministra za kulturo.

Verjetno pa mnogim ni ustrezalo, da bi morali opravljati obvezne analize zemlje, še bolj jim ni prišlo, da bi morali za dovoljenje za namakanje zaprositi tako ministrstvo za kmetij-

stvo kot ministrstvo za okolje in prostor ali celo kulturnega ministra. Dovoljenje za namakanje bi namreč dobili le na osnovi predhodno pridobljenega analitičnega izvida tal, vodnogospodarskega mnenja o razpoložljivih vodnih virih za namakanje ter strokovnega mnenja o vplivu vnosa snovi v tla na podtalnico in površinske vode zaradi intenzivnejše kmetijske dejavnosti na namakanih površinah. Tako je zapisano v 19. členu predloga uredbe, o kateri ta čas nihče noče veliko govoriti! Pa bi bilo nujno, če hočemo vedeti, kaj bo pomenilo namakanje velikih površin za okolju (njegovo celostno podobo, spremembo), za človeka in - kar ni majhen problem - za majhno poljsko divjad, katere življenjsko okolje je kulturna krajina (z njivami in travniki), vendar pod prsečimi šobami prav gotovo ne bo mogla živeti.

Umetno osemenjevanje svinj

Trenutno stanje in trendi

Poskusi z umetnim osemenjevanjem svinj so se začeli leta 1931 v Sovjetski zvezi, leta 1937 na Japonskem in po drugi svetovni vojni v večini zahodnoevropskih držav. Šele po letu 1959 pa se je začelo umetno osemenjevanje svinj množično uvajati v terensko prakso. V Sloveniji je začel s poskusi in uvajanjem umetnega osemenjevanja svinj leta 1959 prof. Černe, do hitrejšega prenosa v prakso pa je prišlo po letu 1965.

Umetno osemenjevanje ima številne prednosti. Ker ni neposrednega stika med merjascem in svinjo, se zmanjša možnost za prenos kužnih in parazitskih bolezni. Merjasci, katerih seme se uporablja za umetno osemenjevanje svinj, so stalno pod veterinarskim nadzorom, da se prepreči prenos bolezni prek semena. Z enim odvzemom semena dobimo z razredčitvijo deset doz ali več za osemenjevanje, zato lahko za plemo uporabljamo le najboljše živali. Poleg tega postanejo merjasci kmalu pretežki za osemenjevanje mladice v naravnem pripustu, za umetno osemenjevanje pa so primerni tudi več kot osem let. Upoštevati moramo še, da se v majhnih rejah stroški za nakup in vzdrževanje merjasca z majhnim številom skokov ne povrnejo.

Pri umetnem osemenjevanju svinj je potrebno, prav tako kakor pri naravnem pripustu, upoštevati osnove križanja in selekcije, da ne prenesemo v populacijo negativnih genetskih lastnosti. Če se ne osemenjuje v skladu z navodili veterinarske stroke, lahko pride do plodnostnih motenj živali.

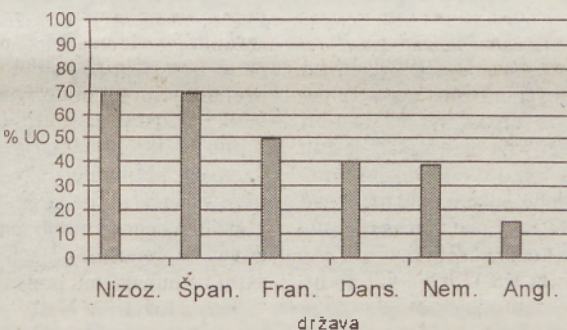
Umetno osemenjevanje je uspešno šele takrat, ko sta rejec in osemenjevalec usposobljena, da pri svinji odkrijeta bukanje in določita pravi čas osemnitve.

A) Stanje v tujini

Delež umetnega osemenjevanja svinj v Evropi že vrsto let narašča. Najvišji delež v letu 1994 (70 %) imajo Nizozemska, Belgija in Španija. Najmanj umetnega osemenjevanja svinj je v Angliji (15 %), vendar je indeks rasti ravno v državah z majhnim deležem umetnega osemenjevanja zelo visok:

- v Angliji se je delež umetnega osemenjevanja svinj v zadnjih petih letih podvojil,
- v Franciji, kjer so leta 1992 umetno osemnili 28 odstotkov živali, je bil leta 1994 delež umetnega osemenjevanja že 50-odstoten.

(vir: SUS 6/95) delež UO svinj leto 1994

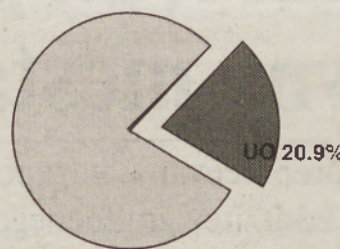
B) Stanje v Pomurju

V Pomurju izvajajo umetno osemenjevanje svinj veterinarske postaje Ljutomer, Lendava in G. Radgona ter Oddelek za osemenje in sterilizacijo ŽVZ-ja za Pomurje. Petinpetdeset rejcev svinj, ki so izpolnili predpisane pogoje, samostojno umetno osemenjuje svinje v svojih rejah. Doba-vo semena zanje in vodenje evidence opravlja primarna veterinarska služba, ki ima koncesijo za osemenjevanje. Ko dve zaporedni osemnitvi nista uspešni, veterinarska služba tudi zdravstveno pregleda svinje ter jih po potrebi zdravi in osemeni.

O deležu umetnega osemenjevanja svinj lahko podamo le približno oceno, saj so nekatere vrednosti (npr. število gnezd na svinjo na leto) bolj ocena kot verodostojen podatek.

V oceno so zajeti podatki za umetno osemenjevanje veterinarske službe. Umetno osemenijo povprečno 20,9 odstotka svinj. Pri tem so med upravnimi enotami velike razlike, saj delež umetnega osemenjevanja niha med 10,5 in 61,2 odstotka.

delež UO v Pomurju

C) Prednostne naloge v prihodnje

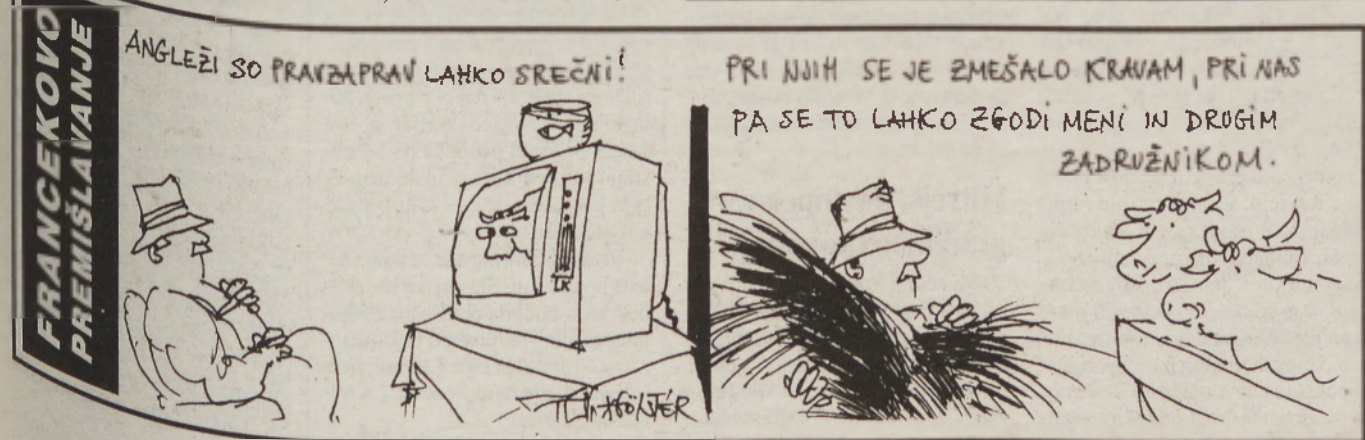
- zagotoviti stalen in kakovosten vir prašičjega semena vseh željenih pasem,
- širitev storitev veterinarske službe pri umetnem osemenjevanju svinj, preventivno ukrepanje proti plodnostnim motnjam in priprava »paketa umetne osemnitve svinj«,
- večjim rejcem omogočiti, da legalno, v skladu z načeli stroke, semenijo v svojih rejah.

Dejan Židan, dr. vet. med.
Veterinarski zavod Slovenije, OE M. Sobota
Oddelek reprodukcija

Turnišče: cene pujskov

Minuli teden so rejci na sejmu v Turnišču ponujali 32 pujskov starih od 7 do 10 tednov, težkih od 15 do 20 kilogramov. Prodajali so jih od 12.000 do 15.000 tolarjev za par. Povpraševanje tokrat ni bilo tako veliko kot teden prej, saj so prodali le 13 pujskov.

BERNARDA B. PEČEK

Minister Pavel Gantar v Lendavi

Komunikacijski vozeli

Je prihodnost Lendave v profitabilni ekološki industriji? – Še letos vodnogospodarski sporazum s Hrvaško – Pozabljen most na mejnem prehodu Dolga vas

Kakšen je bil pravi namen povabila in obiska ministra za okolje in prostor Pavla Gantarja v Lendavi, ne vemo; Liberalna demokracija Slovenije, Občinski odbor Lendava kot sklicatelj pogovora je na vabilo sicer napisal, da se želijo seznaniti s prostorskim planiranjem v občini, koncesijami in zakonodajo o varovanju in ohranjanju naravnega okolja. Vsekakor so ministrov obisk v petek, 5. aprila, najbolje izkoristili vodilni Nafta, Komunale in župan.

Minister Pavel Gantar je povedal zbranim v občinski dvorani marsikaj zanimivega, koristnega pa tudi na neki način krutega; tako je na primer brez ovinkarjenja povedal, da Madžari še kakih dvajset let ne bodo prišli z avtocesto do meje s Slovenijo, da je gradnja daljnovežja dejstvo, ki se mu ne bodo mogli izogniti, da se bo vprašanje meje s Hrvaško na reki Muri začelo reševati z vodnogospodarskim sporazumom in da ni pametno reči »ne« ekološki industriji, ne da bi poznali vse koristi.

Prvo pravilo slovenskih prostorskih načrtovalcev avtoceste je bilo. Prekmurje čim bolj navezati na osrednji slovenski prostor; navezava na mejni prehod v Pincah, kakršno si želijo Madžari, nikakor ne pride v poštev iz prostorskih razlogov pa tudi območje ob reki Muri je preveč občutljivo za takšne posege. Zato tudi ne pride v poštev, da bi potekal 400 kW daljnovod (pobudo za mednarodni daljnovod od Madžarske do Italije je Ministrstvo za gospodarske dejavnosti poslalo na MOP šele marca letos, torej bodo postopki trajali še najmanj leto in pol) na južni strani Lendave in ob reki Muri, ampak bo potekal po severni strani, najverjetneje nekeje med Genterovci in Dolgo vasjo. Tu naj bi se slovenska avtocesta tudi priključila na madžarsko cestno mrežo, tako da naj bi po Gantarjevih besedah na območju nad Dolgo vasjo nastal sčasoma nekakšen komunikacijski vozeli (predstavnik KS Doklga vas so ob teh besedah zmajevali z glavo!) za povezavo med Madžarsko in Slovenijo. O dolgoročni viziji razvoja v tem prekmurjskem prostoru pa je povedal: »Velik del razvoja in gospodarske rasti se prenaša na os Varšava-Praga-Dunaj. Dolgoročno bo to eden od nadvse pomembnih polov, kot je bilo na primer nekoč Porurje med Nemčijo in Francijo. In vloga Prekmurja bo prav v tej povezovalni vlogi, pri tem pa je treba paziti, kaj ta prostor še lahko prenese in česa ne zmore.« Poleg avtoceste, lendavske obvoznice, daljnovežja in železnice (povezava Lendave in Reditca je nadvse aktualna) naj

bi prek tega prostora potekal tudi plinovod od Urata do Italije.

Domačine najbolj moti nerešena meja s sosednjo Hrvaško. Minister Gantar je obljubil, da bo še letos podpisan vodnogospodarski sporazum med Slovenijo in Hrvaško, ki bo osnova za nadaljnje reševanje problemov ob reki Muri; sporazum bo dal osnove za medsebojno posredovanje in urejanje vseh vodnogospodarskih zadev, ki zajemajo tudi vprašanje poplavne varnosti in zaščite vodnih virov. Sežigalnica (incinirator) v Leku je ena najsodobnejših in okolju skorajda neškodljiva, je poudaril okoljevarstveni minister, večji problem so še vedno številna divja in neurejena komunalna odlagališča. Zelo pomembna informacija za vse občine pa je naslednja: v celoti bodo podprte gradnje čistilnih naprav in kanalizacij, saj bo kar do 40 odstotkov višnje investicije pokrila država oziroma Ministrstvo za okolje in prostor, mogoče pa bo dobiti tudi posojilo Ekološkega sklada; seveda morajo pridobiti najprej potrebna gradbena dovoljenja in načrte, kajti proračunski denar bo namenjen le za gradnjo in ne za pridobivanje dokumentacije. Pri reševanju problemov s pitno vodo pa se morajo vaške skupnosti čim prej odločiti: ali bodo namenile velika sredstva za rento, odškodnino za npr. 10 hektarjev vodovarstvenega območja okrog vodnega zajetja, ali pa se bodo priključile na centralni občinski vodovod in prepustile upravljanje in skrb komunalnemu podjetju.

Jože Hozjan iz Nafta je imel kar nekaj vprašanj za ministra Gantarja, čeprav bi mu na nekatere lažje odgovorili v drugih ministrstvih. Na primer glede tega, zakaj slovenska država ni več zainteresirana za pridobivanje domače nafte in spodbujanje nadaljnje raziskovalne dejavnosti, kdaj bo namenila več sredstev za povečanje državnih rezerv nafte in za gradnjo dodatnega rezervarja (potrebovali bi okrog milijon kubičnih metrov rezervoarskega prostora) in kdaj bo z zakoni natančneje določeno, na kakšen način lahko sodelujejo pri tovrstnih

naložbah tuji partnerji. Ministrstvo za okolje in prostor podpira idejo o sežigalnici odpadnih olj v rafineriji Nafta v Lendavi, kajti nerealno je pričakovati, da bi za 16 tisoč ton odpadnih olj na leto v Sloveniji gradili še eno rafinerijo. Uničenje in predelava odpadkov je po ministrovih besedah najhitreje rastoča in najbolj profitabilna industrijska dejavnost na svetu, zato naj dobro premislijo, preden bodo v sedanjem času pomajnkavanja delovnih mest in industrijske dejavnosti takoj v začetku nasprotovali takšnim načrtom.

»Te stvari je potrebno zakonsko dodelati, država mora imeti interes, da se ti problemi rešijo. Zdaj dobivajo razna zasebna podjetja posel za zbiranje in izvoz odpadnih olj na primer na Reko na Hrvaško ali v Avstrijo, vendar ti odpadki potem ne gredo ven, ampak se skurijo v kakšni opekarni ali končajo v kakšnih skalah. Za uničenje ali predelavo odpadnih olj naj se uvede poseben davek, ki bi se pobiral pri prodaji olj,« je povedal direktor Hozjan. Župan Lendave Jožef Kocun pa je imel kar nekaj konkretnih vprašanj, vendar je dobil odgovor le na nekatere.

Tako ga je na primer najprej zanimalo, kdaj bodo lahko graditelji pridobili enotno lokacijsko in gradbeno dovoljenje, zakaj naj bi občina financirala sanacijo gramoznice pri Dobrovniku, če pa je lastnik Sklad kmetijskih zemljišč, kako realna je gradnja proge od Lendave do Bratonec in ali se ne da poenostaviti postopka pri vključitvi »pozabljenega mostu« na mejnem prehodu Dolga vas v načrtovano ureditev mejnega prehoda. Zanimivo in brez odgovora pa je ostalo vprašanje, kdaj bodo kmetje končno dobili preostala sredstva za odpravo posledic neurja v 1994. letu, kajti druge slovenske občine so ta denar že dobile.

Lendava in celotno Prekmurje imata torej v dolgoročnih prostorskih načrtih zanimivo vlogo povezovalca med različnimi »Evropami« in komunikacijskega vozela pa tudi vlogo slovenskega središča »ekološke industrije uničevanja odpadkov«; vprašanje je le, kakšne koristi bodo imele od vsega tega domače občine in pokrajina, bodo dobile cenejšo infrastrukturo, rento, odškodnino ...

BERNARDA B. PEČEK

Dogajanje na ljubljanski borzi

Organizirani trg A in B

I. Delnice

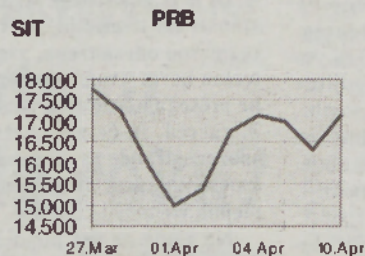
Po naglem padanju tečajev v preteklem tednu se je le-to v tem tednu ustavilo, oz. so tečaji pri nekaterih delnicah celo porasli. Z negativnim predznakom so ta teden »poslovali« imetniki delnic Dadasa, Primofina, Finmedie in Mladinske knjige založbe. Njihov negativni trend je iskati predvsem v zadevi DADAS, ki zaenkrat še nima dokončnega epiloga, oz. ga bodo morali dati imetniki kuponov vzajemnih skladov, ki jih upravlja družba za upravljanje Proficia.

Zaradi 30-odstotnega padca enotnega tečaja delnice SKBR od zadnje objave za javnost je bilo v preteklem tednu ustavljenjo trgovanje s to delnico. Po objavi za javnost o pomembnih poslovnih dogodkih v tork je bilo pri delnici opaziti izredno močan nakupni pritisk, tako da je tečaj takoj po začetku trgovanja porasel za 10 odstotkov. Zaradi tržnega neravnovesja je borza odpravila 10-odstotno dnevno omejitev gibanja tečaja, tako da je le-ta skupno porasel za dobrih 14 odstotkov.

Glavna značilnost preteklega tedna pa je bila izrazita nelikvidnost borznega trga nasploh, kar tudi ni dober kazalec glede prihodnje rasti tečajev. Po eni strani gre za nezaupanje vlagateljev v obstoječ trg, po drugi pa je veliko investitorjev v pričakovanju postopnega prihoda privatizacijskih delnic na borzo. Kar precej poslov pa se sklone že zdaj mimo borze. Tako so npr. najbolj iskane delnice Droge, Pivovarne Laško itd.

Probanka:

Tokrat sem za prikaz gibanja

tečaja delnice Probanke vzel obdobje dveh tednov, in sicer zaradi tega, ker je tako mogoče iz grafa razbrati, da tudi ta delnica ni mogla uiti »razprodaji« v preteklem tednu. Od skoraj 18.000 SIT za delnico je njena vrednost padla pod 15.000 SIT. Čeprav ta delnica ne slovi ravno po trdnosti tečaja, pa naložba pri tej ceni dolgoročno gotovo ni slaba, če upoštevamo, da je

knjigovoska vrednost čez 23.000 SIT in da banka posluje z dobičkom ter izplačuje dividende. Sicer uradnega podatka o ustvarjenem dobičku za preteklo leto še ni, velika pa je verjetnost, da bo po konsolidaciji večji kot lani (predvsem iz naslova družbe za upravljanje skladov). Uspešnost te banke bi lahko bolj pojasnilo naslednje (nenapisano) borzno pravilo: Če družba v prihodnosti pričakuje velike dobičke in jih ni pripravljena deliti z delničarji, izda za realizacijo le-teh vrednostne papirje s fiksnim donosom (obveznice). Obveznice so bile izdane, prihodnje dobičke pa lahko potrdi samo čas.

II. Obveznice

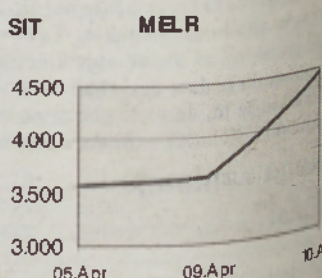
Že nekaj časa ni nobene posebne živahnosti pri trgovanju in likvidnosti na trgu z dolžniškimi vrednostnimi papirji. Prav gotovo sta pomlad in poletje za te papirje »mrtva sezona«. Od privlačnosti jih odganja tveganje zaradi gibanja deviznega tečaja pa tudi ob varnosti, ki jo imajo, ne preveč slasten donos. Za mnoge individualne investitorje absolutno premajhen, zato se raje podajo na delniški trg pa tudi na trg (zaenkrat) mimo borze z zgoraj omenjenimi najboljimi privatizacijskimi delnicami.

Organiziran trg C Mercator:

Delnica Poslovnega sistema-Mercator oz. MELR (borzna oznaka) je druga privatizacijska delnica, za delnico Kolinske, ki je bila uvrščena na borzo. Uvrščena je na organiziran zunajborzni trg C (OTC), na katerem veljajo manj strožji kriteriji izpolnjevanja izdajatelja kot na organiziranem trgu A in B. Najpomembnejše je, da izdajatelj ni zavezan objavljati podatkov o poslovanju (prospekt). Na tem trgu tudi ni dnevnih 10-odstotnih omejitev gibanja tečaja, tako da vsekakor investitor bolj tvega (predvsem kratkoročno). Čeprav je uprava Poslovnega sistema menila, da še ni pravi čas za uvrstitev delnice na borzo, so njeno uvrstitev na OTC zahtevali investitorji. To pomeni, da lahko od slej vsak imetnik te delnice iz javne prodaje delnico proda po zanj sprejemljivi ceni oz. delničarji tudi kupi. Potrebno je le, da stopi do najbližjega borznega posrednika in tam uredi vse potrebno za sklenitev posla.

Z delnico je bilo sklenjenih nekaj poslov že pred kotizacijo, in sicer po ceni med 2.500 in 3.000 SIT, kar je glede na nominalno vrednost, ki je 10.000 SIT, in knjigovodsko vrednost, ki je okrog 13.700 SIT, precej nizka cena. Prvi trgovaški dan je bila cena že višja za skoraj 1000 SIT, rast pa se je nadaljevala tudi naslednja dva dneva, ko je cena dosegla največjo vrednost do tedaj, in sicer 4.820 SIT za delnico.

Razlog, zakaj tako nizka izhodiščna cena, je predvsem dejstvo, da je Poslovni sistem Mer-

cator poslovno leto 1994 končal z izgubo, kakšno pa je poslovanje v letu 1995, pa zaenkrat še ni znano. In če sedaj pri tem upoštevamo teorijo, da je delnica vredna toliko, kolikšen donos prinaša, potem trenutna cena delnice ne preseneča.

Povsem drugače pa se v takem primeru obnaša dolgoročni investitor (potencialni bodoči večinski lastnik), ki ima strateške interese in vizijo razvoja takega podjetja. S tako ceno je premoženje precej podcenjeno in tako je priložnost poceni nakupa.

Slavko ROGAN, dipl. ecc.

NIKA
BORZNO
POSREDNIŠKA
DRUŽBA d.d.

BREŽICE
Trg izgnancev 1a, tel. 0808 82-250

LJUBLJANA
Dunajska 20, tel. 061 133-11-55

MARIBOR CELJE
Partizanska 3-5, Ljubljana 3-5
tel. 082 29-460 tel. 083 29-838

KRANJ PTUJ
Koroška 2, Zvečanovo 6, 11
tel. 054 211-644 tel. 082 772-504

KOPER
Ferrarska 12, tel. 066 38-590

Seja vlade

Prednost za produktivna delovna mesta

Ukrepi za preprečevanje nezaposlenosti – Predlog za združitev gradbenega in lokacijskega dovoljenja – Dokapitalizacija Slovenske izvozne družbe

Na svoji zadnji seji je slovenska vlada največ pozornosti namenila aktivni politiki zaposlovanja. Pri tem je upoštevala, da se stanje v gospodarstvu izboljšuje, da pa se zaostrujejo razmere v posameznih panogah oziroma posameznih regijah. Značilnosti programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja sta, da z izvajanjem predčasnih ukrepov poskuša preprečevati, da zaradi različnih vzrokov sploh pride do novoregistriranih brezposelnih oseb ter da je uporaba posameznih ukrepov predvidena fleksibilno ter se bo prilagajala potrebam in stanju na trgu delovne sile.

Ukrepe je na tiskovni konferenci pravilo pa jih je njegovo ministrstvo predstavil minister Tone Rop, pri- za delo, družino in socialne zadeve

s sodelovanjem Republiškega zavoda za zaposlovanje. Problematike so se temeljito lotili, v pripravi pa so posebni projekti, ki se bodo osredotočili na Tam, Peko, Planiko itd. Na voljo je 2,3 milijarde proračunskega denarja za zaposlovanje in prednost bodo imeli ukrepi aktivne politike zaposlovanja, drugi ukrepi pa se bodo izvajali v okviru zakonsko opredeljenih pravic. Prednost bodo imeli ukrepi: sofinanciranje odpiranja novih produktivnih delovnih mest, sofinanciranje prekvalifikacij, nadomestitev dela stroškov za ohranitev produktivnih delovnih mest s poudarkom na delovno intenzivnih panogah in neto izvoznikih, nadomestitev dela plače iskalca prve zaposlitve ter drugi programi usposabljanja in pospeševanja zaposlo-

vanja registriranih brezposelnih oseb. Za reševanje večjih problemov v nekaterih podjetjih v okviru delovno intenzivnih panog bodo uporabili »projektni pristop«. S takim pristopom se bo v vnaprejšnjem povezovanju ukrepov prekvalifikacij in dokvalifikacij, ohranjanjem produktivnih delovnih mest in odpiranjem novih produktivnih delovnih mest ali samozaposlitev preprečevalo ali omililo prehajanje v odkrito brezposelnost tistih zaposlenih, ki spadajo v prvo in drugo ciljno skupino. Gre za delavce, ki bi lahko postali presežni in trajno presežni delavci, ki so na čakanju.

Hitrejši postopek za gradbeno dovoljenje

Na zadnji seji so člani vlade obravnavali tudi informacijo o oškodovanju družbenega premoženja pri lastnjenju in sprejeti tri priporočila vrhovnemu sodišču, sodnemu svetu in generalnemu državnemu tožilstvu, da naj se lotijo prednostne

obravnavne primerov.

Vlada je sprejela predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o graditvi objektov, ki naj bi ga sprejel državni zbor po skrajšanem postopku. Bistveno v tem predlogu je, da bodo postopki za pridobivanje dovoljenj za gradnjo hitrejši in enostavnejši. Investitor bo dobil enotno dovoljenje za gradnjo, torej se bo lokacijsko in gradbeno dovoljenje združilo. Dovoljenje so bo izdalo v enem upravnem postopku, vendar se bo v postopku izdaje presojalo o obeh. To naj bi v praksi pomenilo do polovice skrajšan postopek, v primeru pritožbe pa bo obstajal samo enostopenjski pritožbeni postopek, ne pa dvostopenjski kot do sedaj.

Vlada je obravnavala tudi poročilo o poslovanju Slovenske izvozne družbe in podprla predlagano dokapitalizacijo: vrednost po dokapitalizaciji SID naj bi bila 7,6 milijarde tolarjev glede na dosedanja 2,9 milijarde tolarjev.

Marjan Horvat

V Puconjih občinska podružnica SLS

Na območju Bodonca, Zelenke, Pečarovec, Puconci in Mladec so doslej delovale posrednice Slovenske ljudske stranke, ki so bile »administrativno povezane z Mursko Soboto, čeprav je njihov občinski sedež v Puconjih. Minuli ponedeljek so pripraviili ustanovni zbor, na katerem so se odločili za »osamosvojevanje« to je za ustanovitev skupne občinske podružnice SLS v Puconjih. Za predsednika za izvolitve Evgena Sapača (državni svetnik in podpredsednik Kmečke zveze Slovenije), za podpredsednika Aleksandra Severja in Klemenca Benkiča. Na omenjenem zboru, ki je bil v prostorih turističnega kmetije v Pečarovcih, se je udeležilo 100 članov.

B. Hopedš

Knjiga – simbolni pomen ali ekonomski izračun

Namesto spraševanja o vlogi knjige v tako imenovanem tranzicijskem času, o vrednotenju, simbolnem pomenu, ekonomskem izračunu ... se za trenutek ustavimo pri razumevanju knjige v »socialistični samoupravni družbi«. Že leta 1982 je M. Znidarič v knjigi *Knjiga in trg* zapisal: »Pravimo, da je knjiga »posebnega družbenega pomena« (...) Knjiga je danes največkrat čisti izdelek ekonomskega procesa – založniške dejavnosti – in izgubi blagovno naravo šele v trenutku »porabe«, torej branja. Če bi v prvem stavku spremenili »posebnega družbenega pomena« v »posebni narodni pomen«, drugi stavek pa pustili tak, kot je, mar se ne bi približali dvema stališčema, ki smo jih lahko slišali na TV-posnetku okrogle mize, ki so jo v hotelu Lev priredili Klub Nove revije, Kulturni forum in Društvo slovenskih pisateljev?

Okroga miza je bila predvsem reakcija na Finmedijino privatizacijsko početje. Finmedija, delniška družba za upravljanje, financiranje in kapitalne naložbe, je by-pass podjetje »državnih znanilcev pomladi«, to je Državne založbe Slovenije, v kateri ima 47-odstotni delež. Po tistem, ko so našli privatizacijsko luknjo, to je na borzi kupili 53,48 odstotka delnic Mladinske knjige. Založbe, so »bez noč« postali monopolist slovenskega knjižnega trga s približno 70-odstotnim deležem. Je med partijskim delegiranjem založniške (uredniške) politike in kapitalističnim monopolom razlika? Je, v prvem primeru je uredniško politiko »čistila« ideologija, v drugem ekonomija, kapital.

Na posnetku okrogle mize smo lahko slišali, da bo kapital zmonopoliziral slovenski knjižni trg in po drugi strani, da se kapital (lastniki) ne spušča v uredniško politiko. Kaj je slednje, če ne metanje peska v oči, in še to zgrešeno? In če bo na trgu prevladala samo tržna pamet, potem bomo knjižno kulturo pokopali sami, ne bo nam treba iskati kribov niti na jugu niti na severu. Knjiga bo (in to je) bolj ali manj dobra naložba. In nobeden založnik, za katerega se ve, da svojo obrt obvlada, ne bo tiskal knjig, ki ne bi prinašale dobička ali vsaj rentabilne nule. Kaj se bo v prihodnje tiskalo? Stvari, ki se vedno prodajajo, tako vsi različnejše kuharske knjige pa tiste o spomladanski setvi in tu in tam kakšen atlas za vso družino, od le-

poslovja pa tisto, kar je najbolj všečno, poceni storije z malo mondenosti in malo kriminala.

In če se spomnim samo dveh knjig, ki bosta zagotovo postali uspešnici ali, kot se to lepo po angleško reče, bestsellerja: ena je resnica princeze Diane, druga je resnica premiera Drnovška. Prvo so tatisnili »držni znanilci pomladi«. Slogan je sam po sebi večpomenski in ga najbrž ni potrebno posebej razlagati, če vam je kdaj prišel v roke katalog, v katerem ste lahko našli vsega, samo knjig je bilo bolj malo. In katalog, tokrat knjižni, ki ga je poslala na dom dotična založba pred nekaj dnevi, ob slovarjih in leposlovnem šundu ponuja kvečjemu še kaj za otroke. In potem je tukaj še knjiga, ki mi že nekaj časa ne da miru. Tu in tam jo vzamem v roke, pa ne zato, ker bi me njena vsebina tako prevzela. Modra knjiga je. Na platinicah se svetijo zlate zvezdice. Ima zlato obrobo in fini papir, saj veste, tisti pomaščen, ki niti prav ne gori. Pa ni sanjska knjiga, kot so pomislili nekateri, no, vsaj dobesedno ne. Knjiga predstavlja slovenski parlament, v uvodu zapiše spremno besedo g. Školjč. Nekaj najdete o slovenski zgodovini, nekaj o razdelitvi in funkcioniranju parlamenta oziroma državnega zbora, nekaj je reprodukcij umetniških slik iz slovenske slikarske zakladnice, v glavnem pa so fotografije, na katerih je reprezentirana trenutna politična nomenklatura. In reklama slednje očitno ta knjiga tudi je. In zdaj se vprašamo, kdo je financiral to knjigo.

Izdajatelj je državni zbor. Od kod jim denar? Od davkoplačevalcev najbrž. No, če si boste privoščili in za nekaj manj kot tri tisoč tolarjev kupili to knjigo, boste na koncu plačali še petodstotni davek od prometa proizvodov in tudi ta davek se najbrž steka v proračun. In krog je sklenjen.

Da o umanjkanju tiskanja strokovnih knjig ne govorimo.

Seveda se pojavlja tukaj širši problem, kulturološki: ali smo Slovenci narod, ki ne bere knjig? Ali so besede o slovenski kulturi in pisani besede zgolj besede kulturnih zasanjancev? Ali je legitimno merilo bralne ravni res dr. roman ali pa gre za podcenjevanje bralne publike tako s strani založnikov kot knjigarn, ki prodajajo vse kaj drugega kot knjige in ki bi se že zdavnaj morale preimenovali v trgovine z mešanim blagom, ne pa se kititi z oznako »knjigarna in papirnica«.

Bo država s petodstotnim davkom od prometa proizvodov sposobna zagotoviti izpolnjevanje tako

imenovanega nacionalnega interesa ali pa bo ostalo pri velikih besedah. Kaj je subvencioniranje 190 knjig 60 založb, 55 revij in Enciklopedije Slovenije? Samo v tem letu bo država s petodstotnim davkom dobila okrog 780 milijonov tolarjev, torej 250 milijonov tolarjev več, kot jih je namenila za založništvo in knjigo. Že v preteklosti smo capljali s prevajanjem tako za hrvaškimi kot srbskimi prevodi strokovne literature, največkrat smo se tako ali drugače morali zadovoljiti kar s temi tujimi knjigami. Da o prevajanju leposlovja niti ne govorim – za primerjavo npr. Poljub ženske pajka smo Slovenci dobili približno 15 let po nemškem prevodu. In za jezik ni najbolj spodbudno, ko narod bere novosti v tujem jeziku, ki je tudi samo prevoden. Seveda je lahko reči, da imajo tujci dosti večje naklade ... Je že res, toda če bi se država zavedla pomena tiskane knjige, bi že poskrbela, da se zakonsko prepreči založniška monopolizacija, ki bo prej ali slej udarila po žepu tudi ljudi, ki imajo šoloobvezne otroke – monopol je tudi monopol nad šolskimi knjigami, tudi nad njihovo ceno.

A. P.

Poezija bolečine in slovesa

Kakorkoli: posthumno pesniško zbirko radgonske učiteljice in kulturne delavke Marije Fekonja z zgovornim naslovom *Kristal na soncu* (OŠ Gornja Radgona in založba Franc-Franc, 1996) moramo prebrati le kot njeno »spoznanja in zaznave, ki jih je prelila v poezijo, da se je počutila blaženo, kajti vse črno, ki jo je prej obdajalo, se je razblinilo.«

Poezija torej kot terapija ali kot samodogovori. Nič zato, če je prevelikokrat čutili že znane podobe, v njenih pesmi je še najti »kakšen plamenček, lučko iskro tlečo«, saj je v naših dlaneh »odprta knjiga, ki jo je pisalo življenje in beležilo vse dobre in slabe plati«.

Tako moramo Marijo Fekonja jemati kot vestno zapisovalko bivanjskih vprašanj, ljubezni in konekcevd tudi smrti, s katero je pre-

žet zadnji del knjige. Prav zavedanje smrti ji je narekovalo izpovedi, ki jih je »skladala zdaj, ko se poslavlja od vseh stvari, ki danes so minile«, izpovedmi, ki jih je barvala z romaniziranimi podobami iz narave, z idilo, kasneje pa s slovesom od ljubezni, ki je »ostal le listič, ki le še malo stebela se drži«.

Njene pesmi so v bistvu kristal v bolečini, kristal, ki ga seveda ni obrusila moč pesniške besede, tem-

25. tekmovanje glasbenikov Republike Slovenije Prvonagrajenca iz Pomurja: Amadej Herzog in Andrej Karba

Letos je potekalo od 26. marca do 1. aprila že petindvajseto tekmovanje glasbenikov Republike Slovenije. Mladi glasbeniki z nižje in srednje glasbene šole ter študentje glasbene akademije so se pomerili v posameznih instrumentih in starostnih kategorijah. Amadej Herzog sicer obiskuje nižjo glasbeno šolo v Murski Soboti, vendar je pri instrumentu, diatonični harmoniki, že presegel zahtevnostno stopnjo, tako rekoč absolviral pri profesor Branku Keršiču, in se že pripravlja na srednjo glasbeno šolo v Mariboru.

Na tekmovanju je nastopil s deli Przybylskega in Derbenka in osvojil največje možno število točk v kategoriji do enajst let, pohvalila pa ga je tudi žirija, sestavljena iz domačih in tujih glasbenikov. Andrej Karba, ki obiskuje tretji letnik Glasbene šole Slavka Osterca v Ljutomeru in se šola pod vodstvom Ignaca Karba, je v kategoriji do trinajst let prav tako dosegel prvo mesto. Na pozavno je zaigral dela Haydna in Pergolesija. Vseh triindvajset slovenskih prvonagrajencev je prvega aprila nastopilo na sklepnem koncertu v Slovenski filharmoniji in se tako predstavilo tudi širši strokovni javnosti. Doseženi prvi mesti sta dokaz nadarjenosti mladih glasbenikov ter hkrati uspešnega mentorstva in glasbenega vodstva na naših glasbenih solah.

A. P.

več slutnja o lastni minljivosti in spoznanje o nehumanosti tega sveta, ki naj kljub vsemu prisluhne »potovi melodiji srca, ki jo poje duša milina«, zato bo kar najbolje, če končam kar z njenima verzoma, naslovljenima Poetu: »Prisluhni, če hočeš, ali zavrzi, le pusti mu, da

poje in čuti!«

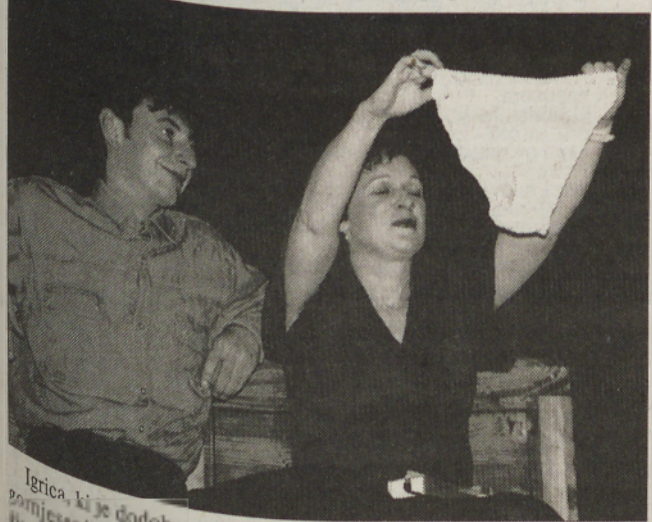
In le tako je treba vzeti v roke to iskreno pesniško zbirko, »ki ni bogato okrašena torta za pesniške sladokusce, ampak z lastnimi rokami zmesen kruh«, kakor zapiše za potnico k njenim pesmim urednik Franci Just. Milan Vincetič

Na osnovni šoli v Stroči vasi je letos po mnogih letih znova začela delovati otroška folklorna skupina. V njej je štirinajst učencev te šole, fantov in deklet, ki se želijo naučiti starih plesov. Z mentorico so se odločili, da bodo plesali predvsem stare prelepe plesne iz njihove vasi, kot so jih plesali njihovi stari starši. Ker pa ti plesi niso zbrani v kakšni knjigi, se posvetujejo s starejšimi ljudmi, ki jim s svojimi izkušnjami in znanjem lahko veliko pomagajo. Kulturna dediščina pa se na tak način prenaša na najmlajše in se ohranja. Čeprav imajo plesne vaje zgodaj jutraj, učenci zelo radi prihajajo k temu krožku. Veselijo pa se tudi vsakega novega nastopa, še posebno pa so se izkazali na folklornem festivalu ljutomerske občine.

Oživiljen porabski oder Priručna komedijica

Da je lahko uprizoritev amaterskega (vaškega) odra res pravo doživetje, ki prijetno popestri popoldne, so dokazali porabski gledališčniki s pomenljivim imenom *Nindrik indrik*, ki so zadnjo marčevsko nedeljo stopili pod režiserskim vodstvom *Milivoja Mikija Roša* na gornjesenjski oder z *Lainščekovo* veseligrco *Dva falata pa pou*.

Igrica, ki je dodobra napolnila pomnjeseniško dvorano, je došla burni aplavz: kako ne bi, saj je novoustanovljena gledališka skupina pretrgala nekajdesetletni porabski gledališki molk, seveda vsega pa so igralci, ki jim seveda ne smemo očitati prevelikega amaterizma, navdušili preko kar pisane na kožo, čistilna Aranka (Aranka Schwarz) je z dušo »pomelala« nečednosti z ženskimi hlačkami, ki so jih uganjali Agca (Eva Casar), Ferko (Jože

Kurnjek), Lajoš (Zoltan Majcan) ter Stazika (Ildiko Antal), medtem ko sta se v prvem »falatu« zapletala v prijeten klobčič »pozabljeni« čevljar Laci (Miki Roš) ter Gretika (Klara Fodor).

Brez pretiravanja lahko dodam, da bi omenjena predstava »vžgala« na marsikaterem pomurskem vaškem (tudi soboškem) odru, zato ne bo odveč, če le-to priručno komedijico toplo priporočam tudi naši publikli.

Milan Vincetič

Fotografija: Karel Hoieć

Koncert ob 50-letnici glasbene šole v Murski Soboti

V grajski dvorani je bil prejšnji teden koncert ob 50-letnici ustanovitve glasbene šole v Murski Soboti. Ob polstoletnici neprekinjenega delovanja so koncert pripravili nekdanji učenci te šole, danes vrhunski glasbeniki. Nekateri med njimi so še študentje na priznanih akademijah v Ljubljani, Gradcu in Nemčiji, drugi pa že profesorji.

Kot gost je uvodoma nastopil enajstletni Amadej Herzog, ki je 26. marca na državnem tekmovanju za igranje na harmoniko prejel zlato medaljo. V programu pa so v nadaljevanju nastopili z najzahtevnejšo koncertno glasbo Branko Keršič, harmonika, Simon Lubšina, saksofon, Željko Ritlop, klarinet, in Erna Lukač, klavir. Po mnenju Ladislava Vörösa, ravnatelja Glasbene šole, so izvajali najzahtevnejše skladbe, ki so po tehničnoizvajalski in umetniški plati na najvišjem nivoju in so enakovredne nivoju na koncertih v osrednjih kulturnih centrih. Vörös je v svojem govoru na kratko orisal delo glasbene šole od začetkov pa do danes in predstavil delo na glasbenem področju. Spregovoril je tudi župan soboške občine Andrej Gerenčer, ki je tej šoli izrazil vse priznanje in opozoril na njen pomen v našem prostoru.

Kljub slabemu vremenu in splošnemu slabemu zanimanju in odzivnosti za glasbene koncerte pri nas je bila grajska dvorana polna, kar daje še poseben poudarek pomenu te visoke obletnice. Poleg tega pa opozarja na dejstvo, da se je kar nekaj Prekmurcev učilo igranja na kakšnega od glasbe-

nih instrumentov na soboški glasbeni šoli. ANR

kulturni koledar

PRIREDITVE:

MURSKA SOBOTA: V grajski dvorani bo v ponedeljek, 15. aprila, ob 17. uri lutkovna predstava pohorske legende *Vodni mož in lepa Polona*. Gostuje lutkovno gledališče iz Maribora.

MURSKA SOBOTA: V torek, 16. aprila, lahko v grajski dvorani ob 20. uri prisluhnete *komornemu kodalnemu orkestru Slovenske filharmonije*. V svoj program so vključili dela W. A. Mozarta, F. Mendelssohna, J. Góloba in B. Brittna.

MURSKA SOBOTA: V sredo, 17. aprila, bo v dvorani soboškega kina 18. srečanje Glasbenih šol Pomurja. Sodelujejo glasbene šole Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobotica. Koncert se prične ob 16. uri. Vstopnine ni!

MURSKA SOBOTA: V soboto, 13. aprila, se bo v dvorani soboškega kina ob 13. uri začela revija otroških pevskih zborov s selektorskim ogledom mag. Iva Vrbaničiča.

MORAVSKE TOPLICE: V četrtek, 11. aprila, bo ob 20.30 bo v restavraciji hotela Termal koncert dekliskega noneta Talita iz Bogojine. Vstopnine ni!

MORAVSKE TOPLICE: V nedeljo, 14. aprila, bo ob 16. uri v kavarni hotela Ajda mali klavirski koncert učencev Marije Rituper.

LJUTOMER: V petek, 12. aprila, bo ob 19.30 v dvorani Glasbene šole Slavka Osterca literarni večer z *Vladom Žabotom*.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI: V petek, 12. aprila, bo v Kulturnem domu gledališka igra *O n ščuke* pa ne, s katero gostujejo iz Svete Ane.

SV. JURIJ: V soboto, 13. aprila, bodo v Gubčevem domu odprli likovno razstavo sdlikarjev in kiparjev.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V prostorih Galerije Murska Sobotica bo v petek, 12. aprila, ob 18. uri otvoritev 4. razstave likovnih del članov društva *DLUPP*. Razstavo si lahko ogledate do 5. maja.

LJUTOMER: V petek, 12. aprila, bo v galeriji Antea Trstenjaka ob 18. uri otvoritev razstave fotografij na temo *Konji*. Razstavo je pripravil Fotoklub Antona Ažbete iz Škofje Loke, ogledate pa si jo lahko do 5. maja.

LJUTOMER: V prenovljenih prostorih Mestne hiše je ponovno na ogled muzejska zbirka *Taborško gibanje na Slovenskem*. Obiščete jo lahko vsak delovnik med 10. in 15. uro, zunaj delovnega časa in ob sobotah do 12. ure si je razstavo mogoče ogledati ob predhodni najavi.

LJUTOMER: V mestnih hiši si lahko ogledate razstavo del *Vladimirja Potočnika ml.*, *Vladimirja Potočnika st.*, *Ignaca Premoške*, *Branka Borka* in slikarja *Milana Hramusa*.

LJUTOMER: V malem razstavnem prostoru Ljutomerske knjižnice sta na ogled tematska razstava *Stari denar* in stalna razstava likovnih del *Antea Trstenjaka*.

MORAVSKE TOPLICE: V prostorih nove občinske stavbe si lahko ogledate razstavo slik prekmurskega rojaka *Nikolaja Beera*.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji hotela Ajda je na ogled prodajna razstava likovnih del *Bogdana Baroviča*. Ogledate si jo lahko do 20. aprila.

Jazz & Blues

V zadnjem času se je na tržišču pojavilo kar nekaj plošč priznanih avtorjev, ki zavzemajo posebno mesto na policah trgovin s kompaktnimi ploščami.

Med njimi je vsekakor ospredju tenor saksofonist, ki je verjetno trenutno brez konkurence, Joe Lovano, ki je izdal kar dva albuma. Prvi nosi naslov *Live At The Village Vanguard* (Blue Note) in je posnet v živo zasedbo, v kateri so poleg Joa sodelovali še Tom Harrell, Anthony Cox, Billy Hart, Christian McBride itd. Drugi album je studijski in nosi naslov *Worlds* (Evidence). Kot gosta na tem albumu sodelujeta tudi znani kitarist Bill Frisell in pa nekdanji Joev tesni sodelavec bobnar Paul Motion.

Naslednji album, ki vzbuja precej pozornosti, je last najboljšje jazzovske pevke po izboru revije *Down Beat* za lansko leto *Cassandra Wilson*. Njen najnovejši album se imenuje *New Moon Daughter* (Blue Note) in je po mnenju poznavalcev vsaj tako dober, če ne še boljši, kot njen lanski album *Blue Light 'Til Down*, ki je bil prav tako izbran za najboljši album z vokalno jazzovsko glasbo za lansko leto. Na najnovejšem albumu se Cassandra predstavlja z zelo pestro zasedbo, v kateri so basist Lonnie Plaxico, kitarist Brandon Ross, violinist Charles Burnham, trobentač Graham Haynes in kopica različnih tolkalistov.

V zadnjem času je zelo dejavna tudi nemška založba ECM oziroma avtorji, ki snemajo za to znano založbo. Tako so se z novimi deli predstavili tudi znani in zelo cenjeni basist Dave Holland, in to kar z dvema albumoma, in sicer *Dream Of The Elders* in solističnim albumom *Emerald Tears*. Za isto založbo je novi album izdal tudi kitarist Ralph Towner, ki sicer dela z skupino Oregon, z naslovom *Lost And Found*. Že pred časom pa je izšel novi album legendarnega tria *Johna Abercrombia* z naslovom *Gateway 2*, in to kot nadaljevanje legendarnega albuma iz leta 1976 z naslovom *Gateway*.

Kmalu se bo na tržišču pojavilo 80 ur glasbe znanega pianista *Billa Evansa*, ki je bila posneta v znamenitem klubu *Village Vanguard* v New Yorku v obdobju od leta 1966 do leta 1980. Kot snemalec se je pojavil njegov velik fan *Mike Harris*. Za založbo *Fantasy/Milestone Records* bo ta veliki glasbeni zalozaj produciral nekdanji producent *Billa Evansa Orrin Keepnews*.

Med sodelavci *Billa Evansa* v tem obdobju so bili tudi basisti *Eddie Gomez*, *Marc Johnson*, *Teddy Kotick* in bobnarji *Philly Joe Jones*, *Joe LaBarbera* in *Jack DeJohnette*. »To je eno večjih odkritij v veliki zakladnici jazzovskega izročila *Billa Evansa* in posnetki vsebujejo nekaj zares genialnih stvari,« pravi producent *Orrin Keepnews*.

30. januarja je v New Yorku v trinasedemdesetem letu umrl *Bob Thiele*, ki je bil znan kot velik lovec na mlade talente, poleg tega pa tudi zelo uspešen producent. Med mlade talente, ki jih je Bob odkril in razvijal naprej, sodijo takšna imena, kot so *Boddy Holly*, *Jackie Wilson*, *Louis Armstrong*, *Duke Ellington*, *Count Basie*, *Charles Mingus*, *McCoy Tyner*, *John Coltrane*, *Pharoah Sanders* in *Archie Shepp*. Iztok R.

Novice od tu...

Pred kratkim sta izšli kaseti in plošča *TV in radio voditelji prepevajo*. Za mikrofonsko prijelo *Miša Molk*, *Saša Einsiedler* - Štrumbelj, *Alen Končar* in drugi. V tujni takšne plošče niso nič posebnega, pri nas pa to je nekaj novega. Mogoče si bodo kaj podobnega izmislili tudi slovenski politiki in bodo izdali kakšno svojo kaseto. V predvolilnem boju se lahko vse zgodi.

V zadnjem času je kar nekaj slovenskih glasbenikov izdalo kompaktno ploščo, ki je hkrati tudi *CD Rom*, se pravi glasba ob spremljavi vizualnih podob. Med njimi so tudi *Boris Vodopivec* in *Društvo mrtvih pesnikov* na primer. Zani-

mivo pa je, da vsak, ki ga izda, misli, da je njegov prvi.

... in tam

Na glasbeno sceno se je znova vrnila *Bonnie Tyler*. Pred kratkim je izdala ploščo z naslovom *Free Spirit*, na kateri je štirinajst novih posnetkov. Kaj kmalu jo boste lahko v okviru njene turnee videli v Gradcu v Orpheumu, in sicer 2. maja.

Pozabljen od vseh, brez prebite pare je zaradi krvnega strdka v možganih umrl *Jeffrey Lee Pierce*, stalni član skupine *The Gun Club*. Pri nas smo ga lahko prvič videli pred petimi leti v Drugi godbi '91 in nazadnje pred dvema letoma.

Shirlie Roden

Slovenija je moja druga domovina

Shirlie Roden se je rodila v Londonu. Rasla je ob glasbi, saj so se vsi v družini ukvarjali z njo, oče je bil klavirist, mama pa pevka. Tudi sama se je začela ukvarjati s solo petjem, vedno pa jo je spremljala tudi kitara, tudi takrat, ko je pobegnila od doma in je nastopala v različnih folk klubih, med drugim tudi s takrat še neznanim *Paulom Simonom*. Z *Rickom Lloyd* (kasneje *Flying Picket*) je ustanovila tudi svojo rock skupino *Children*. Kasneje je sodelovala z zelo znanimi skupinami, v začetku 70. let je na primer nastopala s skupino *The Kinks* (*Lola*, *You Rely Got Me*, *Sunny Afternoon* in druge), *Mikom Oldfieldom*, skupino *Hot Chocolate*, *Ultavox* in drugimi. Napisala je kar nekaj znanih muzikalov in posnela dve avtorski plošči. Enega od svojih koncertov je imela tudi v Prlekiji v Mali Nedelji. Marsikdo se je ob tem vprašal, zakaj pa tam. Odgovor je povsem preprost: Zakaj pa ne?

Tokrat niste prvič v Sloveniji. Kdaj ste prišli prvič?

Shirlie: »Dejansko sem prvič prišla pred štirimi leti. Povabili so me prijatelji iz Nove Gorice, sem sem prišla s prijateljem *Johnom Christjanom*, da bi imela koncert. Od takrat sem se vedno vračala, tako da sem tu imela le nekaj manj kot sto koncertov. Tu se počutim kot v drugem domu. Slovenci so

tako blizu zemlje, skrbijo za zemljo, zelo radi zunaj delajo ... Popolnoma drugače kot je v večjih mestih. Napisala pa sem tudi skladbo, ki sem jo posvetila Sloveniji.«

V besedilih svojih skladb se velikokrat osredotočate na zemljo in ekologijo.

Shirlie: »Ja, res je. Nekaj se je spremenilo v meni sami. Preden so v prejšnjem stoletju skoraj

uničili Indijance, so ti rekli, da se bodo vrnili, ko bo svet v težavah in bodo priskočili na pomoč. In kadar koli imamo odprto srce, zaznamo to sporočilo. Tudi sama sem sprejela to sporočilo. Nekoč, med akupunkturo, ko sem bila v transu, me je obklopile Indijance, ki so mi dali sporočilo. Zato sem prepričana, da moramo o tem veliko govoriti. Indijanci niso nič-

To so bile stvari, ki so spremenile moj način razmišljanja.«

Seveda pa ste imeli uspešno glasbeno kariero. Sodelovali ste z mnogimi skupinami, kot je *Kinks*?

Shirlie: »Z njimi sem sodelovala tri leta, v začetku 70. let, sodelovala sem pri ploščah *Perservation*, *Soap Opera*, *Schoolboys* in *Disgrace*. In v tem času sem z njimi sedemkrat prekrizirala Ameriko. Potovali smo od zahodne do vzhodne obale. Toda ta skupina nikoli ni bila srečna in še danes ni. Med bratoma *Daveom* in *Rayem Davisom* je vedno prihajalo do

Ena od njenih prireditev je *Miracle Of Trees* ali *Čudež dreves*, predstava, posvečena drevesom, zemlji in vodi. Prvič je bila uprizorjena v Londonu, pri nas pa jo bomo lahko videli ob dnevi Zemlje 22. aprila v kulturnem domu Španski dvorci v Ljubljani. Nastopila bo s slovenskimi avtorji: Lado Jakša bo igral klaviature in pičila, Zlatka Jambrovič - Korpivec in Ivan Lotrič pa bo sta interpretirala njene poezije in proze.

sar uničili, da bi živeli. Vedno uporabljajo samo naravne materiale. Mi pa smo izgubili stik z naravo, uničujemo vse po vrsti. Zato sem začela pisati take pesmi.«

S svojim sporočilom pa se obračate predvsem k najmlajšim?

Shirlie: »Najraje grem s tem sporočilom v osnovne šole. Kajti čez dvajset let bodo oni tisti, ki bodo lahko bistveno vplivali na zemljo in odnos do nje. V svoje pesmi vedno vnašam sporočilo ljubezni, saj je zame zelo pomembno, da imam dober odnos med ljudmi.«

Ce dobro vem, ste bili včasih tudi rock pevka in ste nastopali pri številnih znanih skupinah.

Shirlie: »Ja, ko sem se pred dvajsetimi leti začela ukvarjati z glasbo, sem želela biti rock zvezda. Najpoglavitejša stvar mi je bila, biti znana in uspešna. Ampak v mojem življenju se mi je veliko zgodilo in marsikaj sem doživela, preveč, da bi sedaj o tem govorili. Mogoče ob neki drugi priložnosti.

napetosti. Dave je vedno nasprotoval argumentom mlajšega brata. Kljub temu so napisali vrsto duhovnih skladb in kljub temu sem se pri njih veliko naučila in doživela duhovno prebujenje.«

Od rocka ste se usmerili tudi k muzikalom. Kateri so vaši najpomembnejši?

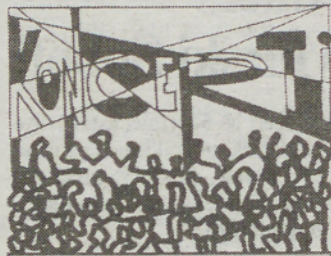
Shirlie: »Do sedaj sem napisala deset muzikalov. Največji uspehi so gotovo doživeli muzikal po življenjski zgodbi *Roya Orbisona* *Only The Lonely*, ki je bil lansko leto nominiran za najboljši muzikal. Potem je bila med drugimi zgodbi *opera Jeanne* po življenjski zgodbi *Ivane Orleanske*, s *Suzi Quatro* in *Willijem Rushtonom* sem napisala muzikal *Tallulah* *Who in se* nekaj jih je bilo ...«

Ob poslušanju vaših pesni imam občutek, da namenjate veliko pozornost bogu.

Shirlie: »Ampak ne v religioznem pomenu, moj bog je Zemlja.« ANR

Jeff Dahl: Frenc Cough Syrup (Trple X Rec)

Izdelek, ki ne prisega na nikakršne trende, ampak prepriča s

V četrtek, 11. aprila, bo v grajski dvorani nastopila skupina *Kontrabant*, ki igra cigansko glasbo. Na oder bodo stopili ob 20. uri.

V nedeljo, 14. aprila, bo v kulturnem domu v Dobrovniku koncert *Vlada Kreslina*. Prvič ga bodo spremljali citrarji *Lusta banda* iz *DOS Dobrovnik*.

Koncert se začne ob 19. uri.

preprostostjo in dodelano punk rock izraznostjo. Dahla, ki je svoje prve posnetke izdal davne 1976. leta, nikakor ne gre jemati kot ostarelo ikono punka. Prav obratno. Gre za kulturno osebnost undergrounda, ki jemlje rock and roll kot način življenja

in ohranja vso vitalno energijo punkovske revolucije. Vsi ljubitelji peklenskega ameriškega punk rocka si lahko v živo ogledate nastop *Jeff Dahl Banda* 26. aprila v Ljubljani, kjer se bo ustavil v okviru svoje evropske turnee. Bojan Kos

Pišite jim!

Queen
46 Pembridge
Road
London W11 3hn
England

R. M. project Fan Club
Prekomorskih
brigad 20
5290 Šempeter

Glasbena uganka

Lipe cvatu, Ružica si bila, Đurdev dan, Tajna veza, Selma so samo nekatere skladbe, ki ste jih največkrat omenjali. To sta vedela tudi *Karolina* in *Denis Žnuderl*, *Plitvički Vrh 45, 9250 Gornja Radgona*. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo poklanja trgovina *M-Shop*, bomo poslali po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke, ki se glasi:

Kateri slovenski pevec je nekoč pel skladbo *Julija* danes pa poje *Jok na dežju*?

Odgovor:

Odgovore pošljite do 19. aprila na naš naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Na glasbeni sceni! Napišite tudi, o katerih domačih in tujih glasbenikih želite brati v rubriki Na glasbeni sceni. Če ne veste odgovora, nam pišite samo o svojih željah!

Kupon št. 32

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RUTUPER

AUDIO - VIDEO - CD

M SHOP

69000 Murska Sobota,
- Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: N S T S N V

1. WONDERWALL - Oasis
2. LOVER BE THY NAME - Haddaway
3. SHAKALAKA - Sweetbox
4. HEAVEN FOR EVERYONE - Queen
5. WHERE THE WILD ROSES GROW - Nick Cave & K. Minoque
6. LOVE IS THE PRICE - D.J. Bobo
7. FALLING INTO YOU - Celine Dion

PREDLOGI:

ENDORPHINMACHINE - The Symbol (Prince)

ONE BY ONE - Cher

LAND OF DREAMING - Masterboy

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. DAN NAJLEPŠIH SANJ - Regina

2. NEKDO, KI ZMORE VSE - Vili Resnik

3. VDOVE KOLONIJE - Orlek

4. MED ISKRENIMI LJUDMI - Majda Sepe

5. NAJ MESEK UGAŠNE - Irena Vrčkovnik

6. OB TEBI ZASPIM - 4 FUN

7. KAJ JAZ VEM - Be radio

PREDLOGI:

MOLIL ZATE BOM - Alfi Nipič

ZDRAVICA - Stoparji

BLAGOR TISTI - Slapovi

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKOM, CEKRON PA Z

MARELOF

1. RANJENO SRCE - Štajerskih 7 MOJA DEŽELA - Širk

2. TI DOMAČA HIŠA - Ambicija

3. PRIDI NA KAVO - Ans. Marjana Heroega

4. V TVOJH OČEH - Alpski kvintet

5. JUTRI BOM NEVESTA - Ans. Dan in noč

6. KOLIKOR SPREJMEŠ LJUBEZNI - Ans. Jožeta Burnika

7. ZA PLES - Vagabundi

PREDLOGI:

MOLIL ZATE BOM - Alfi Nipič

ZDRAVICA - Stoparji

BLAGOR TISTI - Slapovi

Izpolnite kupone pošljite do četrтка, 18. aprila 1996, na naslov: Murski

val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 15

Glasujem za skladbo:

*tvoja:

*domača:

*narodnozabavna:

Ime in priimek ter naslov:

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Maja Blagdan - Ja verujem u te
2. Minea - Mrvica
3. Đani Maršan - Zbogom, ljubavi
4. Boris Novković - U dobru i zlu
5. DORIS Dryagović in Mladen Bodalec - Baklje ivanjske

Predlog: Meri Cetinić - Samo simpatija

GLASUJEM ZA:

Odsevi mladosti

Intervju s kuharico Olgo

V OŠ Stogovci smo marca pripravili projekt Zdrava prehrana. Pri izvedbi nam je pomagala tudi OLGA GODINA, učiteljica kuhanja na Srednji šoli za gostinstvo in turizem Radenci, s katero smo pripravili ob tej priložnosti tudi kratek intervju.

V naši okolici pripravljate številne tečaje kuhanja, ne samo iz domače, temveč tudi zdrave prehrane. Kakšna je ta povezava?

»Povezava je v tem, da dajemo poudarek domačim, narodnim jedem, tako kot so kuhale naše babice. Te jedi gredo v glavnem v pozabo, a naša naloga je, da jih pri mladih ponovno obudimo, kajti takratna hrana je bila pripravljena brez koncentratov, se pravi popolnoma naravno in zdravo. Danes pojemo veliko preveč mesa, predvsem svinjskega, ki sploh ni zdrav za človekov organizem. V sodobni prehrani dajemo ponovno velik

poudarek pristnim domačim jedem. Pripravljamo jih iz veliko zelenjave, sadja, vseh vrst solat; uporabljamo manj maščob, malo ogljikovih hidratov in manj mesa. Poudarek je predvsem na živilih, ki so rastlinskega izvora.

Kdaj ste se vi odločili za kuho in jo verjetno tudi vzljubili?

»Za kuho sem se odločila že kot otrok. Od leta 1963 pa vse do danes živim v kuhanjem ter učim v duhu zdrave prehrane.

Zakaj danes, po vašem mnenju, živimo in jemo tako nezdravo?

»Že sam način življenja je tako hiter, da gospodinjice nimajo dovolj časa za pripravo domače oziroma zdrave prehrane. To je prvi vzrok. Ko pridejo starši domov, skuhamo tisto, kar je najhitreje pripravljeno. Mladino je treba prevzgojiti in prepričati, da so hamburgerji, sendviči in pice najbolj nezdrav način

prehranjevanja. Zadnje čase se veliko ljudi odloča tudi za vegetarijansko prehrano.

Kaj pa vi najraje jeste in kuhate?

»Kuham zelo raznoliko hrano, jem pa vse. Hrana mora biti okusno pripravljena. Sem volk na solate in razne prelive.

Kakšen jedilnik bi nam priporočili?

»Za malico navadni jogurt in črno žemljo, za kosilo pa gobovo juho, krompirjevo musako, zeljnat solato in jabolko.

TANJA SPINDLER in
FRANJA REŽONJA, 8. raz.
OŠ Stogovci

Kdor je ...

Kdor je zdrav in dobre volje, vedno rad v naravo gre, občuduje gozd in polje, reke morja in gore.

Hodi, teče, smuča, plava, zdravje daje mu narava. Žal pa tudi v naravi je smeti in smradu vse več, saj malokdo za sabo pospravi, kar od sebe zmeče proč.

Kdor pa le doma ostaja, vedno smog in prah vdihava. ANA SUŠEC, 7. a
OŠ II M. Sobota

Nesreča

Zgodilo se je, ko je bil najmlajši brat Evgen še dojenček.

Dan je bil lep, sončen, brez enega samega oblačka. Bila je pomlad in vse je cvetelo, brstelo ... Evgena sem vozil v vozičku po dvorišču. Zdelo se mi je, da se na tako lep dan ne more zgoditi nič slabega.

Čez nekaj časa je prišel Matej, moj mlajši brat. Pogovarjala sva se in se začela prepričati. Matej je

stopil na kolo vozička in ga ustavil. Pri tem se je preveč naslonil, in voziček se je prekucnil. Evgen je padel na travo. Otrpnil sem in nisem vedel, kaj naj storim. Ravno takrat je prišla mimo pošarka, dvignila Evgena in ga položila nazaj v voziček. Ker se je drl na ves glas, je iz hiše prihitela mama. Vzela ga je v naročje in ga pomirila, naju z Matejem pa je poslala v otroško sobo. Bila je jezna, zaskrbljena in razočarana nad nama. Da se je moglo zgoditi kaj takega! Čez čas sta prišla v sobo

V družbi mladih se ne stara.

Mucek Miki

Našemu mucku je ime Miki. Zna biti priliznjen. Ko se potepa, ima blatne tačke in mokro dlako, zato ne sme v hišo.

Ima črno lisasto in gladko dlako. Rad se umiva z majhnim rdečim jezikom. Oči so zelene in se svetijo v temi. Glavica in trebušček sta okrogla. Rad počiva na soncu in prede. Je mleko in lovi miši. Rep ima dolg. Kadar je jezen, ga dvigne in pokaže tudi kremplje. Največkrat se potepa in pretepa sosedove mačke. Neprestano opazuje tudi kokoši v kurniku in mlade race. Kadar imamo majhne piščance, se venomer sprehaja okoli njih. Rad poležava na trati in se valja po okrasnem grmu ter ga uničuje. Tudi na pragu rad sedi.

Kadar grem mimo mucka, ga pobožam po glavi.

MATEJA MESARIČ, 5. b, OŠ Beltinci

Očiščevalna akcija Mure

Tudi učenci OŠ Beltinci smo se v soboto, 23. marca, pridružili očiščevalni akciji, ki je bila v Izakovcih organizirana v okviru bñjarskih dnevo.

Zbrali smo se pri brodu, vodila pa nas je tovarišica Marija Poredoš. Najprej smo na vidno mesto prilepili plakate, ki opozarjajo na problematiko onesnaženosti okolja. Poleg čiščenja smo si ogledali bazene, od koder priteka gnojnica iz farne Nemščak in se na koncu izliva v reko Muro. Ta gnojnica je tudi največji onesnaževalec pitne vode v Izakovcih. Pri čiščenju so sodelovali tudi dijaki srednje strojne šole, s katerimi smo se pogovarjali o ekoloških problemih in pitni vodi v naši okolici.

Ob koncu smo se peljali z brodom, si ogledali mrtve rokave Mure, ki so biološko zelo bogati, akcijo pa končali z bñjarsko malico. Ob združitvi koristnega in prijetnega smo se zadovoljni vrnili domov.

PETER ANTOLIN, Ekološki krožek, OŠ Beltinci

To sem jaz

Jaz sem Grega Farkaš. Hodim v 1. c. Star sem 7 let. Doma sem v Beltincih, v Mladinski ulici. Rad hodim v šolo in rad se učim. Pomagam mami in očku. Rad se tudi igram.

GREGA FARKAŠ,
1. c, OŠ Beltinci

Denar, sveta vladar

Kaj se dogaja s tem našim ljubim svetom? Iz dneva v dan kipijo iz radijskih in televizijskih sprejemnikov neprijetne novice o tem, kako vsepovsod divjajo vojne, nasilja, umori, prepiri, ljubosumja, sovraštva ... Ljudje bežijo iz ene države v drugo, drugje morijo drug drugega zaradi denarja in dogaja se še tisočero nevšečnosti. Jedrski poskusi, vojne in čedalje bolj strupene snovi uničujejo naravo in navsezadnje tudi človeka. Le kam to vodi?

Dandanes človek skrbi le zase in ne ne razmišlja, kako bo, ko njega ne bo več. Z goljufijami si nabere ogromno bogastva in nato brezskrbno živi, kot da je sam na svetu. Po drugi strani pa srečujemo ljudi, ki si ne morejo kupiti vsakdanjega kruha, kaj šele razkošnih stvari in čudovitih oblek, kakršne nosijo tisti, ki poberejo denar in uživajo v blaginji. Najdejo se tudi taki, ki vse življenje trdo delajo, da si potem lahko privoščijo razkošje, o kakršnem so sanjali mnoga leta in zaradi katerega so vztrajali. Žal je takih poštenjakov čedalje manj.

Revnihi ljudi je vedno več, bogatini, ki imajo denarja na kupe, pa se v zadnjih letih pojavljajo kot gobe po dežju. Nekateri zlahka pridobijo denar namenjajo za nevarne poskuse in izdelovanje orožja. Tako živimo v strahu, da nam ne bi priletela na glavo atomska bomba ali delček neuspelega poskusa in da ne bi sovražniki naperili v nas pušk. Če se bo tako nadaljevalo, bodo bogatini, ki z denarjem vrtijo svet, uničili vse, kar je okoli nas, in iztrebili življenje na Zemlji.

Je glavni vzrok takega brezvestnega, neodgovornega, protičloveškega ravnanja petičnih mogotcev, pomembnih političnih osebnosti in njihovih podreptnikov res v preveliki količini kapitala, s katerim razpolagajo? Gotovo. Z denarjem lahko kupiš skoraj vse in vsakogar. Denar je res sveta vladar, kot pravi pregovor. In kako dolgo bo veljala ta ljudska modrost? Bo kdo ozdravil ta naš pokvarjeni, pohlepni živelj? Ali je ta naš svet začaran krog, v katerem se bodo večno vrteli Prešernovi zbadljivi verzi kot resnična podoba sveta? Včerajšnjega, današnjega, jutrišnjega ...

Lani je slepar starino
še prodajal, nosil skatle,
meril platno, trak na vatl,
leto kupi si graščino.

RENATA KRAUTHAKER, 8. a, OŠ Beltinci

Pomladni vzdihljaji

Pomlad je začetek novega življenja, ki ga krasijo ptičje petje in prve cvetke prebujajoče se narave. (Simona Hamer)

Pomlad je zame cvetje, sreča, veselje ..., ker se lahko spet igram s prijateljicami na prostem. (Tadeja Istenič)

Pomlad je zame sončni žarek, <ki pokuka v kisel dan. To je moj najlepši čas, ker cveti toliko

rož. (Betina Senekovič)

Spomladi ptice spet veselo žvrgolijo in me v jutranji zarji budijo. (Janja Grager)

Pomlad je bogata s cvetjem in gozdovi ozelenijo, na nebu pa se sprehaja toplo sonce. (Sandi Vogrnič)

UČENCI dopisniškega krožka
OŠ Apače

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Nekoliko smo se bali, da vam bo 29. vprašanje delalo precej preglavice, sodeč po dokaj številnih odgovorih pa kar dobro poznate živalski svet. Tapir je namreč kopitar, ki živi v južnoameriških pragozdovih (je najmočnejši prebivalec), njegovi sorodniki pa živijo tudi ponekod v Indiji. Naš tokratni nagradenec – tako je hotel žreb – pa je IVAN MURGEJ iz M. Sobote (Slomska 68). Čestitamo! Nagrado mu bomo poslali po pošti. Nekaterim izžrebancem jo še dolgujemo iz prejšnjih kvizov in obljubljam, da nanje ne bomo pozabili. Prosimo le, če lahko nekoliko potrpite.

KUPON št. 31- ALI VESTE?

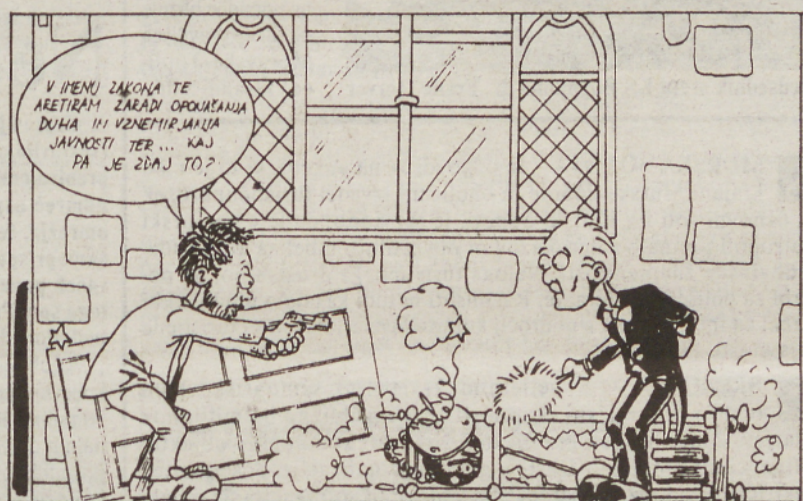
Ali veste, kje nastopajo osebe Ščuka, Siratka in Stebelce? Odgovore bomo zbirali do žrebanja, ki bo 17. aprila.

Naš kuža

Naš je kuža črne barve,
dolge dlake in belih lis.
Hišo čuva nam skrbno,
laja hov, hov,
Ko pa tujec se mu
približa.

kuža ježno zarenči,
in če le more, ga ugrizne
pa od hiše prepodi.

SVETLANA
KAVAŠ
3. raz.
OŠ Odranci

Konferenca soboškega DU Novi predsednik je Jože Vild

»V enoletnem obdobju smo resnično zaznali premike na raznih področjih našega delovanja. Nastalo je nekaj novih dejavnosti, izboljšala pa se je tudi kakovost. Posebej razvejena je bila ustvarjalna in kulturna dejavnost upokojencev, uveljavila pa so se tudi nekatera poverjenstva na terenu. To velja tudi za športno in rekreativno dejavnost ter izletništvo, za kar je med našimi člani veliko zanimanje. Zelo pomemben vidik pa je seveda skrb za ostarele občane, zato zanje načrtujemo okrepljeno pravniško in socialno službo, ki bo upokojencem ves čas na voljo. V tem času smo se krepko lotili tudi organizacijskih vprašanj in se prilagodili novemu zakonu o društvih. Ker pa Društvo upokojencev Murska Sobota, ki sodi med sedem društev v Sloveniji, ustanovljenih decembra 1946, ravno letos praznuje 50. obletnico delovanja, bodo temu dogodku namenjene številne prireditve.« je na konferenci Društva upokojencev Murska Sobota med drugim povedal novoizvoljeni predsednik Jože Vild. Ta je opravljal od oktobra lani z zanj značilno vztrajnostjo to odgovorno funkcijo kot vršilec dolžnosti, ker pa je hkrati vodil tudi komisijo za kulturo in izobraževanje, so za novo predsednico izvolili dosedanja članica te komisije Darinka Zorec.

Tudi razprava o poročilu delovanja društva v minulem obdobju je potrdila njegovo uspešnost. Predsedstvo in izvršni odbor DU Murska Sobota sta ves čas usmerjala vsebinsko in organizacijsko delovanje društva, pri čemer so velik del teh opravil prenesli na posamezne komisije. Ob koncu leta 1995 je bilo v društvo vključenih 2.981 članov. Precejšnjo pozornost so namenjali tudi njihovem sprotne informiranju, čeprav se je pokazalo, da so na tem področju še nekatere vrzeli, ki jih bodo skušali čimprej odpraviti. Veliko razprav pa se je dotikalo nove lokalne organiziranosti in vloge upokojenskega društva. Rečeno je bilo, da so težnje po ustanavljanju teh društev v novoustanovljenih občinah razumljive, čeprav jim Društvo upokojencev Murska Sobota omogoča še nadaljnje sodelovanje pod njihovim okriljem.

Na konferenci so brez pripomb podprli finančno poročilo za preteklo leto, iz katerega se dobrih 90 tisočakov presežka prenaša v letošnji finančni načrt. Največ denarja bodo seveda porabili za praznovanje 50. obletnice društva, pri čemer je Zavarovalnica Triglav že prevzela glavno pokroviteljstvo nad decembrskimi osrednjimi prireditvami. Tako bo v dvorani Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti slavnostna seja ob omenjenem jubileju, sledila bo razstava umetniške fotografije mojstra Franca Hochstättera, izdali pa bodo tudi zbornik Naših 50 let. Pomembnejše prireditve bodo potekale vse leto. Ob dnevu upora bo na predvečer slovenskega državnega praznika kulturno-umetniška prireditev z naslovom Svoboda je radost - Radost je življenje, ki jo organizira Društvo upokojencev Murska Sobota. Maja in aprila načrtujejo razstavo likovnih del in teden športnih dejavnosti upokojencev, v času soboških dnevorov pa bodo v okviru dneva upokojencev organizirali osrednjo kulturno-umetniško prireditev. Velja omeniti še oktobrski koncert godbe na pihala ob njegovi 15-letnici delovanja, medtem ko bo mešani pevski zbor Vladimir Močan enak jubilej praznoval novembra. Seveda bodo v tem času tudi druge manjše prireditve. MILAN JERŠE

Apaška dolina

Obnavljajo cesto Podgrad-Segovci

Občani Apaške doline in drugi, ki se vozijo po cesti Gornja Radgona-Trate, se že vrsto let jezijo na slabo asfaltno cestišče, ki onemogoča normalen promet. Najbolj zdelana je cesta na odseku Podgrad-Segovci. Kaže pa, da bo časoma boljše. S pripravljalnimi deli za obnovo so začeli že v jeseni lanskega leta, prav ta čas pa

Odsek ceste med Podgradom in Segovci vendarle obnavljajo. - Fotografija: L. Kr.

gre zares, saj je na gradbišču veliko delavcev in strojev. Delajo celo ob sobotah, samo da bi cesto čimprej posodobili. Dela opravlja Cestno podjetje Maribor, ovira pa jih gost promet. Denar je prispevala država. Omenjeni odsek bodo časoma torej uredili, prav bi pa bilo, ko bi kmalu začeli obnavljati še del ceste, ki pelje skozi Apače in vse tja do Stogovec, kajti tudi tam je cestišče hudo »zdelano«.

L. Kr.

Človek in njegov poklic

Ključavničarji že od 1880. leta

V davnih časih se človek ni zaklepal

Tedaj, ko človek še ni imel stalnega bivališča, se seveda ni zaklepal. Ko pa si je postavil hišo, si je omisli tudi varovanje svojega doma, da bi se tako ubranil pred vsiljivci in tatovi. Dolga leta so odpiranje vrat onemogočali leseni zapahi. Skozi zgodovino so se pripomočki za zaklepanje izpopolnjevali. Napredek so prinesle železne ključavnice in začeli so se uveljavljati njihovi izdelovalci - ključavničarji. Na svojo dejavnost so opozarjali z velikimi ključi, ki so viseli nad vhodi v njihove delavnice.

Bogve, ali je nad prvo delavnico ključavničarstva Gomboši, ki so jo odprli 1880. leta v Murski Soboti, prav tako visel ključ, ali pa le tabla z napisom. Nam pa je sedanjí lastnik Jože Gomboši, rojen 1943. leta, ki ima delavnico v Slomškovi ulici, vedel veliko povedati o preteklosti in seveda sedanosti.

»Ključavničarsko delavnico sem prevzel od očeta Franca, rojenega 1914. leta, ki je popravil tudi kolesa. V arhivu v Sombotelu na Madžarskem smo našli dokument, iz katerega izhaja, da segajo zametki

naše ključavničarske obrti v leto 1880. Oče mi je pripovedoval, da so pri nas nekoč izdelovali ključavnice in ključe za imenitna poslopja nekdanje Avstro-Ogrske. Seveda so jih delali ročno. Zaradi pomanjkanja dela je oče poleg izdelave ključev popravil še kolesa. Tudi danes so potrebe po izdelavi ključev vse manjše, zato smo se odločili za kombinirano podjetje, v katerem izdelujemo ključe, prodajamo in montiramo varnostne ključavnice in sisteme za varovanje. Sedaj opremljamo z najmodernejšimi

Jože Gomboši v svoji obratovalnici v Slomškovi ulici v Murski Soboti. - Fotografija: L. Kr.

varnostnimi ključavnicami oziroma sistemi tako nove kot tudi stare objekte, nam je povedal Jože Gomboši in pokazal nekdanji stroj za izdelovanje ključev - na ročni pogon.

Mojster pa ima ob svojem

delu še konjiček: je ljubitelj starih motornih koles. V njegovi zbirki je tudi DKW, letnik 1943, ki je vožen. Ima pa tudi starejše motorje, ki jih je trenu še usposobil.

L. KRAMBERGER

Krajevna skupnost Bogojina

Uspehi in še več načrtov

Krajane starih vasi, ki so združeni v KS Bogojina (Ivanci, Filovci, Bukovnica in Bogojina), odlikujeta izjemna delavnost in iznajdljivost. Nikoli doslej niso kaj preveč računali na pomoč od drugod. Med krajani je velika delovna vnema in složnost v skupnih akcijah. S samoodpovedovanjem in vztrajnostjo so v začetku šestdesetih let zgradili objekt osnovne šole. Na podoben način so prišli do telovadnice, večnamenskega prostora in dveh novih učilnic. Tudi mrliška vežica v Ivancih, asfaltna povezava med Filovci in Renkovi ter prenovljena kapela in križno znamenje na Bukovnici so rezultati njihovega skupnega dela.

In načrti za naprej? Razmišljajo o zgraditvi dveh kilometrov vinskih

cest v Bogojini pa poslovno-stanovanjskega objekta, za kar je že v izdelavi idejni projekt. Daleč pa je tudi projekt o zgraditvi zdraviliško-turističnega naselja in igrišča za golf v Bukovnici; dobro pa kaže tudi s projektom o namakanju polj v okolici Ivanec.

V bogojinski krajevni skupnosti pa njen predsednik dr. Franc Horvat razmišlja še nekoliko dlje: brežine otoka Lipnica bi lahko (zaradi pospeševanja turistične ponudbe bližnje okolice zdravilišča Moravske Toplice) zasadili z dre-

Predsednik sveta KS Bogojina dr. Franc Horvat

MURSKA SOBOTA - Iz odgovorov na anketo, ki jo je med krajani Murske Sobote in okoličani izvedel turistični krožek na osnovni šoli I v Murski Soboti, je razvidno, da je v pomurski metropoli premalo smerokazov in obvestilnih tabel za kulturno-zgodovinske znamenitosti. Naloga turističnega društva bo, da poskrbi za boljše informiranje. Razmisliti bi tudi kazalo o uradu, ki bi skrbel za informiranje s področij kulture, ustvarjalnosti in turistične dejavnosti. (J. K.)

BREZOVCI - S petletnim krajevnim samoprispevkom bodo v tej krajevni skupnosti zbrali približno 30 milijonov tolarjev. Z njimi bodo gradili in vzdrževali komunalne objekte, sofinancirali programe društev, gradnjo kanalizacije, posodobitev električnega omrežja, vzdrževanje kapelic in sofinanciranje objektov za zagotavljanje večje varnosti v prometu. M. J.

Občina Cankova - Tišina Izšle so Cajtinge

Podobno kot marsikje drugje, so se tudi v Občini Cankova - Tišina odločili za izdajo lastnega internega glasila. Prvo številko glasila z naslovom Cajtinge so že razdelili vsem gospodinjstvom v občini. Sicer pa lahko na eni od 20 strani Cajtinga preberete uvodnik žu-

pana Alojza Flegarja, medtem ko so druge strani v glavnem namenjene pregledu občinskega dogajanja v minulih mesecih. Tako zvezo marsikaj zanimivega iz poročila o delovanju občinskega sveta in njegovih posameznih odborov.

M. J.

vesi ter tam uredili sprehajalne poti in postavili klopi za počitek. Tudi v Bogojini se da še marsikaj narediti.

Osrednji prostor Bogojine dobiva vse lepšo podobo.

Tako nameravajo za Plečnikovo cerkvijo urediti arboretum oziroma botanični vrt. Filovska gramoznica tudi naj ne bi samevala, ko pa jo je mogoče usposobiti za ribogojništvo

bi poleg pijače ponudili še prigrizek. Na bogojinskem območju je zdaj le ena kmetija, ki se ukvarja s turizmom.

G. GRABAR

KS Brezovci

Ne držijo križem rok

Čeprav je Krajevna skupnost Brezovci najmanjša v Občini Pucanci (sestavljajo jo vasi Brezovci, Lemerje in Predanovci), saj šteje le 789 prebivalcev, se lahko ponaša z vrsto dosežkov. Ob sožitju občani so namreč uspeli asfaltirati večino krajevnih cest, zgraditi vodovodno omrežje, telefonijo in kabelsko televizijo. Prav s pomočjo krajevnega samoprispevka in drugim dodatnim zbiranjem denarja se v vseh treh vaseh ponašajo z urejenimi mrliškiimi vežicami in pokopališči. Poleg tega so v Predanovcih zgradili kanalizacijo, v zadnjem času pa uradno tudi pločnike.

Kljub tem dosežkom pa v KS Brezovci ne držijo križem rok. Z enim krajevnim samoprispevkom, ki velja za naslednjih pet let, naj bi zbrali okoli 30 milijonov tolarjev. V prvi vrsti načrtujejo gradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov, sofinanciranje programov društev, gradnjo kanalizacije, posodobitev električnega omrežja, vzdrževanje kapelic pa tudi sofinanciranje objektov, ki zagotavljajo večjo varnost v prometu. Pohvalijo pa se lahko tudi z dobro opremljenimi gasilskimi društvi in dokaj razviti športnim življenjem. Pri tem izstopajo hokejisti na travi, ki so pri vrhu državnih lige, delujeta pa tudi dva kluba malega nogometa. Po drugi strani pa je nekaj zamrlo kulturno življenje, pri čemer se zelo malo čuti tudi v vseh mladinskih organizacij, ki so bile v preteklosti nosilec kulture v vaseh.

M. JERŠE

Žitkovski in dolinski pevci najboljši

Pred nedavnim so v kulturnem domu v Dobrovniku zapeli pevski zbori iz lendavske občine in Zalske županije v okviru pevskega tekmovanja za priznanje Lajosa Vassa. Na tem tekmovanju bo nastopilo kar 150 pevskih zborov, v Dobrovniku pa se jih je pomerilo 16. Na nadaljnje tekmovanje sta se uvrstila pe-

vski zbor iz Doline in zbor Kulturnega društva Žitkovci. Za oba zbori je to veliko priznanje. Pevci iz obeh vasi že dolgo ohranjajo staro kulturno dediščino, upati pa je, da se bodo dobro odrezali tudi na drugih tekmovanjih, ki bodo na Murskem žarskem.

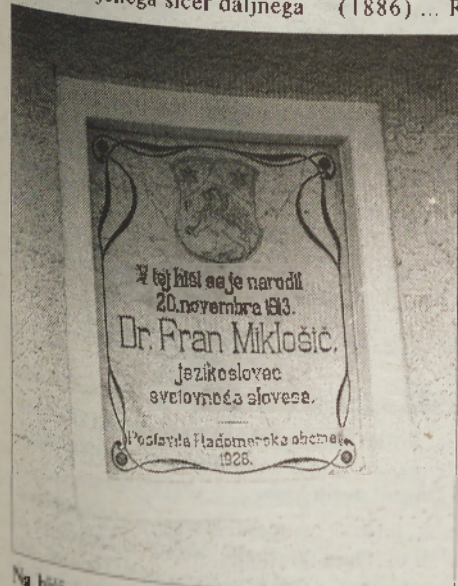
Naši kraji in ljudje: Radomerščak in Radomerščani

Ponosni na slavnega rojaka

Radomerščak v Ljutomerski občini je razloženo slemensko naselje, ki obsega dva hriba in pol tretjega, ki se pahljačasto raztezajo od juga proti vzhodu. Pred napeljavo vodovoda je večina vaščanov hodila po vodo k izviru ob vznožju hribov oziroma pobočij. V Radomerščaku imajo, tako kot v večini prleških vasi, svoj vaski saljivi grb. Na njihovem je piskur, kar je nekoliko nenavadno za kraj, katerega večina hiš je na vzpetinah. Kot verjetno veste, se piskurji zadržujejo v nizinskih vodotokih.

Radomerščani so ponosni na svojega slavnega rojaka slavista in univerzitetnega profesorja na Dunaju dr. Frana Miklošiča, rojenega sicer daljnega

nico slovanskih jezikov (1868-79), Cerkevoslavski slovar (1862-65), Etimološki slovar slovanskih jezikov (1886) ... Rodil se je v hiši, ki

Na hiši, zgrajeni 1629. leta, je nekdanja Občina Radomerje postavila 1926. leta slavnemu rojaku spominsko znamenje.

V KS Motvarjevci podprli samoprispevek

Referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka v naslednjih petih letih se je v Krajevni skupnosti Motvarjevci udeležilo 158 od 185 pisanih volilcev, pri čemer jih je bilo za dodatno zbiranje denarja 83,6 odstotka.

Z zbranim denarjem namenjajo urediti ulično razsvetljavo, modernizirati cesto do pokopališča, gramozirati in modernizirati cesto Motvarjevci-Dobrovnik, napeljati vaski vodovod, urediti kabelsko televizijo, zgraditi igrišča za odbojko in tenis (manjši športni center), vzdrževati vasko poti in prepuste, urediti vaski dom in njegovo dvorišče z okolico, posodobiti ceste, opraviti hidrorekonstrukcijo, zgraditi letno halo pri vaskem domu, dograditi mlinski vežico z vodovodom in električno napeljavo, ustano-

viti turistično društvo, večjo skrb pa bodo namenili tudi zdravemu in mirnemu okolju v vasi in sofinanciranju društev.

In kakšen bo delež krajanov? Zaposleni bodo mesečno plačevali 2 odstotka od plač, upokojenci 1 odstotek, obrtniki in podjetniki 3 odstotke, kmetje pa 8 odstotkov od katastrskega dohodka. Zaposlenim v tujini so odmerili 200 nemških mark, lastniki počitniških hišic, ki nimajo bivališča v tej krajevni skupnosti, pa plačujejo 150 DEM.

M. JERŠE

Ljudje iz naših krajev

Eden od mnogih

Franc Gornjec se je rodil 1966. leta v Rimskih Toplicah pri Celju. Po končani osnovni šoli se je izučil za tesarja. Vojak je bil v Nau. Iskance delo ga je pripeljalo v Prekmurje in zaposlil se je pri Gederovcih v Lendavi, kjer dela danes. Zadnje čase mu je nekoliko lažje, saj je pomožni skladiščnik, prej pa je delal na gradbiščih na hrvaških otokih Lovinj, Krk pa tudi v Rovinju. Spominja se tudi dela na Madžarskem.

Franc Gornjec

Takih, katerih življenje in delo sta podobni, je na tisoče. No, pri Francu je morda razlika le v tem, da je že lep čas Črenšovčan. Tam je namreč spoznal in se poročil z Ano Baligač, ki je zasedla na OŠ v domači vasi. Anji in Gabrijeli, čeprav živijo ločeno, pomagata pri spravi drv in žaganju. Stanujejo v drugem nadstropju bloka, žal pa je stanovanje vlažno in nezdravo.

L. NEDELJKOVIČ

Lepo obnovljena rojstna hiša jezikoslovca Frana Miklošiča v Radomerščaku. Poti do nje ne boste zgrešili, saj so postavili več kazipotov.

odkrili spominsko ploščo, ki jo je dala vzdati tedanja Občina Radomerje. To spominsko znamenje je dobro ohranjeno še v današnjem času, saj se tudi sedanjí lastnik hiše (Marko Vaupotič mlajši) dobro zaveda pomembnosti moža, rojenega v nekdanji revni in zaostali vasi, ki pa se je s študijem dokopal do doktorata in seveda objavil več znanstvenih del. Marko Vaupotič je dal 1960. leta prenoviti pročelje, večja vzdrževalna dela pa so bila opravljena tudi 1991. leta.

V prednji veliki sobi je danes muzejska zbirka Miklošičevih stvaritev, drugi del stavbe pa Vaupotičevi občasno upora-

bljajo za svoje potrebe, saj od 1970. leta tam ne stanuje nihče več. Pač pa imajo tam naokoli velik vinograd. Ključ do muzeja oziroma hiše imata bližnja sosedstva Alojzija in Janez Žinko (Radomerščak št. 15). K rojstni hiši Frana Miklošiča vabijo tudi kazipoti. Sicer pa, kot nam je povedal Marko Vaupotič, kmalu po drugi svetovni vojni ni bilo zanimanja, da bi hišo obnovili in v njej razstavili znanstveni kova dela ter pohištvo iz prvotnega obdobja. Vaupotičevi so veliko naredili sami na svoje stroške, nazadnje pa je le pomagala tudi Ljutomerska kulturna skupnost.

Š. SOBOČAN

Občina bo lastnik kleti

Stara grajska klet bo postala last lendavske občine, namenjena pa bo lendavskim vinogradnikom, ki so imeli leta in leta težave s prodajo in predelavo grozdja. Iz omenjene kleti naj bi na trg prišlo vino lendavčan, ki naj bi se končno uveljavilo na domačem in tujem trgu.

Občina bo najela bančno posojilo, s katerim bo po ugodni ceni odkupila klet od Kmetijskega gospodarstva Lendava. Vinograde, ki jih je doslej obdelovalo to kmetijsko gospodarstvo, bodo dali v najem, saj je šlo podjetje Lendavske klet v stečaj, klet pa ni šla v stečajno maso. Občina je že

lastnica polnilne linije in drugih sredstev. V kleti namenjajo urediti še restavracijo in vinoteko ter vinogradniško-vinarski muzej. V prihodnje naj bi torej v kleti stiskali vino, ga ustekleničili in ponudili tržišču, klet pa bo tudi za promocijo turizma v občini.

jani

Kmalu nov bencinski servis

V začetku maja naj bi delavci gradbenega podjetja iz Lendave, ki gradijo v Lendavi nov bencinski servis, končali delo. Te dni so se začeli tudi dela na dostopih k bencinskemu servisu, ki jih prav tako opravljajo delavci lendavskega podjetja Gradbenik.

Novi Petrolov bencinski servis bo nadomestil stari servis sredi Lendave, ki naj bi ga podrli in na njegovem mestu postavili turistična znamenja ter uredili zelenico s cvetjem. Novi bencinski servis naj bi zadovoljil vse večje potrebe po gorivu, ponudil pa bi tudi veliko več, možnost popravil, nabavo najnujnejših izdelkov, pijače in jedila, pranje avtomobilov in še kaj. Skratka, gre za sodoben bencinski servis, ki ga Lendavčani že dolgo potrebujejo. Bencinski servis gradijo ob Kolodvorski ulici, ki jo bodo morali ob tej priliki razširiti oziroma zgraditi dostopne poti, zaradi česar bo za nekaj časa oviran promet ob vstopu v Lendavo.

jani

Iz Občine Cankova-Tišina Sto petdeset ton kosovnih odpadkov

V drugi polovici marca je potekala obširna akcija zbiranja raznih kosovnih odpadkov v posameznih naseljih Občine Cankova-Tišina. Ob sodelovanju občine in vseh treh krajevnih skupnosti, Cankova, Gederovci in Tišina, je za odvoz odpadkov poskrbelo podjetje Saubermacher-Komunala iz Murske Sobote. V akciji, ki je trajala osem dni, so skup-

no zbrali okrog 150 ton kosovnih odpadkov. Največ je bilo kovinskih odpadkov, in sicer 110 ton, medtem ko je bilo drugih odpadkov, zlasti plastike, gume in stekla, 40 ton. Z rezultati akcije so v podjetju Saubermacher-Komunala, ki je zagotovilo pet vozil, dokaj zadovoljni. S podobno akcijo naj bi nadaljevali jeseni.

M. J.

Srečanje s Francem Makoterjem iz Ljutomera

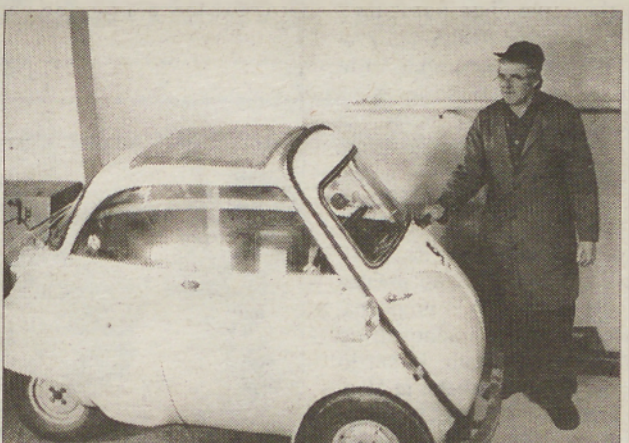
Njegov konjiček: stari motorji

Stara motorna kolesa in BMW-jev avtomobilček Iseta iz 1957. leta na varnem mestu

Vsak začetek je težak in to ni bilo prihranjeno niti Francu Makoterju, ki ima v Ljutomeru v ulici Anteja Trstenjaka avtoservis in prodajalno avtomateriala. Rodil se je v Čezanjskih in se v Tehnostroju izučil za avtomehnika. Potem je tam kot pomočnik delal kako leto, nato pa ga je privabil volan tovarnjaka in dve leti je vozil pri Špedtransu. V krajšem času je štirikrat peljal tovar v nevaren Pakistan. Dom je dom, si je mislil in se nato zaposlil na PGP Ljutomer kot vzdrževalec. Ga je pa vlekel v samostojno delo. Le kam drugam kot k motorjem, ki bi jih popravil v svojem imenu in za svoj račun. Leta 1979 je v garaži ob stanovanjski hiši odprl avtomehanično delavnico. Pozneje je dal narediti večji prizidek, v katerem so zdaj veliko primernejši prostori za popravilo in vzdrževanje avtomobilov, montažo gum ter avtooptiko. Franc ima status samostojnega podjetnika, medtem ko trgovina posluje kot družba z omejeno odgovornostjo. Vse je novejšo, čisto, v sobi, kjer sprejema stranke, ima kavni avtomat (seveda skuha kavo!), na stenah pa umetniške slike - originalne, ki jih je naslikal nečak, sicer pa študent Dean Prša iz Male Nedelje.

Odločitev, da gre po samostojni poti, se je izkazala kot dobra, saj poslovnih uspehov ne manjka. Je pa tudi res, da se ne smeš pustiti konkurenci ali tehnološkemu nazadovanju. Novost, zaradi katere bo imel več strank, je pravkar odprti servis za izpušne lonce. Obljublja, da jih bo na voljo kar 80 vrst in kako polovico jih bodo sami sestavili. Pridobitve bodo prav gotovo veseli avtomobilisti Pomurja in od drugod. Avtoservis in trgovina zaposlujeta 6 ljudi in od teh so kar štirje domači: mojster Franc, njegova žena Marija in hčerka Martina (ki sta predvsem v trgovini) ter sin Robi, ki je avtomehaničnik. Družinski poklicni usmeritvi se ne bo oddaljil niti sin Branko, saj se na poklicni šoli usposablja za avtoelektrikarja.

Človek pa mora imeti tudi konjiček, nekaj, kar še posebno rad opravlja! Franc Makoter je v prostem času lovec, ki pa seveda ne strelja vsepovprek, ampak skrbi tudi za ohranitev divjadi in narave. Je pa tudi član prleškega društva za ohranjanje tehnične kulturne dediščine Johan Puch. Videvamo ga na srečanjih ljubiteljev starih motorjev in avtomobilov. Popeljal me je v kletne prostore in pokazal štiri stara motor-

Bi radi imeli tole Iseto iz 1957. leta? Njen lastnik avtomehaničnik Franc Makoter iz Ljutomera tega avtomobilčka ne bi prodal za noben denar. Le kakšen ohranjevalec tehnične kulturne dediščine bi bil, ko bi se odpovedal temu oldtimerju? - Fotografija: Š. S. na kolesa: Puch, BMW, Sachs in NSU. Za noben denar jih ne bi oddal, saj jih je težko dobil in obnovil. Ključ obrneš in vžge tudi njegov skoraj 40 let star avtomobilček Iseta, ki ima vrata spredaj, v njem pa se lahko peljeta le dva potnika. Podobno kot motorjev, tudi tega »stroja« seveda ni kupil novega, ampak starega in ga je usposobil, da zdaj gre kot ura.

Š. SOBOČAN

Vaška kanalizacija

Vse kaže, da so se v krajevnih skupnostih lendavske občine lotili ureditve novih komunalnih problemov. Po elektrifikaciji, gradnji cest, vodovodov, urejanju telefonije in gradnji plinskega omrežja so na vrsti kanalizacije. Marsikje imajo z odpadno vodo velike probleme, ki se jih da odpraviti le z ureditvijo kanalizacije. Te ni seveda še v nobeni vasi, z njo se lahko pohvalijo le v Lendavi in tudi ta od časa do časa odpove. Ko so pred nedavnim na referendumu

v Kapci odločali o nove krajevnem samoprispevku, so se odločali tudi za ureditev kanalizacije. O tem so govorili tudi na nedavnih zborih krajanov, ko so pripravljali volitve novih svetov krajevnih skupnosti. O kanalizaciji razmišljajo v Dolini, Dolgi vasi, Kapei, Lakoših in drugih vaseh. Z ureditvijo kanalizacije naj bi se končal cikel ureditve najpomembnejših komunalnih problemov v krajevnih skupnostih.

jani

ŽEPOVCI - Tik ob vstopu v vas Žepovci stoji znamenito slopasto znamenje (spomenik), ki ima letnico 1609. Močno ga je načel zob časa in vsak čas se lahko podre. Prav bi bilo, da bi se za ta kulturni spomenik zavzeli krajan in spodbudili zavod za ohranjanje kulturne dediščine, da ga obnovi. (L. Kr.)

Ali smo pred katastrofalno epidemijo naslednjega tisočletja

V enem od strokovnih člankov, ki postavlja v ospredje produktivnost krav oziroma njihovo mlečnost, je v tabeli povprečne mlečnosti kontroliranih krav v državah članicah Mednarodnega komiteja za obdobje od leta 1974 do 1992 na prvem mestu Velika Britanija. Tako so Britanci v letu 1974 povprečno namolili 4.579 litrov, leta 1981 5.521 in leta 1992 5.999 litrov mleka s povprečno tolsčo v prvem omenjenem letu 3,75, v drugem 3,86 in tretjem 4,00, prav tako je z beljakovinami, v prvem omenjenem letu so te znašale 3,26, v drugem 3,30 in v tretjem 3,27. Po količini mleka po kravi so bili v letu 1992 v vodstvu z 52 litri prednosti, medtem ko sta bila deleža maščob in beljakovin podobna.

Podatke sem navedel zavestno, kajti po mnenju nekaterih strokovnjakov tako visoke produktivnosti ni mogoče doseči z ekstenzivnim krmljenjem živali brez dodajanja beljakovinskih in proteinskih dodatkov. Z ekstenzivnim in samo rastlinskimi krmljenjem naj bi bil dosežen optimum nekje med 4 in 5 tisoč litri

memb pri povzročitelju bolezni, ki da se prenaša. Zato ni mogoče pripisati vzroka za prenos bolezni samo nizki termični obdelavi odpadkov, saj so britanski milejši od evropskih, ki zahtevajo termično obdelavo živalskih odpadkov pri 133 stopinjah Celzija vsaj pol ure pod pritiskom 3 barov.

praskavca pri ovcah, vendar je takrat s sistematičnim zatiranjem bolezni uspela omejiti, čeprav je pri ovcah ni bilo mogoče nikoli odpraviti. Ker so Britanci takrat pristopili k reševanju problema precej lahkotno, saj so ves čas živeli v prepričanju, da jih kot »izolirane« obočane celinske bolezni skorajda ne morejo prizati.

Dr. Jung: »V Britaniji je skoraj 162.000 norih krav, v preostalem svetu pa 383; in sicer na Irskem 102, v Švici nekaj čez 200, na Portugalskem okrog 30 in 16 v Franciji, v Nemčiji pa le 2. Toda kljub temu so potrebne temeljite analize uvoženega mesa in izvora tega mesa. Ne vem sicer, če to drži, toda avstrijsko časopisje je te dni objavilo, da je Slovenija uvozila v lanskem letu velikanske količine britanskega mesa.

Zaradi bolezni ni v težavah samo Britanija, tudi v Švici se je poraba govedine zmanjšala, pojavljajo pa se že tudi problemi s švicarskimi siri.

deti, tudi ne preseneča, da je bilo število okuženih ovac precejšnje, ravno v Britaniji pa je praskavec najbolj razširjen. In če k temu dodamo še veliko število govedi na britanskem otoku, saj je govedo navsezadnje nekakšen ponos Britanije, potem je slika zaokrožena.

Zanimivo ob tem je, da so britanski politiki kljub alarmu, ki je opozarjal na vse večjo obolenost goveda, šele leta 1988 prepovedali pitanje s kostno mesno moko, njen izvoz pa so prepo-

poskus na mrtvi živali, ki pa traja najmanj šest mesecev. Ob tem opozarja, da je bil razvoj za okrevanje bolezni zanemarljen, ker britanska vlada za to ni imela posebnega interesa, tudi zaradi pritiska živinorejskega in mesno-predelovalnega lobija ne.

Smejoča se smrt

Dr. Mirko Jung pravi, da sicer ne gre za novost, ko govorimo o Creutzfeldt-Jakobovi bolezni, ki se je pojavila na začetku stoletja

je dolga inkubacijska doba, saj pri kravah ponavadi traja od dveh do treh let, pri človeku pa je bistveno daljša, saj lahko od okužbe do izbruh mine celo od 15 do 30 let. Po Jungu je to spet odvisno od vrste okužbe, saj je pri prenosih z živali na žival inkubacijska doba pri miših trajala od 200 do 700 dni. Vse bolj prevladuje prepričanje, da se bolezen prenaša znotraj vrste z uživanjem okuženih živčnih celic pod pogojem, da dobi žival zadosten odmerek (in v kostno-mesni moki ga je dobivala). Zaenkrat po Jungu med strokovnjaki prevladuje prepričanje, da so »prenašalci« možgani, hrbtnjača in notranji organi. Medtem ko mišično tkivo in mleko naj ne bi bila prenašalca. Dr. Jung v potrditev teze, da gre za povsem novo obliko CF-bolezni, poudarja, da so nemški znanstveniki ob prime-

oba prežvekovalca s precej podobno gensko zasnov.

Pomurka in angleški kapital

V slovenskem prostoru se za nekaj časa povezuje Pomurka, za katere nakup je zainteresiran

Dr. Mirko Jung, profesor medicine, ki živi v Švici, ima skorajda celotno strokovno dokumentacijo o bolezni norih krav.

angleški kapital, s »pranjem« angleškega mesa in plasmajem mesa na tretje trge. Toda če gledamo na sprejete ukrepe v Evropski zvezi, je glede tega mesa jasno, da so ti rigorozni in Bri-

Veterinarjem se je ob tem zastavilo vprašanje, kaj je s perutnino in delno tudi prašiči, saj se še posebej piščancem dodajajo velike količine beljakovin živalskega izvora, medtem ko je posebej pri perutnini težko ugotoviti prenosnost, saj je njena življenjska doba v primerjavi z inkubacijsko dobo bolezni sorazmerno kratka. Zanimivo je, da do sedaj še niso odkrili, bolje rečeno v literaturi ni nobenega primera obolevnosti konja, ki je v veterini in medicini še kako pomemben za pridobivanje raznih serumov. Bolezen pa se je prenesla na mačke.

rjanju obolelih s klasično CF-bolezni v Nemčiji in z možgani tistih, ki so umrli v Veliki Britaniji, ugotovili pomembno razliko. Dr. Mirko Jung je prepričan, da imamo opravka z epidemijo naslednjega tisočletja, saj naj bi bilo po grobih ugotovitvah okrog leta 2005 okuženih med 10 do 100 milijonov prebivalcev. Obenem tudi pravi, da strokovnjake nekatere podobnosti bolezni norih krav in CJ-bolezni opozarjajo na to, da bi lahko imelo govedo na številnih točkah podobne bljakovinske prione kot človek in je zaradi tega okužba mogoča, čeprav znanstvenega dokaza o tem ni. Nekoliko drugače je z ovco in govedom, ki sta

tancem prepovedujejo kakršni koli izvoz govedi. Zato britanska vlada namerava sprožiti sodni spor pri Evropskem sodišču. In to niso samo stališča Evropske zveze, ampak tudi mednarodne zdravstvene organizacije. Zato je logika angleškega kapitala, kljub vsemu nekoliko drugačna. Zaradi zapore in uničenja goveje črede so Britanci primorani iskati ustrezne lokacije in trge za lastno oskrbo z mesom. In tu ostajajo poleg zdravega argentinskega trga še vzhodni trgi, zato je z vidika kapitala in tudi lokacije Pomurka za Britance vsekakor zanimiva. In to ne glede na to, kateri kapital še ima interes, da pride do Pomurke.

Bika zaenkrat še nista znorela. Fotografija: Jurij ZAUNEKER

Britanska nonšalantnost

Da ima BSE oziroma bolezen norih krav dejansko povezavo z ovci in njihovo okužbo s scarpem (praskavcem), je ponazoril tudi eden od navzočih veterinarjev, ki je povedal, da se je Evropa srečala z epidemijo

Znaki bolezni pri ljudeh so depresija, napadi besa, hromenje udov, pomanjkanje teka in na koncu koma. Najpogostejše spremembe so opazne v možganih, kostnem mozgu in notranjih organih govedi.

vedali šele leta 1989. Ob tem profesor Jung na osnovi zbranih podatkov trdi, da stroge kontrole pretoka mesa praktično ni mogoče izvajati. Po njegovem prepričanju se sledi izvora mesa zbrisejo že znotraj Evropske zveze, kajti če je bila žival uvožena iz Britanije in zaklana v Nemčiji, potem se izvoženo meso deklarira kot nemško in je britansko poreklo zabrisano. Podatki namreč dokazujejo, da je kontrola na podlagi carinskih papirjev in deklaracij premalo. Nedavno tega je prišlo do pravega škandala znotraj Evropske zveze, ko so iz Italije v Francijo izvozili 17.000 britanskih telet s ponarejenimi dokumenti, kar dokazuje, da je kontrola nemogoča. Zato je po njegovi oceni nujno prekiniti ves promet z govedom iz Anglije. To pa, kot pravi, tudi zaradi tega, ker je poskus za odkrivanje okuženosti bolezni zapleten, saj je nujen biološki

ni različni, toda najdlje je po njegovi oceni prišla priionska teorija. Po tej teoriji so strokovnjaki prepričani, da jo povzroča mikrobiomolekula prion. Priioni naj bi nastajali z branjem genetskega sporočila, čeprav po Jungu strokovnjaki menijo, da nima genetskega potenciala. Kaže pa se kot zdrav protein, ki ga proizvajajo zdrave živčne celice v možganih v zdravi in popačeni obliki. In Jung pravi, da strokovnjaki trdijo, da se bolezen razširi, kadar se popačena oblika razširi okoli zdrave in jo zmaliči. Najprej tako propade zdrava beljakovina v možganih in zatem končno možgani, ki so na koncu kot goba. Povzročitelj bolezni je skorajda neuničljiv, saj se ohrani tudi do tri leta po smrti, prav tako je imun na visoko vročino in radioaktivno sevanje. Po sedanjih ugotovitvah ga lahko uničijo z zelo agresivnimi kemikalijami, kot je natrijeva lužina. Najhujša pri vsej zadevi pa

Mag. Zoran Kovač, vodja sektorja za epizootologijo pri Republiški veterinarski upravi, je v Celju poudaril: »Slovenija je zaenkrat še zunaj kroga nevarnih dežel in dosedaj še ni bilo nobenega primera okužbe. K nam je mogoče uvoz živali in mesa govejega porekla, vendar pri tem upoštevamo posebne zahteve, ki so povsem v skladu z zahtevami mednarodnega urada za kužne bolezni v Parizu. Kot je znano, je potrebno bolezen v državi izvoznic obvezno prijaviti, okužene živali pa je potrebno popolnoma uničiti. Živali za izvoz pa morajo izvirati iz rej, v katerih v zadnjih šestih letih ni bilo okužbe, in ko so rojene najmanj 3 leta po uveljavljeni prepovedi krmljenja kostno-mesne moke prežvekovalcem. Kar se tiče mesa, pa mora biti pridobljeno od živali brez znakov bolezni z odstranjenimi možgani, vranico, hrbtnjačo in celotnim črevesjem.

Glede uvoza kostno-mesne moke smo lahko ukrepali šele po letu 1991, ko Slovenija ni bila več pod jugoslovansko jurisdikcijo. S pasjo hrano, ki se je pojavila na našem trgu, pa je zanesljivo, da ni nevarnosti okužbe.

mleka. Tako imenovane britanske turbo krave pa s to produktivnostjo niso mogle shajati brez dodatkov krme živalskega izvora - kostno-mesne moke. In ta naj bi bila razlog za obolenje v prvi vrsti britanske govedi za BSE-jem (bovine spongiforme encephalopathie) ali, kot ji pravijo, boleznijo norih krav. Ob tem ne kaže prezreti, da pri ovcah bolezen poznajo že od leta 1732 pod imenom scrapie ali praskavec. Pri človeku so jo prepoznali leta 1920 in jo imenovali po nemških medicinih, ki sta jo odkrila, Alfonsu Jakobu in Hansu Gerhardu Creutzfeldtu kot Creutzfeldt-Jacobov sindrom. Vse tri bolezni so si sorodne, v tem trenutku pa je pomembno to, da so med seboj tudi tesno povezane, kajti vse več kazalcev je, da je bolezen prenosljiva in da je na koncu pristala pri človeku. Po strokovnih mnenjih naj bi zadnje človeške žrtve, ki so umrle za posledicami Creutzfeldt-Jacobovega sindroma, umrle ravno zaradi prenosa okužbe z govedi na človeka, čeprav zanesljivih znanstvenih dokazov za to zaenkrat še ni. In v tem trenutku se v Veliki Britaniji že nekaj časa srečujejo z epidemijo norih krav, ki se je pojavila leta 1986 in je do sedaj pokosila 160.000 registriranih obolelih govedi, medtem ko naj bi jih bilo neregistriranih bistveno več, v preostalem delu Evrope pa naj bi bilo do sedaj okuženih samo 300 glav govedi.

Na nedavnem predavanju dr. Mirka Junga, v Švici delujočega in sedaj upokojenega profesorja medicine, ki razpolaga s skorajda vso literaturo in strokovnimi izsledki v zvezi z boleznijo norih krav, celjskim veterinarjem je bilo opozorjeno, da je verjetni razlog za prenos bolezni v uporabi že omenjene kostno-mesne moke iz okuženih ovac in pozneje obolelih govedi za prehrano govedi.

Prav tako strokovnjaki predvidevajo, da je prišlo do spre-

VESTNIK

Strokovni
nasveti
za obiskovalce
od temeljev do strehe

SEJEM MEGRA

9. MEDNARODNI SEJEM
GRADBENIŠTVA IN GRADBENIH
MATERIALOV

16.-20. aprila 1996

od 9. do 18. ure, Gornja Radgona

Na sejmu razstavlja **412** razstavljalcev iz **19** držav.

*Vse za gradnjo, obnovo, sanacijo in opremo hiše
ter ureditev okolice, komunalno in cestno gradnjo,
stroji, oprema in orodja za gradbeništvo*

POMURSKI SEJEM

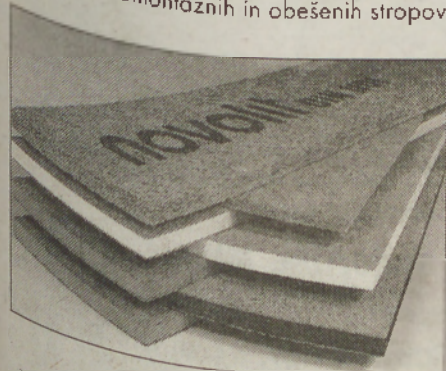

novolit

nova vas na blokah
podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov
NOVA VAS 56 - 61385 NOVA VAS, SLOVENIJA
telefon: 061 798 008, 798 060, 866 234, telefaks: 798 011
INDUSTRIJSKA PRODAJALNA, telefon: 061 798 075

IZ NAŠEGA PROGRAMA VAM PONUJAMO:

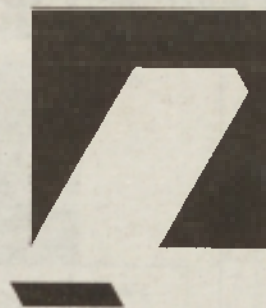
- enostajne lahke gradbene plošče NOVOLIT
- dvo- ali trislojne lahke gradbene plošče KOMBIPOR, KOMBIVOL in KOMBIKOR
- lahke lesno-cementne akustične plošče AKUTERM
- sistem oplozlozijske fasade tip KOMBIFAS,
- sistem hidromontažnih in obešenih stropov
- protipožarna vrata s požarno odpornostjo 60 ali 90 minut
- hladilnice, hladilne komore, hladilniška vrata in druga oprema za živilsko industrijo
- komore za tehnično obdelavo mesnih izdelkov (dimljenje, kuhanje, barjenje, pečenje...)

Z izolacijskimi ploščami **Novolit** izboljšate bivalne razmere v Vašem domu, omogočajo Vam prihranek energije, s tem pa tudi občutno zmanjšanje onesnaževanja okolja. Plošče **Novolit** so sestavljene iz naravnih materialov (tervol, lesna volna, cement) in omogočajo

dihanje celotni konstrukciji hiše. Edine na našem trgu ustrezajo standardom **DIN** in so nosilec znaka kakovosti **SQ**. Omogočajo vam enostavno obdelavo in vgrajevanje.

**OBIŠČITE NAS NA GRADBENEM SEJMU
V GORNJI RADGONI IN SE PREPRIČAJTE
O »PRAVI« KAKOVOSTI IZOLACIJ
V GRADBENIŠTVU.**

SEJEM MEGRA

Poudarek na
novih materialih
in novih
tehnologijah

visoko
višje
še višje

Edini specializirani sejem gradbeništva
in gradbenih materialov v Sloveniji

KONCERN
lip bled d.o.o.
lesna industrija
64260 bled, ljubljanska c. 32

Obiščite nas na sejmu
gradbeništva v Gornji
Radgoni od 16. do 20.
aprila 1996 v hali E 1.

VRATA ZA VSE ŽIVLJENJE!

Sejemski
popusti!

ODLIČNA KAKOVOST, VELIKA
IZBIRA V TRGOVINAH LIP BLED

NA BLEDU
tel.: 064 795 230

V MURSKI SOBOTI,
Cvetkova 1
tel.: 069 22 941, 22 942

Splošnega recepta za uspeh ni. Ne da se ga predpisati po enem pogovoru in ne umetno ustvarjati.

Uspeh si je potrebno zaslužiti.

Predlagamo, da to storimo skupaj.

Ulica arhitekta Novaka 13
Murska Sobota
telefon: 069 33 015, 31 960
telefaks: 069 32 175

- oglaševanje v medijih
- svetovanje
- stiki z javnostmi in publiciteta
- grafično oblikovanje
- organiziranje prireditve
- publikacije
- lektoriranje
- prevajanje

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Glavna podružnica
Maribor
Razlagova 11
Maribor

**GOTOVINSKA
POSJILA
ZA
TEKOČE
POSLOVANJE
V
KMETIJSTVU!**

ABANKA D.D. LJUBLJANA
Glavna podružnica
Maribor

vam za tekoče poslovanje na
področju kmetijstva nudi
ugodna gotovinska
posojila:

- z obrestno mero
T + 10 %.
- s časom odplačila
do enega leta.

Možno subvencioniranje
realne obrestne mere
do 10 %.

Podrobnejše informacije o
posojilih:

- za kmetovalce
tel. 062 23 582
- za pravne osebe
tel. 062 227 551

BIORAST®

VINOGRADNIKI

**BIORAST®
KOMPLEKSNA MEŠANICA ZA
SAJENJE VINSKE TRTE TER SADNEGA
IN OKRASNEGA DREVJA**

je naravno organsko gnojilo, ki vsebuje vse elemente, potrebne za rast in razvoj rastlin. Zemljo obogati z rudninskimi snovmi, predvsem pa z mikroorganizmi, in ji daje zračnost, kar omogoča bujno rast in razvoj plodov.

Pri sajenju vinske trte potrosimo dno jame, ki bo v neposrednem dotiku s koreninami, z 0,8-1 litrom kompleksne mešanice.

Pri sajenju sadnega drevja pokrijemo koreninski sistem oziroma zapolnimo jamo in dodamo 3-5 litrov kompleksne mešanice, odvisno od velikosti sadike. Dognajemo po potrebi z 200-250 g mešanice Biorast na trs oziroma sadiko.

Pakiranje: 20 l v PVC-vreči

LJUBITELJI
CVETJA

**BIORAST®
MEŠANICA ZA SAJENJE
IN
PRESAJEVANJE**

je ena redkih, ki ne potrebuje nobenih dodatkov. Vanjo sadite neposredno, saj poleg šot vsebuje vrtno zemljo, naravna organska gnojila ter regulatorje vlažnosti in zračnosti.

Dobite jo
v 10- in
30-litrskih vrečkah.

TIMO

proizvodno trgovsko podjetje d.o.o., PUCONCI 373
69201 Puconci, telefon: 069/31-340, 32-970, fax: 069/31-340

Primextra... še nadalje super herbicid za koruzo

Uporaba cenениh atrazinskih herbicidov v koruzi že dolgo ni več prava rešitev: Širijo se prosaste trave in divji sired. Pogosto nastajajo škode na posevku, ki sledi, v suši pa sploh povsem odpovejo.

Zato je Ciba-Geigy, ki ima po celem svetu največ izkušenj s plevelom v koruzi, razvila herbicid Primextra. Primextra se je v nekaj letih izredno uveljavil in je danes z veliko prednostjo vodilni kombinirani herbicid v koruzi. Primextra sestavlja metolaklor in atrazin in je idealno prilagojen sedanjim razmeram zapleveljenosti.

Najdlje med vsemi pripravki, torej vse do jeseni, zadržuje vznik kostrebe, muhvičev, srakonje in divjega sirka iz semena. Bolje se obnese tudi če ni veliko dežja (zakopavanje v zemljo je potrebno le v hudi suši.). Čeprav Primextra dolgo deluje, ne pušča v tleh ostankov. Zato lahko sledi koruzi katerakoli poljščina.

Primextra tekoči zlijemo iz embalaže neposredno v rezervoar škropilnice. Ni nevarnosti pred poškodbami gumijastih in plastičnih delov škropilnice.

Enostavna uporaba, izredno delovanje... to je Primextra.

Za nadaljnja navodila in pojasnila se
obračajte na:

agroruše
62342 RUŠE, Tovarniška 27
tel. (062) 661-511 fax (062) 661-032

Ciba-Geigy, agro, d.o.o.
Einspielerjeva 6, 61000 Ljubljana
Tel. (061) 132 71 13, Fax (061) 132 91 55

ciba

Primextra®

RAZPIS

Zaradi širitve programov in velikega zanimanja za naše proizvode vrhunske kvalitete iščemo organizatorje prodaje in prodajne zastopnike za območje Slovenije. Nudimo Vam dobre pogoje za delo, stimulatívno nagrajevanje, možnost napredovanja.

Delo je pogodbeno, kasneje možnost redne zaposlitve.

Pisne prijave s kratko avtobiografijo, opisom izkušenj na področju prodaje in telefonsko številko pošljite na naslov:

ZEPTER SLOVENICA d.o.o.
Gospodsvetska c. 4
2380 Slovenj Gradec

vacSy®
Vacuum Systems
by Zepter Group

gradbena priloga

KEMA - TO KAR STE ISKALI!

PRED SANACIJO

KEMA p. o., KREMEN IN SPECIALNI GRADBENI MATERIALI

KEMA

PUCONCI
Telefon: 45 537

**POSEBNO UGODNE CENE ZA NAKUP
MALTE ZA ODPRAVO VLAGE V HIŠI,
STANOVANJU IN NA FASADI.**

Vlage ni mogoče skriti, zato zidu dovolite, da ponovno zadiha. Zamenjajte stare vlažne omete s sušilno malto **HYDROMENT**. Vaš zid bo spet suh in na fasadi ne bo nič več grdih solnih madežov. To vam lahko naredi vsak zidarski mojster. Njegovo delo pa boste plačali z denarjem od popusta pri nakupu materiala. Ta popust je v aprilu in maju pri plačilu z gotovino 15-odstoten.

**V APRILU IN MAJU POTEKA NAŠA
AKCIJA »POPRAVIMO FASADO,
SANIRAJMO VLAGO, ZAŽIVIMO V
ZDRAVEM OKOLJU«.**

PO SANACIJI

ISKALI STE REŠITEV ZA VAŠ VLAŽNI ZID, KEMA VAM PONUJA TO, KAR STE ISKALI.

9. MEDNARODNI SEJEM

**GRADBENIŠTVA
IN GRADBENIH
MATERIALOV**

STROKOVNA POSVETOVANJA

Torek, 16. aprila, od 12.30 do 16.00
Pomurski sejem - dvorana 2
RAZVOJ
INVESTICIJSKEGA TRGA

Sreda, 17. aprila, ob 9.30
Pomurski sejem - dvorana 2
ASFALTI IN
HIDROIZOLACIJE PRI
GRADNJI CEST

Sreda, 17. aprila, od 10.00 do 13.00
Pomurski sejem - dvorana 3
ZNAKI KAKOVOSTI V
FUNKCIJI POSLOVNE
USPEŠNOSTI

Četrtek, 18. aprila, ob 10.00
Pomurski sejem - dvorana 2
ZAKONODAJA IN
PRAVNA SISTEMSKA
REGULATIVA EVROPSKE
SKUPNOSTI

Četrtek, 18. aprila, ob 10.00
Pomurski sejem - dvorana 3
LOKALNA SAMOUPRAVA
IN VARSTVO OKOLJA

Petek, 19. aprila, od 10.00 do 13.00
Pomurski sejem - dvorana 2

INFORMACIJSKI
SISTEMI IN
RAČUNALNIŠKA
IZMENJAVA PODATKOV
V GRADITELJSTVU

Bramacov program originalnih dodatnih delov

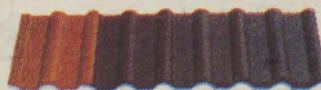
Kdo Vam lahko ponudi več?

V Bramacu se zavedamo, da je vsaka streha tako dobra, kot je dober njen najmanjši del. Zato varna streha za vse življenje poleg kakovostnih in z okoljem skladnih strešnikov zahteva tudi dodatne visoko kakovostne strešne elemente.

Nastavki zračnikov, dimniške obrobe in antenski prehodi so najpogostejše točke, kjer se v skrajnih vremenskih razmerah najprej pokažejo kritična mesta. V Bramacu smo prav za vsak del strehe razvili natančno dimenzionirano rešitev - sistem originalnih dodatnih delov. Z njim boste hitro in enostavno rešili vse strešne detajle od kapa do slemena. Tako boste strehi zagotovili dodatno varnost pred poškodbami, ki jih navadno opazimo prepozno ...

Celoten program Bramacovih originalnih dodatnih delov je na voljo v enakih barvnih tonih kot vsi trije modeli naših strešnikov. Njihovo nameščanje in vzdrževanje je hitro in preprosto.

Naravne sestavine, ekološka neoporečnost, trajnost, gospodarnost, estetski videz in celovitost sistema so zmagovite odlike, zaradi katerih Vam lahko Bramac za kakovost svojih strešnikov (in dodatno za poškodbe zaradi zmrzali) jamči s 30-letno pisno garancijo.

BRAMAC

Varna streha za vse življenje

Bramac d. o. o., Dobruška vas 45, 8275 Škocjan
tel.: (068) 322 007, faks: (068) 76 290
Bramac d. o. o., Oliški vrh - Dravograd, 2373 Šentjanž
tel.: (0602) 85 074, faks: (0602) 85 206

Kupon
Prosim, da mi brezplačno in nedvoumno pošljete prospekte
in podatke o prodajnih pogojih za izdelke Bramac
Naslov
VMS

ZA VAS IN Z VAMI

BOMO TUDI NA 9. MEDNARODNEM SEJMU
GRADBENIŠTVA IN GRADBENIH MATERIALOV V
GORNJI RADGONI

od 16. do 22. aprila

VESTNIK
MUR

Radio Murski val 94,6 Mhz

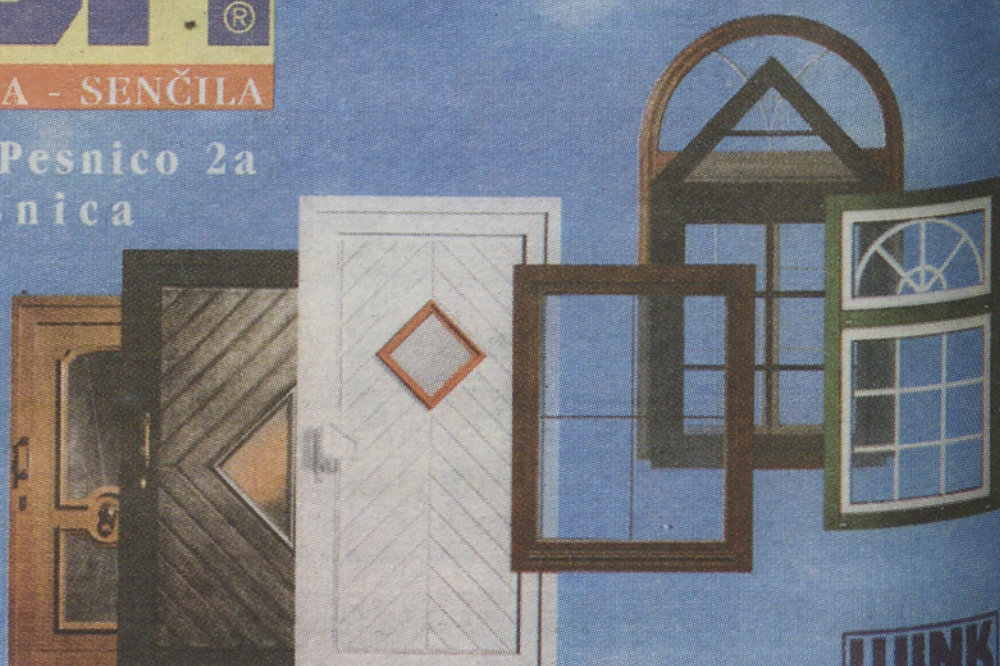

Poiščite nas v lovskem domu na sejmišču.

Kozjak nad Pesnico 2a
62211 Pesnica

PVC:
OKNA
VRATA
POLKNE
SENČILA
OKENSKE POLICE
OBNOVA OKEN

intertec

werzalit

WINK
HAUS

Obiščite nas na 9. mednarodnem sejmu gradbeništva in gradbenih materialov MEGRA '96 v Gornji Radgoni od 16. do 20. aprila v hali E 1.

Fiesta
Nova generacija

Čutiš jo kot del sebe. Voziš jo kot del ceste.

Z opremo Flair, Fun in Ghia, tudi z novim 16V motorjem.
Airbag serijsko.

17.990 DEM.

S.O.S. Company (069/23-507)

Avto Rajh (069/81-560)

Triotehna (069/75-074)

Obnovitveno okno Intro 100

Prednosti:

- prihranek pri energiji
- hrup ostane zunaj
- več stekla - več svetlobe
- trajnost - velika stabilnost
- enostavna uporaba
- brez vzdrževanja
- vse po naročilu

STREŠNA OKNA

S strešnim oknom smo uresnili sanje o lepem stanovanju na nekdanjem neuporabnem podstrešju. Odpiranje in zapiranje okna je preprosto in zanesljivo. Pred soncem ščiti prostor rolo zavesa ali žaluzija.

Lepota,
svetloba,
udobje.

Koto
LOŽ

KOVINOPLASTIKA LOŽ

Lož, Cesta 19. oktobra 57, SLO - 1386 Starl trg pri Ložu, telefon 061/795-100 telefaks 061/708-466

KAKOVOST IMA SVOJE IME izolirka i

Ob železnici 18, SL, 1110 Ljubljana
telefaks 061/445-182, telefon 061/1403-096

Imate težave s slabo izolacijo?
Je vaš dom slabo toplotno izoliran?
Ali ste že sredi gradnje in vas zanimajo
pravilni in učinkoviti sistemi izolacij?

V našem proizvodnem programu imamo veliko izbiro izdelkov za hidroizolacijo vrhunske kakovosti, kar potrjuje zlati znak **SLOVENSKA KAKOVOST (SQ) IN 10-LETNA GARANCIJA.** – Bitumenski varilni trakovi **IZOTEK**, bitumenska strešna kritina, **BITUMENSKE SKODLE**, bitumenski tesnilni trakovi, strešna lepenka, izoval, bitumenske mase, bitumenske razstopine.

Pokličite nas in skupaj bomo rešili vaš problem!

MEGRA '96 MEGRA '96 MEGRA '96 MEGRA '96

CENJENI POSLOVNI PARTNERJI, KUPCI IN OBISKOVALCI!

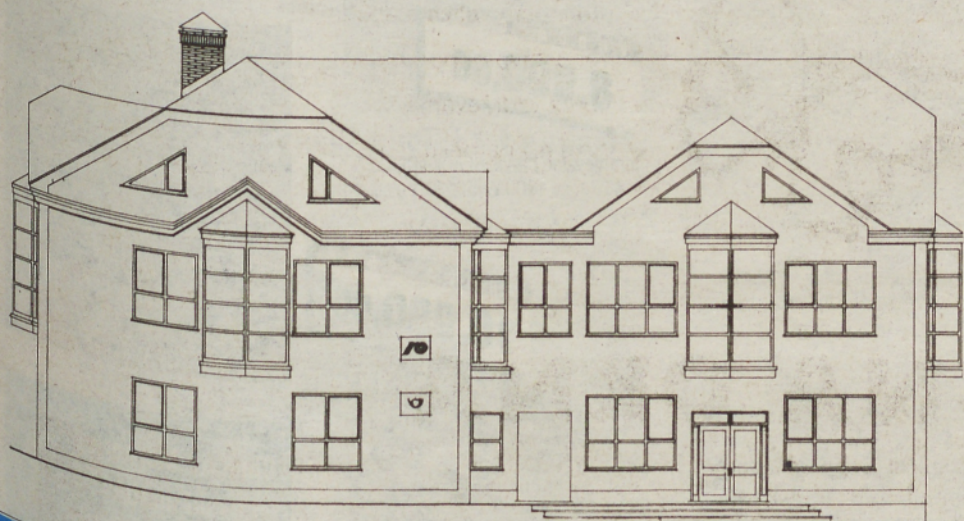
VABIMO VAS,
DA NAS OBIŠČETE NA
MEDNARODNEM SEJMU
GRADBENIŠTVA
IN GRADBENIH MATERIALOV
»MEGRA '96«
OD 16. DO 20. APRILA V
GORNJI RADGONI.
PRIČAKUJEMO VAS
NA RAZSTAVNEM PROSTORU V
HALI A.

**VESELI BOMO VAŠEGA
OBISKA.**

® **SALONIT
ANHOVO**

GRADIMO v Gornjih
Petrovcih

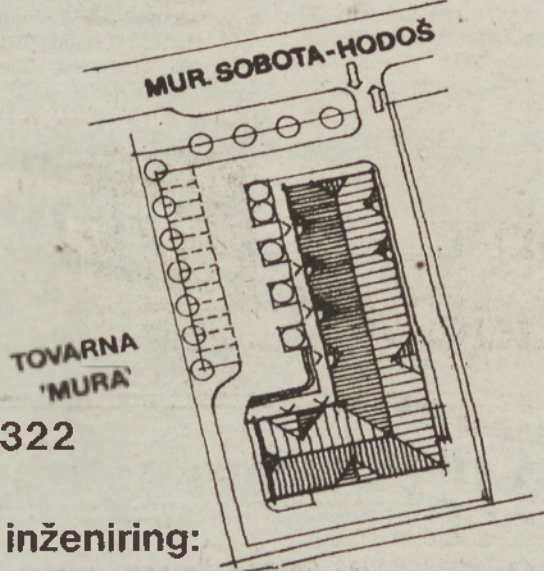
POSLOVNO STAVBO

(TRGOVINE,
FRIZERSKI SALON,
BANČNIŠTVO,
ZAVAROVALNIŠTVO,
GOSTINSKI LOKAL,
SLAŠČIČARNA itd.)

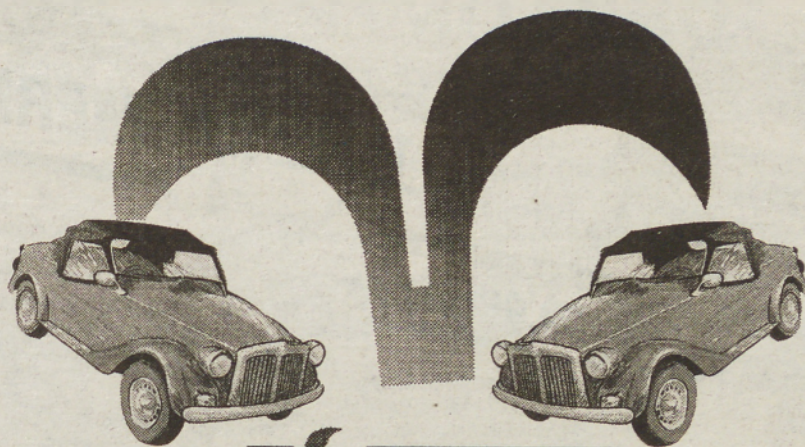
Informacije

DILL, d. o. o.: 069 32 322

GOMBOC, gradbeni inženiring:
069 42 202

MORDA STE USPEŠNI, VENDAR PREKRATKI!

FENIKS

L E A S I N G

OMOGOČA NAKUP

novih in rabljenih vozil vseh vrst (osebna, tovorna,
avtobusi), samohodnih strojev, kmetijske mehanizacije,
delovnih sredstev in opreme za obrtnike.

Zgled izračuna lizinga za dva cenovna razreda osebnih vozil

Cena vozila v DEM	Lastna udeležba	Višina obroka v DEM			
		na 24 mes.	na 36 mes.	na 48 mes.	na 60 mes.
15.000	0	706	498	395	334
15.000	2.500 DEM	600	423	336	284
30.000	0	1.412	996	790	667
30.000	6.000 DEM	1.130	797	632	534

Informacije dajejo:

- vse enote LB POMURSKE BANKE,
- vsi pooblaščen prodajalci in servisi motornih vozil,
kmetijske mehanizacije in delovnih sredstev,
- FENIKS d.o.o. Murska Sobota, Štefana Kovača 12, tel.: 32 743, fax: 32 150.

Na lizing lahko kupujejo fizične osebe, kmetje, obrtniki, samostojni podjetniki in pravne osebe.
Vsa kupljena vozila imajo registracijo MS. Nakup je mogoč pri vseh pooblaščenih prodajalcih v Sloveniji.

KEMA p. o., KREMEN IN SPECIALNI GRADBENI MATERIALI

KEMA

KEMA TRGOVINA PUONCI

POSEBNA SEJEMSKA PONUDBA OD 15. DO 30. APRILA

- 10 % POPUSTA PRI NAKUPU KERAMIČNIH PLOŠČIC
- LEPILO ZA KUPLJENE PLOŠČICE PO POLOVIČNI CENI
- 10 % POPUSTA PRI NAKUPU SANITARNE KERAMIKE,
PRŠNIH KABIN IN POHIŠTVA ZA KOPALNICE
- ČEŠKE GRES PORCELANSKE PLOŠČICE:
POLIRANE 3.900,00 SIT/m²
NEPOLIRANE 1.800,00 SIT/m²
- TERMOIZOLACIJSKA FASADA 1.800,00 SIT/m² + p. d.
- KOMPLETNA PONUDBA GIPS PLOŠČ IZ PROGRAMA
KNAUF S 5 % POPUSTA
- 5 % POPUSTA ZA IZDELKE IZ PROGRAMA KEME

**Obiščite nas na razstavnem prostoru v hali A na
gradbenem sejmu v Gornji Radgoni.**

Navedena ponudba velja za naročila na sejmu in v trgovini v Puconcih.
Plačila in prevzem izdelkov v Puconcih.
Telefon: 45 536 ali 45 020

KEMA Puconci

To, kar ste iskali!

MERKUR

od 4. do 26. aprila 1996

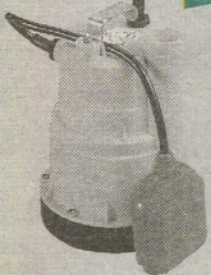
MERKURJEVE VROČE CENE

VROČA CENA
29.980,00

kompresor, OMEGA AIR, DM 200/24, kapaciteta 24 l, pretok 200 l/min, moč motorja 1,1 kW

VROČA CENA
10.690,00

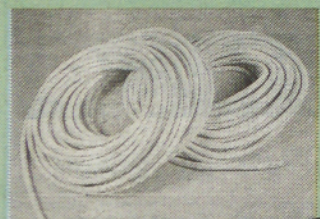

potopna črpalka, LIV, SUB 3000 GR, s plovnim stikalom, pretok 140 l/min

VROČA CENA
16.698,00

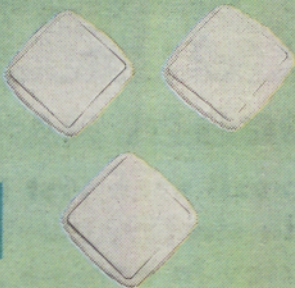
rezalnik, MGA GORENJE, art. 503, aluminijasto ohišje, moč 130 W, debelina reza do 24 mm, elektronska regulacija vrtiljajev

instalacijska cev, INDE, flexi, Ø 16 mm, podometna, siva
instalacijska cev, INDE, flexi, Ø 13,5 mm, podometna, siva

VROČA CENA
17,00/m

VROČA CENA
15,00/m

Program LINEA

VROČA CENA
2.820,00

VROČA CENA
2.490,00

podelmerilna svetilka, INTRA, art. 5501, 36 W, dolžina 120 cm

podelmerilna svetilka, INTRA, art. 5501, 18 W, dolžina 60 cm

navadno stikalo, ELEKTROMATERIAL, 614783

VROČA CENA
598,00

serijsko stikalo, ELEKTROMATERIAL, 614784

VROČA CENA
730,00

menjalno stikalo, ELEKTROMATERIAL, 614785

VROČA CENA
632,00

križno stikalo, ELEKTROMATERIAL, 614786

VROČA CENA
719,00

navadno stikalo, ELEKTROMATERIAL, 615537, 16 A

VROČA CENA
717,00

navadno stikalo s tičko, ELEKTROMATERIAL, 615538, 16 A

VROČA CENA
796,00

tipkalo za luč s tičko, ELEKTROMATERIAL, 614788

VROČA CENA
719,00

tipkalo za zvonec s tičko, ELEKTROMATERIAL, 614789

VROČA CENA
719,00

varnostna vtičnica, ELEKTROMATERIAL, 614790

VROČA CENA
598,00

dvójna vtičnica, ELEKTROMATERIAL, 615599

VROČA CENA
1.314,00

mikro PTT-vtičnica, ELEKTROMATERIAL, 614792

VROČA CENA
626,00

končna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL, 615015

VROČA CENA
2.345,00

prehodna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL, 615016

VROČA CENA
2.442,00

šestdelna pleskarska garnitura ŽIMA, vedro z mrežico, dva valjčka, dva čopiča

VROČA CENA
570,00

lesol, COLOR, 0,75 l, oreh, palisander, bor, tik, brezbarven

VROČA CENA
3.560,00

beltop, BELINKA, 4 l, oreh, bor, brezbarven, palisander, tik

VROČA CENA
7.390,00

rezalnik, MGA GORENJE, art. 602, plastično ohišje, moč 110 W, debelina reza do 20 mm, elektronska regulacija vrtiljajev

VROČA CENA
690,00

aluminijasta kljuka, MOZZON, art. 9100, F 4, temno eloksirana, na ključ ali cilindar

VROČA CENA
4.690,00

lak za parket, COLOR, bukilit, sijaj, komplet za 10 m²

kopalniška garnitura, Merkur 1, invaz. širina 80 cm, beli keramični umivalnik, plošča iz naravnega kamna Carrara, spodnji elementi, ogledalo, dva reflektora

VROČA CENA
54.990,00

kad za tuširanje, KOLPA, Tango, bela, mere: 80 x 80 cm

VROČA CENA
11.990,00

VROČA CENA
8.990,00

enojno pomivalno korito, KOVINOPLASTIKA LOŽ, art. 810 510, desno ali levo

VROČA CENA
7.790,00

voziček s cevjo, CLABER, art. 8864, dolžina cevi 30 m

VROČA CENA
1.690,00

set za pranje avtomobila, CLABER, art. 8778

ograjna mreža, DIRICKX, Axial Residence, višina 120 cm, v roli po 25 m

VROČA CENA
7.590,00

NOVO!

VROČA CENA
6.790,00

ograjna mreža, DIRICKX, Axial Residence, višina 100 cm, v roli po 25 m

VROČA CENA
16.990,00

vrtno škarije, BLACK&DECKER, GT 445, moč 400 W, rezilo 600 mm, 145 nih/min

VROČA CENA
4.999,00

žaga za rezanje kotov, MÜLLNER, S 30 K, višina reza 120 mm, dolžina lista 550 mm

VROČA CENA
9.990,00

udarni vrtnik, BLACK&DECKER, art. 561, moč 450 W, vpenjalna glava 10 mm

VROČA CENA
8.990,00

odstranjevalec barve, BLACK&DECKER, KX 1665, moč 1600 W, 560°C, z gibljivim ročajem

VROČA CENA
18.990,00

nadrezkar, ISKRA ERO, NR 808 E, moč 850 W, do 24000 vr/min, globina rezkanja do 50 mm

VROČA CENA
2.790,00

cev s priključki, CLABER, art. 8865, dolžina cevi 20 m

VROČA CENA
13.380,00

kompostnik za organske odpadke, AL-KO, AeroTherm 400, iz PVC, 400 l, teža 22 kg, mere: 79 x 78 x 103 cm

VROČA CENA
13.419,00

otroško kolo, ROG, Kekes, 16 col

VROČA CENA
27.179,00

žensko ali moško gorsko kolo z opremo, ROG, 26 col, 18 prestav

Vroče cene veljajo do prodaje zaloga, od 4. do 26. aprila 1996, za takojšnja plačila ali pri nakupu na potrošniško posojilo.

Pri nakupu z Merkurjevo kartico zaupanja še najmanj 4 % in največ 8 % ceneje!

Obiščite Merkurjev trgovski center v MURSKI SOBOTI: TC Merkur ter Merkurjevo franšizno prodajalno v CANKOVI: KZ Zadrúžni center.

MOŽNOST VEČ ZA UGODNEJŠI NAKUP:

- na posojilo na 5, 6, 9 ali 12 mesecev.
 - na tri čeke,
 - štiri čeke z odloženim plačilom (prvi ček zapade v plačilo naslednji mesec).
- Z Merkurjevo kartico zaupanja velja osnovni 4 % popust. Najmanjši znesek na čeku je 4.000,00 SIT.

gradbena priloga

- IZDELAVA IN MONTAŽA OKEN,
VRAT, STENSKIH OBLOG

- VSE VRSTE MASIVNEGA LESA

SPLOŠNO MIZARSTVO

9231 BELTINCI, Kocljevo naselje
Faks/tel.: 069 42 246

**SAMO mizar ...
JE PRAVI MIZAR!**

Obiščite nas na sejmu MEGRA
v Gornji Radgoni.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

gradbenik p. o.
L E N D A V A

Podjetje SGP Gradbenik, p. o., Lendava je bilo ustanovljeno leta 1949. V tem času se je v gradbeništvu popolnoma uveljavilo na domačih in tujih trgih z bogatimi izkušnjami, strokovnostjo, poslovnostjo in časovno zanesljivo izvedbo.

DOM UPOKOJENCEV V LENDAVI

Dejavnosti podjetja so:

- visoka gradnja (gradnje, revitalizacije, adaptacije in popravila poslovnih, stanovanjskih, industrijskih, turističnih, zdravstvenih, vzgojno-varstvenih objektov)
- inženiring
- nizkogradnja (mostovi, ceste, meliorizacije, kanalizacije, čistilne naprave, bazeni)
- obrtiška dela v gradbeništvu
- prevoz blaga v cestnem prometu za lastne in tuje potrebe
- proizvodnja in prodaja gramoza
- proizvodnja in prodaja betona
- proizvodnja in prodaja betonskih, jeklenih in lesenih konstrukcij in izdelkov ter drugih tovrstnih izdelkov
- storitve z gradbenimi stroji za lastne in tuje potrebe
- proizvodnja in prodaja železokrivskih izdelkov
- tehtanje za lastne in tuje potrebe
- storitve kontrole kakovosti in količine blaga

Z opisanim programom nastopa SGP Gradbenik, p. o., v Sloveniji in na različnih evropskih trgih: Hrvaška, Madžarska, Nemčija, Ukrajina, Belorusija, Rusija. Podjetje gradi lastne objekte in za trg ponuja stanovanja, garaže in poslovne prostore, primerne za vse dejavnosti.

Mnogi naši investitorji, kooperanti in kupci so z nami zadovoljni - postanite tudi Vi eden od njih.

SGP GRADBENIK, p. o., Lendava, Kranjčeva 6 prodaja:

V poslovno-stanovanjskem objektu
v Partizanski 61 v Lendavi

- dvosobna stanovanja in garsonjere
- poslovne prostore v pritličju
- poslovne prostore v I. nadstropju (skupaj 380 m²)
- garaže

V Beli hiši v Mlinski ulici 3 v Lendavi:

- poslovne prostore v I. nadstropju različnih velikosti od 20 m² do 150 m², primerne za predstavnostva, ordinacije, pisarne

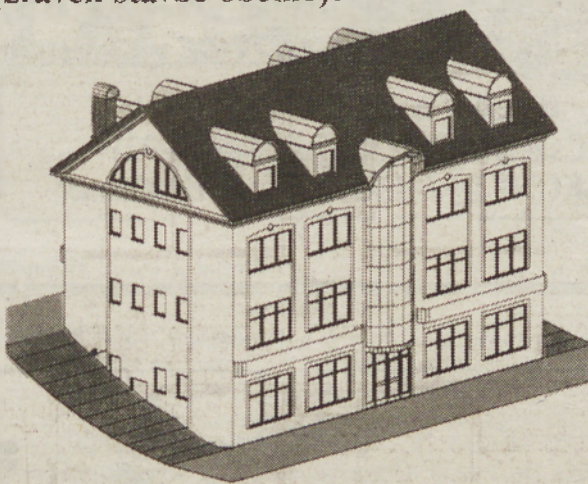
Ugodne
možnosti
nakupa.

Informacije po telefonu št. 069 75 898 in 069 75 030 ali osebno v Gradbeniku pri g. Vidoviću.

V Naselju Prekmurske brigade

• vrstne hiše

V poslovni hiši v Kranjčevi ulici
(zraven stavbe občine):

- poslovne prostore v pritličju I.
- poslovne prostore v pritličju II.
- poslovne prostore v nadstropju
- poslovne prostore v mansardi
- garaže

KMETOVALCI, POZOR!

J. A. L. LOPERT, d. o. o.,
Turnišče
in **KLAS, d. o. o.,** Loče pri Poljčanah

SPOROČATA

AKCIJA: traktorji ZETOR (vsi modeli po najnižjih cenah v Sloveniji; traktorji za zahodni trg)

PONUJAMO: - SAME ZETOR 35 (zelo ugodne cene)

- DRUGE TIPE TRAKTORJEV ZA POLJEDELSTVO (FIAT, SAME, UTB, IMT - nove in rabljene)
- TRAKTORJE ZA VINOGRADNIKE IN SADJARJE
- SERVIS, REZERVNI DELI, KMETIJSKA OPREMA

J. A. L. LOPERT Turnišče, inf. po tel. 069 72 329 (od 8.00 do 16.00)

KLAS, d.o.o., Loče pri Poljčanah, inf. po tel. 063 763 880 in 763 111

MIZARSTVO

HIŠNA POPRAVILA

JANEZ KUKEL, s. p.

Ul. Generala Maistra 12
SLO - 9000 Murska Sobota
tel./faks (386) 069 31 419

Popravila, montaža in vzdrževanje

- pohištva, rolet, žaluzij, lamelnih in plisiranih zaves,
- zamenjava stekel v navadnih oknih s termopan steklom in zatesnitev s silikonskimi tesnili,
- obnova kuhinjskih vrat in delovnih plošč, polaganje umetnih lesenih podov in oblog
- visoka odpornost

proti
udarcem,
vlagi in
kemikalijam ...

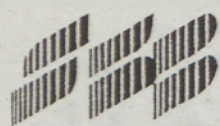

HIŠNA POPRAVILA

DAEWOO
RACER od 15.991 DEM ...
NEXIA od 18.146 DEM ...
ESPERO od 23.326 DEM ...

PRIPOBLAŠČENIH PRODAJALCIH in njihovih zastopnikih: ATHENS 062/25 860 - avto peruš 0602/83 328 - emona merkur ptuj 062/771 385 - mobix 069/70 550 - neostil 062/766 130 - AVTO HIT 068/26 077 - avto-dom 0608/70 150 - avtokleparstvo krmelj 068/44 373 - hevrika 0608/62 109 - h.o.r.d. 061/851 384 - rosal 068/58 084 - AVTOTEHNIKA CELJE 063/38 511 - mla-car 063/794 300 - milan maurer 063/853 311 - BANT 065/61 235 - avto šuligoj 0609/628 638 - astrade 065/82 261 - collije 067/31 478 - KOMPAS HERTZ 061/15 92 007 - armič 061/653 746 - Izvir 061/777 852 - tompo 061/727 216 - MEGA AVTO 061/264 087 - POLJET 0601/64 687 - avto hasnik 0601/44 220 - VAREX, G.M.C. 064/331 013 - avtoservis bogataj 064/58 850

generalni zastopnik in distributer
COME2US

SKB-INVESTICIJSKO PODJETJE d.o.o.

POSLOVNI PROSTORI, STANOVANJA

INVESTITOR: SKB - INVESTICIJSKO PODJETJE, d. o. o., LJUBLJANA
ZASTOPNIK: PROJEKTIVNI BIRO - INŽENIRING, P. O., MURSKA SOBOTA

V NOVOZGRAJENEM POSLOVNO-STANOVANJSKEM OBJEKTU »SOBOČANKA« V M. SOBOTA in V POSLOVNO-STANOVANJSKEM OBJEKTU OB CESTI NA STADION V GORNJI RADGONI (PRI SEJMIŠČU)

PRODAJAMO:

»SOBOČANKA«, M. SOBOTA:

- TRI PISARNE V II. NADSTROPJU
- ENO ENOSOBNO STANOVANJE V MANSARDI (36, 42 m²), vhod ločen od vhodov v poslovne prostore

POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKT
GORNJA RADGONA:

- EN PROSTOR V I. NADSTROPJU (42 m²), PRIMEREN ZA TRGOVSKO ALI DRUGO DEJAVNOST
- ENO DVOSOBNO STANOVANJE (54 m²) V MANSARDI (VHOD Z DVORIŠČNE STRANI
- LOČEN OD VHODOV V POSLOVNE PROSTORE IN LOKALE)

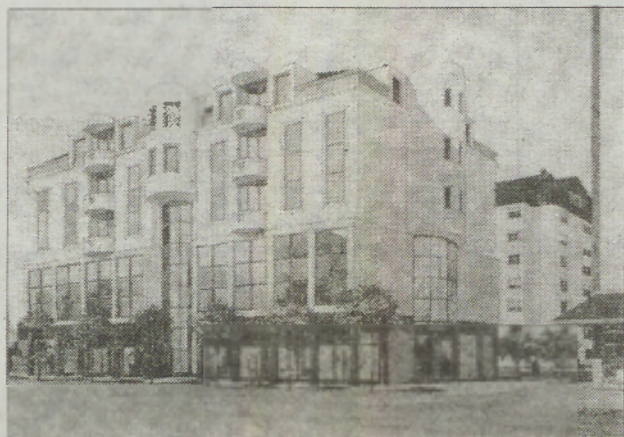
PREDNOSTI OBJEKTOV SO:

- IZJEMNA LOKACIJA
- ATRAKTIVNA ARHITEKTURA
- KAKOVOSTNA IZVEDBA
- UGODNA CENA IN MOŽNOST POSOJILA

INFORMACIJE:

PROJEKTIVNI BIRO -
INŽENIRING
Štefana Kovača 28
9000 MURSKA SOBOTA
tel.: 069 31 782

projektivni
inženiring biro
d.o.o.

SOBOČANKA

MARIBOR, GOSPOSKA 77, TELEFON: (062) 223-661, 226-682

O P T I K A

Naj skrb ne ostaja le
Vam, dovolite,
da jo delimo z Vami!

Povsod in venomer
Vam ostaja skrb za
Vaše oči in Vaš vid,
bodisi da so očala Vaš
stalni spremljevalec ali
priložnostno pri delu,
športu, na počitnicah.

V naših optikah
so Vam na voljo:

- kakovostna sončna očala s 100-odstotno UVA- in B-zaščito,
- izdelava vseh vrst očal in servisiranje v garancijskem roku,
- kakovostna korekcija stekla Zeiss in Essilor, ki jih odlikujejo zlasti čistost materiala, manjša teža, dabelina, širše vidno polje, raznovrstnost obdelav in posebnih izvedb, lažja prilagodljivost in udobnost nošenja,
- velik izbor uvoženih in domačih okvirjev za očala vseh cenovnih razredov, vse potrebno za nego in čiščenje očal, foto storitve ter pregledi okulistov.

ABA optika Murska Sobota, Trznica,
tel.: 21 287, in Lendavska 8, tel.: 21 703.

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor - Lenart), tel.: 062 640 540

ODPRTO: od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.
NAJVEČJI PRODAJALEC VOZIL LADA V SLOVENIJI
avtomobili v zalogi . obrestna mera že od 6,8 % . obrok že od 245 DEM

* KREDITI BREZ POLOGA (TUJO ZA RABLJENA VOZILA) DO 5 LET * NAJUGODNEJŠI LIZING ZA PODJETNIKE IN KMETOVALCE * PRODAJA PO SISTEMU STARO ZA NOVO

OB NAKUPU PODARIMO
prevleke in preproge
ter opravimo tehnični
pregled.

POOBlašČENI PRODAJALEC IN
SERVISER
12-LETNA TRADICIJA

- * rezervni deli
- * avtomehanika
- * avtokleparstvo
- * vulkanizatorstvo

Borut Jagodič

JELOVICA

Lésna industrija ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, faks: (064) 634-261

OKNA, SENČILA
Notranja VRATA
Prenova OKEN
Montažne STENE

10+5%
SEJEMSKI

na gradbenem sejmu MEGRA '96
od 16. do 20. aprila '96
v GORNJI RADGONI (HALA E1)
in na prodajnih mestih JELOVICE v Sloveniji:

JELOVICA MURSKA SOBOTA
Cankarjeva 25, tel./faks: 069 22 921
DISKONT UNIVERZAL, Križevci/Ljutomer

POPUST
STANOVANJSKE
SEJME
VHODNA IN
GARAZNA VRATA
10+10%
5+3
0%

Dual® zoper prosaste trave pravi izbor

ATRIUM
PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN
PRODAJO POHIŠTVA LJUTOMER

SALON POHIŠTVA

ATRIUM
LJUTOMER

Prešernova 28
Tel./faks: 069 83 455

SALON POHIŠTVA

ATRIUM
KROG pri M. Soboti

Murska ul. 27
Tel./faks: 069 32 455

SALON POHIŠTVA

ATRIUM
G. RADGONA

Cesta na stadion (pri lekarni)
Tel./faks: 069 63 111

POSEBNE UGODNOSTI:

- KREDITI OD 6 MESECEV
DO 3 LET BREZ POLOGA
- HKRATI JE UPOŠTEVAN
CELOTEN GOTOVINSKI
POPUST - BREZPLAČNA
DOSTAVA

40% POPUSTA ZA KUHINJE - NIŽJE CENE SPALNIC - OTROŠKE SOBE ŽE OD 44.600 SIT - KOTNE SEDEŽNE GARNITURE Z LEŽIŠČEM, ZABOJEM ZA POSTELJNINO IN POLKROŽNIM
KONČNIM DELOM ŽE OD 57.600 SIT - REGALI ZA DNEVNE SOBE ŽE OD 47.500 - UGODNE CENE POHIŠTVA ZA PREDSOBE - VELIKA IZBIRA KOŠOVNEGA POHIŠTVA

LASTNA PROIZVODNJA: sestavljen program BIVA, otroške sobe MAJA, spalnica PETRA - VSE PO NAJNIŽJIH CENAH!

Skrivnosti neznanih letečih predmetov

Pripravil: Miloš Krmelj

12. del

Ne, šlo je za trak, ki je spominjal na tekoči trak. Stala sem, dvignil me je in tam je bilo nekakšno slanje, kot da so končali raziskovalni projekt, za kar koli je že šlo, verjetno je bil dosežek, na katerega so bili ponosni. Vsi na ladji so bili srečni.

(Virginia pravzaprav ne vidi nikogar od posadke, jih pa zaznava s čutili. Ob prvi ugrabitvi je

zaznala njihovo navzočnost na telepatičnem nivoju in tako tudi z njimi komunicirala.)

Tam je bil nekdo, ki je kasneje postal srnjak (RES?).

mlajša oseba, bolj moje starosti, nekakšna ženska prijateljica na krovu ladje.

Menila sem, da želijo vzorec mene, da vidijo, kako sem drugačna. Povedala sem jim, da sem medtem odrasla. Ko so me videli na farmi, sem bila otrok, od takrat dalje sem odrasla. Mislim, da jih je zanimalo, kakšna sem sedaj. Menim, da so mi vzeli nekaj krvi iz notranjosti nosu.

Skušali so mi tudi pojasniti, kaj so dosegli. Kaže, da so (čeprav menim, da morda tega ne bom znala najbolje povedati) uspeli dobiti na tem vpogled kot na ogroženo vrsto ali vsaj nekaj temu podobnega. Ne ogroženo. Ne, mislim, oh, da je bil pogled ali vpogled na dragoceno vrsto.

V času iste hipnotične preiskave je Virginija govorila o nenavadnem srnjaku, ki je govoril (?) in je bil nekako, kot sama meni, utešeneje 'ženske postavbe' s krova vesoljske ladje.

V kronologiji dogodkov, ki so potekali tiste za neverjetnega popoldneva, je bila Virginia vr-
menja nazaj v gozdove. Pod hipnozo je razkrila:

»Klicali so me starši in srnjak je gledal proti meni in se poslavljaj. To je delal telepatično, tako, da me je gledal v oči. Srnjak. Ta srnjak. Ponovno se spominjam klica staršev.

In res mi je rekel: 'Tvoji starši te kličejo.' Videti je bilo, kot da je srnjak prijatelj in da ne želi oditi. Nato pa je bilo opaziti, kot da mora oditi. Slišati ali zaznati je bilo kot - zbogom. Vendar

to ni bil dokončen zbogom. Bolj je bilo razumeti ali zaznavati kot - ponovno se bomo videli.

Zunaj-zemeljska bitja naj bi pobirala in ugrabljala Zemljane. Pri tem naj bi z njimi izvajala medicinske poskuse, pri tem naj bi je-

mali predvsem vzorce tkiv in las. Očividce naj bi nato izpustili v stanju anestezije (izgube spomina), da bi le-ti pozabili na njihovo osupljivo in strašljivo doživetje.

To je pravzaprav srž »ledenega« sporočila knjige Izgubljeni čas, katere avtor je Budd Hopkins.

Sam naslov knjige je vezan na skupne lastnosti ali značilnosti »ugrabljencev«, ki nenadoma ugotovijo, da se dveh ali treh ur v svojem življenju ne morejo spomniti. Imajo občutek, da tega časovnega obdobja sploh ni bilo; dostikrat pa se najdejo v oddaljenih krajih in kasneje, kot je to običajno.

Več let kasneje imajo neki čuden, včasih že kar grozljiv občutek strahu, ki ga običajno poja-
snjuje neko travmatično doživetje. Nekaterim se je to doživetje pripetilo, ko so bili še otroci, dru-
gim, ko so že odrasli.

(Se nadaljuje)

Mag. Miran Puconja

Komunistična politika in njene posledice 28.

Zadnja faza KDZ Cven

Tudi v letu 1951 se razmere v zadrugi niso izboljšale. Še bolj so pritiskali na ohišništvo. Kjer je bilo nameščene veliko zadrugne živine, kot na primer pri Branku Puconji - kar trije polni hlevi živine -, je že primanjkovalo živinskih krm. Zato so aktivisti začeli hrano pobirati na silo z ohišnic. Zopet so se kmetje upirali, češ da svoje krme ne bodo dali.

Ob tej priliki je Viktorju Kranju uslužbenec Udbe nastavljal pištolo na teme in ga silil, da da ohišniško krmo. Zgodilo se je celo, da so na silo pobirali svinje; menili so namreč, da imajo kmetje prevelike ohišnice. Šli so tako daleč, da so pobirali živali celo pri tistih, ki sploh niso bili člani zadrug. Prišli so kar na dvorišče in samo začeli nakladati svinje.

Brezpravnost je naraščala. Brez odkazila je oblast sekala gozdove »zadrugnikov«. Tako so Jožetu Žitku iz sosednje Mote posekali 600 kubičnih metrov lesa v Logu pri Ljutomeru. Tudi Branku Puconji so v času prestajanja zaporne kazni zelo zredčili gozdove. Enako Francu Kovačiču in Ferdu Magdiču s Cvena.

Tudi napetosti med ljudmi niso pojenjale. Ljudje so stežka prenašali aktiviste. Alergični so bili tudi na domačo brigadirko, ki se je s klobukom na glavi s kolesom pripeljala na dvorišče, tu dvakrat obvozila dvorišče in se odpeljala »kontrolirat« dalje. Pri okopavanju je vsakemu dodelila število vrst.

Pri razdelitvi jedilnega olja zadrugnikom ob koncu leta je bila tudi navzoča Viktorju Kranju je nalila le 1/8 litra, rekoč: »Za

lenega Kranjca je to dovolj!« Cinizma so torej bili sposobni tudi vaščani sami. Viktor Kranj je namreč v času KDZ delal kot mesar v mesnici v Murski Soboti.

To leto je na Cven prišla direktiva, da mora KDZ Cven dati v delovno brigado na Pohorje par konj in dva delavca. Poslali so Franca Rusa in Jožeta Puconja. S seboj sta vzela voz Franca Nemca in njegovo kobilu, drugo kobilu pa od Matije Makoterja. Ko so na železniški postaji v Ljutomeru nalagali na vagon konje, ti niso hoteli vstopiti. Zato je bil Tramšek ves besen. Dodelili so ju v brigado pri Lovrencu na Pohorju, kjer sta na žago vozila drva. Jožef Puconja se spominja, da je v teh dneh na Pohorje na konju prijezdil Aleksander Pirher; tu so bili razkošni mitingi.

Včasih je v zadrugi prevladal tudi svetlejši pol, zlasti proti koncu leta. Tedaj so v zadrugnem domu priredili slovesnost ob koncu zadrugnega leta. Ob taki priložnosti se je zaklal prasič, enkrat celo zadruga krava - jabolovica, ki so jo pripeljali od neke viničarije. Glavna nosilka priprav je bila hišnica zadrugnega doma Ruža Novak (Lubec). Ob harmoniki in plesu so se ljudje prijetno razveselili; konec je presel v pristno veselico, kakršno so znali pripraviti samo Cvenčani.

V tem času so imeli svojo letno sklepno prireditev tudi vinogradniki cvenske KDZ. Cvenski brigadirji so tačas naključno pregledovali vino v vinogradih. Na konjih so prijezdili brigadirji Stanko Slavič, Adalbert Roškar in Franc Rus pred zidanico pri Železnih dverih (»Hapton zid«). (se nadaljuje)

Od Petra do Janeza

Pripravil: Štefan Sobočan

2. del

II. (682-683), 81. Benedikt II. (683-685), 82. Janez V. (685-686), 83. Konon (686-687), 84. Sergij I. (687-701), ki je v bogoslužje uvedel več Marijinih praznikov: svečnico, Marijino rojstvo, Marijino oznanjenje in praznik vnebovzetja. 85. je bil Janez VI. (701-705), 86. Janez VII. (705-707), 87. Sisij (708-708), 88. Konstantin I. (708-715), 89. Gregor II. (715-731), ki je obdobil ikonoklazem (pretirano češčenje podob svetnikov), 90. Gregor III. V njegovem času je sinoda v Rimu sklenila, da je treba iz katoliške Cerkve izključiti tiste, ki bi uničevali, oskrunjali ali zasramovali svete podobe Jezusa, Marije, apostolov in drugih svetnikov, s čimer se je hudo zameril cesarju. 91. je bil Zaharija (741-752) in 92. Štefan II. (752-757). V njegovem času je karantanski knez Hotimir prosil salzburškega škofa Virgila, naj obišče njegove rojake, da bi jih čvrsto potrdil v veri. Leta 757 je prišel med Slovence škof Modest, ki je postavil in nato posvetil cerkev Gospe Svete in druge. 93. Pavel I. (757-767) je sebe označil kot posrednika med Bogom in ljudmi. 94. je bil Štefan III. (768-772), 95. pa Hadrijan I. (772-795). V zgodovino se je med drugim zapisal kot papež, ki je 22 let skupaj s Karlom Velikim ustvarjal novo, srednjeveško edinstvo zahoda v verskem in posvetnem pogledu.

Pokristjanjevanje Slovencev

96. papež je bil Leon III. (795-816), v njegovem času se je nadaljevalo pokristjanjevanje slovenskega naroda, 97. Štefan IV. (816-817), 98. Pashal I. (817-824), 99. Evgenij II. (824-827), 100. Valentin (827-827), Cerkev je vodil le 28 dni, 101. Gregor IV. (827-844), v bogoslužje je uvedel praznik vseh svetnikov, 102. Sergij II. (844-847), 103. Leon IV. (847-855). Vatikansko predmestje s cerkvijo sv. Pavla je obdal z novim mogočnim obzidjem. Dal je prenoviti številne izropane cerkve. 104. je bil Benedikt III. (855-858), 105. Nikolaj (858-867). Avtoritativno je posegel v

zadeve svetnih vladarjev. Kralj Lotar je odstopil svojo ženo, s katero je bil cerkveno poročen, da bi se poročil s svojo prileznico. Pri dveh škofih je kralj dosegel, da sta prvi zakon razveljavila. Papež Nikolaj je škofa odstavil in potrdil veljavnost prvega kraljevega zakona. Za časa vladavine tega papeža sta prišla 863. leta na Moravsko solunska misijonarja Ciril in Metod, ustavila sta se tudi v Panoniji pri knezu Koclju ... 106. papež je bil Hadrijan II. (867-872). Preden je postal duhovnik, je bil poročen. Podprl je misijonska prizadevanja bratov Cirila in Metoda. 107. papež je bil Janez VIII. (872-882). Znani sta dve pismi, ki ju je poslal knezu Koclju,

Papež Janez III (561 - 574) je dal obnoviti rimske katacombe.

ki ga je spraševal, kako naj ravna z možmi, ki so svoje prve žene zavrgli in vzeli druge. Vir, po katerem je nastal ta podlistek, ne navaja vsebine odgovora. (se nadaljuje)

Menih na Petrovem prestolu

Gregor I. Veliki je bil 64. papež (590-604). Bil je prvi menih na Petrovem sedežu in imenovanju za papeža se je dolgo upiral. Pozneje je zase trdil, da je zgolj služabnik božjih služabnikov. Misijonarjem je naročal, naj se pri oznanjevanju krščanstva čimbolj približajo ljudstvu in upoštevajo tamkajšnje vrednote narodnega časa kot enega velikih zahodnih cerkvenih učiteljev. 65. je bil Sabinjan (604-606), 66. Bonifacij III. (606-607), 67. Bonifacij IV. (606-615), ki je starorimski poganski tempelj Panteon je spremenil v svetišče Matere božje in vseh mučencev, s čimer je v Cerkev uvedel praznik vseh svetnikov. 68. papež se je imenoval Adeodat I. (615-618), 69. Bonifacij V. (619-625), v njegovem času je Mohamed začel oznanjati islam. 70. Honorij I. (625-638) je prizadeval, da bi z Rimom zedinil oglejsko Cerkev. 71. je bil Teodor I. (638-640), 72. Janez IV. (640-642), ki si je prizadeval za združevanje kristjanov, ki so jih zaslužnili Slovani in Obri. 73. je bil Mark I. (642-649) je bil Grk, rojen v Jeruzalemu, 74. je bil Mark I. (649-654), 75. Evgen I. (654-657), 76. Vitalijan (657-672), ki je veliko skrbel za rast Cerkve na Angleškem, 77. Adeodat II. (672-676), 78. Don (676-678), 79. Agaton (678-681), 80. Leon

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Nikar se ne obiraj, temveč izkoristi tisto, kar se ti ponuja. Prijeten znanec ti lahko postane tudi kaj več, potrebno bo le premagati začetno sramežljivost in pot ti bo odprta. Pazi se škodoželjnih, ki jih nikoli ne manjka.

On: Izogibaj se provokatorjev, ki te hočejo na vsak način zmlati in zapeljati na napačno pot. Predvsem pa boš pred dilemo, ali naj daš prednost ljubezni ali poslovnim zadevam. Odločitev bo težka!

BIK

Ona: Spraševali te bodo za konkreten nasvet, zato raje pozabi na svojo običajno plahost in se poskušaj uveljaviti. V ljubezni ti sicer ne bo šlo ravno najbolje, vendar se ti bo kmalu zgodilo nekaj prav

lepega ...

On: Le zakaj čakaš, da se bodo drugi prilagodili tebi? Ali ni že čas, da se tudi ti enkrat ukloniš večinski volji? In naj ti nikar ne bo nerodno priznati napake, saj se ti lahko zatajevanje le-te kaj slabo obnese.

DVOJČKA

Ona: Nenadoma se bo pojavila neka povsem tretja oseba, ki se bo začela vmešavati v tvoje zasebne zadeve. Postavi se ji po robu, saj ti lahko sicer popolnoma podre sicer ugodno in obetavno razme-

rje.

On: Vse kaže, da se boš iz ene skrajnosti kaj hitro spustil v drugo. Mogoče pa je tako tudi prav, saj imaš dela in skrbi že čez glavo in ti malce več zabave vsekakor ne bo škodovalo. Toda pazi, da se ne boš prehitro ujel ...

RAK

Ona: Kar nenadoma te bo obšlo, da se ti godi velika krivica. Vendar brez skrbi, saj se ti ni treba prav ničesar bati. In nikar se ne pritožuj, saj niso drugi prav v ničemer na boljšem, kvečjemu obratno ...

On: Vaša sumničenja se bodo pokazala povsem zgrešena, zato je še najbolje, da se čimprej opravičite. Kar pa se tiče vaše poslovne naložbe, se nikar ne jezite, ampak se kar pogumno spustite v nameravano investicijo!

LEV

Ona: Prijatelj te že dalj časa pozorno opazuje, a si preveč zaverovana v svoje delo, da bi to opazila. Stopi mu vsaj korak naproti in mu tako olajšaj delo. Odkrila boš nekaj povsem novega in ne-

pričakovane.

On: Prepripi s partnerjem bo sledila sladka sprava in vajin medsebojni odnos bo le še trdnjši. V začetku tedna bo nastopila trda poslovna streznitev in le stežka ti bo uspelo odnesti celo kožo.

DEVICA

Ona: Stvari se bodo nepričakovano zapletle in kar naenkrat se boš znašla sredi kopice težav. Uspelo ti bo razočarati nekoga, ki ti želi samo dobro. Raje se za nekaj časa potuhni in čakaj na ugodnejši trenutek.

On: V tvoji poslovni karieri bo prišel odločilen trenutek, zato ga kar najbolje izkoristi. Položaj bo sicer še kar ugoden, toda nič ni tako stabilno, da bi se ne uspelo tudi izjaloviti. Seveda pa se bo z malce sreče vse dobro izteklo.

TEHTNICA

Ona: Hitiš na poti v službo, na poti domov, na poti v trgovino, na koncu pa vendarle ne postoriš vsega. Umiri se in naredi nekaj zase in svojega partnerja, na katerega si v zadnjem času kar nekoliko

pozabila.

On: Poskusil se boš približati njej, do katere ti je sicer precej, vendar se ti je do sedaj zdelo, da nimaš osnovnih možnosti za uspeh. Nad »rezultat« boš presenečen tako ti kot tudi tvoji prijatelji.

ŠKORPIJON

Ona: Nikar ne zamudi priložnosti, ki se ti bo ponudila. S prijatelji se boš odpravila na zanimiv potep, ki pa se bo končal na povsem nepričakovan način. Toda kaj hitro boš sprevidel, kam pes taco moli.

On: Opraviš boš, kar si dolgo odlašal, in ponovno boš lahko zadihal s polnimi pljuči. Se vedno pa ti ne bo uspelo urediti svojega ljubezenskega življenja, saj se obnašaš, kot da ne veš, kaj hočeš. Potrudi se in ne bo ti žal.

STRELEC

Ona: Doživela boš zelo prijeten konec tedna. Fant, ki ga že dalj časa opazuješ, ti bo predlagal nekaj povsem konkretnega. Toda kaj bo rekel tvoj dose-danji partner? Sicer pa je to že druga zgodba ...

On: Ne misli toliko na prijateljčine namige, ampak se raje malo bolj posvečaj poslovnim stvarem. Streznitev ob koncu tedna ti bo prinesla dokončno spoznanje, da nisi tako nezmožljiv, kot si misliš ...

KOZOROG

Ona: Tisto, kar se ti plete v glavi, bi bilo sicer idealno, a le, če bo za predlog tudi tvoj partner. To pa bo v tem trenutku težje ... Spoznala pa boš nekoga, ki bi ti pri tem prav rad ustregel.

On: Moral se boš pošteno potruditi, da boš dosegel tisto, kar bi tako rad imel. Upaš sicer lahko, vendar pa vedi, da se bodo tvoji upi uresničevali dokaj počasi. Poskusi izkoristiti svoje skrite adute, dokler so še aduti.

VODNAR

Ona: Še vedno boš čakala na ugodno priložnost, vendar je vse to le preteza za tvoj strah in neodločnost. Prijatelji te bodo povabili na noro zabavo, kjer bo tudi on. Prepusti se občutku in prav

lahko ti uspe ...

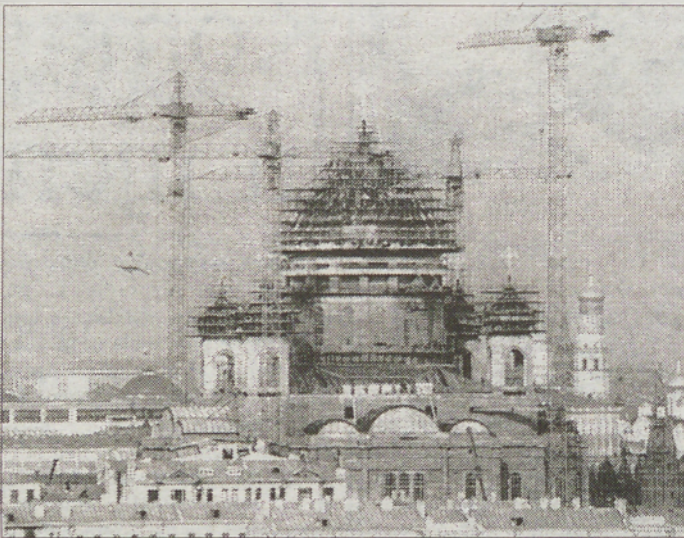
On: Ne verjemi prijateljem, ki te poskušajo odvrtiti od sedanjega načina življenja in te imeti samo zase. Je že res, da s tem ne mislijo nič slabega, vendar pa imaš tudi ti pravico do svojega zasebnega življenja v dvojce.

RIBA

Ona: Prav presenečena boš nad svojimi uspehi v ljubezni, kjer se ti obetajo resnično enkratni časi. Zato raje pusti poslovno plat življenja za nekaj časa pri miru in se posveti uživanju, ki ti bo še dolgo ostalo v prijetnem spominu.

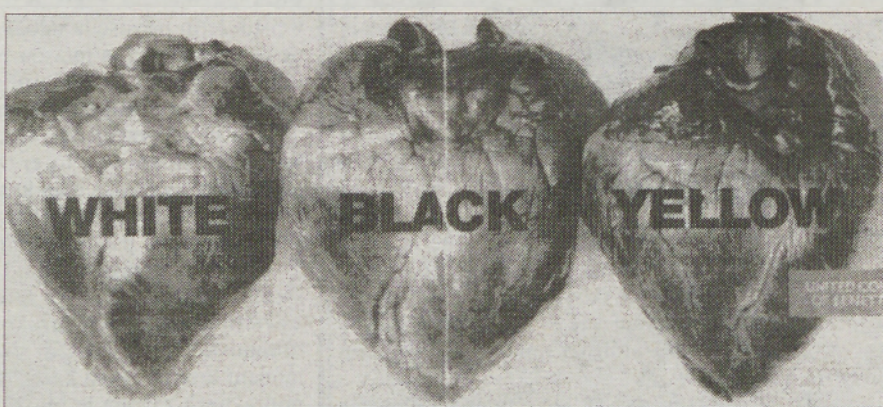
On: Vsaj se nekaj časa boš moral biti zadovoljen z majhnim, zato nikar ne zidaj gradov v oblakih. Le zakaj bi tako hitel, če pa dobro veš, da je trenutna pot popolnoma napačna. Saj vendar obstajajo tudi druge alternative!

Tako kot nekoč

V Moskvi spet gradijo katedralo Kristusa Odrešenika. Stala bo na istem mestu kot stara, ki so jo zgradili leta 1812 v čast junakom, padlim v vojni zoper Napoleona. Leta 1931 jo je dal Stalin porušiti. Hruščov pa je na njenem mestu zgradil javno kopališče.

Temeljni kamen so položili pred približno enim letom, gradnja pa se naj bi končala do proslave 850-letnice Moskve, ki bo leta 1997. Gradnja bo stala okoli 500 milijonov dolarjev.

Tou, ka nan je cejli predvženski teden snejg sou, je gvušno kaštiga boža, je pravila Belekova zdavanjskav štera v cejloj našoj lažnivoj politiki, pa parovnijsi spletkariji, kurvariji, pa v drūjgi svinjarilaj, vijdi en sam velki grej. Tolaži se pa s ten, ka za snejgon sigdar tūdi sunce posija, pa de mogoče ten grejlon tūdi idnouk kunec. Tak kak de idnouk mogo biti konec tūdi štrajkon, či nej prle, tē gda mo ponovno pā socializem gradili pravi Bela.

Od toga doktorskoga najdukšoga štrajka v Sloveniji pa najbole trpijo tisti delavci plačniki, šteri bi najbole meli pravico štrajkati. Tak si je spojevjo:

V tej dolini bliz' Triglava
bolni tarnajo ljudje,
zdrave tud' boli že glava,
zdravstvo štrajka vedno dlje.

Štrajku če ne bo več konca,
ljudstvo vzelo star bo rek,
kot nekoč bo, kar iz lonca,
zmešan z rož jemalo lek.

Pravna naša je država
pravnikom nar'dila vse,
kolegom je zdravnikom dala,
kar pač njim ostalo je.

Spodaj ljudstvo bolno čaka,
pravno, zdravstveno pomoč,
pri nas poštenost je pač taka,
plačnik odšel bo v večno noč.

Brat Džouzi

Podžupan mesta Kobe se je zažgal

Katastrofalni potres je porušil japonsko industrijsko mesto Kobe. Tragična bilanca: 6000 mrtvih, 300.000 ljudi vrez strehe nad glavo. Več kot leto dni po potresu se je številnim žrtvam pridružila še ena: Takumi Ogava, 64, podžupan mesta Kobe, se je zažgal - iz sramote zaradi brezupnih razmer v svojem mestu. Ogava je organiziral načrt Feniks, toda denar (150

milijard mark) je od tokijske vlade prihajal preveč počasi. Posledica neodločnosti japonske prestolnice je, da okoli 100.000 prebivalcev tega japonskega mesta še zmeraj živi v zabojnikih, podtalnica je okužena, po parkih se razširjajo divja odlagališča. Meščani so za te žalostne razmere krivili Ogavo. Podžupan mesta je nenehno živel pod stresom, ki ga je popolnoma strl. Odšel je na obalo se slekel in se zažgal.

Moskovčanka Natalija

je pri 57 letih spet postala mama. Tokrat je drugemu možu povila hčer Aleksandro. Natalija ima že 33-letnega sina in 20-letno hčer. Oba otroka sta iz prvega zakona.

Najraje imajo vodko

Po ugotovitvah Wall Street Journala za Evropo je vodka prekosila, pa ne samo v njej, sicer elitni viski. To strokovnjaki pripisujejo poleg kakovosti tudi dobri reklamni in temu, ker je na voljo zmerom več vrst te pijače. Samo prodaja vodke znamke Gorbačov se je povečala za 2,4 odstotka in v Evropi prekosila znameniti baccardi.

S hojo po vrvi proti drogam

Mark Palino Brunner je takole po vrvi prečkal enega od stolpov v mostu Kappell v Lucernu. Z nastopom je sodeloval v akciji proti zlorabi drog, ki jo je pripravilo mesto.

Ka vsakogar nekaj

Kaj pa nakit?

Prstani so spet modni in priljubljeni. Pravilo: plemenita kovina, dragoceni kamni, četudi so mikroskopsko majhni. Izbirate lahko med dvojnimi in trojnimi obročki iz belega zlata z barvno kontrastnimi kamenčki (turalin, ametist, rožnati ali temni biser). Nihče ne bo zameril, če draguljev ne bo – pomembnejše je, da je na prstih vsaj nekaj. Celo na vsakem, letos je dovoljeno tudi to.

Iz lekarne naših babic

Belo zelje – Dela čudeže ob bolečih poškodbah kože, kot so opekline, rane, razjede in krvni izlivi. Pomoč: sveže liste splahnemo z mlačno vodo, debele listne žile izrežemo, liste pa stlačimo z valjarjem. Oblogo zamenjamo večkrat na dan.

Krompirjev pire – Pri hrapavi koži na rokah in pri suhi koži na obrazu si pripravite masko iz krompirjevega pireja, ki ste mu dodali malo kisle ali sladke smetane, dobro premešajte in nanesite za 20 minut.

Limonina lupina – Proti krhkim in lomljivim nohtom uporabimo limonino lupino. Najbolje bo, če jo imate ob umivalniku in si nohte čim večkrat na dan natrete z notranjo stranjo limonine lupine.

Kislo zelje – Učinkovito deluje pri mozoljih in mastni koži na obrazu. Za 15 minut si pripravite oblogo iz svežega kislega zelja in jo pokrijte s svežim robcem.

Beluševa voda – Nesoljene vode, v kateri ste kuhali beluše, ne zavrzite, raje jo popijte. Zdravilna je za ledvice, ker raztaplja kristale sečne kisline. Prav tako dobro učinkuje tudi na jetra in žolč. Tudi če se je na posodi nabral apnenec, ga lahko očistimo z belušev vodo.

neznatno povečajo. Takšna sadna drevesa so primerna tudi za sajenje na balkonu. Šele ko opazimo, da začne drevesce zaostajati v rasti ali ko zaradi njegove velikosti ne moremo

Za gojenje na balkonu so primerna grmasta stebelca ali nizkobeledna drevesa, ki zrastejo do 160 cm visoko.

Ko gre za ribez, kosmuljo in maline, nam ni treba iskati po-

več kupiti primerne vedra, je treba drevesce presaditi na vrt. Če nimamo izkušenj z gojenjem drevesc v vedru, začnimo z drevesci jablan, natančneje: z dvema drevescema. Če namreč jablane stojijo posamič, sicer cvetijo, vendar nimajo plodov.

sebnih sort, primernih za gojenje v vedru, ker so vse takšne: le iz leta v leto jih je potrebno obrezovati, enako kot rastline v naravi, na vrtu. Odvisno od njihove velikosti jih moramo zaščititi pred vetrom, zato jih postavimo tesno ob hišni zid.

Novo v zdravstvu

Ali slabo spite? Morda je krivo to, da zdravila ali pomirjevala, ki jih jemljete, niso ustrezna.

Nemški strokovnjaki opozarjajo: zlasti zdravila, ki so namenjena preprečevanju ledvičnih vnetij in boljše delovanje dihal, lahko povzročijo motnje v osrednjem živčnem sistemu.

Zadnje čase so v modi razni obliži zoper to in ono zdravstveno težavo – obliži, ki naj bi nas odvajali od kajenja, je na primer lahko nevaren, če ga pustimo na koži čez noč.

Evropski zdravniki so ogorčeni nad številom mladih, ki jih mučijo bolečine v hrbtu.

Samo v Nemčiji je takšnih pacientov več kot sedem milijonov.

Zaradi tega so se sestali strokovnjaki in se pogovorili o novih metodah zdravljenja. Za preventivo pa vsem, ki trpijo zaradi takšnih težav, priporočajo: čim več gibanja in telovadbe, zdravo življenje.

Kuhajte z nami

Piščanec v gobovi omaki

Z 4 osebe potrebujemo: 2 kosa piščančjih prsi ali 4 kose filetov iz belega piščančjega mesa, 30 dag svežih šampinjonov, 10 dag olja ali margarine, 4 kose en dan starega belega kruha, strok česna, malo moke, 1 del kisle smetane, jušno kocko, sol in poper.

a) V kozici segrejemo 2 žlici olja. Vanj zrežemo strok česna. Ko svetlo porjavi, ga odstranimo. Po masčobi pa potresemo očistene in oprane ter nalistane šampinjone. Na močni vročini jih hitro rumeno prepražimo, zalijemo s skodelico juhe iz kocke in pokrite pokuhamo. Dodamo še drobno sesekljano in prepraženo čebulo. Ko dobro prevre, omako podmetemo. V lončku zmešamo kisló smetano, ki jo razredčimo s par žlicami vode in ji vtepemo pičlo žlico gladke moke. Po potrebi solimo in popramo. Pokrito odstavimo.

b) V drugi kozici segrejemo 30 dag olja. Meso odluščimo v dveh kosih od kosti. Kožico odstranimo. Za robom dlani z obeh strani meso lepo potolčemo in oblikujemo lep zrezek. Ko so pripravljene vsi zrezki, jih solimo in povaljamo v gladki moki. Na vroči masčobi jih z obeh strani lepo zapečemo. Hranimo jih v dobro pokriti posodi na toplem.

c) Na preostali masčobi hrustljivo zapečemo 4 kose pripravljene belega kruha, ki ne sme biti sladkan. Kosi kruha naj bodo malo večji od kosov pečenega mesa. Na vsak kos kruha položimo kos mesa in hitro zlagamo na vročo servirno ploščo. Gobovo omako hitro pogrejemo do vrelišča in podlijemo pod obložene kruške. Zraven ponudimo radič s krompirjem ali porom. V poletnem času se prileže solata iz plodovk (npr. stročji fižol, paradižnik, miada rdeča pesa ...).

Različica: Namesto šampinjonov v omaki lahko uporabimo posušene jurčke. Dobro oprane 5 minut namakamo v skodelici vode (2 žlici), jih sesekljamo in s čebulo na masčobi pripravimo omako kot prej.

Suhi jurčki dajejo omaki izredno aromo in okus.

V nobenem primeru jedi ne pogrevamo, pripravimo je le toliko, kolikor jo lahko takoj zaužijemo.

Cilka Sukič

Nekaj iz zdravstva

Vzrok astme je pogosto v želodcu. Napade astme pogosto sproži zapora želodca: majhne količine vsebine želodca se vračajo v požiralnik, kjer ne povzročijo le zgage, marveč lahko – in to predvsem ponoči – dražijo dihalne poti vse do napada astme. Kakor je pokazala raziskava ameriških zdravnikov v Koloradu, je 50 do 80 odstotkov vseh astmatikov žrtev takšne zapore. Z zdravljenjem z zdravili, ki zatrejo kislino, so pri 27 odstotkih astmatikov dosegli izboljšanje.

Dobra vest za vse žrtve migrene: če na dan zaužijemo 0,6 grama magnezija, kislega kot limona, se napadi migrene zmanjšajo za 42 odstotkov. To je pokazala raziskava, izvedena

na muenchenski univerzitetni kliniki. Če pa se le pojavi, je krajša in šibkejša, tako da potrebujemo manj sredstev zoper bolečino. Delovanje magnezija domnevno temelji na vplivanju na napetost krvnih žil in možganov.

Prof. Werner Richter iz Münchna je po številnih poskusih ugotovil, da izvleček iz artičoke občutno zmanjšuje nevarnost infarkta, saj izjemno hitro in uspešno znižuje količino holesterina. Artičokin ekstrakt priporoča vsem, ki imajo prebavne motnje in težave z želodcem.

SESTAVIL MARKO NAPAST	PRVO- SLAVNA NAD- ŠKOLJA	NASPROTJE OHLADITVE	ENA OD ELEKTROD	ZAKOVICA	ENA OD PROJEK- CIJ	AVTOMO- BILSKI DIPLOMA PROST
PRVI POMEN SALE OST MISI						ZENSKO ME
ZURNICA MINISTRA ITALIJE (SUSANNA)						
POČNIK						
UREJE- NOST				GL. MESTO OB TIBERU OKENSKA NAVODNICA		
FILMSKO IME JE KRAVANJE						
ANTON JAKSA			SREDNJE VREDNOSTI URADNI SPIS			RUSKI PISATELJ (OKLOPI VRAK 14-69)
MAKROSKI HOGOMET- NI KLUB					RAV KRIŠTAN ZELO MALA KOLUČINA	
VODIK		SIDRO BARKEN ITALIJSKO KOVANEC				
HRV. OTOK V SREDNEM JADRANU				NORDIJSKA MORSKA BOGINJA NAGON		
JOŽE OSTERČ				UGLAŠENA VISOKA PLOSČA KOTOR		
OPOLNA SESTAVNA PLAČ						
	DRUGA NAJDLJAJŠA EVROPSKA REKA					

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE – vodoravno: sekvoja, alerge, nervoza, ska, Rip, Ett, vrisk, ioni, KA, EM, Thor, Roš, ani, Italija, jonatan, Artika.

Vsaj enkrat na teden si zmasirajte tudi glavo; takšna masaža sprošča, omogoča boljše prekrvavitev, krepi lasne korenine in preganja bolečine pri glavobolu ali celo migreni. Najprej s konicami prstov s krožnimi gibi nežno premasiramo lasišče, nato z dlanmi močnejše pritiskamo na posamezne večje predele po vsej glavi. Nekaj časa sunkoma potegujemo posamezne pramene, kar krepi lasne korenine, nato s kazalcem in sredincem pritiskujemo na žilo na sredini glave, kar bo povečalo telesno energijo. Za konec z rokami močno zamahujemo okoli glave, tako da ustvarimo nekakšne majhne zračne vrtilnce. Mirni bomo in sproščeni.

Prismojeno jed takoj prelujemo v drugo posodo, jo postavimo v lonec z mrzlo vodo in primešamo ščepec sladkorja, nato pa jed počasi kuhamo do konca.

Sadovnjak na balkonu

Jablane, hruške in jagodičje lahko uspevajo tudi v loncih in vedrih ali koritih. Četudi nimamo vrta in sadovnjaka, se nam ni treba odreči lastnemu pri-delku sadja, kajti na balkonu lahko gojimo vse vrste nizkih sadnih dreves in jagodičja.

Gojenje oranževcev, marelic in breskev v koritih je bilo v minulih časih konjiček bogatih. V

ta namen so naročali gradnjo posebnih steklenjakov, imenovanih oranžerije. Navadna sadna drevesa, denimo jablane in hruške, seveda rastejo na prostem in zrastejo previsoko, da bi jih lahko gojili v vedru. Toda danes gojitelji sadnih dreves ponujajo tudi tako imenovane male oblike. To so drevesa s slabo rastjo, tako da se z leti le

Kakšen ljubezenski tip ste?

Menda prav tisti dan v tednu, ko smo se rodili, razkriva veliko o različnih ljubezenskih navadah tako pri moških kot pri ženskah.

NEDELJA: ženske, ki so se rodile na ta dan, so impulzivne in strastne, moški, ki so se rodili v nedeljo, pa so častihlepni in gostohesni.

PONEDELJEK: ženske so čustvene, zasanjane in navezane na partnerja, moški pa so preobčutljivi in polni domišljije.

TOREK: ženske so velikodušne, prizadevajo si za samostojnost, moški pa iščejo spremembe in zabavo.

SRPDA: ženske si želijo varnost in portjevanje, moški pa so drentimeni in so zanesljivi.

ČETRTEK: ženske ljubijo svobodo in so spontane, moški pa so rojeni zapejivci.

PETEK: ženske so romantične, moški pa imajo smisel za umetnost, imajo veliko šarma in nežnosti.

SOBOTA: ženske so skrivnostne, moški pa so izraziti individualisti.

Dr. Franc Žibrik

Elektrosmog lahko povzroča obolenja (II)

Kako se varujemo elektrosmoga?

Ker ni še nobene posebne te-napije za težave, povzročene po elektrosmogu, izogniti pa se jim ni ne moremo povsem in povsod, svetujemo nekatere zaščitne (preventivne) mere in nekaj praktičnih nasvetov za zmanjšanje kvarnega pliva elektrosmoga na naše telo in duševnost:

– Spalnica naj bo resnično namerna spanju, naj jo razsvetljuje čim manj diskretnih svetilnic, telefon, televizor, radio in elek-

trična ura pri vzglavju.

– Izogibajmo se neposredne bližine delujočih elektroaparatur za dalj časa; pri gledanju tv-programov bodimo oddaljeni od zaslona 2-4 metre; otrokom, posebno mlajšim, ne priporočam daljšega gledanja televizijskih oddaj – tudi računalniki in igranje igrice na njih ni primerno za majhne otroke.

– Izklaplajmo vse električne aparature in žarnice v stanovanju, ko jih ne potrebujemo.

– Posebno pozorni bodimo, kar se elektrosmoga tiče, do majhnih otrok, bolnikov in

starejših ljudi, ker so posebno občutljivi – kar je že večkrat dokazano!

V nekaterih državah je že z zakonom prepovedano graditi bolnišnice, otroške vrtnice, šole in domove za ostarele ljudi v bližini radijskih in televizijskih oddajnikov ter daljnovodov visokih električnih napetosti.

V današnjem stehiniranem svetu, ob galopirajoči porabniški mrzlici, tekmovalni modi in ob vse večji domestikaciji smo čedalje bolj izpostavljeni preobremenitvam napetostim elektromagnetnega sevanja; delavci v delovnem procesu, otroci v vrtec in šolah, zdravstveno osebje in bolniki v bolnišnicah ter drugih zdravstvenih ustanovah in ostareli ljudje v domovih so še posebno izpostavljeni kvarnemu vplivu elektrosmoga. Poskrbeti moramo, da se čim bolj zmanjša njegovo delovanje na prizadete. Največ si lahko pomagamo z nekoliko več pozornosti in iznajdljivosti v lastnem stanovanju, če bomo upoštevali zgoraj navedene dobroblatne sugestije in opozorila.

PC MURSKA SOBOTA

Cvetkova 2, tel.: 31 760

TEDEEN UGODNIH NAKUPOV

V ZELENI TRGOVINI:

SADNIKE SADNEGA DREVJA, SEMENA IN UMETNA GNOLJA, PROGRAM GARDENA, BETONSKE SOHE IN POCINKANA ŽIGA, OROBJA IN STROJI

S KARTICO ZVSTOBE DO 5 % POPUSTA!

IMMERKUR

Prva državna nogometna liga

Mura : SCT Olimpija 0 : 0

Murska Sobota - Igrišče Mure, gledalcev 3.000. Sodnik: Kranjc (Gornji Grad).

Mura : Černjavič, Alihodžić, Kardoš, Cifer, Bakula, Bloudek, Cirkvenčič, Hlebalin, Kokol, Breznik, Baranja (Rous).

Maribor : Beltinci 3 : 0 (3 : 0)

Maribor - Igrišče v Ljudskem vrtu, gledalcev 1500. Sodnik: Saikič (Ljubljana). Strelci: 1 : 0 Karič (29, 2 : 0 Židan (32), 3 : 0 Šimundža (38).

Beltinci: Boškovič, Tratnjek, Jeraj, Sirk (Črnko), Ilić, Šarkezi, Cener (Baranja), Šabjan, Osterc, Nejman, Škaper (Džafič).

Druga državna nogometna liga

Mengeš Nafta 1 : 0 (0 : 0)

Mengeš - Igrišče Mengša, gledalcev 600. Sodnik: Zirenstein (Portorož). Strelci: 1 : 0 Petrušič (51).

Nafta: Starovasnik, Hozjan, Gabor (T. Novak), Utroša, Slavic, Drvarič, Hranilović, Zver, Bursac, Tadić, Dominko.

Tretja državna nogometna liga

Odranci : Turnišče 3 : 1 (3 : 1)

Odranci - Igrišče Odrance, gledalcev 300. Sodnik: Velički (Maribor). Strelci: 1 : 0 Cener (8), 2 : 0 Kavaš (18), 3 : 0 Žerdin (28), 3 : 1 Pal (40).

Odranci: Marič, Hozjan, Kreslin, Vegič, Ulen, Žerdin, Gašević, Cener (Zver), Lipič, Stanislav Kavaš, Danijel Kavaš (Sebastjan Kavaš).

Turnišče: Zver, Ternar, Albin Lacković, Dani Pucko, Toplak, Hobar, Albert Lacković, Slavko Lebar, Pal (Boris Lebar), Vegič, Filip Pucko.

Beltrans : Paloma 3 : 1 (2 : 1)

Veržej - Igrišče Beltransa, gledalcev 250. Sodnik: Huselja (Velenje). Strelci: 0 : 1 Milidragović (2), 1 : 1 Radiković (7), 2 : 1 Z. Osterc (17), 3 : 1 Makoter (59).

Beltrans: Rajh, Stojko, Golob (Makoter), Kavaš, A. Osterc, Berendijaš, Vožlić, Z. Osterc, Ropoša (Sunčič), B. Osterc (Puhar), Radiković (NŠ).

Kungota : Bakovci 2 : 2 (1 : 1)

Kungota - Igrišče Kungote, gledalcev 100. Sodnik: Rajh (Ptuj). Strelci: 0 : 1 Cipot (6), 1 : 1 Knaplež (40), 1 : 2 Fras (75), 2 : 2 Damiš (80).

Bakovci: Šiftar, Kovačec, Erniša, Papič, Buzeti, Bencak, Kokaš (Sočić), Cipot (Gabor), Fras, Baranja, Zrim.

ŠPORTNA NAPOVED IX

V športni napovedi št. 9 sodeluje Daniel Penhofer, predsednik in igralec Nogometnega kluba Kobilje. Prognostiral je takole:

Pari	Nap.
1. BELTINCI : Publikum	1
2. Gorica : MURA	0
3. Zagorje : NAFTA	2
4. BELTRANS : Steklar	1
5. ODRANCI : Pohorje	0
6. ALUMINIJ : BAKOVCI	0
7. DRAVOGRAD : TURNIŠČE	1
8. Lipa : Tromejnik	2
9. Črenšovci : Opel Horser	2
10. Dobrovnik : Hotiza	1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 9

Napoved

1. BELTINCI : Publikum
2. Gorica : MURA
3. Zagorje : NAFTA
4. BELTRANS : Steklar
5. ODRANCI : Pohorje
6. ALUMINIJ : BAKOVCI
7. DRAVOGRAD : TURNIŠČE
8. Lipa : Tromejnik
9. Črenšovci : Opel Horser
10. Dobrovnik : Hotiza

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Ulica arhitekta Novaka 13, najpozneje do petka, 19. aprila 1996. Pri žrebanju bomo upoštevali osem pravih napovedi. Ime in priimek ter naslov:

Pokrovitelj športne napovedi sta prekmurska nogometna prvoligaša Beltinci in Mura.

I. SNL

Rezultati - 25. kolo

Mura : Olimpija 0 : 0	
Maribor : Beltinci 3 : 0	
Izola : Primorje 1 : 5	
Publikum : Rudar (V) 0 : 0	
Korotan : Gorica 0 : 0	
Olimpija 2513 9 3 36:14 48	
MURA 2511 10 4 28:19 43	
Olimpija 2512 6 7 51:26 42	
Rudar (V) 25 9 7 9 36:28 34	
Primorje 25 8 9 8 35:30 33	
Publikum 25 8 9 8 41:37 33	
Maribor 25 8 8 9 31:23 32	
BELTINCI 25 7 10 8 24:28 31	
Korotan 25 8 7 10 26:32 31	
Izola 25 1 5 19 12:83 8	

II. SNL

Rezultati - 21. kolo

Mengeš : Nafta 1 : 0	
Koper : Železničar (MB) 0 : 0	
Family shop : Rudar (T) 2 : 0	
Šentjur : Naklo 2 : 0	
Drava : Napredok 1 : 2	
Zagorje : Šmartno 1 : 0	
Vevče : Črnuče 2 : 2	
Železničar (LJ) prost	
Želez. (LJ) 2014 6 0 42:9 48	
NAFTA 2114 2 5 37:12 44	
Črnuče 2010 4 6 40:28 44	
Šentjur 2110 4 7 30:20 34	
Želez. (MB) 2110 4 7 31:28 34	
Koper 21 9 5 7 21:16 32	
Family shop 21 9 4 8 26:22 31	
Napredok 21 7 7 7 21:22 28	
Rudar (T) 21 7 6 8 20:22 27	
Mengeš 20 6 6 8 18:28 24	
Šmartno 20 6 5 10 24:28 23	
Drava 20 6 5 9 23:32 23	
Naklo 21 5 7 9 22:28 22	
Vevče 20 5 4 11 26:27 19	
Zagorje 20 5 3 12 14:44 18	
Radeče 15 2 2 11 12:41 8	

III. SNL

Rezultati - 16. kolo

Odranci : Turnišče 3 : 1	
Beltrans : Paloma 3 : 1	
Kungota : Bakovci 2 : 2	
Dravograd : Aluminij 2 : 0	
Kovinar : Steklar 1 : 0	
Dravinja : Pohorje 0 : 4	
Unior : Bistrica 0 : 3	
Pohorje 1612 2 2 45:14 38	
BAKOVCI 1611 2 3 26:12 35	
Dravograd 1611 1 4 35:15 34	
Dravinja 16 8 4 4 26:15 28	
Kovinar 16 7 5 4 18:11 26	
ODRANCI 16 7 0 9 25:29 21	
Unior 16 6 3 7 11:22 21	
TURNIŠČE 16 5 4 7 23:27 19	
Steklar 16 5 4 7 16:23 19	
Aluminij 16 4 5 7 18:23 17	
Bistrica 16 5 1 10 24:39 16	
Kungota 16 3 5 8 13:27 14	
Paloma 16 3 5 8 13:27 14	
BELTRANS 16 4 1 11 19:30 13	

I. MNL Lendava

Rezultati - 14. kolo

Črenšovci : Renkovič 2 : 0	
Olimpija : Opel Horser 1 : 6	
Bistrica : Čentiba 3 : 0	
Nedelica : Panonija 0 : 0	
Dobrovnik : Kobilje 1 : 1	
Hotiza : Nostje 0 : 0	
Črenšovci 1412 1 1 49:10 37	
Opel Horser 1410 1 3 34:10 31	
Renkovič 14 9 2 3 44:20 29	
Kobilje 14 8 4 2 25:11 28	
Hotiza 14 7 4 3 21:14 25	
Panonija 14 5 4 5 16:18 19	
Nedelica 14 3 6 5 8:14 15	
Dobrovnik 14 4 2 8 28:24 14	
Mostje 14 4 2 8 20:27 14	
Čentiba 14 3 1 10 18:31 10	
Olimpija 14 3 1 10 12:48 10	
Bistrica 14 1 2 11 9:47 5	

Državno prvenstvo zdravnikov

V petek in soboto (12. in 13. april) bo na nogometnem igrišču v Bratovcih drugo državno prvenstvo zdravnikov. Tekmovanje je hkrati izbirno za sestavo državne reprezentance, ki bo od 1. do 4. maja sodelovala na turnirju Alpe - Jadran v Ljubljani, na katerem bodo sodelovale reprezentance Avstrije, Italije, Madžarske, Češke, Hrvaške in Slovenije. Slovenska reprezentanca bo v začetku julija sodelovala tudi na evropskem prvenstvu v Italiji. Na državnem prvenstvu bodo sodelovale štiri ekipe: Gorica, Ljubljana, Maribor in Murska Sobota.

NOGOMETNI KOMENTAR

Muri ušla pomembna zmaga

Odigrano petindvajseto kolo v prvi državni nogometni ligi je bilo za prekmurska ligaša Muro in Beltince izredno pomembno. V velikem derbiju med Muro in SCT Olimpijo, ki se je končal brez golov, so Sobočani zamudili lepo priložnost za zmago. Mura je bila namreč v prvem polčasu boljša od državnih prvakov, ki so bili zrelji za prvi spomladanski poraz. Že na začetku tekme je najboljši igralec Kokol, ki se je po mili volji poigraval z obrambo gostov, nevarno streljal s kakih 25 metrov, vendar je vratarja Pejčkoviča rešila prečka. Tudi v nadaljevanju prvega polčasa so Sobočani uprizarjali nevarne akcije, s katerimi so navduševali gledalce, vendar niso imeli igralca, ki bi znal žogo poslati na pravo mesto. Mura je imela najlepšo priložnost za gol deset minut pred odmorom, ko je Kokol po desnem križu pobegnil obrambi Olimpije, poslal žogo v kazenski prostor na glavo Hlebalinu, vendar je ta za las streljal mimo gola. Sobočani tudi niso znali izkoristiti številčne premoči v drugem polčasu, ko je moral zaradi dveh rumenih kartonov igrišče zapustiti igralec Olimpije Božič. S to tekmo so si najbrž Sobočani pripravili visoko uvrstitev, ki vodi v evropski pokal. Svoje ljubitelje nogometa pa so razočarali nogometaši Beltince, ki so izgubili tekmo v Ljudskem vrtu z Mariborom z nepričakovano visokim rezultatom. To je toliko bolj nerazumljivo, ker so igrali Beltinci v spomladanskem delu prvenstva zelo dobro, tokrat pa so povsem odpovedali nekateri igralci, manjkala je predvsem zbranost in borbenost. Kaže, da nekateri igralci niso bili pripravljeni za tako zahtevno tekmo, kar se jim je maščevalo. Tekma je bila odločena v prvem polčasu, ko so si Mariborčani priigrali vodstvo s tremi goli. Poleg tega so Beltinci od 36. minute dalje igrali z igralcem manj, saj je moral zaradi dveh rumenih kartonov z igrišča Šarkezi, poškodovana pa sta Sirk in Škaper, ki sta tudi morala zapustiti igrišče. S tem porazom so si Beltinci pokvarili visoko uvrstitev in se zopet znašli med kandidati za obstanek v ligi.

Nogometaši Mure so bili v derbi tekmi boljše od SCT Olimpije, vendar so osvojili samo točko. Fotografija: Jure Zauneker

vodstvo treh golov. Šele nato je Turnišče zaigral nekoliko boljše in do odmora uspelo rezultat znižati. V drugem polčasu je tempo igre popustilo, domačini pa niso znali izkoristiti številčne premoči, saj je bil izključen igralec Turnišča Slavko Lebar, tako da so imeli Odranci igralca več. Nogometaši Beltransa so v Veržju premagali Palomo s Slavko ga vrha in dosegli drugo spomladansko zmago. Veržejčani so tokrat dobro igrali v obrambi, v napadu pa sta bila najnevarnejša Zoran Osterc in Radiković. Nogometaši Petocija Bakovci so gostovali v Kungoti in osvojili le točko. Za Bakovčane je bila usodna predzadnja minuta v prvem polčasu, ko je sodnik Rajh s Ptuja izključil kar dva igralca, vratarja Šiftarja in Jančarja, tako da so gostje ves drugi polčas igrali z devetimi igralci. Feri Maščec

Strelci - I. SNL

11 golov: Hlebalin (Mura),
5 golov: Škaper (Beltinci),
4 gole: Breznik (Mura),
3 gole: Džafič (Beltinci), Alihodžić (Mura),
2 gola: Bakula (Mura), Osterc (Beltinci), Črnko (Beltinci), Kmetec (Mura), Nejman (Beltinci), Gajser (Mura), Baranja (Beltinci), Cener (Beltinci), Cirkvenčič (Mura), Ilić (Beltinci),
1 gol: Kokol (Mura), Baranja (Mura), Herceg (Beltinci), Sirk (Beltinci), Rous (Mura), Šarkezi (Beltinci).

Strelci - II. SNL

11 golov: Dominko (Nafta),
6 golov: Prekazi (Nafta),
5 golov: Hranilović (Nafta), Tadić (Nafta),
3 gole: Kelenc (Nafta), Zver (Nafta),
1 gol: Baša (Nafta, Hozjan (Nafta), Tompa (Nafta), Slavic (Nafta).

Strelci - III. SNL

10 golov: Lipič (Odranci),
8 golov: Albin Lacković (Turnišče),
7 golov: Cipot (Bakovci),
6 golov: Jančar (Bakovci), Z. Osterc (Beltrans),
5 golov: Ropoša (Beltrans),
4 gole: B. Lebar (Turnišče), Fras (Bakovci), Pal (Turnišče), Radiković (Beltrans),
3 gole: Gabor (Bakovci), Vogrinčič (Bakovci), Kreslin (Odranci),
2 gola: Albert Lacković (Turnišče), S. Lebar (Turnišče), Kerčmar (Odranci), Zver (Odranci), Golob (Beltrans), Žerdin (Odranci),
1 gol: Zrim (Bakovci), Baranja (Bakovci), Buzeti (Bakovci), Škafar (Turnišče), Toplak (Turnišče), F. Pucko (Turnišče), Vegič (Odranci), Horvat (Odranci), Meničanin (Odranci), Balantič (Odranci), Stojko (Beltrans), Kavaš (Odranci), Cener (Odranci), Makoter (Beltrans).

Badminton

Uspeh Lendavčanov

V Lendavi je bil dvodnevni četrti in hkrati zadnji A-turnir v badmintonu. Sodelovalo je 28 moških in 24 žensk iz Hrvaške in Slovenije. V moških konkurencah so tudi Lendavčani dosegli lep uspeh. Pri moških posameznikah je zmagal Pešehonov (Ježica), domačin Bojan Sekereš je bil petnajsti. Pri ženskah je bila najboljša Poharjeva (Olimpija), najboljša domačinka je bila Natalija Petković na enajstem mestu. Sanja Nagy je bila trinajsta, Simona Koncut pa štirinajsta. V moških dvojicah sta zmagala Babnik - Mattijas (Ol. - Bit), Sekereš - Šepce (Le. - Ol.) sta bila peta. Pri ženskih dvojicah sta zmagali Kranjc - Slatner (Bit). Domačinke pa so se uvrstile takole: Nagy - Petković (Bit), Bukovec - Sekereš šesti in Koncut - Djurkaš sedmi. Pri mešanih dvojicah sta prvo mesto zasedla Poha - Pohar (Ol.).

Košarka

Pomurje drugo

V okviru praznovanja 50. letnice igranja košarke v Pomurju in 25. letnice delovanja KK Pomurje iz Murske Sobotice je bil mednarodni košarkarski turnir za kadete. Sodelovale so štiri ekipe: SLO-zeleni, Zala LO-beli, SLO-zeleni, Zala LO-beli, SLO-zeleni. Rezultati: Volan in Pomurje: 35 : 25, SLO-zeleni : Zala volan 99 : 17, Pomurje : Zala volan 62 : 21, Pomurje : SLO-beli 52 : 39, SLO-beli : Pomurje 84 : 31, SLO-zeleni : 1. SLO-zeleni, 2. Pomurje, 3. Zala LO-beli, 4. Zala volan. Za najboljšo strelko je bila razglašena domačinka Mira Svetina, ki je dosegla 56 košev, za najboljšo obrambno igralko pa domačinka Daliborka Jocić. V ekshibicijskem nastopu so dečki Creativa iz Murske Sobotice premagali Smelt Olimpijo s 30 : 24. Deklice Pomurja pa so premagale Modro-bele s 35 : 15. (z)

Nagy - Sekereš sta bila peti, Török - Sekereš pa šesta. V Györgyösu na Madžarskem je bil velikonočni turnir v badmintonu za mlajše kategorije. Sodelovali so tudi Lendavčani in dosegli lep uspeh. Nagy je bil drugi, Sekereš tretji, najbolje se je odrezal pri dekletih, ki je zmagal pri dekletih 14 let. Dani Horvat je bil tretji. Pri dečkih do 12 let je Mašček Ketter zasedel tretje. Turnirski ledar pa peto mesto. V. Sekereš

Športna akcija

Veter v laseh, s športom proti drogi?

Športna unija Slovenije organizira dobrodelno akcijo VETER V LASEH, S ŠPORTOM PROTI DROGI, s katero mladi ni ponuja drugačen pogled na življenje, ki naj bo vesel, sproščen in dinamičen, skratka prevetren. V Športni uniji se zavajajo tesne povezanosti med športom in zdravjem. Ker si mladi iščejo rešitev v drogah, so prepričani, da je bolje izbrati šport, v katerem lahko sproščajo pozitivno agresivnost, spoznavajo sami sebe in druge. Zato bodo v spomladanskem času v večjih slovenskih mestih organizirali tekmovanja, na katerih se bodo mladi lahko pomerili v košarki, odbojki in rolanju. Če pa bo njihovo razpoloženje bolj umetniško, ga bodo lahko s kredo ovkevečili na asfaltu. V povezovalnem programu bodo sodelovale znane Slovenke in Slovenci, dogajanja pa bodo spremljali nastopi glasbenih skupin. Dvomesečna vseslovenska akcija se bo končala junija v Velenju, kjer se bodo na finalnih tekmah pomerili najboljši. Prireditev v Murski Soboti pa bo v soboto, 18. maja 1996.

Predstavljamo vam

Košarkarji Radenec prvaki

Končano je bilo prvenstvo v slovenski moški košarkarski C-ligi. Med osmimi ekipami so sodelovali tudi košarkarji Radenec in zasedli prvo mesto ter se uvrstili v slovensko B-ligo, kar je pred leti uspešno deloval košarkarski klub Radenska, katere ekipa je tekmovala v prvi slovenski ligi, so po nekajletnem razvilu pred dvema letoma ponovno ustanovili Košarkarski klub Radenci. Kot novinec so prvo leto tekmovali v najnižjem razredu, to je v slovenski moški D-ligi, kjer so zasedli prvo mesto in se uvrstili v slovensko C-ligo. Po končanem tekmovanju so prenehali z aktivnim igranjem Niderl, Vukotič in Cigut, zato so v želji po novih uspehih v klub pritegnili tri košarkarje iz Maribora: Tomiča, Pavliča in Lukiča. Klubi pa tudi angažirali novega trenerja Lutharja, prejšnjega trenerja mladincev Sateša in članske ekipe Starš, ki je tekmovala v slovenski B-ligi. Z

načrtnim delom in zavzetostjo tako igraivec kot trenerja in vodstva kluba so v pravkar končani tekmovalni sezoni uresničili zastavljeni cilj, to je osvojeval pr-

Košarkarji Radenec - prvaki v slovenski C-ligi. Stojijo od leve: Štiber (pom. trenerja), Gabor (sekretar), Gašparič, Granfola, Krček, Zver, Tomič, Bratkovič, Luthar (trener), Hladen (predsednik) in Grein (teh. vodja); čepijo: Ismajlovič, Pavlin, Banič, Ulaga, Šebjan in Lukič. Manjkata Neuvirt in Flisar. Fotografija: Jure Zauneker

vega mesta in uvrstitev v višji tekmovalni razred. Prvo mesto so si košarkarji Radenec zagoto-

Squash

Šadlova in Sever pomurska prvaka

Končano je bilo pomursko prvenstvo za moške in ženske v squashu za tekmovalno sezono 1995/96. Na zadnjem turnirju je pri moških zmagal Sever s 40 točkami pred Sapačem, 32. in Cvetkom, 25 točk. Med ženskami pa je bila najboljša Flisarjeva s 40 točkami pred Flegarjevo, 32. in Šadlovo, 25 točk. Pri moških je naslov pomurskega prvaka osvojil Stefan Sever s 189 točkami pred Benom Stornikom, 154. Dušanom Cvetkom, 120. Andrejem Sapačem, 109. in Bojanom Cvetkom, 83 točk. Med ženskami je zmagala Ines Šadl s 194 točkami pred Natašo Kolar, 167. Mašo Flegar, 112. Jasno Flisar, 59. in Heleno Kutosa, 47 točk.

vili že kolo pred koncem. V sezoni so 11-krat zmagali in 3-krat izgubili v gosteh z Roglo. Jesenicami in Cerknico.

V novi tekmovalni sezoni jih čaka zahtevnejša naloga, zato razmišljajo tudi o nekaterih okrepitvah. Želja tako kluba kot ljubiteljev košarke v Radencih je,

Feri Maučec

Med junaki kegljaškega športa

Štefan Smodiš drugi

Na prvenstvu mariborske kegljaške podzveze leta 1977 je pri moških zmagal Miro Steržaj s 3728 podrtimi keglji. Lep uspeh je dosegel Štefan Smodiš (Čarda Radenska), ki je s 3708 podrtimi keglji zasedel drugo mesto. Druga je bila tudi Nada Kerčmar med ženskami s 1212 podrtimi keglji. V tekmovanju moških dvojic sta zmagala Steržaj - Kalanj s 1841 podrtimi keglji. V ženskih dvojicah pa sta kegljarki Čarde Horvat (Dedič) - Kardinar (Nagy) podrti 820 kegljev in zasedli drugo mesto, dvojica Kerčmar - Veber pa je z 803 podrtimi keglji zasedla tretje mesto.

Kegljači Čarde iz Murske Sobotice v sedemdesetih letih

Plastično kegljišče Čarde

V okviru priprav za sodelovanje na 12. svetovnem kegljaškem prvenstvu v Luzernu v Švici leta 1978 sta moška in ženska reprezentanca Jugoslavije odigrali več tekem. Eno tudi ob otvoritvi preurejenega plastičnega kegljišča Čarde v Martjancih, ki ga je odprl predsednik KK Čarda Emil Zelko. V prijateljskem srečanju sta se pomerili moška in ženska reprezentanca Jugoslavije in kombinirani ekipi Branika in Čarde. V moški ekipi Branika - Čarde je nastopil Miro Steržaj, ki je podrl 954 kegljev. V ženski ekipi Branika - Čarde pa je bila najboljša Marika Kardinar (Nagy) s 407 podrtimi keglji. Miro Steržaj je bil tudi najboljši tekmovalac na prijateljskem srečanju reprezentanc Jugoslavije in Avstrije v Gradcu, saj je podrl 965 ke-

gljev. Sicer pa je bil najboljši tudi na petih izbirnih tekmovanjih za sestavo državne kegljaške reprezentance za svetovno prvenstvo v Luzernu (Kranj, Omiš, Novi Sad, Novo mesto in Reka), saj je podrl 9154 kegljev. Na 12. svetovnem kegljaškem prvenstvu je moška reprezentanca Jugoslavije zasedla četrto mesto s 5358 podrtimi keglji, Miro Steržaj pa je

zasedel tretje mesto. Na prvenstvu Slovenije, ki je bilo prav tako v Novem mestu, je Miro Steržaj s 1840 podrtimi keglji osvojil naslov prvaka, Joco Kalanj pa je s 1739 keglji zasedel šesto mesto. Na prvenstvu Slovenije za dvojice v Ljubljani sta naslov prvaka osvojila Steržaj in Kalanj s 1823 podrtimi keglji.

Hary Steržaj na izbirnem tekmovanju

V letu 1978 se je prvič pojavil na preglednem tekmovanju mladincev Jugoslavije v Zagrebu Hary Steržaj iz Ljutomerja, član mariborskega Konstruktorja. Podrl je 812 kegljev in zasedel 35. mesto med 56. tekmovalci.

Čarda premagala Konstruktor

Na kegljišču Čarde v Martjancih je bil prijateljski dvoboj med moško in žensko ekipo Čarde iz Murske Sobotice in Konstruktorjem iz Maribora. Prijetno so presenetili kegljači Čarde, saj so nepričakovano premagali Mariborčane s 6772 : 6741 podrtih kegljev. Za Čardo so tekmovali: Drvarič, 890. Fridrih, 822. Vrdoljak, 851. Prelog, 804. K. Horvat, 852. Sočič, 838. Gider, 835. in L. Horvar, 856 podrtih kegljev. Pri ženskah pa so zmagale Mariborčanke.

(Nadaljevanje)

Šport od tod in tam

Strelstvo - V pomurski strelski ligi - serijski program - je bilo na sporedu 10. kolo. V ekipni konkurenci vodi SCT Murska Sobotica (10751) s 30 točkami pred Gančani (10873), 26. Skorom (10777), 26. Ljutomer (10525), 24. in Bakovci (10572), 22 točk. Med posamezniki je na prvem mestu Marjan Balaž s 3664 krogi pred Milanom Harijem (oba Gančani), Goranom Maučecem (Balaž s 3650. in Borutom Filipcem (Ljutomer), 3633 krogov. (Tonček Horvat)

Namizni tenis - Na regijskem prvenstvu učencev osnovnih šol v razredu 1. je ekipno zmagala prva soboška osnovna šola (Košaki, Štibi, Györek). Radgona je bila tretja. V A-kategoriji je bil na četrtem mestu. Puhani iz Boveca so bili drugi. V B-kategoriji je bil na četrtem mestu. Očena (Radgona), v višjih razredih pa je bil najboljši Sobočan Gyö-

Lek Lipovci peti

V Zagrebu je bil mednarodni hokejski turnir iz hokeja na ledu. Mednarodna ekipa iz Italije, Slovenije in Hrvaške Slovenija sta zastopala na najboljši klubi Triglav iz Maribora in Lek iz Lipovca. Triglav je bila razdeljena v dve skupini A je sodeloval v predtekmovanju premagal ekipi CUS iz Trsta s 3 : 0 in Concor-

bil Goran Hašaj, ki je zmagal pri kadetih v kategoriji do 60 kg. Peter Rančigaj pa je bil v isti kategoriji drugi. Drugi je bil tudi Bojan Žilavec (50 kg). Erniša (65 kg) pa peti. Pri ml. dečkih sta tretji mesti zasedla Bencak (30 kg) in Vučko (36 kg), peta pa sta bila Zlatar (42 kg) in Pleteršek (46 kg). Goran Hašaj in Daniel Vehab bosta s slovensko mladinsko reprezentanco sodelovala na pripravah na Poljskem. (T. Kos)

Mali nogomet - V prvi državni ligi v malem nogometu je ekipa Interiera MF iz Ključarovec premagala Alples z 10 : 5. Strelci golov so bili: Nemec 7, Farkaš 2, Gregorinčič 1. (NŠ)

Odbojka - V tekmovanju tretje državne moške odbojarske lige so Beltinci premagali Lenart s 3 : 1. Druga ekipa Celja pa je v tekmovanju tretje državne ženske odbojarske lige premagala drugo ekipo MTC-SL-Roto Sobotica s 3 : 1.

Namizni tenis - V Žalcu je bilo tekmovanje invalidov v namiznem tenisu. Med 56 tekmovalci iz 10 invalidskih društev je član DRSI Murska Sobotica Davor Drvarič v kategoriji MT 4 zasedel prvo mesto. (TK)

Judo - Na mednarodnem tek-

dijo iz Zagreba z 2 : 1, izgubil pa z Mladostjo iz Zagreba z 1 : 4 in zaradi slabše razlike v zadetkih zasedel tretje mesto. V tekmi za peto mesto je Lek premagal Vels iz Avstrije s 3 : 0 in zasedel peto mesto. Triglav je v predtekmovanju izgubil z Jedinstvom iz Zagreba z 0 : 2, z Velsom iz Avstrije z 1 : 3 in z Maratonom iz Zagreba z 0 : 2 ter zasedel četrto mesto. Za sedmo mesto je Triglav premagal CUS-a iz Trsta s 3 : 0 in zasedel sedmo mesto.

movanju v judu za pokal Ptuj so sodelovali tudi tekmovalci Lendave in dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Najbolje se je odrezal Nedeljko, ki je zmagal v kat. do 50 kg. Druga sta bila Matej Časar (55 kg) in Milena Mesarič (48 kg). Tretja mesta pa so zasedli: T. Časar (30 kg), Glavač (42 kg), Zdravac (46 kg), Perme (38 kg) in Reček (nad 71 kg). Milena Mesarič se je uvrstila v slovensko kadetsko reprezentanco, ki bo sodelovala na C-turnirju v Avstriji. (J. Kovac)

2. SRL - moški

Radeče	2014	2	4	523:474	30
Lisca	2011	5	4	523:457	27
POMURKA	2112	2	7	575:504	26
Gorenje B	2012	2	6	514:495	26
Drava	2112	1	8	569:518	25
Dol	2110	5	6	572:567	25
Ormož	2110	2	9	504:488	22
Celje	21	8	21	576:596	18
V. Nedelja	21	7	21	504:488	16
POLET	21	5	31	489:516	13
KROG	21	4	41	529:586	12
Brežice	20	4	016	424:606	8

2. SRL - ženske

Žalec B	9	8	0	1	255:177	16
Velenje B	10	8	0	2	270:224	16
Branik B	9	5	2	2	192:163	12
Sevnica	9	5	0	4	222:189	10
Ptuj	9	5	0	4	210:295	10
BAKOVCI	9	4	1	4	237:228	9
Brežice	9	3	0	6	169:224	6
ČRENŠOVCI	10	1	8	189:246	3	
N. mesto	10	1	0	9	203:291	2

SOS

telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja petek in sobota od 20. do 23. ure. (069) 33 006

Odbojka - za 3. mesto

Prva tekma Olimpiji

V prvi tekmi končnice državnega prvenstva za tretje mesto je Olimpija v Ljubljani premagala oslahljeno ekipo Pomurja s 3 : 1 (15 : 9, 12 : 15, 15 : 7, 15 : 4). Sobočani so nastopili brez Kašiča, Ševčenka in Kereca.

Pomurje: Marič, Čeh, Janža, Topovšek, Bačvič, Fujs, Prša, Poredoš.

Odbojka - 1. A-liga

Poraz Ljutomerčanov

V sedmem kolu tekmovanja za obstanek v 1. moški odbojarski A-ligi je Izola premagala Ljutomer s 3 : 1 (15 : 11, 12 : 15, 15 : 13, 15 : 10).

Ljutomer: Berlot, Kavnik, Savič, Grut, Belec, Rajnar, Pirher, Šmauc, Onišak, Zidar. (NŠ)

Zmaga Ljutomerčanov

V sedmem kolu tekmovanja za obstanek v 1. ženski odbojarski A-ligi je Ljutomer Zavarovanica Maribor premagal Kočevje s 3 : 0 (15 : 4, 15 : 12, 15 : 10).

Ljutomer Zavarovalnica Maribor: Vrbnjak, Kosi, Kolar, Šoštarčič, Vahen, Pirher, Lukienko, Ljubec,

Novak. (NŠ)

Celje	7	6	1	18:6	18
Zg. Sav.	7	4	3	16:13	12
Krim	7	4	3	14:10	10
LJUT.	7	4	3	15:10	8
Tilja	7	2	5	8:17	6
N. Gorica	7	1	6	5:20	2

Odbojka - 2. liga

V tekmovanju za obstanek v drugi ženski odbojarski ligi je MTC-SL-ROTO Sobotica premagala ŠOU s 3 : 2.

MTC-SL-ROTO Sobotica: Drenvenšek, Zver, Forjan, Šlebingar, Novak, Kuher, Mörce, Cipot.

ŠOU	6	4	2	15:8	14
Tabor	5	3	2	10:7	10
MTC-SL	5	3	2	9:8	6
Mislinja	6	1	4	5:16	4

Motokros

Korošak zmagal na Madžarskem

V nedeljo je bila na Madžarskem močna mednarodna dirka v motokrosu. Med tekmovalci iz Nemčije, Češke, Slovaške, Avstrije in Madžarske so sodelovali tudi slovenski motokrosisti in dosegli velik uspeh.

To še posebej velja za Tadeja Korošaka, člana MTK-ja Radenci, ki je zmagal v razredu 80 ccm, in Boštjana Kampuša iz Spodnje Ščavnice, člana Lenarta, ki je bil prvi v razredu 125 ccm. Marko Jaušovec, član MTK-ja Radenci, je bil šesti. V razredu 250 ccm pa je zmagal slovenski tekmovalac Bogomir Gajser.

Vse te junake bodo ljubitelji motokrosa videli tudi na dirki za državno prvenstvo na Janževem Vrh, ki bo v nedeljo, 21. aprila 1996, organizator pa je Mototouring klub Radenci. (JV)

II. DNTE - moški

RADGONA	1818	095:31	36
Križe	1815	386:40	30
ERA	1815	3100:26	30
Škofije	1810	870:56	20
Fužinar	18	9 962:64	18
Šampionka	18	6 1258:68	12
Petovla	18	5 1346:80	10
Merkur	18	4 1433:93	8
Krško	18	4 1442:84	8
Kemičar	18	4 1430:96	8

Košarka - C-liga

RADENCI	14	11	3	1159:1076	25
Rogla	14	11	3	1208:1122	25
Cerknica	14	10	4	1312:1056	24
Jesenice	14	8	6	1048:976	22
Mas Com	14	8	6	1022:1022	22
Vič	14	4	10	1160:1159	18
Črnomelj	14	2	12	1066:1254	16
Satr (-1)	14	2	12	898:1069	15

Zgodilo se je ...

V sredo, 3. aprila, okrog 8. ure so policisti ustavili v bližini Gornjih Petrovec kombinirano vozilo, v katerem je voznik Jovan C. z Jesenic peljal 20 Arabcev. Voznik osebnega avta, ki je kombi spremljal, pa je pobegnil, a so ga čez eno uro ujeli in ugotovili njegovo identiteto. Gre za Franca S. iz Nevlja. Ker so preiskovalci med postopkom zbrali dovolj dokazov, da sta sodelovala v organiziranem vodenju tujcev čez državno mejo z Madžarskega, bodo zoper njiju podali kazenski ovadbi. Tujce so medtem že vrnili madžarskim obmejnim organom.

K nam pa po ilegalni poti ne prihajajo le državljani iz tako imenovanih vzhodnih držav. Bližnjega in Daljnega vzhoda ..., ampak tudi naši sosede. V nedeljo, 8. marca, so namreč policisti v bližini mejnega prehoda Gibina prijeli državljana Hrvaške, ki je k nam prišel zunaj mejnega prehoda, torej po ilegalni poti. Po končanem zaslišanju so ga vrnili.

Neznaneц je pred kratkim vlomil v prodajalno Mercatorja Sloge v Radenci in iz blagajne ukradel 38.000 tolarjev. Za storilcem, ki ima očitno najrjasi denar, poizvedujejo.

Gaby F. je parkirala svoj avto na parkirišču pri kinu v Murski Soboti in v njem pustila tudi torbico, v kateri je bilo 15.000 tolarjev. V zgodnjem nočnem času je nekdo vlomil v avto in sunil omenjeno vsoto denarja.

Nepripravljeno je v predvelikonočnem času »vzel na piko« stanovanjsko hišo v Križevcih pri Ljutomeru, katere lastnik je na delu v Nemčiji. Najbrž je računal na velik plen, a se je uštel: odnesel ni ničesar, le razmetal je vsenaokoli. Morda pa je bil preganjen?

Predzadnji torek se je zgodila v Ljutomeru huda prometna nesreča, saj je voznik osebnega avta Anton K. na prehodu za pešce podrl 9-letnega otroka K. A. Zdravijo ga v soboški bolnišnici.

Zaradi kršitve javnega reda in miru v zasebnih prostorih so policisti iz Murske Sobotice 8. aprila pridržali do izrečitve Stefana L. Le-ta se namreč ni mogel brzdati niti po prihodu mož postave.

V nedeljo, 7. aprila, ob 4. uri zjutraj je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju Mirka K. v Lukavcih. Oškodovanec in sosede so uspeli rešiti vso živino, ne pa tudi 500 bal sena in slame, kar je zgorelo. Ogenj je uničil tudi ostreže. Škode je za 1.200.000 tolarjev.

Po običaju so tudi med letošnjimi velikonočnimi prazniki streljali s karbidom, plinom in še kakimi eksplozivnimi snovmi, kar vse je nevarno. Da je res tako, kažejo poškodbe, ki so jih utrpeli trije mladoletniki, ki so jih sprejeli na zdravljenje v soboško bolnišnico. Poškodovanci so iz različnih krajev Pomurja. Menda je najhujše poškodovan S. R., ki ga poškodoval možnar, ko ga je polnil z eksplozivom.

Kdo je zadel Panonko?

Meolic toži Pintariča

Kako je bilo odločeno na prvi obravnavi?

Ime Ernesta Pintariča iz Šalamencec ni znano, saj ga čisto najdemo kot podpis pod kritičnimi članki, v katerih opozarja na odnose med zadrugo (ali mlečnopredelovalno industrijo) in kmeti. Tako je tudi v Vestnikovi rubriki *Pisma, mnenja, stališča* 14. septembra 1995 objavil daljše pismo po naslovu Kdo je zadel KZ Panonko? Kmetje brez pravic, kršitev ustave in zakona o zadrugah. V njem je ošvrknil nekdanjega direktorja Vratariča, čes da je »politično kariero gradil na račun kmetov ... ko je odšel med zasebnike, bi morala biti izvedena zadruga revizija ... v Panonki se je vse delalo po domače ... mi je fizično in s tožbo grozil ...«

Zanimivo pa je, da tožbe »zaradi obrekovanja« nista vložila ne Vratarič ne Pitz, čeprav glavnina »obtožb« iz Pintaričevega pisanja leti nanju, ampak se je za pravičanje odločil Jože Meolic iz Bakovec. Ta je zoper pisca vložil prek svojih dveh odvetnikov kar tri tožbe. Prva je romala na sodišče iz pisarne odvetnice Valerije Potočnik iz Ljutomera. V utemeljitvi med drugim piše: »Obdolženec je trdil in raznašal neresnično o zasebnem tožniku, to pa škoduje njegovi časti in dobremu imenu ... s tem, da je v članku Kdo je zadel KZ Panonko, objavljenem v Kmečkem glasu 4. 10. 1995, zapisal: »Svojega poslanstva ni opravič niti predsednik KZ Panonke, ki je prišel na oblast 2. 7. 1992, vendar po nedemokratični poti, saj je govoril eno, delal pa drugo« in »Pomembno je poudariti, da Panonke ni zadelo sedanjega vodstvo, temveč prejšnje na čelu z g. Meolicem in g. Vrataričem.«

Meolicov odvetnik Ignac Horvat iz Murske Sobotice pa je napisal dve tožbi in tudi ti sta romali na Okrajno sodišče v Murski Soboti, zadevata pa Pintaričovo pisanje v Vestniku. V prvi omenja Pintaričeve očitke Meolicu »... ki je prišel na oblast 2. 7. 1991, vendar po nedemokratični poti ... Leta 1995 je predsednik g. Jože Meolic izsilil ponovno združitev v veliko Panonko.« Po drugi tožbi pa naj bi pisec obrekoval, ker je v Vestnikovi rubriki *Pisma, mnenja, stališča* 12. 10. 1995 v članku Še enkrat: Kdo je zadel KZ Panonko zapisal: »Predsednik upravnega odbora KZ Panonka g. Jože Meolic je sam določil, kdo bo član. Zato sem na obnem zboru 18.3. 1995 g. Škulju, novemu direktorju, predlagal ... ugotavljanje, za koliko se je povečalo premoženje g. predsednika za časa predsednikovanja.«

Navajanje teh izvlečkov iz spornih člankov oziroma iz tožbe se nam je zdelo potrebno, da bi bralce, ki niso brali Pintaričevega pisanja, vsaj v grobem seznanili, za kaj gre. Gre pa za kritične poglede, zapisane brez dlake na jeziku, ki pa jih ima Meolic za obrekovanje – kaznivo dejanje po čl. 170/II Kazenskega zakonika R Slovenije.

In kaj je bilo odločeno na Okrožnem sodišču v Murski Soboti (in ne na Okrajnem sodišču)? Sodnik Roman Petek je zasebnem tožniku predlagal, naj, če želi vztrajati pri tožbi, vloži le eno tožbo, saj gre za eno dejanje, čeprav je bilo zapisano v dveh časopisih. Glavna obravnavna je tako preložena na nedoločen čas. Medtem pa se je v KZ Panonka zgodilo marsikaj novega, kar prav tako zahteva kritično analizo.

S. S.

Tiskovna konferenca na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije

Mednarodno policijsko sodelovanje

Kje se »najde« slovenska policija?

Mednarodno policijsko sodelovanje v luči evropskih integracijskih procesov je naslov brošure, ki jo je napisal pomočnik poveljnika slovenske policije Branko Celar, avtor pa jo je prejšnji teden predstavil na posebni tiskovni konferenci v Ljubljani. Izid in predstavitev publikacije nekako sovpadata z obletnico Schengenskega sporazuma, ki je sicer začel veljati 26. marca 1995. leta. Z njim se je sedem evropskih držav, članic Evropske unije (Belgija, Nizozemska, Luksemburg, Francija, Nemčija, Španija in Portugalska) obvezalo, da bodo ukinile mejno kontrolo oseb na notranjih mejah.

Vključitev v Evropsko unijo je tudi želja Slovencev, saj je ta evropska integracija njen pomembni partner na mnogih področjih (trgovskem, industrijskem, investicijskem, tehnološkem, v turizmu, izobraževanju, kulturi ...). Nič manj pomemben razlog za povezovanje naše države pa je tudi varnost. Tudi na tem področju že sodelujemo z Evropsko unijo (in seveda državami zunaj nje), čeprav je za zdaj naša država le članica Interpola, ne pa tudi drugih organizacij oziroma oblik sodelovanja na varnostnem področju. Je pa tudi res, da uradno meddržavno policijsko sodelovanje poteka že skoraj stoletje. V zvezi s tem omenjajo leto 1898, ko je bilo prvo evropsko diplomatsko posvetovanje v Rimu.

Avtor knjižice razčlenjuje razvoj te vrste sodelovanja v poenostavljenem času in pride do Interpola – mednarodne kriminalistične policije. Njegove poglobljene naloge so: zagotavljanje hitrega in varnega prenašanja sporočil med državami članicami; zagotavljanje delovanja sistema za zbiranje in učinkovito uporabo podatkov; izmenjava policijskih funkcionarjev in strokovnih kadrov. Slovenija je članica Interpola od 1992. leta, vključevanje pa poteka prek Uprave kriminalistične službe Ministrstva za notranje zadeve. Poleg Interpola delujejo še druge oblike sodelovanja, na primer TREVI. To je organizacija, ki so jo ustanovili 1975. leta v Rimu, sestavljajo pa jo ministri za notranje zadeve Evropske unije ter ministri za notranje zadeve »tretjih držav«: Maroko, ZDA, Kanada, Švica in Norveška. Ta organizacija se v zadnjem času ukvarja predvsem

s problemi, ki izhajajo iz Schengenskega sporazuma.

Sporazumi o pravici do čezmejnega nadzora pa obstajajo tudi med tistimi državami, ki sicer niso članice EU. Gre za meddržavne (dvostranske) sporazume, na podlagi katerih so policisti, ki delujejo izključno v kriminalistični preiskavi in diskretno zasledujejo neko osebo,

Podpisnice Pogodbe o Evropski uniji so s posebno Deklaracijo o policijskem sodelovanju izrazile tudi pripravljenost, proučiti sprejem praktičnih ukrepov na področju sodelovanja organov za notranje zadeve: podpora (pomoč) nacionalnim policijam, zlasti pri poizvedbah in preiskavah; zgraditev baz podatkov (centralne analize) in razpolaganje z novimi informacijami; zbiranje in analiza nacionalnih preventivnih programov; naloge pri izobraževanju in usposabljanju, raziskovanju, kriminalistiki in sodni antropometriji.

osumljeno, da je vpletena v kaznivo dejanje in bi zato lahko bila izročena, pooblaščen, da nadaljuje zasledovanje na ozemlju druge države pogodbenice, seveda če, ta na podlagi predložene prošnje to dovoli. V izjemnih primerih (umor, uboj, ponarejanje denarja, trgovina z mamili ...) pa soglasje niti ni potrebno.

Prej ali slej bo tudi Slovenija članica Evropske unije. Na podlagi Pogodbe o Evropski uniji (podpisane 7. februarja 1992. leta) v Maastrichtu so članice začele normativno urejanje medsebojnega povezovanja. Pomembna je Pogodba o politični, ekonomski in denarni zvezi. Dokument obravnava tudi problematiko sodelovanja članic na področju notranjih zadev in pravosodja. To pa so predvsem: a) politika na področju azila; b)

predpisi, ki urejajo prestop oseb na zunanjih mejah držav članic ter izvajanje nadzora nad prestopom; c) politika doseljevanja ter politika do državljanov tretjih držav; d) boj proti toksikomaniji (mamilom); e) boj proti tihotapstvu mednarodnih razsežnosti; f) sodelovanje pravosodnih organov na civilnopravnem področju; g) sodelovanje pravosodnih organov na področju kazenske zakonodaje; h) sodelovanje na področju carine; i) policijsko sodelovanje pri preprečevanju in zatiranju terorizma, nelegalne trgovine z mamili

Podpisnice Pogodbe o Evropski uniji so s posebno Deklaracijo o policijskem sodelovanju izrazile tudi pripravljenost, proučiti sprejem praktičnih ukrepov na področju sodelovanja organov za notranje zadeve: podpora (pomoč) nacionalnim policijam, zlasti pri poizvedbah in preiskavah; zgraditev baz podatkov (centralne analize) in razpolaganje z novimi informacijami; zbiranje in analiza nacionalnih preventivnih programov; naloge pri izobraževanju in usposabljanju, raziskovanju, kriminalistiki in sodni antropometriji.

preiskavah; zgraditev baz podatkov (centralne analize) in razpolaganje z novimi informacijami; zbiranje in analiza nacionalnih preventivnih programov; naloge pri izobraževanju in usposabljanju, raziskovanju, kriminalistiki in sodni antropometriji. Te naloge so sedaj dodeljene Europolu. In kaj je Europol? Policijsko sodelovanje pri preprečevanju in zatiranju terorizma, nelegalne

trgovine z mamili in drugih oblik kriminalitete večjih razsežnosti ... Europol je začel delovati v januarju 1994. leta, njegov sedež pa je v Haagu na Nizozemskem.

Avtor knjižice Mednarodno policijsko sodelovanje v luči evropskih integracijskih procesov Branko Celar je na tiskovni konferenci povedal, da je namen njegovega pisanja »evropeizirati« miselnost 8.000 pripadnikov slovenske policije in osvetliti probleme, ki nas čakajo po vključitvi v Evropsko unijo. Pričel pa je, da na nekaterih področjih tudi organi za notranje zadeve delujejo, kot da smo člani te evropske integracije, na primer ku zadeva sistem viz, zakonodaja »tujcih itd.« Priročnik naj bo pribuda strokovni javnosti za pravo tako imenovane »bratke« Ministrstva za notranje zadeve.

Današnje stanje kaže, da nam zelo primanjkuje usposobljenih ljudi, ki bi se spoprijeli s problemom vključevanja v EU na področju notranjih zadev, čeprav bi bil že čas, da se v vključitvi začnemo pospešeno pripravljati in se tako spopadati z izjemnimi spremembami zakonodaje, ki bodo evropeizirali tudi policijske standarde in normative ter organizacijske prijeme in s tem bo naša država pripravila svojo identiteto pred tridimenzionalnim za vstop v EU, je sklenil »Sloveni« Branko Celar, ki sodi v ožji krog strokovnih avtorjev slovenske osamosvojitvene zakonodaje in drugih državotvornih projektov.

Brošura je njegovo prvo javno publicistično delo in predstavlja (kot je v uvodu zapisal dr. Benjamín Lukman, direktor Urađa za evropske zadeve MNZ) »pomemben prispevek k seznanjanju strokovne in širše javnosti s najaktualnejšimi vprašanji mednarodnega policijskega sodelovanja v okviru EU in hkrati k utrjevanju zavesti o nujnosti povezovanja Slovenije z evropskimi institucijami tudi na področju notranjih zadev.

Občina Moravske Toplice

Koliko denarja strankam?

V Občini Moravske Toplice so sredstva v višini 2 milijona 888 tisoč 940 tolarjev nakazana na žiroračune za financiranje političnih strank. Pri tem so upoštevali glasove strankarsko izvoljenih funkcionarjev. Na žiroračune krajevnih skupnosti so nakazali denar za glasove nestransko izvoljenih funkcionarjev, sredstva za glasove župana pa so ostala v občinskem proračunu. Tako je bilo Socialni demokrati stranki nakazanih dobrih 226 tisoč tolarjev, Liberalni demokrati skoraj 229 tisoč SIT, Zelenim Slovenije nekaj nad 105.800. Zelenim in Ljudski stranki po 139.500 in Združeni listi 88.560 tolarjev. Za glasove župana pa je v občinskem proračunu ostalo nekaj nad 929.100 tolarjev. Preostanek so dobile krajevne skupnosti za glasove nestransko izvoljenih funkcionarjev.

ZLATOPOROČENCA MUJDRICA – V teh dneh sta v družinskem krogu praznovala zlato poroko zakonca Mladica iz Gančanov. Ivan, rojen 1922. leta, je izvožen sadjar in je bil delovodja v drevnicah v Rakičanu in pri Gradu na Gorickem. Po službi pa se je skupaj z življenjsko sopotnico Anjo rojeno 1922. leta, posvečal kmetovanju. Življenje sta dala enemu otroku, zdaj pa imata že tri vnuke. Zlatoporočnica sta se kar zdrava in marsikatero delo rada postorila. Prosti čas pa si krajšata z branjem knjig in časopisov. – Fotografija: J. L.

Občina Turnišče

Svetniki na 13. seji

Na zadnji seji občinskega sveta Občine Turnišče, ki je bila 13. zapovrstjo, so se najdlje zadržali ob osnutku proračuna za letošnje leto. Le-ta predvideva 146.66.556 tolarjev prihodkov oziroma prav toliko odhodkov. Potrebovali bi pa seveda veliko več.

Svetniki so sprejeli sklep, da je treba pripraviti novo organiziranost otroškega varstva, po kateri naj bi se vrtec »združil« z osnovno šolo, kar bi prav gotovo vplivalo na ekonomičnejše poslovanje. Na področju kulture bo občina sofinancirala vzdrževanje kulturnega doma v Turnišču in nekatere druge kulturne objekte v Turnišču, Renkovcih, Nedelici in Gomilici. So pa svetniki sklenili, da občina ne bo več financirala strank; denar, ki bi ga dali njim (605.000 tolarjev),

bodo nakazali vaškim odborom. Bo pa občina dala 150.000 tolarjev za izdatke ob letošnjem občinskem prazniku. Veliko večji pa so seveda odhodki za komunalno infrastrukturo. Tako so za gradnjo vodovoda Turnišče-Gomilica-Nedelica, vodnega stolpa v Turnišču in za izdelavo študijskih načrtov za kanalizacijsko omrežje v vseh štirih krajih občine z osnutkom proračuna predvideli 16.200.000 tolarjev.

J. Ž.

Poroke

MATIČNI URAD LJUTOMER: Milan Kunej iz Ljutomera in Ksenija Kapun iz Verzeja; Božidar Majerič z Jeruzalema in Dragica Grof z Jeruzalema; Damijan Volžič iz Ljutomera in Ida Puhar iz Ljutomera; Jožef Poštarak iz Moravca in Jožica Koželj iz Moravca; Miran Glavnik iz Ljutomera in Jelka Novak iz Ljutomera.

Čestitamo!

Kujski val, majhna slovesnost

Te dni so minila štiri leta, kar vnašamo v našo drago domovino plemenit vonj po konjskem gnoju. Ne pretiravamo. Eno konjsko leto je enakovredno štirim človeškim letom, štiri človeška leta pa enemu poslanske mandatu. To pomeni, da poslanec v štirih letih ne naredi na tem svetu več koristi kot konj v enem letu. Mi smo v tem letu naredili dobroga za šestnajst poslanskih let. Če niste razumeli, preberite tole še dvakrat, in če še vedno ne boste razumeli, kandidirajte na naslednjih volitvah za poslanca.

Kujski val, najnovejši dosežki PAZU

Redni dopisni član Prleške akademije znanosti in umetnosti je na Prekmurjski univerzi v Murški Soboti zagovarjal doktorsko nalogo. Njegovo raziskovalno delo zasluži vso našo pozornost, saj ponuja res dobro rešitev energijske preskrbe prihodnjih rodov, zato lahko atomski gašperček v Krškem kar pogasimo. Naslov naloge: *Zaprežimo konje v naših garažah*. Kratko opazovanje pokaže, da večina avtomobilov, traktorjev, kombajnov in sploh vsi stroji z najrazličnejšimi motorji mirujejo in so tačas pravzaprav najdražji, ker jim brez koristi raste starost in s tem pada cena. Površni izračun pravi, da je samo v Sloveniji na voljo silnih 10 milijardov neizkoriščenih moči, ki spi v raznih stržbi. Vsako vozilo bomo opremili s priključkom na električno omrežje, hladilno vodo iz motorja pa bomo napeljali v centralno kurjavo. Medtem ko vozil ne bomo rabili, bodo motorji delovali v režimu zmerne obremenitve, ko najmanj onesnažujejo okolje, vsekakor pa manj kot nuklearne ali termoelektrarne. Menimo, da bo avto srednjega razreda po sedanjih cenah električne energije sam sebe odplačal že v štirih letih. Ne tako nepomembno je, da boste imeli zmeraj ogret avto in vas pozimi ne bo zeblo. Pravilno ogreti motorji imajo čistejši izpuh, se manj obrabijo in porabijo manj goriva.

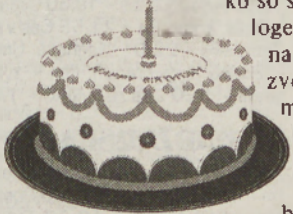

Kujski val, komunistična zver dviguje glavo

Pri civilni zaščiti skriti komunisti so napovedani obisk papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji doumeli kot naravno nesrečo in katastrofo. Pripadniki civilne zaštite v Ljutomeru so prejeli pozive na priprave zoper to ujmo, okrepjene z grožnjami, da če se ne odzovejo, bodo kaznovani. Pri Kujskem valu zahtevamo najjo kazni za te brezvestne, ki bi radi zlorabili človekoljubno organizacijo za svoje umazane politične igre. Civilna zaštita je organizacija, v kateri se združujejo ljudje, pripravljeni pomagati svojim sosedom v primeru naravnih in drugih katastrof in ne rezervna politična vojska ali milica. Zato javno pozivamo razumne ljudi, da se ne odzovejo tem in podobnim pozivom.

Kujski val, nova romantika

V Ljutomer je prišla pomlad, ne ona uradna, na katero nas opozarjajo koledarji in te voditelji, pač pa tista prava. Napovedala se je, ko so se na travnike in v loge zagnali ljubitelji narave in se basali z zvončki in noricami. Ko je pokukala skozi sneg in meglo, so sitni ljudje postali še bolj sitni, mladi še bolj razigrani. Petnajstletna dekleta jočejo brez razloga. V mesto so se iz južnih krajev vrnili sladoledarji. Na farovškem dimniku je štrk naskočil štorčlo. Od tega trenutka je pomlad.

Kujski val, neljuba stavka

Da so zdravniki začeli redno delati, nas je obvestil FIDES. Med njihovim rednim delom in stavko skoraj ni razlike. Pa ne da bi bili med stavko tako poštvalni, med rednim delom tako malo delajo.

Zbiralište elite

Marjanov predmetni atelje ima nekakšno funkcijo nekdanjih literarnih salonov. V njem občasno srečate pesnike, slikarje, zgodovinarje, profesorje, napredne študente (umsko!), urednike, karikaturniste, klošarje, pijančke, potepuhe, upokojene policiste, berarce, akviziterje oglasov, propagandiste, avtobusne šoferje, taksiste, drobne prevarante, agente tujih sil (tudi domače), predstavnik diplomatskega zbora, misijonarje, vzgojiteljice, profesorice glasbe in lahka dekleta (ta so ponavadi v kilah zelo težka), in nazadnje, a ne zadnje, branjevke. Človek bi se vprašal: »Le kje so še homoseksualci in narkomani?«

Vsak od teh pa je lahko ortodoksni marksist, prikriti fašist, nacionalist, klerikalec, verski blaznež. Nekateri pripadajo tako zapletenim strankam, ki so že nekajkrat menjale ime, da niti sami ne vedo več, kaj so. Drugi so pač člani strank, ki so izgubile vse poslance, ali pa takšnih, ki jih nikoli niso imele, a so jih pridobile s selitvami.

Najbolj vzvišen nad vsemi pa je profesor Koenig, ki piše memoarsko literaturo iz NOB. Spisal je 24 takšnih knjig, v predalu pa jih ima še najmanj ducat. Ta in ta brigada je tega in tega dne ob zori krenila na Polhovo reber, kjer so srečali okupatorjevo izvidnico ... In v tem stihu 24 knjig. Te knjige danes plesnijo (popolnoma neupravičeno) na najbolj vlažnih policah skladišč. Nekateri jih zavržejo, drugi prodajajo na odpad, nihče jih ne kupuje niti ne hrani.

Seveda takšno početje ni niti kulturno niti pametno, saj knjige govorijo o naši narodovi zgodovini. Vse to pa profesorja Koeniga niti najmanj ne moti.

Profesor je vzvišen nad razpoloženjem podeželskega ateljeja. Niti v sanjah ne bi pomislil na to, da bi lahko v družbi fotografa, mesarja, upokojenca in svobodnega umetnika pil nekaj, kar se imenuje kava (še manj rum ali žganje!).

Vstopi impozantno, odzdravi šele na pozdrav navzočih. Vede se vzvišeno, da ne bi kdo pomislil, da je tu zaradi česa drugega, razen zaradi tega, da si naroči nekaj reprodukcij za petindvajseto knjigo o XXXVI. udarni brigadi.

»Kako pa kaj, gospod profesor?« ga vpraša naključni znavec.

Vidno nezadovoljen se namrdne zaradi »gospoda« in reče: »Tu sem zaradi reprodukcij, ki mi jih pripravlja mojster.«

»No, pa na svidenje, gospod profesor,« se prikloni in gre. Tovarš Koenig pa le zviška zamrmra: »Zdravo!«

»Smo jim pa takrat podkurili, hudičem, na Račji zeli, a ne?« se vmešam v pogovor.

Vidno vzdradočeno se rahlo nasmehne, a se mu obraz takoj spet zresni. Na prvi pogled je malo podoben Brežnjevju, ima tisti strogi kominternovski izraz, ki ga človeku vcepi več desetletij stroge partijske discipline, nešteti direktiv in napotkov ter na tisoče ur, prebitih na sestankih ob cigaretah.

Profesorja nima rad nihče, razen Marjana, ki zanj dela neštete reprodukcije iz zbornikov, plaket in spomenik. Nihče pa ga tudi ne sovraži. Vsem pa vendarle odleže, ko končno gre in se družba lahko zbere Pri vrču na kavi. Potem se vseeno nekam lažje diha.

Borivoj Repe

Andrej Gerencer - Broker se te dni mudi v Londonu. Z njim sta odpotovala tudi Andrej Kralj - Lubni in Emerik Zver - Bonaparte. Tam jih je v svoji razidenci sprejela sama kraljica in zatem se premier John Major. Kot nam je uspelo izvedeti, so z Angleži podpisali pogodbo o sežiganju angleških norih krav v soboški kafileriji. Angleški premier jim je za te storitve ponudil takšno priključitev Slovenije Evropi.

Strokovna eksperta Bonaparte in Lubni sta sicer izjavila, da so sklenili izredno dober posel in se že odpravljata v svet, saj pripravljata dokumentacijo za širitev kafilerije v Lendavski ulici. Projekt opravičujata tudi s tem, da bo prej ali slej potrebno sežigati tudi domače nore krave. Prepričana sta namreč, da bo v Prekmurju tok boleznih drugačen od tistega v Angliji. Tu se bo bolezni prenašala s ljudi na krave.

Ljudje v soboški Fazaneriji so nekoliko presenečeni, ko vidajo skupino dokaj obilnih tekačev, ki se podi okrog stadiona, ko nogometaši Mure nabijajo žogo. Po podrobnejših analizah so ugotovili, da je kolona tekačev strogo hierarhično razporejena in da skoraj vsi prihajajo iz Srednjeolskega tehniškega centra. Na čelu kolone je zmeraj poslanec Drago Šiflar - Carli, takoj za njim pa Ringo Sukič in sekretar SSDS Glavač ter mecen in gorički ideolog stranke Evgen Kisilak - Limuzina ter tako dalje po hierarhični lestevici. Med tekači je tudi radenski župan Jože Toplak - Kartirni, ki nikor ne more dohajati ritma predpostavljanih. Kot smo izvedeli, gre za predpisano fizično terapijo za predvolilni boj socialdemokracije. Pravijo, da bi bila kura uspešna in bi gospoda že ugledila svoj stas, če po teku ne bi pristala Pri muški kokoši.

Franc Nemeš - Verona se je te dni mudi pri največjem prekmurskem lokalpatriotu in trgovcu mag. Jožetu Kovachu - Varnemu, ki je ob njegovem imenovanju za direktorja megazdruga Panonka ustavil vse dobave reprodukcij materialov v Panonkina skladišča. Poskušal ga je prepričati, naj raje pozabi na blago v Panonkih skladiščih, kot da mu ga nepridipravi ponovno pred nosom ukradejo. Toda železni Joža se ni dal prepričati in ni popustil, dokler se za Nemeša - Verono ni postavil sam Geza Džuban - Termal z novim milijonom mark zunajproračunskega denarja v kufru, ki ga hodo sedaj namesto za Hodoš porabili za garancije železnemu Joži.

Ko so eminentni poslovni partnerji prenehali dobavljati semensko peko po priko semensarkemu ekspertu Jožetu Jeriču - Miti papriki, se je ta umaknil v zatise in lagode zasebnega biznisa. Na njegovo mesto je prišel Jože Kuhar - Ex marxist, ki je po preverjeni teoretični agrarno-ekonomski metodi in referenčni projektu Panonke Evroprodukt spravil še nižje. Glavni botri pa še zmeraj svetijo v mavzelah ob Lendavski. Ker delavcem ne dajo plač, so jih sedaj, ko so razprodali zalogo hrena, dali v hladilnico in na ta način znižali njihove stroške za preživetje.

RESEDA NI KONJ

Radgonski mehurčki

Pozdravljene, ljube moje! No, pa je prišla tudi v naše kraje pomlad. Težko sem jo pričakovala. Najbrž tudi ve. Velikonočni prazniki so bili tako tudi lepi, sončni, pravo doživetje za družinska srečanja in sprehode v naravo. Na našem koncu smo zopet srečali mnogo avtomobilov z registracijami LJ, KR, NM, PO, CE ..., ni kaj, šunka in jajca in velikonočni kruh privlačijo, se posebej, če je okusno in zastoj. V naši Radgoni (tako se imenuje, če je okusno in zastoj) so prodali izredno dosti slastnih šunk. Po celi fari so ljudje nosili k žegnju. Sliši pa se, da je bil letos zelo tolerant tudi naš gospod župnik. Lansko leto za veliko noč so bili verniki zeli za veroučne učilnice (kaj pa, če niso imeli), kar javno okrehovali samo v dobri veri, da bodo lahko po žegnju pripravili dobro pojedino za svojo družino.

Torej, gospod se popravlja na tem področju, saj se zaveda, da so odvisni samo in le od vernikov. Mogoče pa se stanje Radgoni zaradi napovedanega obiska svetega očeta v maju. V pravi Celo naša interna televizija se je vključila v ta prizadevanja s kvalitetno oddajo v živo. Se vedno sem pri veliki noči. Veste, poleg božiča je to moj najlepši praznik. K dobri šunki pa sodi tudi kozarček dobrega vina (tako pravijo naši mošje). Sedaj pa se bojim, da bo dobre radgonske kapljice (ne smem delati reklame) zmanjkalo, saj ni več vina iz sosednjih Kapelskih gor. Bomo pač pili primorski jantarec. To ti je sodelovanje med sosednjimi pridelovalci s kvalitetno oddajo v živo.

V naši Radgoni pa bo zopet živahno! Oživel bo sejmšče in imela kar koristi. Ceste, ceste ... Gospodje zdravniki pa še kar širajkajo! Zdaj najavljajo štrajk vozi samo posebnih ali pa tovorni vlak. Zdravniška stavka pa ni več malo skrbi. Upam, da bodo vsaj potrdila in nujne napotke pričeli pisati. Še pred stavko sem dobila ljubeznivo pismo vprašanje za radio »Backova«.

Vprašanje za »Radgonsko klepetuljo«: »Malo boleham in sem čisto k zdravnikoma (za vsak primer). Pa mi je prvi svetovalec dosti hoje, drugi pa teden dni v Čateških toplicah. Kaj naj storim?«

Odgovor: »Spoštujte oba zdravnika in se odpravite peš v Čateške toplice!«

Radgonska klepetulja

Lendavski pereci

Pozdravljeni! Človek je pravzaprav čuden: nekaj si močno želi, potem pa, ko to dobi, ponavadi ne poskakuje od veselja. Zgled za to so velikonočni prazniki: tako smo si jih želeli (predvsem zaradi blagoslovljene šunk), prišli so (in z njimi šunka), a sino se tako hitro preobedli te dobrote in tudi sami prazniki so se večini zdeli - predolgi. Vsekakor pa zaradi prazničnega ponedeljka.

Ko sem se zaradi vsega tega potožil, znanca Janciju, me je pokaral, če da imajo občutek, da so prazniki predolgi, le tisti, ki so vse dni predsedali doma pred televizijskim sprejemnikom, oziroma se kam dle kot do hladilnika niso potrudili iti. Če bi pa človek tudi kaj delal, kam šel, na primer v toplice ali v gorice, poteg bi ne imel občutka o predolgem praznovanju. Ni mi preostalo nič drugega, kot da sem pritril. Ja, človek, ki hoče, da mu ni dolgčas, si vedno lahko najde zaposlitev. V preteklih dneh, ko se je naglo (s)topil sneg presenečenja, je bilo koristno iti z motiko na njivo. Kar nekaj vaščanov sem videl, ki so z omenjenim orodjem kopali na »vratnicah« in z njiv spuščali vodo v jarke. Meni se to ni ljubilo početi, ker sem pač praznike vzel preveč resno: ob praznikih se ne dela! Očitno so takega mnenja tudi v Mercatorju SVS, ki je »požrl« lendavski Univerzal, radgonsko Slago in menda še kako trgovsko firmo, saj je bila večina njegovih trgovin zaprta ne le v nedeljo, ampak tudi na velikonočni ponedeljek. Pač v skladu s tem, da - v prazničnih dneh praznujemo!

V času velikonočnih praznikov pa seveda niso bila zaprta naša gostišča. Na območju, ki ga pokrivam s Pereci (Upravna enota Lendava), smo dobili v teh dneh nov lokal, imenovan Beli grad. Sam ga sicer še nisem obiskal, saj tudi še v veliko drugih novih gostiščih nisem bil, se bom pa moral poboljšati, torej čimprej pogledati, kje imajo boljše kelnarice. Čul pa sem, da je posebno cečkata v Orhldeji.

No, prazniki, poplavljeni njive in kelnarice pa še niso vse, o čemer sem se odločil besedovati. Poglejte, dragi moji, našo magistrsko cesto, ki pelje skozi Lendavo, dva Lakoša, Gaberje, Kapco, Hotizo, Črenšovce, Odrance ... Po njej drvi dan in noč množica tovornjakov in človek mora biti še kar srečen, da se zaradi vsega tega ne zgodi še več nesreč. Že mora biti res, da ima človek svojega angela varuha. Ko bi ne bilo tako, bi bilo veliko huje, saj človek včasih pozabi, da mora predvsem sam skrbeti zase, denimo tedaj, ko se ga nacuka, pa temu navkljub sede za volan osebnega avta ali pa se spravi na bicikl.

Velikonočni prazniki, ko najbrž le nismo samo jedli in pili, ampak smo se zamislili tudi o svojem življenju, so minili. Spet je vse po starem. Izšli so tudi Pereci, ki pa tokrat niso bili kaj prida duhoviti. Krivi so seveda prazniki!

NACI

Vite, kak je to s totin falsificiranjem! Mujmogledečki pridejo pje tihe nedele f čuzi-buzi.

Cvetno nedelo pa je ovi den pje meja Južek s Koga. Pa to te buje! Pa se to je ne resen! Postušajte! Ovi den je Južek bra grozde s kujčof, kere je obesa lepo na list na preprih, zaj pa te poslušajte: napreša je dvesto litrof božjega čudeža. Če prov tista pesem, kero pojejo Čudežna polja: »Toko bi še popej ja, če bi le jemi jih gdo da ...« te lahko Prleki zaj zapojejo: »Toko vino bi še popej pija, če bi le gda tan f Kogi bija!« Te pa zaj vervlete ali ne: popej je toto vino že pija. Samo ne letošji letnik, toti bi jemi še kak ti mošt žvrgolco napravja. Pija je pre letnik 1993. Zotoma pa zaj pride k nan bole pozno, majnika, gda je Južekovo vino že zavrela! V radgonskem Elradi pa mojo še skos veki pteke, ne veko nedelo; čiglih so podjetje vrgli f stečaj že doyno. Pri reorganizaciji so ga znavič dale srackali s kapitalon po domačen. Stori direktor Ivo Vuk pa ga dale sreje z Blagiškin jezeron ... Delafcon pa žlaprek v bučo namesto remenice?

Miros

Prleški füčkec

»Ka ste me te ne zbudili, jas bi tiudi žganico pija!« se je švora ptujski Diindek na tiho nedelo ovi den. Potihen mi je zavujpa, ka pre lahko zrihta Prlekon veke kihte penezof pa diplom, ka do dobili bošje slitžbe kak ti dohtari no inženeri. Samo popaščite se, dokit še gdo ordinera, ka so ovi den policisti že prišli no odavili trijesti lidi. Prijavili pa so že tiudi stotrijesti lidi, keri so kak ti žmic zapleteni f foto falsificirano podjetje. Mehe, kšeft je kšeft. Vete, to je tak na krotko kak Matjašek, gda je dela na internacionalni lodiji, ka bi zaslūža za novo hišo duma. Te pa so se mornori pripelali z lodjof v eno veko mesto pa so vdrapnoli naravnoč f kupleraj. Ena liutna je Matjaška pje tak zrajcala, ka joj je piusta fse dolare, kera je pač meja s soboj. Gde pa so se že pelali z lodjof, joj je pomohla: »Dolar falsifikot!« Una pa je veselo nazof: »Triper originol!«

Televizijski spored od 12. aprila do 18. aprila

PETEK 12. APRILA

TV SLOVENIJA 1

- 1040 Učimo se ročnih ustvarjalnosti
1055 Otroci širnega sveta, ameriška dokumentarna nanizanka
1125 Veronikino dvojno življenje, ponovitev filma
1300 Poročila
1305 Kolo sreče
1430 Terra X, nemška serija
1515 Resna glasba
1620 Kam vodijo naše stezice
1700 Dnevnik
1710 Moja ideja, nizozemska nanizanka
1740 Otroška oddaja
1800 Kate in Allie, angleška nanizanka
1830 Hugo
1930 Dnevnik
2005 Sorodne duše, angleška nanizanka
2040 Podarim - dobim
2050 Pogled in zadani
2230 Dnevnik
2300 Očka umira, ameriški film
035 Poročila

TV SLOVENIJA 2

- 1040 Svetovni poslovni utrip
1110 V žarišču
1140 Znanost od blizu
1205 Podoba podoba
1255 Nastanek moderne, nemška dokumentarna nadaljevanka
1325 Krik stene, nemško-francosko-kanadski film
1455 Moški, ženske
1555 Sorodne duše, angleška nanizanka
1625 Svetloba in senca - portret Jožeta Spacata
1655 Ribje poti, švedska serija
1725 Veliki dosežki slovenske kirurgije
1800 Po Sloveniji
1845 Pogled me
1925 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
2005 V žarišču
2020 Forum
2035 Angel Falls, ameriška nadaljevanka, 1/6
2125 Studio City
2225 TV avtomagazin
2320 Nor na reklame, serija

POP TV

- 10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Magnum, ponovitev - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 MASH, ponovitev - 13. Med prijatelji, ponovitev - 14.00 Alberto Tomba: Zgodba o uspehu, ponovitev - 14.30 Ko bi videz ubijal, film - 16.00 POP 30 - 16.30 Santa Barbara, nanizanka - 17.30 Srce na nitki, nanizanka - 18.00 Brisco County, nanizanka - 19.00 POP-kviz - 19.30 24 ur - 20.00 Dosjeji X, nanizanka - 21.00 Newyorška policija, nanizanka - 22.00 Odpadnik, nanizanka - 23.00 Zrelo: Maščevanje, grozljivka - 0.30 24 ur, ponovitev - 1.00 POP 30, ponovitev

TV HRVASKA 1

- 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubzen, serija - 12.45 Savanah se smeji, ameriški film - 14.35 Nebesa v globokih vodah, serija - 15.10 Krno Quilen - 15.10 Izobraževalni program - 16.15 Za otroke - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Pol ure kulture - 19.30 Dnevnik - 20.10 Javna zadeva - 20.40 Gibonni in Windstringsi, posnetek koncerta - 21.45 So to drugi ljudje?, dokumentarna oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.20 Terra X - 0.10 Poročila

TV HRVASKA 2

- 16.05 Koledar - 16.15 Tiler - 18.30 Besede, besede, besede - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Humorišna serija - 20.45 Druga stran ljubzni, ameriški film - 22.20 Latinca - 23.35 Modri desert, ameriški film

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Roseanne - 6.25 Otroški spored - 9.00 Alf - 9.25 Kdo je tukaj šef? - 9.50 Ekipa A - 10.35 Babylon - 11.20 Velika stvar, komedija - 13.00 Otroški spored - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Babylon - 16.25 Ekipa A - 17.15 Kats in pes - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.05 Polna hiša - 18.30 Alf - 19.00 Roseanne - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Plavalci ne potopljamo, komedija - 21.50 Nogomet - 22.00 Brezhibi, film - 23.30 Čas v sliki - 23.35 Poltergeist (Ropotejoci duh), serija - 1.25 Čas v sliki - 1.50 Schiejoek vsak dan - 2.50 Dobrodošli v Avstriji - 4.35 Casbah, film

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Umori so njen konjček - 9.55 Bogati in lepi - 11.00 Schiejoek vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Vera - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Albe-Donava-Jadran - 13.40 Umori so njen konjček - 14.25 Kalifornijski klan - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiejoek vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Narodna glasba - 21.05 Vera, ponovitev - 22.00 Čas v sliki - 23.00 Nočna straža - 23.50 Časovne prelovice - 0.45 Pogledi s strani - 0.50 Kalifornijski klan - 1.35 Čas za kulturo - 2.15 Videonč

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Na zdravje!, serija - 9.35 Dopoldne, vmes Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Jutranji program - 14.10 Slovenski utrip - 14.35 Ronski program - 15.00 Poročila - 15.10 Madžarska danes - 16.00 Poročila - 16.05 Posel - 16.30 Top model - 17.00 Zaupkočence - 17.30 Tekla - 17.40 15 minut - 18.00 Okno, magazin - 19.00 Prilika - 19.30 Dnevnik - 20.25 Dallas, serija - 21.20 Bodle anuro z menoj, T. Vitay - 22.25 Maraton za življenje in smrt, kriminalka - 0.30 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

- 12.00 Siesta - 14.55 Eltra družba, serija - 16.35 Silkovetsky, portret - 17.30 Regionalni program - 18.00 Nekje in nekoč, risana serija - 18.30 Vesoljske igre - 19.05 Duorec Frankenberg - 20.00 Anthony Quinn, dokumentarni film - 21.00 Dnevnik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Tip hop, kviz - 21.45 Kultura - 22.00 Objektiv - 22.30 Pregled tiska - 22.35 Športna stava - 22.50 Telesport - 23.10 Pop glasba - 1.40 Gesta Madžarov

RTL

- 5.30 Poročila - 5.32 Dobro jutro - 5.35 Bogati in lepi - 6.00 Poročila - 6.05 Prijazna družina - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Nikoli ne bom pozabil Soledada - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Zvezdni magazin - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Otroci posnemajo zvezde - 21.15 Zgodbe z otoka Sylt - 22.15 Sedem dni - sedem glav - 23.10 Robocop - 0.00 Dnevnik - 0.30 Prijazna družina - 1.25 Zlata dekleta - 1.50 Sedem dni - sedem glav - 2.45 Dnevnik - 3.15 Stermov tv-magazin - 4.55 Risanka

SOBOTA 13. APRILA

TV SLOVENIJA 1

- 8.05 Radovečni taček: Jajce
8.20 Ključkeve dogodivščine
8.40 Male sive celice, kviz
9.25 Zgodbe iz školjke
10.15 Poluks in modri maček, francoski film
11.40 Veliki dosežki slovenske kirurgije
12.10 Popotovanje v Benetke: Interpreti Venezianci, 5. del
13.00 Poročila
13.05 Hugo, ponovitev
13.55 Terra X, nemška poljudnoznanstvena serija
14.40 Tednik, ponovitev
15.30 Christy, ameriška nadaljevanka
16.20 Tekmovalci, angleška dokumentarna serija
17.00 Dnevnik
17.10 Otroška oddaja
17.40 Tiri skozi čas, ponovitev
17.55 Slovenski magazin
18.30 Hugo, tv igrlica
19.00 Včeraj, danes, jutri
19.30 Dnevnik
20.10 Presodite
21.15 Zgodbe iz Amerike, dokumentarna potopisna serija
22.10 Turistična oddaja
22.35 Včeraj, danes, jutri
22.40 Dnevnik
23.10 Breezy, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

- 11.00 Pogled in zadani, ponovitev
12.30 Živalske domisljice, ameriški film
14.05 Znanost ob blizu, kanadska znanstvena nadaljevanka
14.55 Murska Sobota: DP v nogometu
16.55 Ljubljana: Finale slovenskega pokala v rokometu za ženske
18.30 Karaoke, razvedrilna oddaja
19.30 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
20.05 Bomba v lunaparku, ameriški film
22.00 Zlati petelin, ponovitev
22.45 Sobotna noč

POP TV

- 9.00 Flipper, otroška nanizanka - 10.00 Brisco County, ponovitev - 11.00 Odpadnik, ponovitev - 12.00 Newyorška policija, ponovitev - 13.00 Dosjeji, ponovitev - 14.00 Grand Prix Magazin - 14.30 Grand Prix Magazin - 15.00 Ko bi videz ubijal, ponovitev filma - 16.30 Obraz tedna, ponovitev - 17.00 Avtodrom, ponovitev - 17.30 Beverly Hills, ponovitev - 18.30 Melrose Place, ponovitev - 19.30 24 ur - 20.00 Na jugl, nanizanka - 21.00 Prebujenja, film - 23.00 Iz ječe z ljubeznijo, film - 1.00 24 ur

TV HRVASKA 1

- 8.55 Poročila - 9.00 Serija - 9.55 Otroci v Avstriji - 10.25 Emil in detektiv, nemški film za otroke in mladino - 12.20 Prizma, multinacionalni magazin - 13.20 Do Blace, dokumentarna oddaja - 14.20 Briljanteen - 16.00 Poročila - 16.05 Televizija o televiziji - 18.00 Turbo Limach Show - 19.30 Dnevnik - 20.10 Par excellence, zabavna oddaja - 21.15 Ameriški film - 23.20 Polnočna premiera

TV HRVASKA 2

- 16.45 Beverly Hills, serija - 17.35 Melrose Place, serija - 18.20 Narava glasbe, dokumentarna serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Preteklost v sedanjosti: Pavao Ritter Vitezović, dokumentarna oddaja - 21.35 Hrvatske županije: Zagrebska županija - 22.25 Največji zločini in sojenja XX. stoletja, dokumentarna oddaja - 22.55 HR TOP 20

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Roseanne - 6.30 Otroški spored - 8.30 Sanjski kamen - 8.55 Vroča sled - 9.20 Sobotna igra - 10.00 Blinky Bill - 10.35 Medvedki - 11.10 Disneyev festival - 12.05 Harry in Hendersonovi - 12.25 Kalifornijski klic - 13.10 Življenje in jaz - 13.35 Čudovita leta - 14.00 Blossom - 14.25 Princ iz Bel-Aira -

- 14.50 Mularija - 15.40 Pomorska raziskava DSV - 16.30 Beverly Hills - 17.15 Melrose Place - 18.00 Nogomet - 19.00 Sami nesmisli - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Senik godcev - 22.05 Sport - 23.20 Rdeči orel, akcijski film - 0.50 Pingvini v Bronxu, film - 2.20 Kalifornijski klic - 3.05 Melrose Place, ponovitev - 4.05 Poltergeist, ponovitev

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo, Avstrija - 9.35 Sarada, kriminalni film - 11.25 Sanjska hiša, film - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Maska v modrem, film - 14.40 Ženska za vse življenje, film - 16.35 Dežela in ljudje - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Živali iščejo dom - 17.53 Verstva sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Sporna vprašanja - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Začeljeni otrok, film - 21.40 Čas v sliki - 22.00 Oscar, veseloigra - 23.45 Čas v sliki - 23.50 Vse veličastje na zemlji, film - 1.30 Pogledi s strani - 1.55 Sport - 3.10 Videonč

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 10.00 Friderikusov šov - 11.40 Stara Evropa - 12.00 Poročila - 12.05 Ponovitve serijskih filmov - 14.35 Živali iščejo dom - 15.05 Odgovarjamo na telefone - 15.30 Popoldne z Disneyjem - 17.05 Lukasova dolga pot, serija - 18.00 Za boljši jezik - 18.10 Milicentarij - 18.15 Štorije - 18.30 Kolo sreče - 18.55 Pravilica - 19.30 Dnevnik - 20.25 Smtonosno orožje, ameriški film - 22.15 Ekskluzivno - 22.40 Bohemsko življenje - 23.45 Filmski program

TV MADŽARSKA 2

- 6.30 Za kmetovalce - 7.00 Narodnostne oddaje - 9.30 Portret - 10.05 Mesečno enkrat - 11.00 Po sledeh B. Orbana - 11.50 Olimpijci - 12.05 Poje Katalin Urban - 12.30 Salty, serija - 12.50 Pratika - 13.05 Borilni sporti - 13.35 Kratki filmi - 15.05 Stiki brez meja - 15.30 Trend - 16.00 Kviz - 16.30 Horizont - 17.00 Nogomet - 19.05 Familija - 20.05 Tebingo - 21.00 Lyonski omnibus - 21.50 Pregled tiska - 21.55 Telesport - 22.15 Koncert

RTL

- 5.30 Otroški spored - 8.50 Morska deklica Ariela - 9.50 Disneyev Aladin - 10.20 Risanka 10.30 Naše katedrale - 10.40 Power Rangers - 11.05 Na krilih pravice - 11.30 Nepremagljivi Ironman - 11.55 Karate Kid & Co., film - 12.25 Polna hiša - 12.55 Žmjenje in jaz - 13.25 Krepka družina - 13.50 Princ iz Bel-Aira - 14.15 Pestunja - 14.45 Prijazna družina - 15.45 Party of Five - 16.45 Beverly Hills - 17.45 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.10 Ob koncu tedna - 20.15 Šov transvestitov - 22.00 Kako, prosim? - 23.00 Sobotna noč - 0.00 Morilski instikt, film - 1.40 Melrose Place - 2.25 Sobotna noč - 3.15 Beverly Hills - 4.00 Princ iz Bel-Aira - 4.25 Krepka družina - 4.45 MANTIS

NEDELJA 14. APRILA

TV SLOVENIJA 1

- 8.50 Živ jav
9.45 Jekleni jezdci, avstralska nanizanka
10.10 Dve balerini
11.30 Obzorja duha
12.30 AFS France Marolf, 1. del
13.00 Poročila
13.05 Hugo, TV-igrlica
13.35 Karaoke, razvedrilna oddaja
14.35 Nedeljska reportaža
15.05 Dian v dlani
17.00 Dnevnik
17.10 Po domače
18.45 Za TV-kamero

TV SLOVENIJA 2

- 10.55 Angleška glasbena lestvica
11.45 Videopon
12.35 V vrtincu
13.15 Tok tok, kontaktna oddaja
13.50 Oddaja o ljudeh in živalih
14.30 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
15.00 Odbojka: 3. tekma finala
16.30 Ljubljana: SRG VN narodnega doma
18.30 Vaterpolo: 3. tekma finala
19.30 Kolesarska dirka Pariz-Roubaix
20.05 Izgubljene civilizacije, angleška dokumentarna serija
20.55 Intervju
22.10 Eva, nizozemska drama
23.00 Športni pregled

POP TV

- 8.30 Spidi in Gogi, šov - 9.30 Morska deklica, otroška nanizanka - 10.00 Peter Pan, risanka - 10.30 Edera, nanizanka - 11.30 Kuhajmo skupaj, kuhinjska oddaja - 12.00 Med prijatelji, oddaja o narodno-zabavni glasbi - 13.00 Grand Prix magazin, ponovitev - 13.30 ITC, prenos - 15.30 Na jugl, nanizanka - 16.30 Zaznamovani, nanizanka - 17.30 Camel Trophy, ponovitev - 18.00 Louis in Clark: Nove supermanove dogodivščine, nanizanka - 19.00 Prijatelji, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.30 Mož snežne reke, film - 22.00 Urgenca, nanizanka - 23.00 Črni gad, nanizanka - 23.30 24 ur, ponovitev

TV HRVASKA 1

- 8.30 Poročila - 8.35 Leteči medvedki - 9.00 Verjetno so ponoreli, serija - 9.25 Risanka - 9.40 Arktika, serija - 10.10 In to naj bi bilo življenje, serija - 11.00 Radost glasbe - 11.45 Risanka - 12.00 Dnevnik - 12.20 Kmetijska

- oddaja - 13.10 Folklorna oddaja - 13.40 Mir in dobro - 14.15 Opera Box - 14.50 Vedno v nedeljo - 16.55 Poročila - 17.05 Film - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Bravo - 22.15 Dnevnik - 22.35 Zakonski pristan, serija - 23.05 Hollywoodske ženske, serija - 0.00 Poročila

TV HRVASKA 2

- 14.10 Koledar - 14.20 Briljanteen - 15.05 Vidikon - 15.50 Peta prestava - 16.25 Košarka FIBA - 16.55 Tretji sport - 17.15 Košarka NBA - 17.45 Stoletnica drsanja, revija - 19.00 DP v nogometu - 20.15 Film - 22.05 Športna oddaja - 23.10 Koncert

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Naravnost skozi galaksijo in potem levo - 6.25 Otroški spored - 8.30 Ko so živali zapustile gozd - 9.05 Sport - 12.15 Mladinska oddaja - 12.55 Sami nesmisli - 13.20 Začetniki, komedija - 15.00 Športno popoldne - 16.30 Princeza, film - 18.05 Mr. Beam - 18.30 Srček - 19.00 Nor hate - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Kaisermlühen blues, nanizanka - 21.05 Pravi Dunajčan se ne da, začetek nanizanke - 21.50 K stvari - 23.05 Čas v sliki - 23.10 Vizije - 23.15 Novice iz filmskega sveta - 23.45 Upor Giulia Manierja, film - 1.10 Rdeči orel, ponovitev filma - 2.40 Vse veličastje na zemlji, ponovitev filma - 4.20 V žarišču: Alžirja - 5.35 Raj za živali

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Dunajske melodije, komedija - 10.30 Čas za kulturo - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Iz parlamenta - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.05 Tednik - 13.30 Tuja domovina - 14.00 Halo, hater Sacher ... portir - 15.00 Očar, film - 16.30 Življenje v divjini - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za starejše - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristjan in čas - 18.30 Avstrija v sliki - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Dennis, komedija - 21.55 Čas v sliki - 21.55 Čas v sliki - 22.05 Diagnostika: Umor, komedija - 23.35 Krvavi račun, film - 1.10 Pogledi s strani - 1.20 Čas za kulturo - 1.50 Videonč

TV MADŽARSKA 1

- 7.30 Otroški program - 9.00 Nedeljski magazin - 11.00 Globus - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Od melodije do melodije - 13.00 Top model, serija - 14.55 Glasba - 15.00 Znanstveni poročevalci - 15.35 Unitaristični verski program - 16.00 Disneyjevi filmi - 17.05 Jani gre na dom - 18.00 Telesport - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.10 Na cesti, italijanski film (čb) - 22.10 Nemogoče? - 23.00 Mojstrovine, Mendelssohnove skladbe

TV MADŽARSKA 2

- 7.35 Kje, kaj? - 8.00 Moški spol - 8.30 Zgodovina književnosti - 9.00 Vesoljske igre - 9.30 Računalništvo - 10.00 Kviz za mlade zakonce - 11.00 Rokomet - 13.00 Islandska ekspedicija - 13.30 Denar je sveta vladar - 14.00 Balaton, serija o jezeru - 14.30 Išče mo izginule odrasle - 15.05 Lomilec src, serija - 16.00 Kviz iz zgodovine - 17.05 Akcijska kupina Acapulco, serija - 17.50 Milicentarij - 18.00 Moda '96 - 18.30 Po poti - 19.00 Deli telesa, serija - 19.45 Pratika - 19.50 Mojstrovine - 20.05 Rock opera - 22.05 Telesport - 23.05 Okolje - 23.10 Pregled tiska - 23.15 Okrogla miza

RTL

- 5.35 Morska deklica Ariela - 6.00 Otroški spored - 6.25 Disneyev Aladin - 8.00 Starta in kristalni rešitelj - 8.20 Dobro jutro - 8.30 Nedeljsko veselje, risanka - 9.30 Risanka - 10.10 Na krilih pravice - 10.35 V. R. Tropers - 10.55 Sledge Hammer - 11.50 Disneya reportaža - 12.05 Vsi ljubijo Pollyanno, film - 14.25 ITC - 15.45 MANTIS - 15.45 Pomorska raziskava DSV-ja - 16.45 Earth 2 - 17.45 Oddaja o živalih - 18.45 Poročila - 19.10 Klic v sili - 20.15 Dave, film - 22.25 Spieglov tv-magazin - 23.10 Prime Time - Pozna izdaja - 23.30 Prijazna družina - 0.20 Keynote - 1.00 Hans Clarin predstavlja: Ljudje, po katerih je veliko povpraševanja - 1.30 Pomorska raziskava DSV-ja - 2.25 Barbel Schafer - 3.15 Ilona Christen - 4.05 Hans Meiser - 4.55 Eksplozivno - 5.15 Zvezdni magazin

PONEDELJEK 15. APRILA

TV SLOVENIJA 1

- 10.55 Arabella se vrača, češka nadaljevanka
11.25 Ana med volkovi, španski film
13.00 Poročila
13.05 Novice iz sveta razvedrila
13.50 Utrip
14.05 Zrcalo tedna
14.20 Za TV-kamero
13.35 Forum
14.50 Nedeljska reportaža
15.20 Intervju
17.00 Dnevnik
17.10 Radovečni Taček: Steklenica
17.30 TV-oko, angleška serija
18.00 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.30 Lingo
19.15 Zrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.05 Frasier, ameriška nanizanka
20.35 Omizje
21.25 Letališče 21. stoletja
22.30 Dnevnik
23.00 Seaquest, ameriška nanizanka
23.50 Svet poroč
020 Poročila

TV SLOVENIJA 2

- 10.15 Francoščina
10.40 Turistična oddaja
11.00 V žarišču
11.15 Policisti s srcem, avstralska nanizanka
12.00 Presodite
13.00 Sobotna noč
15.00 Studio City
16.00 Športni pregled
16.45 Frasier, ameriška nanizanka
17.05 Učitelji, francoska nadaljevanka
18.00 Po Sloveniji
18.45 Sedma steza, športna oddaja
19.15 Angleška glasbena lestvica
20.10 Osmi dan
20.45 Blaznost, angleški film
22.50 Brane Rončel izza odra

POP TV

- 9.00 Lois in Clark: Nove supermanove pustolovščine, ponovitev - 10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Spidi in Gogi, šov - 12.00 POP-kviz - 12.30 Prijatelji, ponovitev - 13.00 Urgenca, ponovitev - 14.00 Mož snežne reke, ponovitev filma - 16.00 POP 30 - 16.30 reke, ponovitev filma - 16.00 POP 30 - 16.30 Santa Barbara, nanizanka - 17.30 Novejši vohuni, nanizanka - 18.30 Kila, nanizanka - 19.00 POP-kviz - 19.30 24 ur - 20.00 Ognjene krogle, film - 22.00 MASH, nanizanka - 22.30 Magnum, nanizanka - 23.30 24 ur, ponovitev - 0.00 POP 30

TV HRVASKA 1

- 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Moda 8 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubzen, serija - 12.45 Gospod Jim, ameriški film - 14.35 Muzični sel, serija - 15.05 Poročila - 15.10 Izobraževalni program - 16.15 Kristalni imperij - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Kristalni imperij - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Srebrna serija - 19.30 Kolo sreče - 20.10 Živa resnica, serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Živa resnica, dokumentarna oddaja - 20.40 Zvezde - 21.50 Glas domovine, informativna oddaja - 22.20 Dnevnik - 22.40 Sliko na sliko - 23.10 Kronika Dnevov hrvatskega filma - 23.40 Lepi bimci, francoski film - 1.05 Poročila

TV AVSTRIJA 1

RAZVOJNI SKLAD OBČINE BELTINCI

Razvojni sklad Občine Beltinci objavlja na podlagi 6. člena Pravilnika o poslovanju in plasmaju sredstev sklada in pogodb o zagotavljanju sredstev Razvojnemu skladu za kreditiranje projektov malega gospodarstva

RAZPIS

za kreditiranje projektov malega gospodarstva na območju Občine Beltinci

1. Predmet razpisa

Predmet razpisa so sredstva za:

- pospeševanje ustanavljanja majhnih podjetij in obratovalnic samostojnih podjetnikov;
- pospeševanje uvajanja sodobnih energijsko varčnih in okolju prijaznih tehnologij;
- pospeševanje in spodbujanje konkurenčnosti in inovativnosti v podjetništvu;
- pospeševanje in spodbujanje podjetništva v kmetijstvu (dopolnilnih dejavnosti na kmetijah);
- povečanje zaposlovanja.

Skupna višina razpisanih sredstev za komitente LB Pomurske banke, d. d., znaša 24.000.000,00 SIT.

2. Merila in pogoji

Na razpis se lahko prijavijo pravne in fizične osebe, komitenti zgoraj omenjene banke, s sedežem oziroma stalnim prebivališčem na območju Občine Beltinci, in sicer:

- gospodarske družbe, ki so v skladu z določili zakona o gospodarskih družbah (Ur. list RS, št. 30/93, 29/94 in 82/94) uvrščene med majhna podjetja;
- samostojni podjetniki posamezniki;
- fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost kot pretežno dejavnost
- in ki imajo med viri financiranja zagotovljenih najmanj 30 % lastnih sredstev.

Prednost pri dodeljevanju kreditov bodo imeli prosilci, katerih projekti poleg pogojev, ki jih zahteva banka (komitentstvo),

izpolnjujejo še večino od tehle kriterijev:

- sovpadanje projekta z občinskimi razvojnimi usmeritvami;
- ocene tržnih možnosti projekta;
- reference menedžmenta;
- nove zaposlitve;
- uvajanje sodobnih, energijsko varčnih in okolju prijaznih tehnologij;
- kazalci uspešnosti investicijskega programa.

Kreditni pogoji:

- obrestna mera: TOM + 5;
- doba vračanja: 4 leta, vključno s polletnim moratorijem in kvartalno zapadlostjo obrokov v plačilo - obresti se plačujejo mesečno;
- način zavarovanja: hipoteka, zavarovanje pri zavarovalnici.

3. Vsebina vloge:

Prosilci kandidirajo na javni razpis na podlagi izpolnjenega obrazca »Vloga za dodelitev kredita«, ki ga lahko dvignejo na sedežu sklada, Občina Beltinci, Mladinska ul. 2, Beltinci.

Vlogi se priložijo naslednji dokumenti:

- poslovni načrt ali investicijski elaborat;
- fotokopija vpisa v sodni register za družbe ali fotokopija priglasitvenega lista pri RUJP-u za samostojne podjetnike ali dokazilo o statusu kmeta;
- lokacijsko dovoljenje oziroma odločba o priglasitvi nameravnih del, če gre za naložbo, za katero je potrebno po zakonu pridobiti katerega od navedenih upravnih aktov;
- mnenje pristojne kmetijske svetovalne službe v primeru, da gre za dopolnilne dejavnosti na kmetijah;
- dokazila o boniteti (BON-3 ali bilanca stanja in bilanca uspeha za družbe, zadnja davčna napoved in potrdilo o plačanih davkih in prispevkih za samostojne podjetnike ter potrdilo o plačanih davkih za kmetovalce).

Vloge se naslovijo na RAZVOJNI SKLAD OBČINE BELTINCI, Mladinska ul. 2, 9231 Beltinci z oznako: »Prijava na razpis«.

4. Trajanje razpisa

Na razpis se prosilci lahko prijavijo 30 dni po objavi razpisa.

Obravnavale se bodo samo popolne vloge.

Prosilci bodo o izbiri obveščeni najpozneje v 30 dneh od poteka prijavnega roka na razpis.

Razvojni sklad Občine Beltinci

Na podlagi sklepa Upravnega odbora društva z dne 3. 4. 1996
DRUŠTVO GLUHIH IN NAGLUŠNIH MURSKA SOBOTA,
Staneta Rozmana 3,

objavlja JAVNO DRAŽBO

za prodajo poslovnih prostorov društva v poslovno-stanovanjskem objektu v ulici Staneta Rozmana 3, I. nadstropje, v velikosti 33,40 kv. m. in s pripadajočim kletnim prostorom v velikosti 3,60 kv. m., na parceli št. 1283/1 in 652.

1. Izključna cena je 4.695.000 SIT. Cena je določena po uradni ocenitvi sodnega cenilca in izvedenca na dan 31. 1. 1995.

2. Javna dražba bo v petek, 19. 4. 1996, od 8.00 do 12.00. Ogled je mogoč po predhodnem dogovoru po tel. št.: 069 21 151.

3. Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki bodo pred začetkom dražbe predložile dokazilo o plačani varščini v višini 10 % od izključne cene na ziro račun društva: 51900-678-45543 pri APP-NI, Murska Sobota, s pripisom »plačilo varščine«.

4. Varščino bomo uspelemu dražitelju vračunali v kupnino, drugim pa 8 dni po izvedeni javni dražbi vrnili brez obresti.

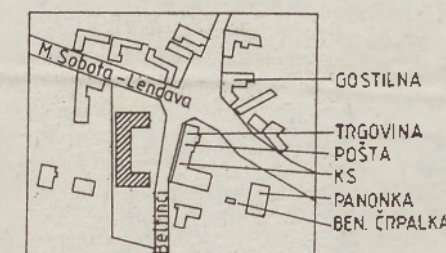
5. Prodajna pogodba bo sklenjena po sklepu redne seje skupščine društva, ki bo 26. 4. 1996, in sicer najkasneje v 14 dneh po seji. Vse stroške s prenosom lastništva plača kupec.

Vse dodatne informacije dobite v prostorih Društva gluhih in naglušnih, Staneta Rozmana 3/I, Murska Sobota ali po telefonu 069 21 151.

Se čutite dovolj sposobni, sprejeti izziv na atraktivni lokaciji v Bogojini?

KS Bogojina vam daje to možnost.

Če ste po poklicu frizer, vrtnar - cvetličar, pek, mesar, čevljar, urar, trgovec, načrtovalec, arhitekt, podjetnik ... in nimate svojega poslovnega prostora ali želite še enega, vas vabimo k sodelovanju.

parcelo, veliko 30 arov, vas že vabimo k načrtovanju in izvedbi tudi z vašimi idejami, rešitvami in seveda kapitalom.

**Naš slogan je: Uresničitev potreb
in želja številnim interesom na enem mestu in
v največje zadovoljstvo.**

**Pišite ali kličite na naslov:
KS Bogojina, Bogojina 10a, tel.: 47 029**

Skupaj bomo zmogli!

OKROŽNO SODIŠČE V MURSKI SOBOTI, 9000 Murska Sobota, objavlja

ZBIRANJE PONUDB

» Likvidacijski zadevi št. 29/92 zoper likvidacijskega dolžnika
Zadružno podjetje Mursko polje Križevci pri Ljutomeru »v
likvidaciji« za prodajo nepremičnin, vpisanih pri naslednjih vl. št.:

1. VI. št. 230, k. o. Vučja vas, parc. št.:
- 170 pašnik, razred 2, površina 86 m², z najnižjo ceno 2.580,00 SIT;
 - 171 njiva, razred 4, površina 25 arov 86 m², z najnižjo ceno 245.670,00 SIT;
 - 320 njiva, razred 4, površina 21 arov 22 m², z najnižjo ceno 202.635,00 SIT;
 - 331 njiva, razred 4, površina 43 arov 9 m², z najnižjo ceno 409.355,00 SIT;
 - 340/1 njiva, razred 5, površina 40 arov 64 m², z najnižjo ceno 329.184,00 SIT;
 - 340/2 njiva, razred 5, površina 84 arov 10 m², z najnižjo ceno 681.210,00 SIT;
 - 386/12 pašnik, razred 2, površina 2 ara 16 m², z najnižjo ceno 6.480,00 SIT;
 - 386/19 njiva, razred 5, površina 14 arov 57 m², z najnižjo ceno 118.017,00 SIT;
 - 400 njiva, razred 4, površina 8 ha 52 arov 33 m², z najnižjo ceno 8.097.135,00 SIT;
 - 500 del. njiva, razred 3, površina 8 ha 52 arov 83 m², z najnižjo ceno 9.210.564,00 SIT;
 - 515 njiva, razred 4, površina 14 ha 91 arov 37 m², z najnižjo ceno 14.168.015,00 SIT;
 - 567 del. njiva, razred 4, površina 6 arov 16 m², z najnižjo ceno 58.520,00 SIT;
 - 567 del. njiva, razred 4, površina 43 arov 13 m², z najnižjo ceno 409.735,00 SIT;

2. VI. št. 231, k. o. Bučecovci, parc. št.:
- 416 del. njiva, razred 4, površina 12 ha 33 arov 15 m², z najnižjo ceno 11.714.925,00 SIT;
 - 434/1 njiva, razred 4, površina 23 arov 14 m², z najnižjo ceno 219.830,00 SIT;
 - 547 del. njiva, razred 5, površina 10 ha 20 arov 86 m², z najnižjo ceno 8.268.966,00 SIT;
 - 546/1 travnik, razred 5, površina 27 arov 10 m², z najnižjo ceno 94.850,00 SIT;
 - 602 njiva, razred 5, površina 1 ha 3 ari 42 m², z najnižjo ceno 837.702,00 SIT;
 - 619 pašnik, razred 2, površina 3 ari 60 m², z najnižjo ceno 10.800,00 SIT;
 - 621 njiva, razred 4, površina 1 ha 27 arov 86 m², z najnižjo ceno 1.214.670,00 SIT;
 - 681 njiva, razred 4, površina 39 arov 78 m², z najnižjo ceno 377.910,00 SIT;
 - 737 njiva, razred 5, površina 4 ha 27 arov 41 m², z najnižjo ceno 3.462.021,00 SIT;
 - 764 njiva, razred 4, površina 36 arov 36 m², z najnižjo ceno 345.420,00 SIT;
 - 994 travnik, razred 4, površina 54 arov 87 m², z najnižjo ceno 521.265,00 SIT;
 - 995 pašnik, razred 3, površina 75 arov 28 m², z najnižjo ceno 263.480,00 SIT;
 - 995 pašnik, razred 3, površina 2 ara 99 m², z najnižjo ceno 7.475,00 SIT;

3. VI. št. 234, k. o. Veržej, parc. št.:
- 810/2 njiva, razred 4, površina 96 arov 50 m², z najnižjo ceno 916.750,00 SIT;

4. VI. št. 235, k. o. Iljaševci, parc. št.:
- 668 travnik, razred 4, površina 20 arov 79 m², z najnižjo ceno 93.555,00 SIT;
 - 713 travnik, razred 4, površina 12 arov 84 m², z najnižjo ceno 57.780,00 SIT;
 - 712 travnik, razred 3, površina 70 arov 39 m², z najnižjo ceno 387.145,00 SIT;

5. VI. št. 243, k. o. Noršinci, parc. št.:
- 585 njiva, razred 4, površina 42 arov 76 m², z najnižjo ceno 406.220,00 SIT;

6. VI. št. 245, k. o. Ključarovi, parc. št.:
- 1193/3 njiva, razred 4, površina 80 arov, z najnižjo ceno 760.000,00 SIT;

7. VI. št. 247, k. o. Logarovi, parc. št.:
- 470 del. njiva, razred 4, površina 34 ha 29 arov 81 m², z najnižjo ceno 37.581.195,00 SIT;
 - 948 travnik, razred 3, površina 2 ha 30 arov 73 m², z najnižjo ceno 1.269.015,00 SIT;

8. VI. št. 249, k. o. Kursinci, parc. št.:
- 217/1 njiva, razred 5, površina 57 arov 58 m², z najnižjo ceno 466.398,00 SIT;
 - 217/2 travnik, razred 7, površina 29 arov 12 m², z najnižjo ceno 72.800,00 SIT;
 - 478/1 travnik, razred 5, površina 41 arov 30 m², z najnižjo ceno 144.550,00 SIT;
 - 478/3 njiva, razred 4, površina 1 ha 11 arov 95 m², z najnižjo ceno 1.063.525,00 SIT;
 - 479/1 travnik, razred 5, površina 36 arov 72 m², z najnižjo ceno 128.520,00 SIT;
 - 480/1 njiva, razred 4, površina 48 arov 71 m², z najnižjo ceno 462.745,00 SIT;
 - 488/2 travnik, razred 4, površina 1 ha 50 arov 11 m², z najnižjo ceno 675.495,00 SIT;
 - 493/1 njiva, razred 5, površina 1 ha 24 arov 34 m², z najnižjo ceno 1.007.154,00 SIT;
 - 497/1 travnik, razred 5, površina 36 arov 40 m², z najnižjo ceno 127.400,00 SIT;
 - 708/1 njiva, razred 5, površina 49 arov 96 m², z najnižjo ceno 404.676,00 SIT;
 - 708/2 travnik, razred 5, površina 20 arov 23 m², z najnižjo ceno 70.805,00 SIT;
 - 709 pašnik, razred 3, površina 2 ara 23 m², z najnižjo ceno 5.575,00 SIT;
 - 710 travnik, razred 5, površina 6 arov 48 m², z najnižjo ceno 22.680,00 SIT;
 - 711/1 njiva, razred 6, površina 44 arov 51 m², z najnižjo ceno 298.217,00 SIT;
 - 711/2 travnik, razred 4, površina 7 arov 52 m², z najnižjo ceno 33.840,00 SIT;
 - 765 del. njiva, razred 4, površina 63 arov 47 m², z najnižjo ceno 602.965,00 SIT;
 - 766 njiva, razred 4, površina 1 ha 29 arov 51 m², z najnižjo ceno 1.230.345,00 SIT;
 - 770/1 njiva, razred 4, površina 3 ha 18 arov 26 m², z najnižjo ceno 3.023.470,00 SIT;
 - 801 njiva, razred 4, površina 1 ha 83 arov 91 m², z najnižjo ceno 1.747.145,00 SIT;
 - 802 del. njiva, razred 4, površina 4 ha 67 arov 47 m², z najnižjo ceno 4.440.965,00 SIT;

9. VI. št. 250, k. o. Berkovci, parc. št.:
- 598 del. njiva, razred 5, površina 2 ha 88 arov, z najnižjo ceno 2.332.800,00 SIT;
 - 595 njiva, razred 5, površina 8 ha 16 arov 86 m², z najnižjo ceno 6.616.566,00 SIT;
 - 602/1 njiva, razred 5, površina 1 ha 15 arov 64 m², z najnižjo ceno 936.684,00 SIT;
 - 752 njiva, razred 4, površina 5 ha 96 arov 79 m², z najnižjo ceno 5.669.505,00 SIT;
 - 758 njiva, razred 4, površina 6 ha 24 arov 21 m², z najnižjo ceno 5.929.995,00 SIT;
 - 779 travnik, razred 4, površina 2 ha 66 arov 51 m², z najnižjo ceno 1.199.295,00 SIT;
 - 882 del. travnik, razred 4, površina 4 ha 87 arov 37 m², z najnižjo ceno 2.193.165,00 SIT;
 - 893 del. travnik, razred 4, površina 4 ha 4 arov 56 m², z najnižjo ceno 1.820.520,00 SIT;

10. VI. št. 253, k. o. Drakovci, parc. št.:
- 334 travnik, razred 4, površina 31 arov 82 m², z najnižjo ceno 143.190,00 SIT;
 - 335/1 njiva, razred 4, površina 44 arov 87 m², z najnižjo ceno 426.265,00 SIT;
 - 335/2 njiva, razred 4, površina 63 arov 12 m², z najnižjo ceno 599.640,00 SIT;
 - 637 njiva, razred 7, površina 47 arov 89 m², z najnižjo ceno 263.395,00 SIT;

11. VI. št. 255, k. o. Godemarci, parc. št.:
- 360/2 travnik, razred 5, površina 2 ara 44 m², z najnižjo ceno 8.540,00 SIT;
 - 361 travnik, razred 5, površina 81 arov 90 m², z najnižjo ceno 286.650,00 SIT;
 - 397/4 travnik, razred 6, površina 97 arov 13 m², z najnižjo ceno 291.390,00 SIT;
 - 501/2 travnik, razred 5, površina 62 arov 26 m², z najnižjo ceno 217.910,00 SIT;
 - 503/2 pašnik, razred 3, površina 7 arov 52 m², z najnižjo ceno 18.800,00 SIT;
 - 609 travnik, razred 4, površina 36 arov 58 m², z najnižjo ceno 164.610,00 SIT;
 - 623 njiva, razred 6, površina 43 arov 53 m², z najnižjo ceno 291.651,00 SIT;
 - 649 travnik, razred 6, površina 1 ha 1 ar 70 m², z najnižjo ceno 305.100,00 SIT;
 - 650/2 travnik, razred 7, površina 41 arov 47 m², z najnižjo ceno 103.675,00 SIT;
 - 651/1 travnik, razred 6, površina 8 arov 45 m², z najnižjo ceno 25.350,00 SIT;
 - 652/2 njiva, razred 5, površina 83 arov 19 m², z najnižjo ceno 673.839,00 SIT;

12. VI. št. 256, k. o. Radoslavci, parc. št.:
- 584/1 travnik, razred 6, površina 17 arov 76 m², z najnižjo ceno 53.280,00 SIT;
 - 615 travnik, razred 5, površina 56 arov 32 m², z najnižjo ceno 197.120,00 SIT;
 - 616 travnik, razred 7, površina 1 ha 27 arov 21 m², z najnižjo ceno 318.025,00 SIT;
 - 617 travnik, razred 4, površina 42 arov 58 m², z najnižjo ceno 191.610,00 SIT;

- 1380/1 njiva, razred 4, površina 59 arov 82 m², z najnižjo ceno 568.290,00 SIT;

1380/2 njiva, razred 4, površina 16 arov, z najnižjo ceno 152.000,00 SIT;

1382 njiva, razred 4, površina 44 arov 55 m², z najnižjo ceno 432.225,00 SIT;

1383 njiva, razred 4, površina 17 arov 96 m², z najnižjo ceno 170.620,00 SIT;

1384 njiva, razred 4, površina 45 arov 69 m², z najnižjo ceno 434.055,00 SIT;

1385 njiva, razred 4, površina 61 arov 54 m², z najnižjo ceno 584.630,00 SIT;

1386 njiva, razred 4, površina 26 arov 65 m², z najnižjo ceno 253.175,00 SIT;

1387 njiva, razred 4, površina 3 ari 95 m², z najnižjo ceno 37.525,00 SIT;

1388 njiva, razred 4, površina 1 ar 17 m², z najnižjo ceno 11.115,00 SIT;

1389 njiva, razred 4, površina 1 ar 99 m², z najnižjo ceno 18.905,00 SIT;

1399 njiva, razred 4, površina 13 arov 89 m², z najnižjo ceno 131.955,00 SIT;

1404 njiva, razred 4, površina 29 arov, z najnižjo ceno 275.500,00 SIT;

1405 njiva, razred 4, površina 81 arov 56 m², z najnižjo ceno 774.820,00 SIT;

13. VI. št. 258, k. o. Cezanjcevi, parc. št.:
- 870 del. njiva, razred 4, površina 33 ha 75 arov 57 m², z najnižjo ceno 32.067.915,00 SIT;
 - 926 njiva, razred 4, površina 1 ha 78 arov 62 m², z najnižjo ceno 1.696.890,00 SIT;
 - 928 njiva, razred 4, površina 86 arov 39 m², z najnižjo ceno 820.705,00 SIT;
 - 929 njiva, razred 4, površina 45 arov 22 m², z najnižjo ceno 429.590,00 SIT;
 - 948 njiva, razred 4, površina 20 arov 75 m², z najnižjo ceno 197.125,00 SIT;
 - 1000 travnik, razred 4, površina 28 arov 63 m², z najnižjo ceno 128.835,00 SIT;

14. VI. št. 259, k. o. Ljutomer, parc. št.:
- 977/1 njiva, razred 3, površina 80 arov 33 m², z najnižjo ceno 867.564,00 SIT;
 - 2870/1 njiva, razred 8, površina 15 ha 18 arov 11 m², z najnižjo ceno 9.108.660,00 SIT;
 - 2871 njiva, razred 8, površina 12 ha 58 arov 60 m², z najnižjo ceno 7.551.600,00 SIT;
 - 2877 del. njiva, razred 8, površina 1 ha 86 arov 88 m², z najnižjo ceno 1.121.280,00 SIT;
 - 2879 njiva, razred 8, površina 45 arov 54 m², z najnižjo ceno 273.240,00 SIT;
 - 2880 njiva, razred 8, površina 62 arov 5 m², z najnižjo ceno 372.300,00 SIT;
 - 2881 njiva, razred 8, površina 35 arov 50 m², z najnižjo ceno 213.000,00 SIT;
 - 2882 njiva, razred 4, površina 75 arov 72 m², z najnižjo ceno 719.340,00 SIT;
 - 2883 njiva, razred 8, površina 71 arov 48 m², z najnižjo ceno 428.880,00 SIT;
 - 2884 njiva, razred 8, površina 73 arov 56 m², z najnižjo ceno 441.360,00 SIT;
 - 2886 njiva, razred 8, površina 50 arov, z najnižjo ceno 300.000,00 SIT;
 - 2887 njiva, razred 8, površina 1 ha 48 arov 18 m², z najnižjo ceno 889.080,00 SIT;
 - 2888 njiva, razred 8, površina 39 arov 39 m², z najnižjo ceno 236.340,00 SIT;
 - 2889 njiva, razred 8, površina 6 arov 81 m², z najnižjo ceno 40.860,00 SIT;
 - 2890 njiva, razred 8, površina 1 ha 13 arov 19 m², z najnižjo ceno 679.140,00 SIT;
 - 2891 njiva, razred 8, površina 48 arov 2 m², z najnižjo ceno 288.120,00 SIT;
 - 2892 njiva, razred 8, površina 23 arov 74 m², z najnižjo ceno 142.440,00 SIT;
 - 2893 njiva, razred 8, površina 36 arov 24 m², z najnižjo ceno 217.440,00 SIT;
 - 2894 njiva, razred 8, površina 24 arov 3 m², z najnižjo ceno 144.180,00 SIT;
 - 2895 njiva, razred 8, površina 1 ha 2 ara 60 m², z najnižjo ceno 615.600,00 SIT;
 - 2896 njiva, razred 8, površina 82 arov 26 m², z najnižjo ceno 493.560,00 SIT;
 - 2897 njiva, razred 8, površina 46 arov 74 m², z najnižjo ceno 280.440,00 SIT;
 - 2898 njiva, razred 8, površina 72 arov 78 m², z najnižjo ceno 436.680,00 SIT;
 - 2900 njiva, razred 8, površina 77 arov 40 m², z najnižjo ceno 464.400,00 SIT;

Pogoji:

Mobitritni ponudniki morajo ponudbe poslati v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Okrožno sodišče v Murski Soboti, 9000 Murska Sobota, s priporočeno pošilko v zapечатeni ovojnici in z navedbo »Likvidacijska zadeva ST 29/92«. Najugodnejši ponudnik bo izbran v največ 30 dneh po končanem razpisnem roku. Prednost pri izbiri bo imel ponudnik, ki bo pri enakih pogojih kupil več zaporednih prodajnih površin. Izbrani ponudnik mora v 30 dneh po prejemu obvestila o izbiri skleniti pogodbo o nakupu nepremičnine. Kupci morajo kupnino poravnati v 30 dneh po podpisu pogodbe. Kupci postanejo lastniki kupljene nepremičnine po plačilu celotne kupnine. Prometni davek in vse druge stroške v zvezi z nakupom nepremičnine in njenim prepisom v zemljiški knjigi plača kupec. Ogled nepremičnin je mogoč po dogovoru z Marijo Lednšek, telefon (069) 87 506.

Iz naših krajev

PODGRAD - V Podgradu je osrednja črpalka, ki z vodo oskrbuje območja Gornje Radgone, Radenec, Hrastja - Mote, Kapele, Lomanoš, Plitvičkega Vrha, Črešnjevca, Orehovskega Vrha pa vse tja do Ivanjševskega Vrha. Na tem območju so včasih dnevno porabili 8.000 kubičnih metrov vode, danes pa le še polovico. Domnevni vzrok je v usahli industriji. Svoječas je bil velik porabnik zlasti Elrad. Vodo črpajo iz globokih podzemnih vodnjakov, torej ne iz Mure, kakor bi morda kdo pomislil. Na črpalni postaji opravljajo biotest z ribami. (J. Ka.)

VELIKA POLANA - Od leta 1994 deluje v Veliki Polani 18-članski komorni pevski zbor Gloria, ki ga vodi Jože Gerenčer. Nastopajo na različnih proslavah in prireditvah tako v Pomurju kot tudi znanj njega. Nazadnje so zapeli v domači vasi materam in ženam ob njihovem prazniku. Pevci pridno hodijo na vaje, ki so enkrat tedensko v prostorih vaškega doma v Veliki Polani. Seveda bi bili veseli, če bi se jim pridružil še kdo, ki ima posluh za petje. Še posebno bi bili veseli »basovske« okrepitve. (J. Ž.)

KUZMA - Svetniki Občine Kuzma so se na izredni seji poenotili o vrstnem redu naložb v infrastrukturo. Prednost so, kot je bilo pričakovati, namenili cestam, in to po temle vrstnem redu: 1. rekonstrukcija ceste Kuzma-Grad, 2. posodobitev ceste Beli križ-Kruplivnik, 3. cesta Grad-Križarka. V program naložb, pri čemer računajo tudi na državni denar iz sklada za demografsko ogrožena in obmejna območja, so uvrstili še gradnjo telefonsko-narocniškega omrežja v KS Kuzma in gradnjo elektroenergijskih objektov. (S. F.)

MALA NEDELJA - V okviru strokovnega izobraževanja študijske skupine za 3. razred osnovne šole so na OŠ Mala Nedelja pripravili učni nastop iz slovenskega jezika. Izvedla ga je pedagoginja Herma Groznik iz Velenja, ki po vsej Sloveniji prikazuje uspešne metode iz svoje dolgoletne prakse. Učiteljice razrednega pouka je seznanila še z uporabo svojega delovnega zvezka za 3. razred. Po nastopu pa je malonedeljska ravnateljica predstavila navzočim delovanje šole, ki uspešno sodeluje z okoljem, njena stavba pa se lepo sklada z okolico. (J. K.)

STOGOVC - Osnovno šolo v Žepovcih obiskuje 126 otrok, k verouku, ki je v šolski učilnici, pa prihaja 74 otrok. Šola je prvotno zahtevala za tedensko 2-urno uporabo učilnice 2.000 tolarjev, mesečno torej 8.000 tolarjev, kar pa je bilo za veroukarje oziroma njihove starše preveč. Sedaj so z ravnateljico dosegli dogovor za plačilo polovice omenjenega zneska, pa še tega naj bi na koncu poravnala Občina Gornja Radgona. Predlog bodo posredovali občinskemu svetu. (L. Kr.)

VELIKA POLANA - Svetniki Občine Črenšovci so odločili, da se iz občinskega proračuna namenijo 1.000.000 tolarjev za obnovo domačije pisatelja Miška Kranjca oziroma za muzej naprednega tiska, ki je v njej. Objekt je sicer občinska last, upravljajo pa ga kulturniki, turistično društvo in krajevna skupnost. Da bo denar zares smotrno porabljen, so oblikovali tričlansko komisijo. Načrtovana dela bodo sklenili do maja, ko se že začne sezona šolskih izletov. Izletniki obiskujejo tudi Veliko Polano. (J. Ž.)

TIŠINA - Akcija zbiranja kosovnih odpadkov, ki so jo organizirali v vaseh občine Cankova-Tišina, je uspela: zbrali so 70 ton kovinskih odpadkov, od tega menda največ starih štedilnikov, pralnih in drugih strojev ter »železja«. Poleg tega so ljudje na določena odlagališča pripeljali še 150 ton drugih kosovnih odpadkov, kar pomeni, da so v 20 vaseh zares odstranili navlako. (F. Ku.)

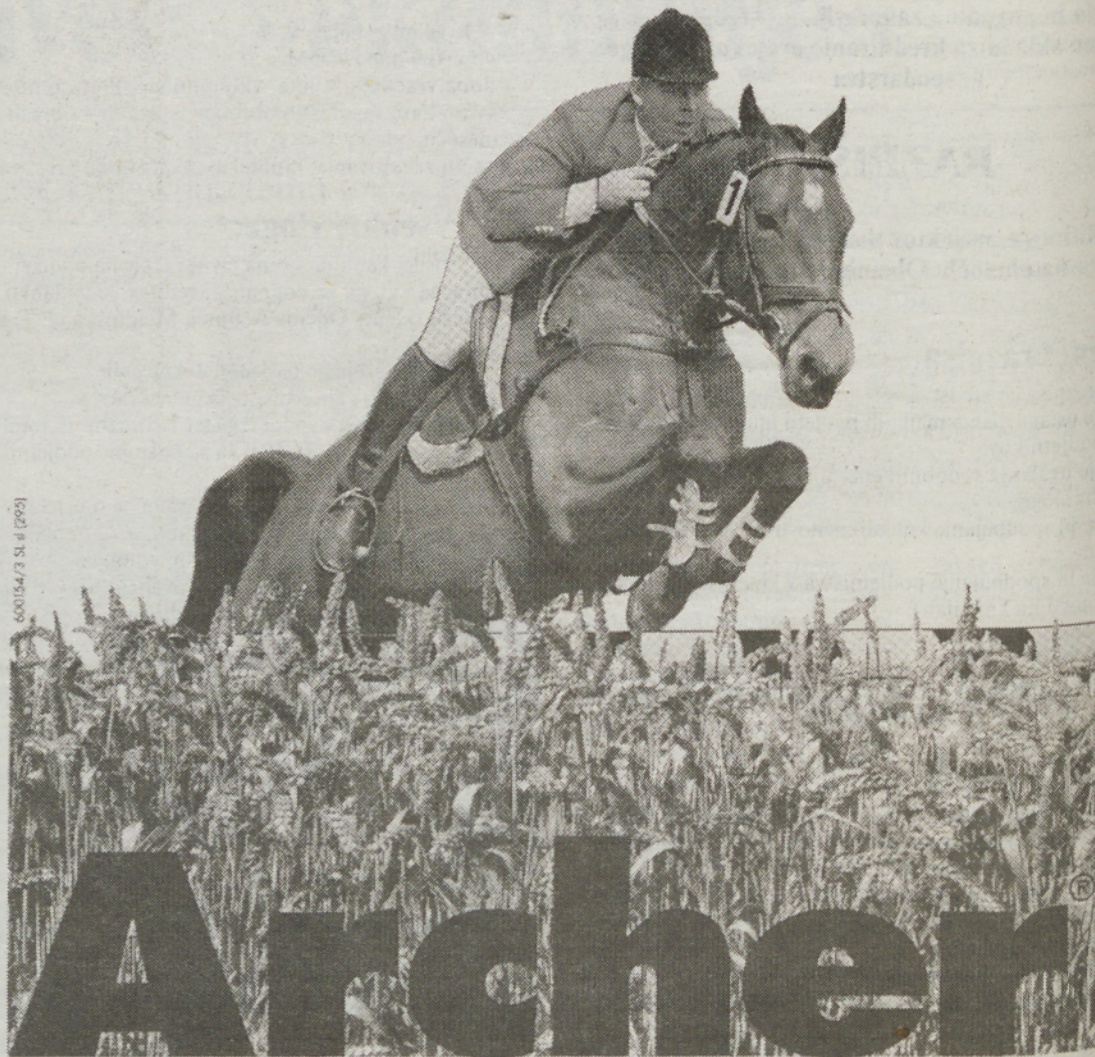
LENDAVA - Enes Prosič, mentor študijskega krožka, je vodil 30-urni tečaj za operaterje kablinskih sistemov v občinah Lendava, Turnišče, Odranci, Črenšovci in Kobilje. Poslej se obeta ne le bolj profesionalno interno informiranje, ampak tudi izmenjava programov. (J. Ž.)

ILOVCI - Lani ustanovljeno Turistično kulturno društvo Ilovci uspešno deluje. Dejavnost poteka v okviru programa, ki so ga sestavili za vsak mesec. Januarja in februarja so imeli zabavne prireditve (Zaplešimo v novo leto, Valentinovo, Ples v maskah ...), v marcu so praznovali oba ženska praznika (dan žena in materinski dan), pred letošnjo veliko nočjo so imeli kresovnjake, 27. aprila pa bo pohod z obiskom spomenikov. Potem bodo kaj hitro prvomajski prazniki, ko bo spet živo v društvenih prostorih in tudi zunaj njih, kajti na zelenici pred društvenimi prostori bodo vaše šaljive igre. V juniju bo »posprovlaje« sena, kakršnega so že imeli lani; julija bodo obnovili nekdanje žetvene običaje, oktobra bo seveda trgatvena prireditev, saj so Ilovci na vinogradniškem območju; v novembru bodo krstili mošt, v decembru pa bodo imeli miklavževanje, božični večer in silvestrovanje. (Š. S.)

LIPA - V Lipi so imeli vsevaško očiščevalno akcijo. To pa še ni vse: posadili so tudi veliko novih sadik lip, saj si v prihodnosti ni mogoče predstavljati Lipe brez lip. V akciji so poleg domačinov sodelovali tudi delavci cvetličarsko-vrtnarskega podjetja Jurič iz Beltincev, ki so s strojem izvrtali jame. To drevo pa so v parku svojega mesta zasadili tudi prijatelji Lipe iz nemškega mesta Neu Anspach. Le-ti so gasilcem Lipe lani podarili gasilsko orodno vozilo. Krajevna skupnost Lipa je te dni še sklenila, da bodo ob cestah, ki vodijo v Lipo oziroma iz nje, postavili turistične panoje v obliki (uganili ste) lipovega lista. (J. Ž.)

VANEČA - Letos načrtujejo asfaltiranje vaške ceste Fekonja-Sebjanič v dolžini okrog 1,4 kilometra, gradnjo treh avtobusnih postajališč, ureditev ulične razsvetljave in širitev mrliške vežice. M. J.

BODONCI - Letos namestijo asfaltirati vaško cesto Beznovci-Vadarcji-Kruplivnik (Beli križ) in vaško cesto od Korena na Šoštarjev breg v Vadarcjih, v Bodoncih pa vaško cesto od Lulika do Frumna. Načrtujejo tudi obnovo mrliške vežice v Vadarcjih. Od gmočnih možnosti pa bo odvisno vzdrževanje vaških cest in drugih komunalnih objektov. M. J.

... velik preskok v žitih

Danes poznamo veliko fungicidov vendar samo en archer. Tudi na tem področju je Cibi uspelo pionirsko delo. Z novo kombinacijo aktivnih snovi propikonazola in fenpropimorfa smo dosegli doslej nedosegljiv učinek. Archer zatira vse najvažnejše bolezni žit, še posebno rje in pepelasto plesen. Za zatiranje določenih bolezni je archer naravnost idealen. Za proizvodnjo semena na primer, je samo najboljša dovolj dobro; in prav tukaj se archer posebno izkaže. Vse vrste žit ga dobro prenašajo; uporabimo ga lahko preventivno, kurativno in eradikativno.

V kurativnem delovanju archer daleč prekaša druge fungicide. Archer se vedno izplača saj zagotavlja: zanesljivost, večje pridelke in kakovostno zrnje.

Ciba-Geigy, agro, d.o.o., 61000 Ljubljana

Einspielerjeva 6
tel. 061 132 71 13, fax 061 132 91 55

ciba

Raziskovanja v korist kmetijstva

Archer®

VESTNIK

ZAAL
zavarovalni posli d.o.o.

2230 Lenart, Kraigherjeva 19a
Pooblaščenca agencija
zavarovalne družbe Adriatic, d. d.

**išče pogodbene sodelavce kot
ZAVAROVALNE ZASTOPNIKE
za naslednje kraje in naselja:**

Apače z apaško kotlino, Negova - Sp. Ščavnica, Radenci, Sveti Jurij, Cankova - Tišina, Rogašovci, Kuzma; Sladki Vrh, Benedikt, Sv. Ana, Lokavec, Jurovski Dol, Jakobski Dol, Jarenina, Desternik - Trnovska vas, Vitomarci, Voličina - Hrastovec.

Z veseljem bomo povabili na pogovor prijavitelne kandidate, ki imajo vsaj poklicno šolo. Po uspešnem pogodbenem sodelovanju bomo zagotovili redno zaposlitev.

Ponudbe pošljite na naslov:

ZAAL, zavarovalni posli, d. o. o.

2230 Lenart, Kraigherjeva 19a, v 10 dneh od dne objave.

RAZSTAVA MLEČNIH, MESNIH IN KRUŠNIH DOBROT SLOVENSKEH KMETIJ
DOBROTE SLOVENSKEH KMETIJ 12., 13., 14. in 15. aprila 1996 na Ptuj
ODPRTE RAZSTAVE V PETEK, 12. APRILA 1996 OB 10. URE
V MINORITSKEM SAMOSTANU

dobrodošli v mestu stoterih dobrot

RAZSTAVA BO ODPRTA V PETEK OD 11. DO 20. URE
V SOBOTO, NEDELJO IN PONEDELJEK OD 8. DO 20. URE
SLAVNOSTNA MAŠA IN PODELITEV PRIZNANJ
ZA RAZSTAVLJENE DOBROTE BO
V NEDELJO 14. APRILA 1996

cestno podjetje
MURSKA SOBOTA, p.o.
MURSKA SOBOTA, Lendavska ul. 64

objavlja JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV

Št.	Opis	Začetna cena
1.	Udarilni drolnik STT tip: IZ 21, letnik 1980	553.500,00 SIT
2.	Čeljustni drolnik STT tip: UCD-3	720.000,00 SIT
3.	Elektromotor Rade Končar tip: 4AZ 180 L4	33.700,00 SIT

Dražba bo v petek, 19. 4. 1996, ob 10. uri na sedežu podjetja, Lendavska ul. 64. Ogled bo mogoč samo na dan dražbe od 8.00 do 9.30 na omenjenem naslovu.

Vplačilo varščine, 10 % začetne cene, bo med 8. in 10. uro. Prometni davek plača kupec pred prevzemom.

Delovni stroj se prodaja po načelu »ogledano - kupljeno« in po prevzemu ne jamčimo glede kakovosti in količine.

Rok plačila je 5 dni po dražbi. Po preteku tega roka varščina propade.

Kinološko društvo Goričko, Sebeborci organizira

ZAČETNI IN NADALJEVALNI TEČAJ ZA

**ŠOLANJE
PSOV**

Začetek tečaja je 13. aprila ob 15. uri na nogometnem igrišču v Sebeborcih.

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA JAVNI ANONIMNI NATEČAJ

za idejno in izvedbeno rešitev grba
Mestne občine Murska Sobota

K sodelovanju vabimo državljane Republike Slovenije, da izdelajo idejno in izvedbeno rešitev grba Mestne občine Murska Sobota. Od sodelujočih na natečaju pričakujemo predloge, ki bodo izpričevali vsebinsko prepoznavne značilnosti Mestne občine Murska Sobota. Pri izdelavi idejne in izvedbene rešitve lahko upoštevajo poleg zgodovinskih tudi naravne, družbene in kulturne značilnosti Mestne občine Murska Sobota.

Natečajna naloga obsega:

- idejno in izvedbeno osnovno rešitev grba Mestne občine Murska Sobota v barvni in črno-beli izvedbi (pozitiv, negativ) na formatu A 4
- tipografsko rešitev napisa Murska Sobota (v kombinaciji z grbom)
- možnost aplikacije grba in napisa na zastavi (s predlogom oblike zastave)
- možnost aplikacije grba in napisa na dopisih, pisemskih ovojnicah, listinah itd.
- možnost izvedbe predlagane rešitve v treh dimenzijah
- kratko avtorjevo pisno utemeljitev idejne rešitve

Natečaj se začne z dnevom objave v časopisih Delo in Vestnik ter se konča 15. maja 1996. Natečajna dela naj se pod šifro, s pripisom »GRB MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA« in priloženim naslovom, oddajo ali pošljejo po pošti vključno do 15. maja 1996 (pri tem sta veljavna poštni žig ali datum oddaje) na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Gradivo, ki lahko rabi natečajnikom kot možna podlaga za izhodišče pri izdelavi idejne rešitve grba Mestne občine Murska Sobota, je mogoče dobiti takoj po objavi natečaja na sedežu Mestne občine Murska Sobota po vnaprejšnji pisni ali telefonski prijavi (tel. 31 000, int. 222).

Vse prispеле predloge bo obravnavala posebna komisija v 14 dneh po koncu natečaja in o svojih sklepih obvestila vse sodelujoče na natečaju. Mestna občina Murska Sobota bo najkasneje 30 dni po javni objavi rezultatov natečaja izplačala odkupno nagrado v vrednosti 400.000,00 SIT.

Župan Mestne občine Murska Sobota
Andrej GERENCER

motorna vozila

DAIHATSU FERROZA EL 2, letnik 1990, prevoženih 65.000 km, dobro ohranjen, naprodaj za 18.500 DEM. Tel.: 21 264. m7012

OPEL ASCONO, letnik 1982, in kadet C ter pujske prodam. Trubarjeva 11, Krog, tel.: 28 090. m7020

MAZDO MX 3, letnik 1991, in VE-SPO PX 150 prodam. Tel.: 27 505, int. 423, dopoldan, ali 0609 617 799, zvečer. m7023

ZASTAVO 128, letnik 1985, registrirano, lepo ohranjeno prodam. Tel.: 22 805. m7027

ODKUPUJEMO kambolirana vozila. Tel.: 46 485. m7030

GOLF 1.3, registriran do decembra, rumene barve, dobro ohranjen, letnik 1982, prodam. Tel.: 22 657. m7034

PEUGEOT 205 Look, 1991, 70.000 km, odlično ohranjen, registriran, z dodatno opremo, ugodno nujno prodam. Tel.: 23 322. m7035

JUGO 45, letnik 1987, prevoženih 72.000 km, prodam. Tel.: 70 817. m7040

ZASTAVO 101, letnik 1980, registrirano do konca leta, prodam. Drago Curman, Sotina 73. m7043

živali

JUŽNOAMERIŠKE ČINCILE, tri družine z mladiči, prodam. Tel.: 069 43 067. m6990

MALE PUJSKE, prodam. Tel.: 48 188. m6993

ŠARPLANINCE z rodovnikom, stare osem tednov, prodam. Tel.: 062 814 710. m6999

PURANE, stare 6 tednov, težke od 1,5 do 2 kg, prodam. Tel.: 069 87 778 ali 82 226 ali 067 55 544. m7002

KOZO s tremi mladiči prodam. Nemet, Gaberje 114 b. m7004

KUNCE prodam. Kočar, Tešanovci 8, Tel.: 48 270. m7007

PLEMENSKE OVCE, 15 kosov, prodam. Tel.: 65 271. m7009

PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. Farkaš, Rakičan, Zvezna 15. m7016

PUJSKE in svinje za zakol prodam. Zvezna 23, Rakičan. m7036

NESNICE v začetku nesnosti lahko naročite na naslov: Ivo Tibaut, Babinci 49 ali po tel.: 82 401. Dostava na dom. m7044

PIŠČANCE, 2 kg, krmljene z domačo hrano, prodamo. Elizabeta Vereš, Pečarovi 55, tel.: 51 279. m7000

NESNICE, mlade jarčice pasme NOVI HISEX in golden comet super braun (rijave), tik pred nesnostjo, uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje Farma pri mostu, d. o. o., po zelo ugodni ceni. Za večje količine dostava na dom zastoj. Kupec dobi za vsakih deset jarčic 10 % popust ali eno jarčico zastoj. Prodajalec jamči z vso ustrezno dokumentacijo, da so bile jarčice ustrezno cepljene. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 24 393, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, gostilna Železen Beznovci, tel.: 49 025

MLADE NESNICE pasme HISEX lahko naročite po telefonu v trgovini Suzane Kozlar, Nedelica, tel.: 72 180, in pri Francu Movrinu, Petanjci 98c, pri mostu, tel.: 46 505. Na vsakih deset ena zastoj. m6005

posesti

DILL, d.o.o.

POSREDNIŠKO IN
AGENCIJSKO PODJETJE
KUPUJETE, PRODAJETE,
ODDAJETE, NAJEMATE,
IŠČETE... VSE VRSTE
NEPREMIČNIN
NE IZGUBLJAJTE ČASA IN
DENARJA!

TEL.: (069) 32 322
FAKS-TEL.: (069) 32 322
A. NOVAKA 4. M. SOBOTA

HIŠO z gospodarskim poslopjem brez elektrike, z možnostjo priklopa na električno in vodo, in hektarjem zemljišča v Lokavcih 38 prodam. Tel.: 062 731 067. m6983

V aprilu smo za Vas pripravili računalniške tečaje
SLOVENSKIH WINDOWS 95,
SLOVENSKEGA EXCEL ZA WINDOWS 95,
SLOVENSKEGA WORD ZA WINDOWS 95
Tečaji bodo potekali cel mesec v dopoldanskem in popoldanskem času. Zaključenim skupinam nudimo popust. Pokličite za prijave in dodatna pojasnila.

82 D.O.O.
LJUBLJANA
MARIBOR
M. SOBOTA

22-539

V BODONCIH prodajam starejšo adaptirano hišo, gradbeno parcelo in 1/2 ha kmetijskega zemljišča. Možna delitev na več kupcev. Tel.: 061 340 112. m6995

V PORTOROŽU oddamo apart-maje, 400 m oddaljene od morja, od maja do konca septembra. Tel.: 066 75 286. m7001

VISOKOPRITLIČNO STANOVA-NJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem na 20-arski parceli, ob glavni cesti, v neposredni bližini Ljutomer, prodamo. Hiša je primerna za obrtno dejavnost. Cena po dogovoru. Tel.: 42 335. m7008

VINOGRAD, 10 arov, v Dobrovniku, prodam. Tel.: 31 951, popoldan. m7018

IDILIČNO PREKMURSKO HIŠO z vinogradom in sadovnjakom prodam. Tel.: 066 63 941. m7025

GRADBENO PARCELO, na kateri je starejša hiša z gospodarskim poslopjem, prodam. Na parceli elektrika in voda, možnost nadomestne gradnje. Tel.: 46 425. m7033

TRAVNIK, 20 arov, na Lipovskem, prodamo. Ob Naklu 7, Dokležovje. m7037

KUPIMO DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti. Tel.: 21 447, zvečer. m7041

kmetijska mehanizacija

KROŽNE BRANE OLT, 20 in 24 diskov, in prikolice, 7 t, ugodno prodam. Tel.: 75 521 ali 82 580 ali 81 487. m6739

ŽITNO SEJALNICO OLT GAMA, 18-redno prodam. Šiftar, Strukovci 1. m6988

KOMBANJ ZMAJ 142 in Kambanj Univerzal ter frezo prodam. Murski Črnci 8. m6991

MOLZNI STROJ VITREKS, nov, po polovični ceni, plug, dvobrazdni, 10-colni, Olt in tribrazdni plug Olt, 12-colni, prodam. Partizanska 30, Bakovci. m6992

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO Hagedur od 19 do 22 m3 in črno deteljo, balirano, prodam. Gorica 23, tel.: 45 262. m6998

SEJEM KMETIJSKE MECHANIZACIJE od 12. do 14. aprila v Brunu pri Feringu. Firma ENGEL, tel.: 0315 524 56: pajki, balirke, stare in nove motorne žage, traktorji, vrtnice kosilnice, garažna vrata na električni dvig ali navadna prodajajo. Tel.: 57 450, po 16. uri. m7014

TRAKTOR ŠTORE 504, letnik 1984, z napravo za drva, novo, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 83 206. m7015

ROVOKOPAČ Kramer 4 x 4 prodam. Tel.: 22 322. m7029

TRAKTOR ZETOR 7211, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 49 154. m7032

TRAKTOR IMT 540 s priključki, kosilnico BCS in jugo 55 prodam. Tel.: 57 193. m7048

razno

LASTNIKI GOZDOV! Odkupujemo hlobovino hrasta, česnje, bukv, javorja... Plačilo takoj. Tel.: 063 453 372. m6668

PREKLIC! Preključujem veljavnost zaključnega spričevala Srednje gostinske šole v Radencih, izdanega leta 1979. Branko Železen, Beznovci 36. m6986

KORUZO, večjo količino, prodam. Satahovci 12. Tel.: 26 661. m6989

PREKLIC! Preključujem veljavnost spričevala I. letnika Srednje strojne in tekstilne šole M. Sobota, izdanega leta 1992. Valerija Šori, Levanjci 33. m6996

SENO prodam. Bodonci 118. m6997

KROMPIR, semenski in jedilni, prodam. Lipa 44, tel.: 42 171. m7011

KROMPIR za sajenje, sortiran in pakiran v vrečah, po ugodni ceni prodam. Lipovci 5, tel.: 42 482. m7017

KLAVIR znamke Rösler, dolžina 174 cm, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 26 083. m7019

AŽ-SATNIKE (okvirje) ali letvice, nove, večjo količino, prodam za po-

lovično ceno. V račun vzamem čebelnje družine. Jože Tkalcich, Nedelica 145a, 9224 Turnišče. m7042

KORUZO, lahko v zrnju ali storžih, prodam. Tel.: 82 952. m7045

BUČNO SEME odkupujemo. Tel.: 45 283 ali 45 298. m7046

delo

DELO dobita dve dekleti za strezbo

storitve

ANTENE

Satelitske z montažo 379 DEM.

zemeljske še za 15.000 SIT.

TAF, Trnje 61, tel.: 70 021. m6637

ZAHVALA

Usoda nam je vzela to, kar smo imeli v življenju najrajši, našo drago soprogo, mamo, taščo, staro mamo in prababico

Olgo Jud

iz Radencev

Od nje smo se poslovili v 66. letu starosti dne 3. aprila 1996 na polanskem pokopališču. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem, nekdanjim sošolcem iz Predanovec in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili k preranemu počitku.

Hvala za prelepe vence, cvetje, sveče, svete maše in darovane prispevke za dograditev mrliške vežice. Vsem, ki ste ji med njeno težko boleznijo stali ob strani in jo spodbujali s prijaznimi besedami, se prisrčno zahvaljujemo, posebej družini Pavel iz Polane za pomoč v težkih trenutkih. Hvala tudi vsem za številna pisma in ustna sožalja. Iskrena hvala osebni zdravnici dr. Rousovi, zdravnikom in zdravstvenemu osebju kirurškega in internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, ki so v zadnjih urah življenja humano skrbeli zanjo in jo negovali. Lepa hvala tudi dr. Pucovi in dr. Vrbancu.

Hvala g. duhovniku mag. Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino, društvu upokojencev in invalidov iz Radencev, krajanom Polane za pomoč pri pogrebu in pogrebništvu Banfi za organizacijo pogreba.

Neizmerno smo jo imeli radi in jo bomo zelo pogrešali. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Zalujoci vsi tvoji

Trdo delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
zdaj pa v grobu mirno spiš.

ZAHVALA

V 70. letu nas je nepričakovano zapustil dragi mož in stric

**Janez
Vogrinec**

iz Borec 33a pri Križevcih
pri Ljutomeru

Z žalostjo in bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter nam izrekli sožalja, hvala g. župniku za pogrebni obred, pevkam za odpete žalostinke, g. Kovačiču za odigrano Tišino in govorniku g. Zorku za poslovilne besede. Iskreno se zahvaljujemo tudi kolektivu Križevskih opekarn in kolektivu Mure.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoci: žena Marija in nečakinja Marija z družino

Ko v ranem jutru ptički so zapeli,
oznanjali so lep pomladni dan,
nihče takrat še slutil ni,
da to bo dan,
ko umrl bo tvoj smehljaj,
zastal korak, ugasnil tvojih oči sijaj.

ZAHVALA

V 74. letu nas je tiho po dolgi in težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek, brat, stric in boter

Franc Ružič

iz Satahovca 42

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrazili pisma in ustna sožalja, darovali cvetje in vence, sveče in za sv. maše ter ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom ter gasilcem, sodelavcem hčerke in obeh sinov ter pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoci vsi, ki smo te imeli radi

Veter brije, nam po licu solze lije.

Ker tebe ni...

Nam pa v srcu je ostal le še spomin.

DEDI - POGREŠAJO TE TVOJI VNUKI

Elmir, Monika, Mihaela in Marko

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring

TUDI MI V POMURJU

Oplemenite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročna premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA

Arhitektka Novaka 4

Tel.-telefaks: (069) 32 848

NOVO NOVO

**MENJALNICA -
POSOJILNICA**

ŽNIDER'S S Sobočanka

Lendavska 18, Murska

Sobota

telefon: 27 064

Najugodnejša menjava deviz

Kratkoročna posojila -

izplačilo takoj!

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega
najdražjega moža, očeta, dedka,
brata in strica

Štefana Škrabana

iz Murske Sobote

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste z nami žalovali in nam izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevskemu zboru ter sodelavcem Pomurke - Mesne industrije M. Sobota, Creativa - Plastika M. Sobota, Pomurskega tiska M. Sobota in Bistropa Denko M. Sobota. Posebna hvala gospe Veri Toplak iz Maribora.

Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustila naša draga stara mama

Antonija Toth

roj. Kseneman
iz Cankarjeve 72 v M. Soboti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo spemili na zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter sočustvovali z nami. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Prisrčna hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo spoštovali. Ohranite jo v lepem spominu.
Murska Sobota, Novo mesto, Hamilton

Žalujoci: hčerka Irena, vnukinja Irena z Mirom in Milica, pravnukinja Ana, sestra Ana in drugo sorodstvo

Kogar ljubiš, ga nikoli prav zares
ne izgubiš, vedno ga imaš v svojem
srcu,
samo spomini v življenju pravi so.

V SPOMIN

6. februarja je minilo enajst let
tihe žalosti, odkar je prenehalo
biti srce našega dragega očeta,
tasta, starega očeta, brata in
sorodnika

Jožeta Gomboca

iz Mačkovec

Iskrena hvala vsem, ki se ga kakorkoli spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Njegovi najdražji

Pomlad na vrt bo tvoj prišla,
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla,
in jokala, ker te ni.

V SPOMIN

30. marca mineva leto od smrti
ljubljenе mame

Ane Farkaš

roj. Hanc
iz Crenšovec

Vse besede in vsi stihl so premalo, da bi z njimi opisali nemo žalost in žgočo bolečino minulega leta - leta, ki smo ga preživeli brez tebe. Za vedno bosta ti in tvoja podoba z nami, v naših srcih.

Hvala vsem, ki se je z dobro mislijo spominjate in prižigate sveče na njenem preranem grobu.
V globoki žalosti hčerka Marija in vsi njeni

Rad bi še šel med gozdove šumeče,
travnike cvetoče,
da poslušal bi ptičje petje, a žal
bolezen prestregla
tvoje je načrte. Odšel si tja, kjer
večna je tema,
a nam ostalo pusto je dvorišče,
le trud in delo tvojih pridnih rok za
vedno nam ostaja.

ZAHVALA

V 66. letu nas je zapustil

Viktor Kovač

iz Rankovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče, za sv. maše, dobrotelne namene in izrekli sožalja. Posebna hvala g. kaplanu, pevcem, gasilskim društvom, društvu upokojencev, 313. in 314. brigadi iz Mure in govornikom.

Vsi njegovi

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
ni več tvojega nasmeha,
ni več tvoje nežnosti,
srca naša so otožna,
solze lijo iz oči,
ker te, draga mama,
več med nami ni.
Sveti Bog ti naj poplača
za vse trude in skrbi.

ZAHVALA

V globoki žalosti sporočamo, da nas je v 76. letu nas za vedno zapustila naša draga mama, tašča, babica, prababica, sestra in sorodnica

Marija Grah

rojena Lukač, iz Bakovec

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v težkih trenutkih pomagali, nam stali ob strani in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, vence, sveče in za svete maše ter izrekli sožalje. Posebna hvala g. župniku, pevcem, govornici za izbrane besede slovesa in pogrebništvu Komunalne.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci: vsi, ki smo te imeli radi

Kje si, ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?
Ko živel sem, ljubil sem vas vse,
zdaj, ko me več med vami ni,
ljubite me v spominu vi.

ZAHVALA

Tiho, mimo in brez slovesa nas je v 54. letu za vedno zapustil naš dragi mož, skrbni oče, ljubeči dedi, brat, tast in šogor

Ladislav Magyar

iz Trimlinov 15

Z neizmerno bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovo prezgodnjo pot, darovali vence, cvetje, sveče, svete maše in nam izrekli sožalje ter nas tolažili. Posebna hvala družini Gavilovič, kolektivu Nafta, sodelavcem strojegradnje za častno stražo, govorniku za besede slovesa, Integralu Lendava, g. kaplanu Šantaku za pogrebni obred, pevkam, g. Kosiju za odigrano Tišino in ne nazadnje osebju ZD Lendava. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Neutolažljivi: žena Milka, sin Ladislav, sin Spomenko z družino, brat in sestre z družinami

Še imamo dom,
še stoji naša hiša,
le draga starša več ne živita

V SPOMIN

Rozaliji

in

Pavlu

Bukovcu

iz Kobilja

Februarja sta minili dve leti,
odkar ni mame, in aprila
minevajo tri leta, odkar nimamo
več očeta.

Čas ne celi vsem rane, nihče nam
več ne nadomesti ljube mame,
nihče dobrega očeta, same smo
ostale - vajina dekleta.

Ostajamo v tihi žalosti hčerke z družinami

Rad bi šel med gozdove
šumeče, travnike cvetoče, da
poslušal bi ptičje petje,
šel sem tja, kjer večna noč je.

ZAHVALA

Dne 26. marca 1996 smo se na
soboškem pokopališču poslovili
od dragega moža, očeta, atija in
brata

Edvarda Herica

urarskega mojstra v pokoju
iz Murske Sobote

S tiho žalostjo in bolečino se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustno in pisno izraženo sožalje, za darovano cvetje, sveče in navzočnost, ki ste jo poklonili njegovemu spominu. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem.

Žalujoci vsi njegovi

Na grobu, kjer svečka zate gori
in cvetje zate cveti,
je bolečina,
ki jo poznamo le mi.

V SPOMIN

Srečko Fujs

23. aprila bo minilo deset let žalosti, odkar si odšel od nas. Tako te pogrešamo!

Tvoji najdražji

Zapustil nas je naš sodelavec in stanovski kolega

Danilo Nabergoj

dr. vet. med.
veterinar v pokoju

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 7. aprila 1996, ob 11.30 na pokopališču v Moravskih Toplicah, od tam pa je bila žara prepeljana na pokopališče v Dravograd, kjer je bila pogrebna slovesnost ob 16. uri. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

*Kolegi in nekdanji sodelavci VETERINARSKEGA
ZAVODA SLOVENIJE
OE MURSKA SOBOTA*

Minilo žalostno je peto leto,
zapustil dom in svoje drage si,
na grobu tvojem roža le cveti,
ki grenka solza jo rosi.

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 11. april, odkar ni več
med nami ljubega moža, očeta in dedija

Ivana Špilaka

iz Turnišča

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov in dobrot, kar so nam dali tvoje srce in pridne roke.

Hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu.
Vsi tvoji

dovolj dela tudi s črpanjem in odvažanjem vode, ki je prodrla v greznice. Skratka, same predvelikonočne nevšečnosti. Še sreča, da se je vreme cez praznike izboljšalo in so se vode spet preselile v običajno višino svojih strug. Oddahnili so si zlasti ljudje ob nemirni reki Muri, vsekakor pa na območju lendavske občine, kjer je bila gladina vode še posebej visoka in le malo je manjkalo, da bi stekla čez nasipe.

A photograph showing a concrete bridge or dam structure spanning a body of water. The structure appears to be in poor condition, with visible damage and debris. The water is murky and reflects the structure. The background shows a hazy, overcast sky and distant land.

Blaguškemu jezeru želijo že nekaj časa dati dušo in ga predstaviti v turistični ponudbi. Jezero je že nekaj časa kraj, kjer se izletniki radi ustavijo. Primerno je tudi za različne vodne športe. Za to jezero pa se je začel zanimati menedžer Marjan Herzog, ki dela v tujini in si prizadeva, da bi dobil koncesijo nad tem jezerom. Za njim pa stoji znani alpski smučar avstrijskega rodu Marc Girardelli, ki se je nad jezerom navdušil na enem od svojih obiskov pri nas.

biti večji, ampak le takšni, da ne bodo kazili narave. Govori se tudi, da je v Zbigovcih »ku-pil« 7 hektarjev vinograda. Tako so se potrdile govorice izpred enega leta, da naj bi »najel« vinograd, kar pa je Girardelli v intervjuju za naš časopis Pen zanikal, češ da raje pije vino, kot ga prideluje. Po temeljitih premisleku je verjetno kaj kmalu ugotovil, kako zanimiva je naša pokrajina in koliko možnosti za šport lahko ponu-di Blaguško jezero. Tako, če bo šlo po sreči, če bo Ministrstvo za okolje in prostor dalo do-voljenje in če bo vse v skladu z zakonom, bo lahko jezero kaj kmalu zaživel. To pa bo lahko velika pridobitev ne samo za občino, ampak tudi za širše območje. **ANR**

ANR

Krajevna organizacija RK in KS Cezanjci sta pripravili v gasilskem domu v Branoslavcih srečanje in skromno pogostitev krvodajalcev in občanov, starih več kot 70 let. Predsednik KS Janko Babič je najstarejšemu moškemu udeležencu, 83-letnemu Janezu Babiču iz Cezanjcev, in najstarejši ženski udeleženci, 90-letni Mariji Tivadar iz Branoslavec (na fotografiji), izročil priložnostni darili. Najstarejša občanka v KS Cezanjci je Marija Stanjko iz Vidanovec, a se srečanja ni mogla udeležiti, zato jo je tričlanska delegacija obiskala na domu in ji izročila sopek in darilce. Srečanje krvodajalcev in starostnikov se je (za nekatere) zavleklo v zgodnje večerne ure. Nekateri so se celo zavrteli, saj je bil tam tudi harmonikar. – F. Ferencek

V pokrajini ob Muri, kjer živi več kot 130 tisoč prebivalcev v 329 naseljih in 18 občinah, si prizadevajo, da bi Sloveni na številnih področjih simbolizirali zaostanek za razvitejšimi deli Slovenije. Mednje sodi tudi telekomunikacijsko omrežje, saj s številom 20,78 telefonskega priključka na sto prebivalcev močno zaostajajo za republiškim povprečjem, ki znaša okrog 30 telefonskih priključkov na sto prebivalcev.

V poslovni enoti Telikoma Murska Sobota je zaposlenih 164 delavcev. Iz starostne strukture je razvidno, da so zelo mlad kolektiv, saj skoraj polovica delavcev ni starejša od 35 let. Njihova poglavitna naloga je, da kot upravljalci telekomunikacijskega omrežja v Pomurju skrbijo za njegovo nemoteno delovanje in razvoj tega sistema. Sicer pa je v soboški poslovni enoti telefonsko omrežje organizirano v omrežni skupini 069 z eno glavno telefonsko centralo, petimi vozliščnimi centralami, 27 končnimi centralami in štirimi izločenimi stopnjami s skupno zmogljivostjo 36.406 telefonskih priključkov. Od tega jih je 30,2 odstotka v tehniki crossbar, preostalih 69,8 odstotka pa elektronskih avtomatskih telefonskih central, pri čemer jih je 54,7 odstotka digitalnih, 45,3 odstotka pa analognih ATC.

Zaradi očitnega zaostanka za razvitejšimi predeli Slovenije so v soboški poslovni enoti Telekoma zelo veseli vsake nove pridobitve zlasti pa vključitve novih sodobnih central. Prav z nedavno vključitvijo nove glavne telefonske centrale Iskra EWSD v Murski Soboti so namreč pridobili 3.448 telefonskih števil v digitalni tehniki, hkrati pa tudi 128 ISDN-priljučkov, za katere je precejšnje zanimanje. Na ta način poteka vključevanje novih telefonskih priključkov po načrtu, saj so ga v primerjavi z lanskim letom povečali letos kar za 90 odstotkov. S tem so že vključili 27 tisoč telefonskih naročnikov, do konca leta pa naj bi se ta številka povzpela na 30 tisoč.

Prav tako je pomembno omeniti, da so pred dobrim letom na Goriškem, tik ob avstrijski meji, vključi-

li tudi sedem telefonskih central tipa Iskra SI-2000 s skupno zmogljivostjo 4.232 telefonskih števil, ki so povezane z optičnimi kablji.

Le-te gradijo s pomočjo posameznih krajevnih skupnosti, s čimer je omogočeno večje vključevanje novih naročnikov v telefonsko omrežje. Da je v teh krajih potreba po te-

lefskih priključnih ogromna, je dovolj zgovoren že podatek, po katerem so samo v dveh naseljih priključili na telefonsko omrežje kar 97 odstotkov gospodinjstev. Dobiček več kot 288,3 milijona tolarjev soboške poslovne enote Telekomu ob koncu minulega leta pa vliva precej optimizma za nadaljnji hitrejši razvoj telefonije v pokrajini ob Muri.

MILAN JERŠE

»Pujša smo zaklali,« se mi je pohvalil Franc Horvat iz Žiberec v Apaski dolini, ko sem ga obiskal v času kolin. Ker mu sam ni bil kos, je povabil prijatelja Alojza.

Pri Hrvatovih letno zakoljejo 4 do 5 prašičev, težkih do 120 kilogramov. Koline so pri njih še vedno praznik za vso družino, vsekakor pa proti večeru, ko je delo opravljeno. Tedaj se zberejo vsi domači in prijatelji k skupni večerji. Tudi zapejoje. Glede na to, da je v Apaski dolini veliko priselencev, imajo različne kolinske običaje in predelavo mesa. Eno pa jim je skupno: koline so in ostajajo prijeten domač praznik. – Fotografija: B. Macuh

»Pujsa smo zaklali,« se mi je pohvalil Franc Horvat iz Žiberec v Apaski dolini, ko sem ga obiskal v času kolin. Ker mu sam ni bil kos, je povabil prijatelja Alojza.

Pri Horvatovih letno zakoljejo 4 do 5 prašičev, težkih do 120 kilogramov. Koline so pri njih še vedno praznik za vso družino, vsekakor pa proti večeru, ko je delo opravljeno. Tedaj se zberejo vsi domači in prijatelji k skupni večerji. Tudi zapojejo. Glede na to, da se v Apaski dolini veliko priseljenecv, imajo različne kolinske običaje predelavo mesa. Eno pa jim je skupno: koline so in ostajajo prijeten domač praznik. – Fotografija: B. Macuh

PINEA

**ALI STE
PREPRIČANI, DA
STE IZBRALI
PRAVEGA
RAČUNOVODJO?**

FINEA MURSKA SOROTA
TEL: 069/ 32 149, FAX: 069/ 32 148

Moja domača banka

76 Pomurska banka d.o.o.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 2. april 1996. tečaji veljajo od 2. 04. 1996 od 10.00 Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 2. april 1996 od 00.00 dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.288,3212	1.237,00	1.270,00
Francija	100	2.659,8972	2.528,90	2.621,90
Nemčija	100	9.059,2869	8.700,00	8.930,00
Italija	100	8,5918	8,09	8,47
Švica	100	11.208,4320	10.653,40	11.045,50
ZDA	1	134,1227	128,20	132,20

Poslovanje z vrednostnimi papirji!

Aprila 1996 so začele na Ljubljanski borzi kotirati delnice MERCATORJA, d. d., in TOVARNE SLADKORJA ORMOŽ, d. d.

SLADKORJA ORMOŽ, d. d.

Če želite te delnice kupiti ali ste morda lastnik teh delnic in bi jih želeli prodati, sporočamo, da posredujemo pri nakupu oziroma prodaji teh delnic in opravljamo vse storitve v zvezi s Klirinško depotno družbo.

Informacije o vrednostnih papirjih daje:
Oddelek za investicijsko bančništvo in vrednostne
papirje
M. Sobota, Kocljeva 14a
telefon 32 897, telefaks 32 898

**Odslej BANKOMAT mreže tudi
v MORAVSKIH TOPLICAH, ki omogoča:**
- dvig denarja 24 ur na dan,
- plačilo plačilnih nalogov in polog denarja na
tekoči račun.